

Troens søyler

© Noor 92 Publications
Troens søyler

ISBN 978-82-998540-0-9

Det må ikke kopieres fra denne boken i strid med åndsverkloven eller avtaler om kopiering inngått med KOPINOR, interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk. Kopiering i strid med lov eller avtale medfører erstatningsansvar og inndragning, og kan straffes med bøter eller fengsel.

Noor 92 Publications

Troens søyler

Shaykh-ul-Islam prof. dr. Muhammad Tahir-ul-Qadri

I Guds, den Barmhjertiges, den evig Nåderikes navn.

INNHOLD

FORORD	11
KAPITTEL 1: TROEN PÅ GUD	13
TROEN PÅ GUD OG DENS KRAV	13
a) Kjærlighet til Gud	14
Det første kravet: Prise sin elskede rikelig	16
Det andre kravet: Vise tålmod under prøvelser	18
Det tredje kravet: Skille seg fra alt unntatt sin elskede	19
Gjengjeldelsen av kjærligheten til Gud	20
b) Adlyde Gud	22
En relasjon i kjærlighet og lydighet	23
Familieliv	24
Oppfylle paktene	25
Tjene ærlig	25
Søke etter Herrens velvilje	25
Hans Høyhets صلى الله عليه وسلم ordre	26
Filosofien om overlegenhet i handlinger	27
Islams filosofi om tilbedelse	27
En leders største tilbedelse	29
Shaykh Mohammad Sharbani	31
Shaykh ‘Abd-ol-Qādir Gīlāni	32
c) Forlate seg på Gud	33
En trengende og følgesvennen ‘Omar رضى الله عنه	39
Et eksempel gitt av Maulāna Rōm	40
Profetenes måte	42
KAPITTEL 2: TROEN PÅ SENDEBUDSKAPET	45
Sendebudskapets system og dets behov	45
a) Islams filosofi om sendebudene	45

Én profet – ett folkeslag	46
Én profet صلى الله عليه وسلم og all skapelse	47
b) Behovet for sendebudene	48
i. Meningen med menneskets skapelse og behovet for sendebudene	48
ii. Menneskets besvarelse (på sine handlinger) og behovet for sendebudene	51
iii. Menneskets knapphet av kunnskap og behovet for sendebudene	54
iv. Menneskets kunnskaps oppfyllelse og behovet for sendebudene	65
Kravene for troen på sendebudene	75
a) Kjærlighet til sendebudet صلى الله عليه وسلم	76
b) Respekt for sendebudet صلى الله عليه وسلم	78
c) Å hjelpe sendebudet صلى الله عليه وسلم	80
d) Å adlyde sendebudet صلى الله عليه وسلم	81
KAPITTEL 3: TROEN PÅ DET HINSIDIGE	83
a) Troen på det hinsidiges sannhet	83
Troen på det hinsidiges deler	85
i. Oppstandelsen etter døden	85
ii. Være klar over sitt gamle jeg	86
iii. Belønning og straff	86
b) Koranens argumenter (bevis) for troen på det hinsidige	92
i. Koranens filosofi om forbedring av livet og troen på det hinsidige	92
ii. Evigheten av universets system og filosofien om det hinsidige	98
iii. Loven om gjengjeldelse og filosofien om det hinsidige	100
KAPITTEL 4: TROEN PÅ SKRIFTENE	107
Al-kitāb (الكتاب)	107
Tro på de tidligere skriftene	110
Forskjellen på en profet og et sendebud	111
Troen på skriftenes krav	116
1) Guds åpenbaringer er et troverdig budskap	116
2) Ikke tvile på Guds åpenbaringer	117

3) Tro på åpenbaringenes konstante kjede	117
4) Foræring fra Herren	117
5) Koranen er den siste skriften	118
6) Å tro på alle de hellige skriftene	119
7) Profeten صلى الله عليه وسلم og Koranen er høyerestående	119
1) Forskjellen på talens fysiske og verbale form	120
2) Vernet mot forandringer	121
3) Koranen opphevet de tidligere skriftene	122
4) Koranen – en altomfattende rettledning	123
1) Ikke plass for tvil i Koranen	134
2) Mirakuløse Koranen	137
3) Framgangens garanti	146
KAPITTEL 5: TROEN PÅ ENGLENE	151
Hvem og hva er englene?	151
Englene i lyset av Koranen	151
KAPITTEL 6: TROEN PÅ SKJEBNEN	155
Al-qadr (القدر)	155
a) Striden mellom det obligatoriske og begjæret	161
b) Grundig ettertanke	162
c) Intensjonen	162
d) Viljen	162
e) Utførelsen	162
f) Resultatet	163
Frihet og rettferdighet	165
Skjebnens rolle i menneskenes liv	173
Varsler	178
ORDLISTE	183
LITTERATURLISTE	185
KORAN REGISTER	189
GENERELT REGISTER	193

Forord

Dette er en oversettelse av boken *Arkāne imān*, som er en samling av shaykh-ul-islam Tahir-ul-Qadris taler. Den blir utgitt på norsk som en forkortet oversettelse med noen innlegg fra oversetteren.

Shaykh-ul-islam Tahir-ul-Qadri ble født 19. februar 1951 i Jhang Sadar, Pakistan. Han er en stor åndelig mester og leder og en velsignelse for profeten Mohammads ﷺ tilhengere. I 1980, 17. oktober, grunnla han en av islams største bevegelser: Minhaj-ul-Quran International (MQI).

MQI har sine grener nesten jorden rundt. Omtrent 400 verk er utgitt av Shaykh-ul-islam, men han har forfattet langt flere. I sin livslange kamp for Muhammad den utvalgte ﷺ misjon har han levert ca. 7000 foredrag til heder og ære for sin mester ﷺ og spredt sin Herres budskap og beriket menneskeheten ved å forankre dem i troen på Hans Enhet.

Måtte Gud belønne ham for den innsatsen han gjør for islam.

Denne boken diskuterer troen i islam detaljert, alle de viktige punktene ved troen som vi trenger å vite om, blir tatt opp. Alle troens søyler vil bli grundig gjennomgått ved tidligere og moderne synspunkter. Vi vil lære hvordan forholdet mellom Gud og mennesket skal være, hvem skal mennesket forlate seg på, har mennesket valget eller er alt forhåndsbestemt, hvem og hva er englene, hvilken lov skal vi følge, er det et liv etter dette livet, skal mennesket svare for sine handlinger eller ikke?

Troen er menneskets mest verdifulle eiendom, lik identiteten, den knytter oss til noen både fysisk og åndelig, og derfor er det svært viktig å vite hva man tror på og hvorfor man tror på det. Basert på dette kan denne boken være svært nyttig for mennesker som er i tvil, og for mennesker som tror bare fordi de er lært opp til å tro.

Takk til: Shaykh Hassan Mir Qadri for inspirasjon og MQIs styre.
NMKKFs styre: Aqil Qadir, Zaeem Shaukat, M. Ghulam Ghous Afzal, Abdullah Arshid, M. Zia Hussain, Shahid Mahmood, Sheraz Aslam og Qamar Ejaz.

Abo Mahi
Oslo, april 2011

Kapittel 1: Troen på Gud

Troen på Gud og dens krav

For å lære om troen og hva vår mester Mohammad صلى الله عليه وسلم har sagt om den, er *al-ḥadīth al-Jibrīl* en viktig lære.

Al-ḥadīth al-Jibrīl er en beretning som er blitt berettet av profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم nærmeste følgesvenner, og den har blitt gjengitt av store ḥadīth-lærde som imam Bokhāri og imam Moslim. I denne overleveringen kommer engelen Gabriel til Guds sendebud صلى الله عليه وسلم, og stiller spørsmål om *īmān* (إيمان – troen), islam, åndelig fullkommenhet (إحسان – *ihsān*) og om dommens dag. Men det Guds sendebuds صلى الله عليه وسلم følgesvenner رضى الله عنهم syntes var mest merkelig ved hele hendelsen, var at engelen Gabriel عليه السلام stilte spørsmålene og stadfestet dem selv.

Vi skal i dette kapittelet se på troen på Gud og dens krav, og det vi skal se på aller først, er betydningen av troens erklæring og bekjennelse. Det er å si med tungen og stadfeste bekjennelsen med hjertet, disse to handlingene kalles å tro. Det vil si at ved å gjøre dette vil betydningen av troen på Gud bli at man sier det med tungen: Gud er En, Han er Skaperen, Herren, Ernæreren og Lindreren, og stadfester det med hjertets dypeste bunn.

Denne bekjennelsens navn er troen på Gud. La oss nå se hva det menes med å si og stadfeste.

Hvis det kun var å si og erklære med tungen om Guds guddommelighet, ville det ikke vært et så tungt og vanskelig krav for de vantro. Men problemet er egentlig at det er flere krav som må oppfylles for at man kan si at man har stadfestet det med hjertet også. Hvis man oppfylder kravene, blir ens tro fullkommen, men hvis man ser bort fra disse kravene, kan troen aldri bli fullkommen.

– Kravene blir delt i tre grupper:

- a) Kjærlighet til Gud
- b) Adlyde Gud
- c) Forlate seg på Gud

a) Kjærlighet til Gud

Imam Baghawi beskriver kjærligheten slik:

«De troendes kjærlighet til Gud er: Å følge det Han befaler, være lydig overfor Gud og streve for å oppnå Hans glede. Guds kjærlighet til de troende er å tildele dem gaver (alt) og rose dem.»

Qāḍi Beyḍawī sier at kjærlighet er: «Det man hengir seg til, ved å ha forstått det på en eller annen måte.»

Qāḍi Thanā-'ollah Pānīpattī mener imidlertid at dette heller ikke er den riktige beskrivelsen av kjærlighet, derimot er kjærlighet: «Å holde seg unna alt det som får en til å ikke tenke på sin elskede. Og kun være konsentrert om å elske sin elskede – (det er kjærlighet).»

Flere *ṣūfīyā*¹ beskriver kjærligheten som den flammen som brenner alt annet i hjertet unntatt den elskede. Kjærligheten får konsentrasjonen om andre ting til å forsvinne, slik at man ender opp med å tro at det er kun min elskede som eksisterer og ingen andre.

Det et menneske har relasjon til, blir det av seg selv en type hjertelig og åndelig forbindelse imellom. Denne forbindelsen kaller vi kjærlighet. Og jo mer hjertelig denne relasjonen er, jo større blir også kjærligheten. Jordiske forhold er dødelige, derfor er kjærligheten til dem dødelig. Men Guds guddommelige Vesen er udødelig, derfor er kjærligheten til Ham udødelig. Kjærligheten til Gud bør være inderligere enn kjærlighet overfor andre.

Koranen sier: «De troende elsker Gud svært mye.»^{II}

Om dette verset sier qāḍi Thanā-'ollah Pānīpattī følgende:

«Kjærligheten til Gud lærer oss å være standhaftige, ikke utålmodige og avslørende.» Han føyer til videre: «Å skjule sin elskede i hjertet er meningen med å være standhaftig. Ikke komme i ekstase og skrike ut '*ana-al-ḥaqq*'^{III}. For hvis vi ser på anføreren av all skapelse صلى الله عليه وسلم, så er det Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم som står Gud nærmest. Ikke bare befant Gud seg i Hans Høyhets صلى الله عليه وسلم hjerte, men profeten صلى الله عليه وسلم var jo den som fikk se Gud også. Men han ropte aldri *ana-al-ḥaqq*. Derimot sa profeten صلى الله عليه وسلم: 'Herre, vi har ikke tilbedt deg riktig og heller ikke fullført retten på din nærhet.'»

¹ *Ṣūfīyā* (صوفياء) er flertall av ordet *ṣūfī* (صوفي), det vil si de som følger *ṣūfī*-læren, i dette tilfellet vil det betegne en helgen.

^{II} Koranen 2:165.

^{III} *Ana-al-ḥaqq* (أنا الحق): Jeg er sannheten refererer til Mansūr al-Ḥallājs hendelse.

Troen på Gud

Konklusjonen på dette blir: Kjærlighet er å komme Herren nær, elske Ham og bli elsket av Ham, om noen vet det eller ikke.

I det sistnevnte verset (2:165) blir det sagt til menneskene det som antyder troen. Det er kjærligheten og den hjertelige relasjonen som en troende har til Gud. Her kunne det faktisk ha blitt åpenbart:

«De som tar til seg troen på Gud, de elsker ham også!», men det var heller denne måten som ble brukt, slik at folk skal forstå seg på den store kjærligheten som befinner seg i de troendes hjerter for sin Herre. Dette er en berettende måte, sånn at menneskeheten skal forstå, og den innebærer kjærlighet og følelser.

Betydningen av dette verset er: Forholdet mellom Meg og Mine mennesker, det er kun basert på kjærlighet. Mine troende mennesker elsker Meg rikelig, deres kjærlighet er på det nivået at i deres hjerter er der intet unntatt Min kjærlighet. Deres tilstand blir slik: «Hvor jeg enn vender blikket, er der intet annet enn Du.»

En troende kan ikke fylle sitt hjerte med noen andres kjærlighet, for i det hjertet som Guds kjærlighet omfatter, blir alt annet utvisket. Som om det skulle være noe feilskrevet. Kjærlighet til foreldre, kone, barn, søsken, slektninger, venner blir avhengig av Guds kjærlighet (man elsker og respekterer dem på den måten Gud vil). Denne kjærligheten beholder den kjærligheten den vil, og utvisker den den vil. Den sanne og oppriktige kjærligheten er kun den ene, alle andre kjærligheter er dens grener.

Angående dette sier Guds sendebud صلى الله عليه وسلم: «Den som har vennskap og fiendskap med andre for Gud, og gir og ikke gir til andre kun for Guds sak, han har gjort sin tro fullkommen.»^I

Kjærligheten til Gud er egentlig det grunnlaget som all annen kjærlighet bør bli basert på, først da kan troen bli fullkommen. Når Guds kjærlighet omfatter en troendes hjerte og blir dets grunnlag for alt, da blir alt det mennesket gjør innenfor Guds kjærlighets sirkel. Om dette ble det befalt til Guds sendebud صلى الله عليه وسلم av Gud i Koranen: «Og kom din Herres navn i hu, og bli Ham alene hengiven ved å oppgi alt annet.»^{II}

Da Guds sendebuds صلى الله عليه وسلم kjærlighet til Gud begynte å komme til sin endelige og sanne del, befalte Gud profeten صلى الله عليه وسلم om å berette om sin

^I Sonan Abo Dāwōd 2:295.

^{II} Koranen 73:8.

Troens søyler

kjærlighet til Ham til verden: «Si: 'I sannhet, min bønn og mine ofringer (religiøsitet [alt det jeg avholder meg fra]) og mitt liv og min død, alt tilhører Gud, all verdens Herre.'»^I

Det holder ikke med å kun be til Gud, man skal satse alt man har for Hans sak. Bli Hans og ingen annens, livet, døden, eiendom, barn – vie alt til Ham. Dette er kjærlighetens og religiøsitetens aller høyeste grad, der man glemmer alt annet, til og med seg selv. Det eneste man konsentrerer seg om og fokuserer på, er sin elskede, Hans glede og Hans tilfredshet betyr alt. De opphøyde helgeners utsagn er: «Kjærlighet er den ilden som brenner opp alt i hjertet unntatt den elskede.»

Dette var jo betydningen av kjærlighet, som klargjør at menneskets og Skaperens relasjon ikke kun er basert på å beordre og adlyde. Derimot innebærer den kjærlighet og å tjene og belønne. Den forelskede tjener og den Elskede Herren belønner. Det vi må vite nå, er at kjærlighet også har noen krav, og hvis noen oppfyller disse kravene, er kjærligheten fullkommen, ellers ikke.

Det første kravet: Prise sin elskede rikelig

Den sjenerøse profeten صلى الله عليه وسلم sa: «Den man elsker, priser man rikelig.»

Kjærlighetens første krav er å prise sin elskede rikelig, og ha Hans savn i hjertet til enhver tid. Angående dem som har oppnådd dette nivået, sier Koranen: «Og de som tilbringer nettene for sin Herre (svært ydmykt), knelende med ansiktet ned og stående.»^{II}

«De avskyr sitt leie idet de (stående i nattens hvileperioder) anroper sin Herre i frykt og forhåpning.»^{III}

«De kommer Gud i hu stående og sittende (i enhver tilstand).»^{IV}

Disse ordene fra Gud førte til at anføreren av all skapelse صلى الله عليه وسلم ba såpass langvarige bønner, og i bønnene utførte profeten صلى الله عليه وسلم langvarige *sojōd*^V til de grader at de troendes mor 'Ā'ishah رضى الله عنها berettet: «Den tanken slo meg ofte, at profetens صلى الله عليه وسلم velsignede sjel har forlatt den hellige

^I Koranen 6:162.

^{II} Koranen 25:64.

^{III} Koranen 32:16.

^{IV} Koranen 3:191.

^V *Sojōd* (سجود)/*sajdah* (سجدة) betyr å falle på kne med ansiktet ned for Gud, ved å legge sin panne, nese, hender, knær og føtter på bakken.

Troen på Gud

kroppen hans صلى الله عليه وسلم»

Det er ikke kun tilbedelsen og religiøsiteten til profeten صلى الله عليه وسلم, som klargjør at Hans Nåde صلى الله عليه وسلم priset Gud rikelig. Men de resterende handlingene beviser at selv Hans Nades صلى الله عليه وسلم minste handling innebar lovprisning av Gud. Og ingen har til denne dag vist slik lojalitet og kjærlighet overfor sin Elskede.

I en *ḥadīth-al-qodsi*¹ sier anføreren av all skapelse صلى الله عليه وسلم: «Gud sier: 'Det er et stort antall av Mine mennesker som elsker Meg, og Jeg elsker dem. De forventer Meg, Jeg forventer dem, de forventer Mitt møte, Jeg ønsker deres møte, de ser på Meg og Jeg ser på dem.'»

Følgesvennene رضى الله عنهم spurte: «Hvordan kan man gjenkjenne slike mennesker?» Det ble berettet videre: «De foretrekker natten framfor dagen, slik at når nattens mørke faller på, tror de at møtets time har kommet. De løper mot natten, lik de fuglene som flyr hjem til sine reir om nettene, etter en hard dag. Eller som en saueflokk som løper inn i sitt hjem. Når natten faller på, avskyr de sitt hvilested, og kneler med ansiktet ned for Meg, så tilbringer de resten av natten ved å anrope Meg, og de prøver å se Meg med sine øyne. De klager aldri på Min kjærlighet. Noen ganger anroper de Meg stående og noen ganger knelende med ansiktet ned, slik tilbringer de natten. Hva gir Jeg slike mennesker til gjengjeld? Jeg gjengjelder dem ved å komme dem nær, og lyser opp deres hjerte ved å tenne et lys i deres hjerte fra Mitt eget lys. Ved det lysets kraft gjenkjenner de Meg, slik at Jeg gjenkjenner dem. Mitt savn huser deres hjerter. Til gjengjeld for den kjærligheten tildeler Jeg dem den rangen og forsyningen, om noen skulle veie dem med resten av universets, ville de forsyningene og den rangen være tyngre.»

‘Allāmah Iqbal sa: «Begge verdenene gjør den (kjærligheten) hjertet fremmed for, en forunderlig ting er herligheten av kjærlighet.»

Dette var omtalen av dem som oppfyller kjærlighetens første vilkår etter å ha erklært den, og i motsetning til disse er det også slike som erklærer at de elsker Gud, men sover forsømmelig. Angående disse sa anføreren av all skapelse صلى الله عليه وسلم: «Den personen som ligger og sover forsømmelig, og

¹ Forskjellen mellom en vanlig *ḥadīth* (حديث) og en *ḥadīth-al-qodsi* (حديث القدسي) er at den førstnevnte er en handling og et utsagn av profeten صلى الله عليه وسلم, mens den sistnevnte er et utsagn som Hans Nåde صلى الله عليه وسلم refererer direkte til Gud den Allmektige.

erklærer med tungen at han elsker Gud, er en løgner.»¹

Men dette betyr ikke at mennesket forlater sitt hjem og bosetter seg i huler eller jungler. Islam lærer ikke dette og er imot slik tankegang. Islam lærer oss å leve blant mennesker, og revolusjonere samfunnet (ikke leve fanget i vansker og usselhet) ved å leve blant folk, og oppfylle alle krav av livets faser, men fortsatt ha sin Herre i sitt hjerte. Å leve slik i verden at man ikke lever i verden (ikke er i veien for noen andre og er sin Herre hengiven). Mennesket tilbringer livet i verden, men Guds savn lever i hans hjerte og ikke jordiske tings.

Det andre kravet: Vise tålmod under prøvelser

Hvis mennesket blir rammet av prøvelser eller lidelser, så bør han ikke tenke på det som elendighet, men heller se på det som en gave fra sin elskede og akseptere det hjertelig. Folk i en tilstand av innbilt kjærlighet nyter prøvelsene, dette fører faktisk til at mennesket blir sin elskede mer takknemlig. Man tar plagene som en gave fra sin elskede, viser tålmod overfor dem, smerten og lidelsen blir faktisk kjærlighetens grunnlag. Selv Koranen beretter for oss om Egypts kvinners hendelse da de begynte å spre rykter om Potifars hustru Zoleykhā. Hun inviterte dem til et måltid, og ga enhver av dem en frukt og en kniv i hånden. Deretter ba hun Josef å passere forbi deres øyne. Da profeten Josef عليه السلام passerte forbi dem, ble de helt fra seg av hans skjønnhet, de skar seg i hendene uten å merke eller føle noen smerte. Koranen sier: «Da de kvinnene fikk se ham (ble de blendet og fra seg av Josefs skjønnhet), de begynte å opphøye ham og de skar seg i fingrene og helt fra seg utbrøt de: 'Måtte Gud bevare oss vel, dette er ikke et menneske, men en opphøyd engel.'»^{II}

Dette var tilstanden av innbilt og illusorisk (tom, verdiløs) kjærlighet. Men der den oppriktige kjærligheten befinner seg, er den tilstanden flere grader høyere enn innbilt og illusorisk kjærlighet. De forelskede som ser sin elskedes lys uten noen tildekkelse, og kun er opphengt i Hans beskrivende lysglans, hvis de utsettes for eller påføres smerter, legger de ikke merke til det på grunn av savnet etter sin elskede.

I Koranen berettes det om profeten Job عليه السلام, den gang han var fanget i ekstreme fysiske smerter, men han klaget aldri. Han var fanget ca. 12 år i den smerten, og hustruen hans spurte: «Hvorfor ber du ikke til Gud om å lindre

¹ Qowwat-ol-Qolōb fī mo'āmlat-il-Maḥbōb 2:60.

^{II} Koranen 12:31.

Troen på Gud

smerten din?». Profeten Job عليه السلام svarte: «Hele livet har jeg blitt skjenket med Hans godhet, og nå når jeg er blitt rammet av noe fra Ham, så føler jeg meg skamfull hvis jeg viser utålmodighet.» Etter ca. 12 år ble han tvunget av sin kone, og da løftet han hendene og ba: «Og Job, da han anropte sin Herre: 'Jeg har det vondt! Du er den mest Barmhjertige.'»¹

En hendelse om profeten Moses عليه السلام er verdt å få med seg her, da han dro til Sinaifjellet og ble gitt herligheten av å tale med Gud. Profeten Moses عليه السلام ba: «Herre, jeg vil se Deg, vis Deg for meg!» Gud lot et glimt av seg lyse på fjellet, og ved dets kraft besvimte profeten Moses عليه السلام og forble i den tilstanden i 40 dager. Glimtets kraft fikk den følgen for ham at ingen kunne se hans ansikt, den som våget, ble blind. Dette står skrevet i Bibelens første testament (selv i dag også), det står følgende: «Moses som var Guds menneske, hadde et slør for ansiktet sitt.» Profeten Moses' عليه السلام kone ba om å få se fjeset hans, men han svarte: «Synet ditt vil bli tatt fra deg, om du gjør så!» Men hun fortsatte: «Det gjør meg intet!» De ble enige om at hun skulle holde for det ene øyet, slik at hvis hun ble blind, skulle det være kun på det ene øyet.

Og de gjorde så, hun holdt for det ene øyet og Moses løftet sløret. Det skjedde eksakt det de hadde trodd, hun ble blind på det ene øyet. Hun hastet med å si: «For Guds skyld gi meg en sjanse til, for å se det lyset!» Profeten Moses عليه السلام oppfylte hennes ønske, og denne gangen ble hun blind på begge øyne. Men det eneste hun sa til Moses, var: «Be til Herren at Han må gi meg flere tusen slike øyne, så jeg kan ofre dem for Hans stråleglans, og forrette dette herlige synet.»

De forelskede tilbringer gjerne livet i smerter, så lenge det er fra deres elskede.

Det tredje kravet: Skille seg fra alt unntatt sin elskede

Kjærlighet og ens elskedes krav om beskjedenheter er at det øyet som løfter seg og det hjertet som banker for den elskede, ikke rommes med noe annet enn den elskede.

Shaykh Abo Ṭālib al-Makki berettet: «Da Zoleykha ble troende og giftet seg med profeten Josef عليه السلام, forandret hun seg totalt. Og dette var den personen som hadde strevet så hardt for å oppnå sin elskede (Josef عليه السلام). Hun begynte å tilbringe dagene og nettene i ensomhet, hun satt hele natten for

¹ Koranen 21:83.

Troens søyler

seg selv og nærmet seg ikke engang ektemannen sin. Profeten Josef عليه السلام syntes dette var merkelig, og sa til henne en dag: 'Før var du fanget i min kjærlighet, og nå som du har oppnådd meg, hvorfor holder du deg unna meg?' Zoleykha svarte: 'Josef, jeg var besatt av deg inntil jeg ble kjent med Guds kjærlighet, og siden den dag har jeg blitt Hans. Kjærligheten Hans har utvisket all annen kjærlighet fra mitt hjerte.' Profeten Josef عليه السلام hørte på det hun hadde å si, men han lærte henne følgende: 'Kjærlighet er ikke det at man forsømmer sin elskedes ordre. Sann og oppriktig kjærlighet er å være Ham lydig og lojal til enhver tid.' Dette fikk Zoleykha til å forandre sin væremåte. Hun begynte å tilbe Gud på den måten at hun oppfylte sine krav overfor Gud og verden.»^I

Når hjertet rommes av Guds kjærlighet, blir menneskets hjerte skilt fra alt det som fører en bort fra Gud. Koranen sier: «Og kom i hu din Herres navn og bli Ham alene hengiven ved å oppgi alt annet!»^{II}

Dette verset har to betydninger:

1. Bli Guds og ingen andres, slik at menneskets hjerte kun begjærer Guds kjærlighet.
2. Ha i hjertet ditt en slik relasjon til Gud at alt det som skaper avstand mellom deg og Herren, skiller du fra deg. Den som hevder at han elsker Gud, men samtidig er besatt av jordiske gleder, er en løgner. Hans påstand kan aldri aksepteres.

Gjengjeldelsen av kjærligheten til Gud

Dette var betydningen av å elske Gud. La oss nå se hva Gud gir som gjengjeldelse for ekte kjærlighet. Koranen lærer oss: «Bør da det gode lønnes med noe annet enn godt?»^{III}

Her klargjøres det at mennesket som har kjærlighet til sin Herre, blir belønnet med det samme, altså kjærlighet. I Koranen står det: «Snart vil Gud skape slike (folk), som elsker Ham og er elsket av Ham.»^{IV}

«Så kom Meg i hu, og Jeg vil komme dere i hu.»^V

Noen beretninger opplyser oss om hva lønnen blir for den som viser

^I Qowwat-ol-Qolōb fī mo'āmlat-il-Maḥbōb 2:52.

^{II} Koranen 73:8.

^{III} Koranen 55:60.

^{IV} Koranen 5:54.

^V Koranen 2:152.

Troen på Gud

kjærlighet: «Og Mitt menneske kommer Meg nær gjennom supplerende bønn (og handlinger), slik at Jeg begynner å elske ham.»^I

«Du sønn av Adam! Når du kommer Meg i hu alene, så kommer Jeg deg i hu alene. Og hvis du lovpriser Meg i en samling, priser (Gud på Sin måte, ifølge Sin høyhet) Jeg også deg i en samling, bare at den er bedre enn din samling.»^{II}

Den som elsker Gud på den måten, vil oppleve at all annen slags kjærlighet ikke eksisterer i ham lenger, og han drukner i kjærligheten til Gud. Han får denne gjengjeldelsen og belønningen: Før var han bare forelsket, men nå blir han blant de elskede.

«(Elskede profet صلى الله عليه وسلم) si: 'Hvis dere elsker Gud, så følg meg, og Gud vil elske dere og tilgi deres synder.'»^{III}

Men det vi må huske, er at den Gud som ønsker at mennesket Hans kun skal leve for Hans kjærlighet og drive ut all falsk kjærlighet fra hjerte, evner alt, Han kan gi flere millioner ganger gjengjeldelse for den kjærligheten mennesket har til Ham. Når Gud begynner å elske en person, så er Han tilfreds med alt det den personen gjør, om personen tilbringer natten med å tilbe Ham eller om han hviler.

Forskjellen mellom å være blant de elskede og være den elskede kan forstås ved dette: Profeten Moses عليه السلام var, til tross for sin rang og status, på nivået forelsket (blant de elskede). Han ba følgende til Gud: «Herre, gjør mitt bryst åpent (for kunnskap og visdom)!»^{IV}

Mens den hellige profeten صلى الله عليه وسلم var på nivået av den elskede, sa Gud selv til sitt elskede sendebud صلى الله عليه وسلم: «(Kjære Mohammad صلى الله عليه وسلم) Har Vi ikke gjort brystet ditt åpent (for kunnskap og visdom).»^V

Profeten Salomo عليه السلام var også på nivået forelsket, han ba til Gud: «Herren min! Hold meg stø ved Din hjelp at jeg alltid viser takknemlighet for den velsignelsen som Du viste meg og mine foreldre, og at jeg gjør slike rettskafne handlinger som Du blir tilfreds av!»^{VI}

^I Ṣaḥīḥ al-Bokhāri 2:963.

^{II} Minhāj-oṣ-Ṣāliḥīn, s. 918.

^{III} Koranen 3:31.

^{IV} Koranen 20:25.

^V Koranen 94:1.

^{VI} Koranen 27:19.

Troens søyler

Men til Guds siste sendebud Mohammad den utvalgte صلى الله عليه وسلم, ble det sagt: Du vil bli tilfredsstilt. Det vil si at den som er den elskede, er man ute etter å tilfredsstille enten vedkommende ber om det eller ei.

«Og (Kjære Mohammad صلى الله عليه وسلم), snart vil din Herre gi deg mer enn nok, så du vil bli tilfreds.»^I

Moses عليه السلام var en Guds elskende profet, han ba om følgende fra Gud: «Min Herre vis Deg for Meg, så jeg kan se Deg!»^{II}

Mens anføreren av all skapelse صلى الله عليه وسلم selv ble invitert av Gud den Allmektige: «Så nærmet Gud seg, men så ønsket Han mer nærhet, så det ble igjen to buelengders avstand imellom eller mindre.»^{III}

«I synets øyeblikk var ikke blikket tilbøyelig til noen annen retning, og heller ikke overskred det noen grenser (det holdt seg kun ufravendt på Ham det skulle se på).»^{IV}

Det blir innlysende at den Gud elsker, begunstiger Han uten at vedkommende ber om det. Noe som andre ikke får selv om de ber om det. Dette er den rene følelsen av kjærlighet til Gud, som gjør troen sikker i hjertet og fører til spesielle benådnings fra Gud. Troen på Guds første krav er å elske Gud, og uten denne kjærligheten er troen ingenting, akkurat som et tomt løfte. Jo sterkere denne kjærligheten er, jo sterkere vil troen og lydigheten være.

b) Adlyde Gud

Det vi har lært hittil, er om kjærligheten til Gud, hvor det er viktig å prise Herren rikelig og ikke tenke på noe annet. Ikke begjære eller ville noe annet enn Ham. Ved dette kan det oppstå flere store misforståelser. For hvis man ikke forstår dette riktig, kan det føre til at flere tror at man ikke skal anstrenge seg for noe annet, og forsømmer alle sine plikter, som familielivet, samfunnslivet og det å oppnå kunnskap. Da vil det bety at vi blir oppfordret til å bo i huler, jungler og forlatte steder og kun være opptatt med å prise vår Herre. Svaret på dette vil bli gitt i denne delen.

^I Koranen 93:5.

^{II} Koranen 7:143.

^{III} Koranen 53:8–9.

^{IV} Koranen 53:17.

En relasjon i kjærlighet og lydighet

Vi må være 100 prosent klare over at det troen på Gud krever av oss, ikke på noen måte er en slik kjærlighet som gjør at vi forsømmer våre jordiske plikter. Derimot lærer islam oss at desto mer oppriktig mennesket utfører sine plikter; sosialt, økonomisk, religiøst ifølge Guds bestemmelse, desto mer vil han bli regnet som utfører av kravene for Guds kjærlighet. Derfor er ikke kjærligheten og lydigheten overfor Gud kun troen på Guds grunnleggende vilkår, men også relatert til hverandre, absolutte og nødvendige.

Å adlyde den elskede er bevis på fullkommen kjærlighet. Denne sannheten kan forstås ved dette eksemplet: Hvis en person blir venn med en annen person, og kommer med en slik påstand der han sier: «Jeg elsker deg svært høyt, og jeg er til enhver tid besatt av savnet etter deg.» Nå, hvis denne personen skal noe sted, og hans elskede sier til ham at den tingen er meg nær og kjærlig, så bring den med deg for meg på tilbakeveien. Eller om han sier at jeg avskyr den tingen, og den som utfører det, han avskyr jeg også. Dit du skal, må du holde deg unna den tingen.

Etter noen dager vender personen med kjærlighetserklæringen hjem. Han kommer tilbake og sier: Jeg tenkte på deg og lengtet kun etter deg under reisen. Men det som stod deg nær og kjært, det fikk jeg ikke brakt med meg, og det du avskyr, det klarte jeg ikke å holde meg vekk ifra.

Er kjærlighetserklæringen hans sann eller usann? Hva er slik kjærlighet er godt for, hvor man ikke engang bryr seg om hva den man er forelsket i, vil eller ikke vil, hva som behager Ham og hva som ikke behager Ham? Hvis personen i hendelsen kjente ekte kjærlighet, ville den elskedes vilje aldri forlatt hans hjerte. Slik at når den forelskede får vite om at hans elskede avskyr den og den tingen, holder han seg borte fra de tingene. Og hvis den forelskede utfører ting som hans elskede avskyr, kan dette kun bli sett på som hykleri. Derfor lærer islam oss om slik kjærlighet hvor den elskede aldri blir forlatt av hjertet. Heller ikke glemmer man Hans vilje og det som behager Ham. Gud sier i Koranen: «(Elskede profet صلى الله عليه وسلم) Si: 'Om dere elsker Gud, så følg meg, og Gud vil elske dere.'»¹

Uten noen tvil er dette den oppriktige kjærligheten, at man utfører alt det den elskede befaler og holder seg borte fra det den elskede forbyr. Hvis man lever etter den elskedes regler, er man sann i sin kjærlighet. Men en slik kjærlighet der savnet befinner seg, men frykten overfor den elskedes vilje og

¹ Koranen 3:31.

Troens søyler

det som den elskede er glad i eller avskyr, ikke er der – det kan vi kalle for løgn eller bedrageri, men ikke ekte kjærlighet.

Dermed kan vi si at troens første vilkår, kjærlighet til Gud, ikke kan fullkommengjøres før det blir fokusert grundig på troens andre vilkår: adlyde Gud. Guds sendebud صلى الله عليه وسلم sa relatert til dette: «Den som elsker noen for Guds sak, den som har fiender for Guds sak, og gir og avholder for Guds sak, han har gjort sin tro fullkommen.»^I

Det finnes ingen slik omstendighet som mennesket opplever i livet som Gud ikke har klargjort hva Han liker og misliker, for sine forelskede mennesker. Dette er grunnen til nedsendelsen av Koranen og bestemmelsene i den, og dens viktigste mening er at mennesket skal bli kjent med det Gud liker og det Han avskyr. Gud befaler i Koranen: «Og denne skriften er også åpenbart av Oss, som er full av velsignelse, så følg dere den, og vis gudsfrykt (avhold dere fra det Vi ber dere om å holde dere bort fra!), slik at det må bli vist dere nåde.»^{II}

Utenom Koranen har det også blitt lært til menneskene, om anføreren av all skapelses صلى الله عليه وسلم velsignede personlighet, hvordan man skal etterleve den: «Den som følger Mohammad صلى الله عليه وسلم, han har fulgt Gud, den som ikke følger Mohammad صلى الله عليه وسلم, han har ikke fulgt Gud. Mohammads صلى الله عليه وسلم personlighet er blant de gode og de onde som et avgjørende forbilde (skiller det gode fra det onde).»^{III}

La oss nå se på hvordan Gud har belyst det som behager Ham og det Han avskyr, for sine forelskede mennesker slik at det kan forstås. Hvordan de forelskede tilbringer livet, og hvor mye hensyn de tar til sin Elskedes mishag og behag.

Familieliv

Familielivets fullbyrdelse er menneskehetens første krav og samfunnets første brikke. Så hvis familierelasjoner dannes basert på ordentlige grunner, så er dette gjennomføring av Guds ordre. Koranen sier: «De kvinner som dere

^I Sonan Abo Dāwōd 2:295.

^{II} Koranen 6:155.

^{III} Ṣaḥīḥ al-Bokhāri 2:1081.

Troen på Gud

verdsetter (og som er tillatt for dere), ta dem til ekte.»^I

Hvis ekteskap utføres etter Guds bestemmelse, så blir det også regnet som tilbedelse. Det vil si at man gifter seg med den det er tillatt å gifte seg med ifølge den islamske loven.

Oppfylle paktene

I den hellige Koranen er det befalt hvordan samfunnslivet, arbeidslivet og det politiske livet skal tilbringes på en god måte, hvor vi ser at de fleste mennesker misbruker systemet og makten. Det er en klar ordre i Koranen, som har med å oppfylle paktene å gjøre: «Dere troende, oppfyll deres pakter (inngåelser).»^{II}

Denne beordringen er gitt på denne måten at dere troende bør vite at deres Elskede forventer av dere som kommer med kjærlighetserklæringer til Ham, at dere aldri skal avvise eller bryte deres pakter og alltid oppfylle dem. Derfor, hvis den forelskede er virkelig forelsket, vil han på hvert steg som han tar, oppfylle sine pakter overfor Skaperen og all skapelse, og sette sitt håp til Guds behag.

Tjene ærlig

Slik har det blitt befalt de forelskede at de skal tjene på en ærlig måte, som behager Gud. Koranen sier: «Dere troende! Forsyn dere ikke av hverandres eiendom på illegal måte. Så lenge den andre tillater fratagning av handelseiendommen, så er dette tillatt.»^{III}

Ved denne ordren blir det klargjort at å stjele, svindle eller rane er Gud til sterkt mishag. Dere som erklærer deres kjærlighet til Gud, hold dere langt borte fra dette. Hvis man kommer med kjærlighetserklæringen, men likevel driver og forsyner seg av andres eiendom på urett vis, er vedkommende ikke bare en løgner, men troen hans er også bare en tom bygning eller en kropp uten sjel. For slike synder og handlinger får en person til å være en benekter av sin egen tro.

Søke etter Herrens velvilje

Å jobbe og tjene ærlige penger har blitt nevnt som Guds velvilje i Koranen: «Så når tidebønnen er utført, så spre dere i forskjellige retninger i landet og

^I Koranen 4:3.

^{II} Koranen 5:1.

^{III} Koranen 4:29.

søk etter Guds velvilje.»^I

For å tjene forpleining strever enhver, en troende og en vantro, forskjellen er kun måten man tjener på. Her læres de forelskede om livet, hvordan de skal tjene. De skal tjene på den måten at Guds velvilje blir innvilget for dem. Ikke bruke skitne metoder for å tjene, slik at det blir til straff og elendighet for en. Man bør tjene på den måten at konas/mannens og barnas behov blir oppfylt og kravene for kjærlighet til Gud også blir oppfylt. Faktisk er kjærlighet til Guds krav at samfunnslivets strev ikke får en til å forsømme lengselen etter Gud.

«Mennene (som er forelsket i sin Herre, er dem) som ingen byttehandel, og ei heller salg gjør forsømmelig fra Guds ihukommelse.»^{II}

Guds kjærlighet gjør oss ikke fremmed for samfunnslivet, men lærer oss å leve i samfunnet på en hederlig måte.

Hans Høyhets صلى الله عليه وسلم ordre

Vi finner i *ahādīth*-bøkene at en følgesvenn av Guds sendebud صلى الله عليه وسلم giftet seg. Etter noen dager møtte følgesvennens kone opp hos profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم. Guds sendebud صلى الله عليه وسلم spurte: «Hvordan er mannen din, og behandler han deg vel?» Hun svarte: «Kjære Guds sendebud, min mann er svært rettskaffen. Han faster daglig og tilbringer nettene stående i bønn. Jeg er svært heldig. Hvordan kunne jeg ha fått en bedre mann?» På grunn av dette ble følgesvennen innkalt til Guds sendebuds صلى الله عليه وسلم tjeneste. Hans Høyhet صلى الله عليه وسلم hadde forstått den tilslørte klagen som kvinnen hadde lagt til i omtalen av sin mann.

Da følgesvennen kom til Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم, sa profeten صلى الله عليه وسلم: «Bedre enn å tilbringe nettene i supplerende bønn, er det for deg å oppfylle din kones rettigheter!»

Gud aksepterer aldri slik overskytende tilbedelse som gjør at mennesket forsømmer sine plikter overfor Gud og verden. Med dette eksemplet var det viktig å klargjøre at de som er forelsket i Gud, tar hensyn til Hans behag til enhver tid. Hvis vi tar hensyn til dette, under enhver omstendighet, vil livet bli perfekt. Det samfunnet vi lever i, vil oppleve fred og hjertelighet, og ved dette vil mennesket alltid oppleve den trosherligheten som et islamsk samfunn er forbilde for.

^I Koranen 62:10.

^{II} Koranen 24:37.

Filosofien om overlegenhet i handlinger

Slik som vi i hverdagslivet prioriterer enkelte ting framfor andre ting, har profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم shariy'ah (den islamske loven) understreket overlegenhet og rang blant handlinger. I Koranen og *ḥadīth* finner vi klargjort hva som må prioriteres først, og hva som kommer deretter. De er relatert til befalingens preg, om det handler om befalingen om å tjene penger eller om tilbedelse. Så det Gud har gitt overlegenhet til, er tusen ganger høyere i rang enn supplerende bønn eller faster, og å forsømme det obligatoriske kan ikke gjengjeldes med faster i løpet av hele livet eller millionvis av supplerende bønner, kompensasjonen av dette kan aldri utføres ved det supplerende. Det obligatoriske har sin rang, og det supplerende har sin rang.

Islams filosofi om tilbedelse

På dette grunnlaget er islams filosofi om tilbedelse ulik andre levemåter. Islam lærer oss å følge Guds ordre og vise lydighet til Hans kjærlighet. I Koranen blir det sagt: «Tjen Herren din til du når den fulle forvissningen!»^I

Flere oversettere av Koranen har ment at ordet *al-yaqīn* (اليقين) betyr døden. Selv om denne betydningen stemmer til en viss grad, er det fra den islamske historiens revolusjonære lære vi får vite at den tiltrekningen og lysten som får oss ut av fangenskapet av feiltagelser og misforståelser, er vennskap med revolusjon. Den fyller oss med fryden av full forvissning. Derfor er full forvissning mer riktig betydning av *al-yaqīn* enn døden, på grunn av at troens forvissning skal bli fullbrakt i jordelivet, slik at revolusjonen kan utføres.

For å forstå betydningen av dette verset må vi forstå at troens høyeste grad er *al-īqān*^{II}. Når troen når den sikre delen, kaller vi det full forvissning, og betydningen av dette verset blir følgende: «Tjen du din Herre såpass at din tro kommer til sin fullkomne grad.»

Men så dukker spørsmålet om hva som er troens siste grad opp. Den høyeste graden er at den troende fokuserer på det hans tro startet på, altså *īmān bil-ghayb*^{III}. Deretter oppgraderer han seg ved den, på den måten at hans tro på det skjulte blir til sikker og fullkommen tro. Dette lærer vi fra Koranen: «De som tror på det skjulte og forretter tidebønnen (med alle dens krav), det

^I Koranen 15:99.

^{II} *Al-īqān* (الإيقان): Å ha sikker tro på noe, være fullstendig overbevist og fullt forvissnet.

^{III} *īmān bil-ghayb* (إيمان بالغيب): Troen på det skjulte.

Troens søyler

vi har forsynt dem med av det, avser de. De som tror på det som er åpenbart for deg og det som ble åpenbart før deg, (på alt det tror de). De har fullkommen tro på det hinsidige.»^I

Det vi må fokusere nøye på, er at først blir det befalt å oppnå troen på det skjulte. Etter det å adlyde Gud, ved å tilbe Ham og følge Hans ordre, få sin tro på det høyere nivået. Så til slutt blir det befalt at ved alle disse handlingene får de troende fullkommen tro på det hinsidige. Det begynte med troen på det skjulte, men ble avsluttet på al-īqān, som man oppnår ved å tilbe og adlyde Gud i en krevende, langsam og gradvis prosess.

I verset (15:99) som er nevnt tidligere, er det samme teori som i det sistnevnte verset, altså: Tjen din Herre på den måten at du oppnår den fulle forvissningen, ved Hans guddommelige Vesen og ordre. Eller: Tjen din Herre på den måten at du oppnår den graden av fullkommen tro at du får se alt uten slør. Videre i Koranen blir det sagt med samme betydning: «Og Jeg har skapt dsjinnene og menneskene kun for at de skal tjene Meg.»^{II}

Det er helt feil å tro at å tilbe er kun å faste og be fordi Koranen lærer oss at å tilbe er å tjene sin Herre. Tjene vil si å oppfylle kravene overfor familien, samfunnet, det politiske og det økonomiske livet. Islam fordømmer slik lære som får en til å oppnå kunnskap og så setter man seg på det som en slange og vokter det istedenfor å gå ut i verden for å spre ordet. Eller at man blir dvelende i jungelen eller huler og rope «Allah!», «Allah!». I verset «Tjen Herren din til du når den fulle forvissningen!» er det en annerledes betydning å lære enn puritanisme eller munkeliv.

For å forstå versets korrekte betydning må vi ha det daglige livet i tankene. Å svømme er en teknikk, og om denne teknikken kan man få kjøpt flere bøker, og flere kan fortelle en hva det er. Men man blir ikke ekspert på å svømme kun ved å lese om det eller å høre om det, for å bli ekspert må det praktiseres. Man må hoppe i ut i vannet og prøve å svømme. Etter å ha prøvd og strevd, først da blir man en svømmer. Svømming læres kun av å praktisere, ingenting kan oppnås eller utføres uten å ha blitt praktisert. Slik lærer Gud oss: Meg som dere tror på uten å ha sett, ifølge Mine ordre må dere tilbringe livet. Kjemp imot farene, men vær urokkelige når det kommer til sannheten. Oppgi det falske for godt og bli venn med livets alle omstendigheter – noen ganger møte elendighet og vansker ansikt til ansikt, eller gode dager. Lev

^I Koranen 2:3–4.

^{II} Koranen 51:56.

Troen på Gud

fullstendig ifølge Min lære, og tilbringer dere livet ifølge Mine eksperimentelle og verifiserende faser, vil dere forstå at det Jeg befalte, gjennom det oppnådde dere framgang. Og det Jeg nektet dere – på grunn av det måtte dere oppleve nederlag.

Når befalingene og det forbudte blir erfart og observert, vil dere, uten å ha sett, observere og oppleve Mitt guddommelige Vesen. Dere vil tro (fullt forvisset) at det finnes en slik Praktfull og Høytstående Herre, og hvis man følger og adlyder Ham, oppnår man framgang, mens i ulydighet mot Ham befinner det seg nederlag. Her finner vi betydningen av ordet *'ibādah*^I, og det er å adlyde Gud, gjøre det Han påbyr, og ikke gjøre det Han forbyr.

Her trenger vi å forstå hva den oppriktige og sanne tilbedelsen er. Det gjør vi ved å fordype oss litt i ordet *'ibādahs* grunnbetydning, som er underkastelse og ydmykhet. Fra dette har ordet *'obōdiyyah* (عبودية) blitt dannet, som betyr at mennesket mener han er fattig, ydmyk, maktesløs og ynkelig overfor Gud. I Guds øyne er det denne følelsen som heter *'ibādah*. Dette er den etymologiske betydningen av *'ibādah* og *'obōdiyyah*, men deres praktiserende form er den som beviser seg selv som Guds menneske og slave. Aldri gjør han det Herren forbyr, og det Han påbyr, gjør han med lyst og glede. Om det handler om å jobbe i moskeer, sykehus, skoler, om det har med kone og barn å gjøre, eller å styre et land. Tilbedelse er å leve på den måten Gud befaler, uansett hva slags yrke det er.

En leders største tilbedelse

Gud befaler lederne: «Og hvis dere skal dømme, så døm med rettferd.»^{II}

«Og når dere skal dømme mellom folk, så døm rettferdig.»^{III}

En slik leder arbeider for rettferdigheten og strever for at alle skal få det godt og de onde skal få sin straff. Selv om han (lederen) lever et liv som har mer med det jordiske å gjøre enn det åndelige, utfører han i virkeligheten en stor tilbedelse, og han venter en stor belønning av sin Herre på dommens dag. Denne betydningen av tilbedelse klargjør at islams teori om tilbedelse ikke kun er basert på å tro. Men man må tro og praktisere, dette er det som gjør troen komplett. I Koranen står det om profeten Adams عليه السلام opplevelse: «Og (husk den tid også kjære profet صلى الله عليه وسلم) da Vi sa til englene:

^I *'Ibādah* (عبادة): Tilbedelse, tjene.

^{II} Koranen 5:42.

^{III} Koranen 4:58.

Troens søyler

'Knel med ansiktet ned for Adam i respekt!' De knelte med ansiktet ned for ham alle, unntatt Satan. Han nektet og var arrogant, og (som utfallet av det) ble han en av de vantro.»¹

På dette tidspunktet tenkte Satan at jeg har så mye kunnskap, jeg er en leder og svært rettskaffen. Hvorfor skal jeg falle ned for noen som er skapt av leire? Satans syn var at mennesket var av leire, men han så ikke på Guds befaling, på dens sannhet og dens alvor. Han visste ikke at Guds behag var i det at han hadde knelt med ansiktet ned for profeten Adam عليه السلام, som han (Satan) bare så på som en utstillingsdokke. Han benektet Guds befaling av hovmod, og dermed ble han hjemfallen til ateisme og fornektelse. Men la oss fokusere på hva som var grunnlaget for hans gudsfornektelse:

- Fornektet han Guds Enhet?
- Sluttet han å tilbe Gud?
- Likestilte han noen med Gud?

Her må vi egentlig se på hvilken handling som var relatert til Gud, som Satan fornektet. Var det å være hovmodig overfor Gud? Faktisk var jo Satan den som tilba Gud mest av alle. Men Gud befalte ham at han skulle knele med ansiktet ned for profeten Adam عليه السلام, men Satan nektet fordi han mente at profeten Adam عليه السلام var mindre verdt, og på dette grunnlaget ble han forbannet og forvist. Dette lærer oss at å tilbe Gud er ikke bare å faste og be. Men den ekte betydningen av tilbedelse av Gud er å adlyde Gud på den måten at man ikke engang tenker på å fornekte Ham. Tilbedelsens ekte ånd er at det Gud befaler sine mennesker, skal de følge og adlyde uten å krangle. Denne tilstanden er ikke mulig å oppnå uten fullkommen tillit og tro. Konklusjonen blir da at Satans synd ikke ble regnet som gudsfornektelse fordi han nektet å tilbe Gud, men på grunn av at han nektet å adlyde Gud.

Med denne forklaringen blir det innlysende at hvis man tror at å adlyde og tilbe Gud er kun å be og faste eller andre obligatoriske handlinger, er det feil. I motsetning til alt dette er sann og oppriktig tilbedelse det at fra den dagen en trer inn i visdomsalderen og til sitt livs siste dag, bør en tilbringe livet på den måten at ens væremåte mot foreldre, kone og barn, naboer, sine overordnede og underordnede (i arbeidslivet), og de som er yngre og eldre, er slik at man ikke krysser Guds grenser. Hvis noen lever livet slik, tilbringes hans dag og natt i tilbedelse. Koranen lærer oss: «Fromhet er ikke bare å

¹ Koranen 2:34.

Troen på Gud

vende ansiktet mot øst eller vest! Derimot er sann fromhet at en person antar troen på Gud, den ytterste dagen og englene og skriften (åpenbart av Gud) og profetene og av Guds kjærlighet bruker rikdommen (sin) på sine nærstående og de foreldreløse og de trengende og veifarende og tiggerne og for (å befri slavers) hals og forretter tidebønnen og gir det pålagte bidraget og holder et løfte når han inngår et, og viser tålmod under hardhet (fattigdom) og i vansker (sykdom) og under kampens (jihāds) voldsomhet. Disse er de som er de sanne, og disse er de gudfryktige.»^I

Dette verset framfører den filosofien om tilbedelse som kan tilpasses ethvert yrke, om det skulle være relatert til religiøsitet eller å tjene sitt daglige brød, samfunnet eller politikk, under krig eller fred. Tilbedelse er navnet på å adlyde Gud, som er forståelig og kan tilpasses i alle faser av livet. Den kristne læren om puritanisme mener at mennesket kun kan tilbe når man isolerer seg fra verden. Islams lære er ikke det samme, det er faktisk det stikk motsatte, nemlig at tilbedelse av Gud ikke nekter oss å ha kontakt med og relasjon til andre mennesker. Den oppriktige filosofien om tilbedelse av Gud er det at den veien som Gud har befalt dere å følge, skal dere følge hele livet. Dere skal kjempe og streve for å skaffe Herrens skapninger rettigheter og sørge for at lov og orden blir overholdt. Dette fullkomne livssystemet heter tilbedelse.

Hvis noen lever livet slik Herren vil, og alt han gjør er for Gud, vil han bli belønnet slik av sin Herre at alt blir stilt i hans tjeneste. Koranen stadfester dette ved å si: «Og alt som i himlene er og alt som på jorden er, alt har Han stilt i deres tjeneste, med sin bestemmelse.»^{II}

‘Allāmah Iqbals utsagn: «Ikke er du for jorden, ikke er du for himmelen. Alt er for deg, du er ikke for altet.»

Shaykh Mohammad Sharbani

Hvis et menneske sørger for fullkommen lydighet overfor Gud, blir alt stilt i hans tjeneste. Slik blir ikke mennesket lik Gud, men blir skjenket og velsignet av Gud og blir Gud kjær. Deretter blir alt det som han sier, til skjebnen: «Kan noen anta hans kroppsstyrke? En troendes blick forandrer skjebnen!» En framstående rettskaffen personlighet fra Egypt, Shaykh Mohammad Sharbani, var en meget gudfryktig og rettskaffen person. En gang ble hans sønn Ahmad meget syk, og var døden nær. Men Shaykh Sharbani var for engasjert i å tilbe Gud. En dag kom hans kone til ham og sa: «Du har blitt

^I Koranen 2:177.

^{II} Koranen 45:13.

tildelt skatten av Guds kjærlighet ... Så om vår sønn dør, bryr du deg ikke, men hvor skal jeg gjøre av meg? Jeg er en mor og kan ikke bare se på at alt dette skjer. Kan du ikke be til Gud for vår sønn?» Men Shaykh Sharbani ble kun sittende uten noen bekymring. Etter en liten stund kom dødens engel for å ta guttens sjel. Om det er dødens engel eller noen annen engel, uten Guds vilje gjør de ingenting. Imam Nabhāni gjenberettet dette fra imam Shaʿrāni: «Da Shaykh så dødsengelen sitte ved barnet, ble han påvirket av sin kones tårer. Han vendte ansiktet mot dødsengelen og sa: 'Du dødens engel, vend tilbake til din Herre fordi bestemmelsen om dette barnets død er blitt kansellert!'» Dødsengelen vendte tilbake, og barnet ble friskt og levde 30 år til.^I

Shaykh ʿAbd-ol-Qādir Gīlāni

Om helgenenes makt sier Shaykh ʿAbd-ol-Qādir Gīlāni at Gud sier: «Sønn av Adam, Jeg er Gud, og unntatt Meg er der ingen sann Gud! Jeg sier til en ting: 'Bli!', og den blir til. Derfor, adlyd Meg og Jeg vil gjøre deg slik at du sier til noe: 'Bli!', og det vil bli til. Slik har mange profeter, helgener og spesielle blant Adams barn gjort.»^{II}

Om denne egenskapens tildeling sier imam ʿAbd-ol-Wahhāb Shaʿrāni følgende: «Hvis vi skal si at Gud tildeler Sine spesielle tjenere ordet 'bli' sin suverenitet, da blir spørsmålet: Benytter de seg av den eller lar de den være på grunn av respekt for Gud? Så er svaret på det slik som Shaykh har framlagt i kapittel 177: Visselig, er helgenenes måte det at når Gud tildeler dem ordet 'bli' sin suverenitet, benytter de seg ikke av den av respekt. For dens anledning er i det hinsidige, de benytter seg av å bruke ordet 'i Guds navn' istedenfor ordet 'bli', slik at relasjonen til utførelsen blir knyttet til Gud både fysisk og åndelig.»^{III}

Den kjærligheten som blir krevd av mennesket, for den er adlydelse av Gud nødvendig, og hvis mennesket adlyder Gud, så blir alt stilt i hans tjeneste. Desto mer mennesket adlyder Gud og klatrer høyere i det nivået, desto mer høytstående blir hans tro og kjærlighet. Slik begynner hans adlydelse å bli fullkommen. Til slutt går denne troende personen fra å være en forelsket

^I Jamāl-al-aulyāʾ, s. 302.

^{II} Fotōḥ-al-ghayb, 16. budskap.

^{III} Al-yawāqīt wal-jawāhir, s. 147.

Troen på Gud

(blant de elskede) til å være elsket (av Gud). Da blir hans kropp slik at ved en berøring smelter til og med jern. Han blir tildelt majestetisk respekt og uendelig liv (når rangen av en helgen^I). Ved ham blir menneskers bønn og ønsker akseptert, gjennom hans velsignelse blir folks elendighet og vansker bortvist. Han blir gjort til forvalter av byer og stater, folks vansker blir oppklart ved hans bønn.

Av disse helgenene har vi mye å lære og mye å tjene. Å sitte hos dem forandrer en, fra å være en synder blir man rettskaffen, man kommer Gud nær (om de helgenene er hos oss fysisk eller om man besøker deres grav).

Å elske dem er å elske Gud, å streve for dem er å tjene Gud og å hate dem er å hate Gud.

Gud sier: «Den som er Min *walīs*^{II} fiende, erklærer Jeg krig mot!»^{III}

Dette er det andre kravet til troen på Gud, som stadfester det første kravet: kjærlighet til Gud.

c) Forlate seg på Gud

Det tredje kravet til troen på Gud er å forlate seg på Ham ved å sette sin lit til Ham fullt og helt. Koranen framlegger profeten Moses' عليه السلام utsagn: «Og Moses sa: 'Folket mitt, hvis dere tror på Gud, så forlat dere på Ham hvis dere er Ham underkastede!'»^{IV}

Ifølge imam Rāghib al-Iṣfahāni blir ordet *tawakkol* (تَوَكَّلَ) brukt på to forskjellige måter:

- Med *lām* (ل), for eksempel: «*Tawakkalto li folān* (تَوَكَّلْتُ لِفَلَانٍ – Jeg påtar meg ansvaret for den)», dette blir brukt for å påta seg ansvaret for noen.
- Med *'alā* (عَلَى), for eksempel: «*Tawakkalto 'aleyhi* (تَوَكَّلْتُ عَلَيْهِ – Jeg setter min lit til han / Jeg forlater meg på ham)», å stole på noen andre.

I Koranen har dette blitt brukt flere steder: «Og de som forlater seg på noen, må forlate seg på Gud alene.»^V Fra samme opphavet stammer ordet *tawākal*

^I Helgen: En person som regnes for hellig, sankt. En som gagnar andre i livet sitt og etter døden, og som av de troende æres og påkalles for forbønn hos Gud.

^{II} *Walī* (وَالِي): Ordet har flere betydninger, men betegner en helgen og en hjertevenn her.

^{III} Ṣaḥīḥ al-Bokhāri 2:963.

^{IV} Koranen 10:84.

^V Koranen 14:12

(تواكل), som innebærer betydningen: Folk gir ansvaret for sin sak til hverandre, og fra dette er ordet *wakāl* (وكيل) dannet, som betyr den personen som man overgir ansvaret for sin sak til.^I

I verset 10:84 har det ikke bare blitt tydeliggjort at den troende skal forlate seg på Gud i enhver sak, men det har også blitt konstatert at det er et krav fra troen. Fordi ordet *in* (إن), som oversettes som «hvis», og setningen etter det er en vilkårssetning: «*kontom moslimīn* (كنتم مسلمين – dere er [Gud] underkastede)», hele dette vilkåret er bygd opp på: «*Fa-'aleyhi tawakkalo* (فعلیه توكلوا – så forlat dere på Ham)». Når vi setter dem sammen, får vi: Hvis du tror på Gud, skal du forlate deg på Ham, og hvis du ikke forlater deg på Ham, er ikke troen din sann, og heller ikke er du forvisset i den.

Det er en sannhet at den man elsker, vil man adlyde, og man begynner å stole på vedkommende også. Det er umulig når man elsker noen og adlyder vedkommende fullt og helt, å ikke stole helt på ham. Dette er ikke kjærlighet, kjærlighet er å stole på sin elskede. Slik at hvis jeg lukker øynene og faller bakover uten å se hva som venter meg, er det min elskede som omfavner meg, og redder meg fra å falle. Kjærlighet er noe svært følsomt, og det er ikke mulig å finne noe mer følsomt. Kjærligheten finner seg ikke i at den forelskedes øyne begjærer noen andre enn den elskede, og heller ikke at noen blir likestilt med den elskede. Sammen med kjærligheten er viljen til å adlyde et viktig punkt for fullkommen tro, som er basert på *tauḥīd*^{II}, og *tauḥīd*s første krav er å sette sin lit til Gud. Hele skjebnen til et menneske er basert på Gud, det blir befalt i Koranen: «Og til Gud må de troende sette sin lit.»^{III}

Her er ordene «*Fal-yatawakkal* (فلیتوكل – må sette sin lit)» blitt brukt i imperativ, og loven sier at det som sies i imperativ, må adlydes. Slik blir dette verset et bevis på at det er vesentlig for en troende å forlate seg på Gud.

Som oftest tenker vi at å forlate seg på er å ikke benytte seg av mellomkomst/forbindelsesledd, enda Gud ikke aksepterer slik lit som det ikke finnes noe mellomkomst/forbindelsesledd i. Islams lære er det at man kan benytte seg av midler, men kun sette sin lit til Gud. Islam oppfordrer oss til å

^I Al-mofradāt fi gharīb-il-Qor'ān, s. 993–994.

^{II} *Tauḥīd* (توحيد): Erklære Guds Enhet, bekjenne og erkjenne at Han alene er Skaperen, Giveren og den Allmektige Herren som alene er Tilbedelsesverdig.

^{III} Koranen 14:11.

Troen på Gud

benytte midler, å forstå at det er nødvendigheter i livet og ta dem i bruk, men sette den endelige liten til Gud. Gud sier: «Han er Herren over øst og vest, og ingen er tilbedelsesverdig unntatt Han, så hold Ham alene som formynder.»^I

I dette verset (73:9) har ordet *rabb* (رب) blitt brukt, et ord som er brukt flere steder i Koranen. Ordet er uten tvil svært omfattende og kan tolkes og oversettes som flere ting: Herren, Ernæreren, Forsørgeren, Eieren, Mesteren.

Rabb er egentlig en infinitiv og står for denne betydningen: å ernære, å oppfostre, å veilede. Men ordet blir brukt i form av subjekt, altså utføreren av handlingen.^{II}

Alle menneskene bevitnet om at Gud er deres Herre (*rabb*) i den første verden (sjelenes verden), Koranen sier: «Og (kom i hu), den gang da Herren din tok ut etterslekten fra lendene til Adams barn og gjorde dem til vitner overfor deres egen sjel (og sa): 'Er ikke Jeg Herren deres?' De svarte (alle i kor): 'Selvfølgelig, vi bevitner (at det er Du som er vår Herre)!' Dette for at dere ikke skal si på oppstandelsens dag: 'Vi var uoppmerksom på dette løftet!'»^{III}

Vi skal la noen koranvers belyse ordet *rabb* for oss, og vi vil forstå at det betyr å ernære, oppfostre, forsørge, veilede og fokusere på en ting, slik at den tingen kommer til sitt fullkomne nivå. Plukke noe opp fra intet og lage det til noe virkelig stort. *Rabb* er den som ernærer og tar seg av all eksistens slik at alle behov – åndelige og fysiske – ikke skjuler seg for Ham. Menneskets skapelse er i seg selv en bevitnelse på *rabb* fordi en gang var mennesket intet: «Sannelig, det har også overgått mennesket en slik tid da han ikke var noe nevneverdig.»^{IV}

Så ble mennesket løftet og skjenket med liv og forskjellig rang: «Menneske! Hvem har bedratt deg angående din Sjenerøse Herre! Han er jo den som har skapt deg, rettet på dine lemmer og gjort din høyde passelig og formet deg til den figur Han ønsket.»^V

Akkurat som mennesket har gått gjennom forskjellige faser og stadier, har all annen eksistens også gjort det samme, som Gud har skapt bare ved ordet *kon* (كن – bli): «Hans (skapings) befaling er, når Han har til hensikt (å

^I Koranen 73:9.

^{II} Al-mofradāt fi gharīb-il-Qor'ān, s. 333.

^{III} Koranen 7:172.

^{IV} Koranen 76:1.

^V Koranen 82:6–8.

skape) noe, sier Han kun til det: 'Bli!', og med det samme blir det til.»^I
Fayakōn (فيكون – og med det samme blir det til) er verbformet presens og ifølge arabiske grammatikkregler befinner det seg evighet og permanent fortsettelse i den formen. Dens betydning sirkler inn fra nåtid til framtiden, altså det som alltid gjelder. Med dette verset menes det da at ved Guds ordre «bli», får ikke den tingen (det blir befalt til) kun figur, men med fokuset til ordet *kons* (كن – bli) kraft forblir forbindelsen mellom skapningen og Gud selv etter skapningen. Og denne relasjonen er komplett og varer gjennom alle endringsfasene, selv etter at den har nådd sin siste tilstand. Dette er teorien om evolusjon: Båndet mellom det skapte og Skaperen varer evig. På et annet punkt sier Koranen: «Og Vår bestemmelse er et ord som et blink med øyet.»^{II}

Dette vil si at Guds ordre blir utført med det samme, og noen ting bruker Han tid på selv og fører det til det fullkomne stadiet.

Koranens syn på skapelsen er det at om det er mennesket eller universet, eller det som bebor det av store og små eksisterende ting, har alt dette behov for Guds fokus, tildeling og sjenerøsitet fra begynnelsen til enden, steg for steg. Hvis Gud slutter å fokusere på noe kun for et sekund, så blir den tingen verdiløs. Hvis vi går ut fra dette, så er det å eksistere navnet på Guds fokus. Ikke-eksistere er navnet på at Gud ikke fokuserer på noe. Hvis Han fokuserte, så ble det eksisterende til fra intet. Og hvis han vender ansiktet bort fra noen, da kan gjerne vedkommende være majestetisk, men blir til intet.

Hvis vi ser i lys av dette, blir det i verset (73:9) berettet at Østens og Vestens Gud er En og alt annet blir benektet unntatt Gud (i å være Gud), og til slutt blir det befalt menneskene å lage Gud til sin formynder, altså til sin *wakīl* (وكيل).

Ordet *wakīl*s etymologiske betydning er å gi ansvaret for en sak til noen andre. Vi kjenner godt til den filosofien som menes med *wakīl* gjennom det daglige livet vårt. Men bør man gi ansvaret til formynderen^{III} og selv være forsømmelig? Vårt daglige liv benekter dette, og opplyser at den som gir ansvaret for sin sak, skal følge sin verges ledelse, og streve ifølge hans lære

^I Koranen 36:82.

^{II} Koranen 54:50.

^{III} En som man velger ut for å styre sin sak og overgir seg selv til.

Troen på Gud

og ikke forsømme sin sak på noen måte. Slik blir vi befalt at skal det lites på Gud uansett hva og spesielt når det gjelder den endelige avgjørelsen. Men vi skal streve og anstrenge oss for vår sak ifølge Hans befaling og lov og ikke forsømme det på noen som helst måte. Lage Ham til sin wakīl, og for den som gjør det, blir livet fullstendig utenfor fare og tap. Fordi den som lager Gud til sin formynder, blir Gud alt for. Dette stadfester Koranen: «Og den som forlater seg på Gud, er Han mer enn nok for.»^I

Det som er sagt om den som Gud blir alt for, er at de fleste helgenene ikke hadde noen tilknytning til verden. Gud hjalp dem gjennom Sin tilslørte skatt. I Koranen står det at Maria (Jesu mor) fikk frukt som det ikke var sesong for engang. Når det ble spurt hvor hun hadde fått disse velsignelsene fra, pleide hun å svare: «Det er fra min Herre!»^{II}

Slik har profeten Jesu عليه السلام fødsel blitt nevnt som en motsetning til det vanlige. Dette er for så vidt rett, men helgenene sier at å ikke benytte seg av noen midler, er først tillatt når man er blitt klarsynt (Gud har løftet slørene for en), og alle blir ikke tildelt dette, derfor er det ikke tillatt for alle.^{III}

Bedre sikkerhet og garanti enn dette kan man ikke få fordi ingen evner mer enn Gud den Allmektige. Guds raushet vil si at mennesket strever, men Gud påtar Seg ansvaret for at arbeidet oppnår sitt endelige stadium. Koranen sier: «Og det påligger Oss å hjelpe de troende.»^{IV}

«Menneske, du har nå strevd for det arbeidet, men du har knyttet det arbeidet til Meg. Så bli nå du tilfreds fra all ettertanke og tvil og vit at det Vi påtar Oss ansvar for, er det ikke noe å bekymre seg for lenger.»

Her forklares at menneskets jobb, det er å streve alt han evner. Når han lærer seg dette, og overlater gjennomføringens ansvar til Gud, da hjelper Gud Sitt menneske. Dette er den type tillit Koranen ønsker å lære oss, og uten dette kan ingen troende påstå at hans tro er perfekt.

For å forstå rangen til de som forlater seg på Gud, må vi lese og forstå denne beretningen berettet av Ibno 'Abbās رضي الله عنه.

Ibno 'Abbās رضي الله عنه berettet: «Guds sendebud صلى الله عليه وسلم sa: 'Alle tilhengerne av de tidlige profetene ble vist for meg. Jeg så at noen profeter

^I Koranen 65:3.

^{II} Koranen 3:37.

^{III} Qowwat-ol-Qolōb fī mo'āmlat-il-Maḥbōb 2:1–8.

^{IV} Koranen 30:47.

Troens søyler

hadde få tilhengere, mens andre hadde mange. Noen hadde en eller to ved sin side, mens noen hadde svært mange, og det var også noen som stod alene. Etter det så jeg i en retning, der var det en meget stor mengde, jeg tenkte dette må være folk blant mine tilhengere. Det ble meg fortalt: 'Dette er Moses' tilhengere!' Deretter ble det sagt til meg at jeg skulle se mot himmelens kant, da jeg så i den retningen, så jeg en tilfredsstilt folkegruppe. Det ble sagt til meg: 'Se mot de andre kantene!' Da jeg gjorde så, så jeg igjen tilfredsstilte mennesker. Det ble sagt til meg: 'Dette er dine tilhengere!', det var 70 000 slike som gikk inn i paradiset uten å bli avkrevd oppgjør.'

Etter å ha berettet dette for oss gikk Guds sendebud صلى الله عليه وسلم hjem. I Hans Hellighets صلى الله عليه وسلم fravær, begynte følgesvennene å diskutere om de heldige (70 000). Noen sa: 'Dette må være følgesvennene til Guds sendebud صلى الله عليه وسلم.' Mens andre sa: 'Det må være de som aldri har satt noen ved Guds side, de som ble født muslimer.' Og de fortsatte, noen sa noe og andre sa noe annet. Diskusjonen var i gang ennå, og Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم kom tilbake. Alle spurte: 'Kjære Guds sendebud, hvem er de 70 000 heldige som vil tre inn i paradiset uten noe oppgjør?' Hans Nåde صلى الله عليه وسلم svarte: 'Det vil være de som ikke driver med magi, ikke utfører det på andre og ikke benytter seg av det selv. Faktisk er det dem som kun forlater seg på sin Herre.'^I

Dette er de troendes rang i Herrens øyne, men kravet er at deres tillit til Gud er perfekt. Å stole på Gud innebærer at man ikke engang tenker på å gå imot Guds ordre, og av dette lærer vi også at å stole på Gud er en fortreffelig form for å følge Gud.

En annen *ḥadīth* lærer oss: «Hvis dere fullfører retten til å stole på Gud, så vil Vi forsyne dere, som de fuglene som forlater sine hjem om morgenen på tomme mager og vender hjem om natten med mette mager, og ved deres bønn vil til og med fjell bevege seg.»^{II}

I denne beretningen lærer vi at det venter ikke kun belønning i den kommende verden, men også i denne verdenen, hvis man forlater seg på Gud. De tidligere nevnte frukter og velsignelser kan kun oppnås når vi har klart å forstå tiltroens sanne mening og få den forståelsen åndelig og fysisk. Vi går ut fra to former av filosofien om *tawakkol*.

Den ene formen påstår, basert på en radikal filosofi, at all skapelse bare er en tilfeldighet, og det er ingen mening og mål bak det hele. Denne tankegangen har spesielt den moderne, ikke-troende verdenen jobbet for, slik

^I *Ṣaḥīḥ al-Bokhāri* 1:117.

^{II} *Al-jāmi-'oṣ-ṣaḥīḥ* (Tirmizi) og *Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal*.

Troen på Gud

at folk skal tro at alt som skjer, er en ren tilfeldighet. På grunn av denne tankegangen har vi klart å miste kontakten med våre åndelige innflytelser, på denne måten ser vi ikke lenger det som egentlig er et stort faktum i våre liv, den spirituelle delen av livet.

Den andre formen består av de såkalte religiøse, og de sier det motsatte av det de ikke-troende mener. Men på ett punkt tar de grundig feil og det er at de mener at det ikke hjelper å streve, for du vil kun bli tildelt det som står i skjebnen, og kun det vil skje. Denne tenkemåten ødelegger faktisk alt det som heter å streve og arbeide hardt for å oppnå sine mål i livet. Begge disse lærene har ingen tilknytning til islam, og islam fordømmer denne type tenkemåte. Koranen oppfordrer oss faktisk til å streve og gjøre en maksimal innsats: «Og det at mennesket vil oppnå, kun det han strever for.»^I

Dette er allmaktens lov at mennesket vil bli tildelt kun det han strever for, og det han ikke begjærer og kjemper for, vil han ikke bli tildelt. Det at noen oppnår noe som helst uten å ha strevd for det, har ingen tilknytning til allmaktens lov. En hendelse berettet i en ḥadīth lyder: En følgesvenn av Hans Nåde Mohammad صلى الله عليه وسلم, møtte opp hos profeten صلى الله عليه وسلم og kysset profetens صلى الله عليه وسلم føtter. Guds sendebud صلى الله عليه وسلم spurte: «Hvor har du gjort av kamelhoppene dine?» Følgesvennen svarte: «Jeg har stilt dem utenfor uten å binde dem ved å stole på Gud.» Guds sendebud صلى الله عليه وسلم sa: «Bind dem først, så sett din lit til Gud!»^{II}

Islam lærer oss å streve for noe og overlate den siste avgjørelsen til Herren. Vi må gjøre noe først og så be om noe, vi må handle først og så stole på at Gud vil beskytte oss eller vår eiendom. Hvis et menneske oppnår en oppriktig tiltro, trenger han ikke å se på skjebnen, derimot ser skjebnen i hans retning. Han setter ikke sitt håp til skjebnen, derimot forventer skjebnen ham, hvert hans steg blir til skjebnen. Å være utakknemlig og si: «Vi får intet, det er kun det dårlige i vår skjebne», er rett og slett å benekte Guds gavmildhet.

En trengende og følgesvennen 'Omar رضى الله عنه

Shaykh Abo Ṭālib al-Makki sier i Qowwat-ol-Qolōb fī mo'āmlat-il-Maḥbōb: «En trengende pleide å banke daglig på døren til 'Omar og be om det han trengte. En dag sa 'Omar: 'Du, si meg, er 'Omars dør bedre enn Guds?' Han svarte: 'Selvfølgelig er Guds bedre, men hva skal jeg gjøre?' 'Omar sa: 'Gå og resiter Koranen, så en stråle av rettledningen treffer deg også!' Han (den

^I Koranen 53:39.

^{II} Al-jāmi-'os-saḥīḥ (Tirmizi).

trengende) forlot stedet. Det gikk en lang stund, og personen banket ikke lenger på døren til 'Omar (etter den samtalen). En dag spurte 'Omar etter personen, og fikk vite at han var blitt eneboer og hadde ingen omgang med noen. Han gikk til ham for å forhøre seg om hans tilstand. Da 'Omar kom fram til hans dør, så han at han satt og resiterte Koranen. 'Omar spurte: 'Hva er det som har hindret deg i å komme til meg?' Han svarte: 'De troendes leder, siden jeg har resitert Koranen, har jeg fra den tid ikke hatt behov for å gå til noen andres dør.' 'Omar spurte: 'Hva er det du har lest i Koranen?' Han svarte: 'Og deres forsyning og det dere blir lovet, befinner seg i himmelen.'¹ Han fortsatte: 'Fra dette verset fikk jeg vite at min forsyning befinner seg i himmelen, og jeg driver og leter etter den på jorden for moro skyld. Helt siden denne hemmeligheten har blitt avslørt, har jeg tilknyttet meg til Ham i himmelen. Siden den dagen er alt blitt meg tilgjengelig.' Etter å ha hørt dette begynte 'Omar å gråte, og han pleide ofte å møte denne mannen etter denne hendelsen.»

Skal det så av denne hendelsen framkomme slike konklusjoner at forsyningen for all menneskehet befinner seg i himmelen, og at man derfor bør slutte å anstrenge seg? Overhodet ikke! Gud, etter å ha besluttet menneskehetens skjebne, befalte dem å streve og søke, og anstrengelse ble gjort påbudt. Selv om forsyningen er skjebnen, men uten å streve oppnår man ikke engang den forsyningen som er avgjort i skjebnen. Å lage sin egen skjebne til sin skjebne, er avhengig av ens anstrengelse.

Et eksempel gitt av Maulāna Rōm

For å lære oss hva *tawakkol* er, beretter Maulāna Rōm: «Det var en person som var svært fanget i forsømmelse. Han verken arbeidet for mat eller penger og strevde heller ikke for religionen, og dette førte til at han ble nødlidende. En dag så han noen tjenere av en rik mann, de så ut til å ha det svært godt, de hadde ting som fikk ham til å klage til Gud (av sjalusi): 'Herre jeg er Din tjener, mens disse er tjenerne til en rik mann. Hvor elendig jeg lever i forhold til dem, de har klær, ære, helse, fred, de har alt. Når de får en minimal smerte, så bekymrer deres herre seg for dem, mens jeg lider dagen lang!' Etter dette sa han: 'Gud! Kan Du da ikke ta Deg av Dine tjenere?! Hvis Du ikke kan være Herren, så kunne Du lært av ham (den rike mannen) hvordan man tar hånd om sine egne!'

Etter noen dager ble den rike mannen arrestert av kongen i landet. Da

¹ Koranen 51:22

Troen på Gud

kongen spurte den rike mannens tjenere hvor hans bortgjemte formue befant seg, svarte tjenerne: 'Vi er vår herre (den rike mannen) lojale og vil aldri røpe hans hemmelighet!' Dette gjorde kongen sint, og han fikk tjenerne fanget og torturerte dem på forskjellige måter. Da kongen innså at det ikke var noen måte de ville røpe hemmeligheten på, begynte han å drepe dem en etter en. Men fortsatt forble de tause og så hverandres blod flyte for sin herres sak. En stemme fra det skjulte sa til den klagende mannen: 'Lær deg du og å bli tjener av dem, så vil du aldri klage slik til din Herre.'»

Syv punkter ble skrevet ned av Maulāna Rōm om denne hendelsen:

- Han (den klagende personen) torde å si dette på grunn av at han var ute av seg.
- Han stolte på Guds velsignelser fordi personen med sannheten (en troende) er foretrukket i Guds øyne.
- Om noen av kongens tjenere skulle være hovmodige, så vær aldri det du! Fordi du har ikke den støtten (som de har).
- Stemmen fra det skjulte sa til ham i drømmen: «Du hersker (hovmodige person), lær deg å bli tjener og kom!»
- Du som rev Josefs klær hvis ulven skulle rive deg i filler, så er det takket være deg selv.
- Det du hekler i løpet av året, gå med det, og det du sår hele året, spis det.
- Denne heltidssorgen er din egen fortjeneste.¹

Med dette er det viktig å bevise at vi er flinke til å klage til Gud over hvor lite Han gir til oss. Men det vi ikke legger merke til, er hvor flinke vi er til å være Hans tilbedere og Hans tjenere. Gjør vi det Han ber om?

Det er ingen mangel i Guds rikdom, derimot ligger knappheten i oss, vi kan ikke framgangsmåten til tilbedelse. Hvis vi lever ifølge Hans ordre, stoler på Ham under gode og dårlige tider og har alt strev tilegnet Hans behag, så kan vi faktisk utføre revolusjonen (for at menneskeheten skal få det bedre i verden).

To overleveringer er verdt å få med seg her:
«Den som blir Guds, Gud blir hans.»^{II}

Den som anstrenger seg for å forbedre noe for Guds skapninger, blir

^I Mathnawi, s. 319–321.

^{II} Al-Jāmi-'oṣ-Ṣaḥīḥ (Tirmizi) 1:171.

Gud ivrig etter å forbedre saken for.

«Den som engasjerer seg i å forbedre sin brors tilværelse, hans behov påtar Gud seg ansvaret for.»

Profetenes måte

Å søke etter midler er en del av tawakkol. Hvis det ikke hadde vært det, hadde ikke Gud benyttet seg av profetene. Det er ikke kun profetene som viser at skapelsen er avhengig av midler og mellomledd, faktisk er hele skaperverket et stort bevis på det: «Dere mennesker! Frykt den Herren som skapte alle dere av ett og samme liv.»^I

Hvis Gud ville, kunne han skape flere milliarder mennesker med det samme, men Han valgte å skape ett menneske først, så to ved det, og deretter spredde Han millioner og milliarder gjennom de to rundt i hele verden. Selv menneskets skapelse beviser at å søke etter midler, eller utføre noe ved mellomledd, ikke er imot Guds vilje. Profetenes aktverdige levemåte leder oss til den siden av livet som Gud foretrekker. Å leve på profetenes måte er heller ikke uten midler og mellomledd, de oppnår også ting ved å knytte seg til andre profeter, for eksempel:

«Ta nå med denne skjorten min og legg den på min fars ansikt, så vil han bli seende.»^{II}

Og slik gikk det også, profeten Jakob عليه السلام ble seende, men det vi må fokusere på, er at begge var profeter. Det trengtes ikke mer enn en bønn til for å få bort smerten eller blindheten. Men de valgte å bruke Guds vei, gjennom et forbindende middel: *tawassol* (توسّل).

«Sett meg over dette landets skatter. Sannelig, jeg er påpasselig og vet mye.»^{III}

Profeten Josef عليه السلام var en av Guds profeter, men likevel søkte han etter jordisk styre for Guds religion, for ved det var planen å spre Herrens ord. Selv profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم ble opplært i denne bønnen, før den velkjente utvandringen fra Mekka: «Si: 'Herren min! Før meg inn med sannheten (med Ditt behag, hvor Du enn skal føre meg inn), og før meg ut med sannheten (med Ditt behag, hvor Du enn skulle føre meg ut fra), og gi meg fra Deg hjelpende overmakt og kraft.'»^{IV}

^I Koranen 4:1.

^{II} Koranen 12:93.

^{III} Koranen 12:55.

^{IV} Koranen 17:80.

Troen på Gud

Anføreren av all skapelses صلى الله عليه وسلم bønn stadfester de tidligere profetenes måte. Slik var det da Maria رضى الله عنها skilte seg fra sin familie, da kom engelen Gabriel عليه السلام til henne og sa: «Jeg er kun en budbringer fra din Herre (og har kommet til deg) for å gi deg en hellig gutt.»^I

Sønnen vil bli gitt av Gud, men han vil bli gitt ved engelen Gabriel, som har blitt nevnt som giveren her. Koranen og profetenes praksis lærer oss at man skal ikke kutte bort midler og måter for å komme Gud nær. Om det så skulle være den religiøse delen av livet eller den jordiske, å streve for å oppnå noe ved noe (det tillatte) er islam. Menneskenes anstrengelse går imot tiltroen først når man begynner å mene at alt man har, er takket være en selv. Fordi dette er feil tankegang, alt hviler i Guds hånd: «Enda all ære tilhører Gud og Hans sendebud og de troende, men hyklerne kjenner ikke til dette.»^{II}

All ære tilhører dem som forlater seg på Gud, ikke dem som påstår at alt skjer ved deres anstrengelse. Hvis man ser på helgenenes levemåte, så ba de aldri om hjelp eller om noe annet fra de kongelige eller de rike. De arbeidet for levebrødet, men satte sin endelige lit til Gud. De lagde ikke vennskap eller fiendskap basert på verdslige forhold, heller ikke gjorde de det til respektens grunnlag. Dette førte til at de vendte ansiktet bort fra verden, men verden etterfulgte dem steg for steg. Profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم pleide alltid å si dette: «Gud, jeg har underkastet meg Deg og tror på Deg og forlater meg på Deg, og vender meg til Deg og for Deg er jeg fiende mot Dine fiender.»^{III}

Sannheten er at å bare elske Gud og sette sin lit til Ham, er en såpass stor evne at verden automatisk blir dratt til føttene på en, og man blir også tildelt velsignelser for det kommende. Dette er årsaken til at jordiske gleder og behag ikke frister helgenene, for deres liv er kun basert på oppriktig tiltro til Herren, det er ingenting som kan få dem bort fra tiltroens nivå.

Guds tjenere bosetter seg ikke i jungler og huler langt vekk fra folk, derimot bosetter de seg blant folk, de arbeider og oppfyller resterende krav som påligger et menneske her i verden. Men selv etter all denne utilgjengeligheten er deres hjerter tomme for jordisk kjærlighet. Deres tiltro er kun tilegnet Gud, ved dette blir de skjenket med Guds gaver i denne verden og i den hinsidige verden. Derfor er det viktig for mennesket å ha kontakt

^I Koranen 19:19.

^{II} Koranen 63:8.

^{III} Ṣaḥīḥ al-Bokhāri 1:151.

Troens søyler

med verden, men ikke forlate seg på den. For hvis man gjør det motsatte, vil det falle et slør mellom mennesket og Gud. Men hvis mennesket forlater seg kun på Herren, så vil Gud løfte de slørene som er mellom mennesket og Ham. Det menneskets vanskelighet vil bli forandret til letthet, de triumferende veiene hans vil bli utstrakte, han vil bli tildelt spesielle gaver når han ser frukten av alt det Gud gir. Kunnskapen hans blir til sikker forvissning, brystet hans blir åpnet for kunnskap, han blir skjenket med Guds nærhet. Han tildeles Guds tilslørte ord, og ved å bevare dem, vil hans evne og tro vokse. Man blir et levende bevis på disse Herrens ord: «Og de som anstrenger seg for Vår sak, dem vil Vi absolutt lede på våre veier.^I»^{II}

Mennesket må forstå at alt hviler i Guds hånd, han må ikke tro at det er andre enn Gud som ernærer og forsørger ham, gir ham respekt, rikdom og lykke, eller det motsatte om Gud ønsker å teste ham:

«Og hvis Gud rammer deg med smerte, så er der ingen uten Ham som fjerner den. Og hvis Han vil deg godt, så er der ingen som kan hindre Hans velvilje.»^{III}

Derfor skal man ikke bli oppgitt når man blir rammet av plage, smerte, hardhet eller en vanskelig situasjon. Det eneste man må ha i tankene, er at det er ingen som står meg nærmere enn Gud, ingen er bedre Lindrer eller Velynder enn Ham. Han er den som løfter meg når jeg faller. Man bør ikke klage til Gud, men heller frykte Ham. Som regel blir man rammet av vansker kun på grunn av alle de klagene man sitter med. Vi må forlate oss på Gud uansett tilstand, for det er Han som vet best om det er til fordel eller til ulempe for oss: «Og det er mulig at dere misliker noe, men det er (i virkeligheten) til deres fordel. Det er også mulig at dere liker noe, men det er (i virkeligheten) til deres ulempe. Og Gud vet svært godt, men dere vet ikke.»^{IV}

Måtte Gud gi oss styrke og evne til å oppnå fullkommen tro og fullføre disse tre kravene til troen, i dette livet.

^I Verset betyr: fyll deres hjerter med Vårt lys og klargjøre Våre hemmeligheter for dere.

^{II} Koranen 29:69.

^{III} Koranen 10:107.

^{IV} Koranen 2:216.

Kapittel 2: Troen på sendebudskapet

Sendebudskapets system og dets behov

Bevitnelse av Guds Enhet og å tro på sendebudene er islams første og absolutte søyle. Det vi skal fordype oss i nå, er troen på sendebudene. I forbindelse med troen på sendebudene vil vi støte på to grunnleggende punkter:

a) Islams filosofi om sendebudene

b) Behovet for sendebudene

a) Islams filosofi om sendebudene

Islam er ikke bare en framgangsrik levemåte, men også en bærer av fordel for menneskeheten. Islam, i motsetning til andre religioner, har presentert et kompakt og samlet filosofi om sendebudene. I den moderniserte og suksessrike Vesten er det kristendommen og jødedommen som er de to store nåværende religioner, og også i andre deler av verden er de nok så dominerende. Men de mangler dette grunnprinsippet. Islam har verken gjort profetene og sendebudene om til guder eller lagd dem til Guds barn, og heller ikke degradert dem ved å si at de er helt vanlige mennesker. Den klarforkynnende levemåten islam har presentert en slik filosofi om sendebudene at sannhetens lys blir enkelt gjenkjennelig.

Ordet *rasōl* (رسول – sendebud) er dannet av tre stavelser: *ra* (ر), *sīn* (س) og *lām* (ل), som blir til: *rasal* (رَسُول) og betyr ifølge imam Rāghib al-Iṣfahāni: «Å gå sakte og mildt.»^I

Ordet *rasōls* opphav er *rasal*. Språkviteren Ibno Manzōr sa at dette ordet blir brukt i følgende meninger og betydninger: «En som adlyder sin utsenders budskap.»^{II}

I ordet *rasal* befinner det seg meninger for både å reise seg og å gå. Imam Rāghib skrev: Ordet *rasal* blir også referert til på to måter, noen ganger til budskap og noen ganger til levering av budskap.^{III}

Dette er ordets etymologiske diskusjon. Generelt i den islamske loven betyr dette at Gud ved Sine spesielle og foretrukne mennesker bringer Sitt

^I Al-mofradāt fi gharīb-il-Qorʿān.

^{II} Lisān-ol-ʿarab.

^{III} Al-mofradāt fi gharīb-il-Qorʿān.

Troens søyler

sanne budskap til menneskeheten. Med dette vil det da si at sendebudene er en stor gruppe som består av alle profeter fra profeten Adam عليه السلام til anføreren av all skapelse, Mohammad den utvalgte صلى الله عليه وسلم. Enhver profet har vært fullkommen og et aldeles utmerket eksempel av sannheten på hvert sitt nivå. Alle har tjent én og samme misjon, for ett og samme mål og under Ett og samme Vesen. Ut fra dette krever islam av oss og gjør det absolutt for oss at vi skal tro på alle profetene. Koranen stadfester dette: «Alle (de) tror på Gud og Hans engler og Hans skrifter og sendebudene Hans.»^I

Koranen klargjør for oss at Gud har sendt profeter til ethvert folkeslag og sted på jorden. Gud sier:

«Og det er intet folk hvor det ikke har vært en advarer.»^{II}

Dette verset fra Koranen bekrefter sendebudskapets offentlighet, og dets betydning: Hvor enn på jorden menneskene har slått seg til ro, har det ikke vært tomt for Guds profeters rettleiding.

Én profet – ett folkeslag

I dette tilfellet finner vi offentligheten og utstrekningen i den grad at til å begynne med var det ett prinsipp: For ett folkeslag var det én profet.

Gud sier: «Og Vi har ikke sendt noen sendebud som ikke taler sitt folks språk! (Det er for) at han kan klargjøre (Guds lovbestemmelser) for dem.»^{III}

Ordene «Klargjøre for dem» er et åpent bevis på at Gud den Allmektige ønsket at Hans skapelse skulle ha det lett. Det folkeslaget som Han meddelte Sitt budskap sendte Han profeter av samme folkeslag til, slik at profetene kunne tale til folket på deres eget språk. Dette guddommelige prinsippet var egentlig en måte å tilrettelegge behovet på: «(Alle) sendebudene har (av Gud) blitt sendt som bærere av det gledelige budskap og advarere, slik at folk ikke kan ha noen motsigelser overfor Gud etter at sendebudene er kommet til dem.»^{IV}

Profetene veiledet folk ved hjelp av det gledelige budskapet og advarsler, sånn at de kunne følge guddommelige regler:

«Og de sendebudene som Vi sender, sender Vi kun for at de skal spre det

^I Koranen 2:285.

^{II} Koranen 35:24.

^{III} Koranen 14:4.

^{IV} Koranen 4:165.

Troen på sendebudskapet

gledelige budskapet (om Guds velsignelser) og advare (dem mot Guds straff).»^I

Men selv etter at profetene ble sendt til forskjellige steder kun til fordel for menneskene, fantes det fortsatt villfarende folk med forseglede hjerter som nektet enighet og fornektet sannheten. De jagde, steinet, kjempet imot og til og med drepte profetene. Slik krysset de Guds grenser, og først da inntraff Guds straff: «Og Vi piner aldri et folk før Vi har sendt et sendebud.»^{II}

Motsetningen til dette er at de som følger, adlyder og sier seg enige med profetenes lærdom, deres frelses tegn i verden og i det kommende blir innlysende.

Én profet صلى الله عليه وسلم og all skapelse

Advarslene, de gledelige budskapene, overlevering av budskapene og invitasjonene fortsatte. Av profetenes lærdoms virkning ble mennesket mer og mer kjent med sivilisasjonens kvaliteter. Sendebudskapets system ble mer og mer ekstensivt og tilstrekkelig. Da alle profetene som var utvalgt til å spre budskapet til en viss del av jorden, var kommet til verden, ble det sendt en profet som var for all skapelse, stemplet som den siste av alle profetene, anføreren av all tid og evighet صلى الله عليه وسلم. Profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم ble erklært som overbringer av budskap og innbyder til verdens mest praktfulle revolusjon og største *dīn*^{III}. Koranen sier: «Og (kjære elskede صلى الله عليه وسلم!), Vi har ikke sendt deg som noe annet enn en gledens budbringer og advarer for hele menneskeheten.»^{IV}

«Han er den mest Velsignede som har åpenbart kriteriet (Koranen) for Sin spesielle tjener, slik at han kan advare all verden.»^V

Profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم ble ikke kun skapt som advarer for all verden, men som nådesbevisning for all verden også:

«Og (kjære profet صلى الله عليه وسلم!), Vi har sendt deg som nåde for all verden.»^{VI}
Slik kan vi se at all verdens Forsørger er Én: «All lovprisning er for Gud

^I Koranen 18:56.

^{II} Koranen 17:15.

^{III} *Dīn* (دين): En levemåte basert på tro og lov, relatert til islam betyr det: den mest fullkomne måten å tilbringe livet på.

^{IV} Koranen 34:28.

^V Koranen 25:1.

^{VI} Koranen 21:107.

alene, all verdens Forsørger.»^I

Slik ble all skapelse samlet under én profets flagg, nemlig profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم flagg, tilendebringeren^{II} av profetskapet. Dermed ble bevitnelse på sendebudskapet og bevitnelse på Guds Enhet til ett. Med dette menes det ikke at profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم ble profet først da Hans Nåde صلى الله عليه وسلم kom til denne verden, og at profetens صلى الله عليه وسلم sendebudskap blir regnet fra ankomsten til denne verden og tiden deretter. Derimot er tiden før også innenfor Hans Hellighets صلى الله عليه وسلم sendebudskaps tidsperiode. Dette er årsaken til at på det dommens dag vil være behov for bevitnelse overfor alle folkeslag. Gud vil kreve at noen skal bære vitnemål overfor alle folkeslag, og deres profeter vil bli innkalt. Men når det blir forlangt bevitnelse overfor profetenes vitnemål da vil Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم bli ropt på. Koranen stadfester dette ved å si: «Hvordan vil det være på den dagen når Vi vil bringe et vitne fra ethvert samfunn, og (kjære elskede صلى الله عليه وسلم) Vi vil bringe deg som vitne mot dem alle!»^{III}

b) Behovet for sendebudene

Vi har nå sett på islams filosofi om sendebudene, la oss nå se på behovet for sendebudene og sendebudskapets system.

For å forstå dette deler vi det opp i fire grupper:

- i. Meningen med menneskets skapelse og behovet for sendebudene
- ii. Menneskets besvarelse (på sine handlinger) og behovet for sendebudene
- iii. Menneskets knapphet på kunnskap og behovet for sendebudene
- iv. Menneskets kunnskaps oppfyllelse og behovet for sendebudene

i. Meningen med menneskets skapelse og behovet for sendebudene

Et velkjent arabisk eksempel: «De vises utsagn er aldri tomt for visdom.» Vi ser dette ut fra det synspunktet at alt det mennesker gjør, har en årsak eller mening. Hvis en ting ikke har noen årsak eller mening, blir det kalt for en absurd, idiotisk eller dum handling. Det blir regnet som synd eller galskap for en vis og kjønnsmoden person. Derfor er det en mening (hensiktsfull) med menneskets daglige handlinger og all plage og alt strev enten det har med

^I Koranen 1:1.

^{II} Tilendebringeren: Han صلى الله عليه وسلم som ble kronet med æren av å tilendebringe profetskapet og sendebudskapet av Gud, ingen kan nå framstå som en profet eller et sendebud på noen som helst måte.

^{III} Koranen 4:41.

Troen på sendebudskapet

samfunnslivet, det økonomiske livet, det politiske eller det moralske, eller om det skulle ha med utdanningen vår å gjøre. Mennesket er ikke klar for å akseptere i det hele tatt at det minste han eller hun gjør, er uten mening og mål. Hvis menneskets tilstand er slik, så hvordan kan det da påstås at alt Herren har skapt, er meningsløst og formålsløst?

Her er det også viktig å nevne at nålevende vitenskapsmenn mener at skapelsen av universet og skapelsen av mennesket bare er en hendelse og en ren tilfeldighet. De mener at da skapelsen av universet fant sted, var det flere type gasser som svevde rundt omkring. Så ble de slått sammen og formet seg til noen solide utmerkede former, noen i lyse og noen i mørke former. Slik formet dette universet seg til, helt tilfeldig og av seg selv. I motsetning til det vår tro lærer oss om dette, må vi se nøye på det, om noe som helst i dette universet kan gi seg selv noe form. Vitenskap er jo betegnelsen på utforskning og oppdagelse av årsaker, hvis et blad i verden rører på seg, erklærer vitenskapen noen årsak for det? Er det da vel mulig at noe så stort som universet kan skapes uten mening og mål?

Angående dette har Skaperen og Eieren av universet befalt menneskene å fundere grundig over naturfenomenene og meningen med dets skapelse: «Har de da ikke sett i all himmels og jords herredømme, og de tingene som Gud har skapt (deres betydning og mening)?»^I

«Er det slik at dere tror at Vi har skapt dere uten noe mening og det at dere ikke vil bli brakt tilbake til oss?»^{II}

Hvis menneskets minste handling ikke er meningsløs, hvordan kan da Guds handlinger være meningsløse? Hvorfor skal ordet meningsløst relateres til Gud? Enda Koranen klargjør at når en rettskaffen person ser på Guds tilslørte tegn (hemmeligheter), og blir skjenket Guds nærhet, roper han ut: «Vår Herre! Du har ikke skapt alt dette for intet!»^{III}

Herren hører alle hjerters lengtende banking, og dette fører til at menneskets kjærlighet blir enda sterkere: «De troende elsker Gud svært mye.»^{IV}

^I Koranen 7:185.

^{II} Koranen 23:115.

^{III} Koranen 3:191.

^{IV} Koranen 2:125.

Vitenskap og islam

Det er av stor betydning å nevne at som regel er det ingen kollisjon mellom religiøs tro og vitenskapelig forskning. Årsaken til dette er at vitenskapelig forsknings metoder og grenser er helt annerledes enn religiøse trosoverbevisninger og funderinger. Religionen diskuterer gjennom det åndelige og guddommelige^I, mens vitenskapens forskning diskuterer kun ved fenomenene av den fysiske verden og det er dens grense. Religionen, med Guds åpenbarings makt, svever i all eksistens' grenseløse og tidløse rom, mens vitenskapen forholder seg kun til det verdslige universet (den tiden som er). Derfor forekommer også slike anledninger som Koranen og ḥadīth har tydeliggjort som et faktum og en teori, og de ordrene kan også stå som endelige bevis. Med dette for øye kan vi si: Hvis en hvilken som helst gren av vitenskapen skulle presentere en teori imot den islamske teorien, så kan det ikke aksepteres på noen som helst måte. Darwins teori, om det skulle være en improvisasjon eller en filosofi, stansing av det udyriske eller bestemmelse av biologi, kan vi aldri akseptere det på grunn av religionens tydelige ordre. For vitenskapelig forskning, selv etter en lang stund, forblir prøving og feiling. Som regel er det sjelden den blir til sannhet, mens religionen og dens tro alltid er overlegen i forhold til forskning (den er sannheten fra før av).

Meningen med skapelsen av universet

I alle fall når det er slik at Gud har skapt alt som er, da blir også det utdypet at det må være en mening bak det hele. Koranen rettleder oss i retningen til følgende: «Jeg har skapt dsjinnene og menneskene, kun for at de skal tilbe (tjene) Meg.»^{II}

Så blir det framlagt for mennesket at han er skapt som den mest noble blant alt som er skapt, sånn at han skal forstå og være takknemlig: «Vi har skapt mennesket i den beste formen!»^{III}

Slik er også mennesket blitt rådet på samme måte ved en annen anledning i Koranen: «Menneske! Hvem har bedratt deg angående din Sjenerøse Herre! Han er jo den som har skapt deg, rettet på dine lemmer og gjort din høyde passelig og formet deg til den figur Han ønsket.»^{IV}

^I Den type kunnskapen som har med Guds eksistens, Vesen og egenskaper å gjøre.

^{II} Koranen 51:56.

^{III} Koranen 95:4.

^{IV} Koranen 82:6–8.

Meningen med skapelsen og sendebudene

Nå har vi lest at dette universet og dens beboere er skapt av Gud og Han har ført all skapelse til dets mest fullkomne fase. Han har skjenket mennesket dets mening og tanke og mer enn det med gunst og godhet. Deretter kunngjorde Han meningen med dets skapelse: at Han (Skaperen) skal tilbes og tjenes. Det spørsmålet som dukker opp, er: Har Gud forberedt noe system for Sine mennesker, om meningen med skapelsen av mennesker? Hjernene kan verken akseptere eller tro at det er en mening bak skapelsen hvis ikke det har blitt gjort klart noe som opplyser den om dens skapelse. Da fører dette til beskyldninger mot Guds Vesen om at Han har skapt et vidstrakt univers og en forbindelse mellom mennesket og universet, men ikke tilrettelagt for ham for å opplyse mennesket om dets grad og rolle i universet, og hva universets grad og rolle betyr i menneskets hjerte og hjerne.

Er menneskeheten til for å tjene og tilbe universet og dets værende (ting), eller er universet stilt til tjeneste for menneskeheten? Hvordan skal mennesket være og tilbringe livet på jorden? Hvem skal adlydes, og hvem skal ikke adlydes? Dette er forklart i Koranen: «Og de verdsatte ikke Gud slik som de burde ha verdsatt Ham, da de sa: 'Gud har ikke sendt ned noe som helst (åpenbaring, skrift) for noe menneske!'»¹

Den som besitter slike tanker, mener: All verdens Herre har dekket verdens materielle behov, men utelatt det åndelige. Dette er å være svært utakknemlig og uforskammet overfor Guds Vesen. Kan da noen ansette en tjener, men ikke fortelle ham arbeidsoppgavene, hva han skal gjøre, og hva han skal unngå (redde seg selv fra). Slik er det hvis Gud ikke gjør mennesket oppmerksom på det som er påbudt og obligatorisk for mennesket. Til hvilken grad kan Han da være den Allvise blant Sin skapelse? For å forklare mennesket meningen med dets liv og skapelse, er uansett sendebudskapets system avgjørende for mennesket at han skal forstå det som Gud har fullført med Sin sjenerøsitet.

ii. Menneskets besvarelse (på sine handlinger) og behovet for sendebudene

Det er et grunnleggende prinsipp at alle betydningsfulle tings livsreise, kommer til et stadium der det blir overlatt et ansvar til den. For at den skal fullføre et spesielt oppdrag, og når tiden er inne, blir det også krevd besvarelse. Vi observerer eksempler på dette i det daglige livet. Hvis en sjef

¹ Koranen 6:91.

Troens søyler

har rett til å forhøre seg med en arbeider angående det arbeidet han har utført, hvorfor skulle da ikke Gud ha rett til det? Gud har oppfylt menneskets alle naturlige og fysiske behov på en slik måte at den rikeste eller den mektigste personen i verden ikke engang kunne tenke seg å gi de fordelene til sine arbeidere som Gud har tildelt Sine mennesker.

Følg nøye med på hvordan Gud har oppfylt menneskehetens behov. Menneskets første behov var et værested og kunnskap om å livberge seg, det ble tildelt mennesket: «Og nå er det skjebnebestemt for dere at på jorden skal dere oppholde dere og tjene livsoppholdet til en fastsatt tid!»^I

Menneskets andre behov var livets nødvendigheter og letthet, det ble også oppfylt: «Og Vi lot det regne fra regntunge skyer, slik at korn og grønt ved det skal frambringes og hager rike på frukt.»^{II}

«Og sannelig, Vi etablerte dere fast med makt og autoritet på jorden, og på den skapte Vi midler for livsopphold for dere.»^{III}

Et av menneskets behov var også det at han skulle få se miljøet rundt seg og få valget til å tenke over sine ønsker og valg, dette ble også oppfylt: «Har da ikke Vi gitt ham to øyne og tunge og to lepper.»^{IV}

Mennesket hadde behov for kroppsdelene, for å kunne leve på en anstendig måte, det ble sagt:

«Og Han har skapt for dere hørsel og syn og hjerte.»^V

Utenom dette hadde mennesket behov for forstand, for å skille mellom godhet og ondskap: «Og Vi har vist ham (skillet mellom) begge veier (godhet og ondskap).»^{VI}

«Så innga Han i den^{VII} (forståelse av skillet mellom) dens syndighet og dens gudfryktighet.»^{VIII}

Etter dette hadde mennesket behov for å bli belønnet for det han strever for, dette ble også oppfylt: «Og det at mennesket vil kun bli tildelt det han har strevd for.»^{IX}

Gud som oppfyller menneskehetens absolutt alle ønsker og behov, Han

^I Koranen 2:36.

^{II} Koranen 78:14–16.

^{III} Koranen 7:10.

^{IV} Koranen 90:8–9.

^V Koranen 16:78.

^{VI} Koranen 90:10.

^{VII} Menneskets sjel.

^{VIII} Koranen 91:8.

^{IX} Koranen 53:39.

Troen på sendebudskapet

tildeler mennesket mat, drikke, klær og andre forskjellige midler for å opprettholde livet, vil da Han uten å kreve svar fra menneskeheten, bare la den gå? «Er det slik at mennesket tror at han vil få gå sånn uten videre (uten å ha svart for seg)?»^I

Ikke alle mennesker blir tilfredsstilt på den måten de ønsker i løpet av jordelivet^{II}. For hvis alle skulle ha fått alt, ville meningen med prøvelse i jordelivet være utelukket. Derfor finnes døden og livet etter døden, slik at den endelige belønningen eller straffen for alt det mennesket gjør her på jorden, blir gitt i det hinsidige. Dermed kan det hevdes at menneskets skapelse, liv og død er betydningsfullt. Livet gir mennesket flere valg, det får mennesket til å velge veier, mens døden vil gi belønning eller straff for de veiene som mennesket valgte. På dommens dag vil menneskets alle smartheter og falskheter være til ingen nytte. Der vil kun sannheten, troen og gode handlinger være til nytte.

Nå er det viktig å se på at Gud har skapt denne verden som handlingenes hus og lagt en del av belønningen og straffen til mennesket i denne verden. For den endelige avgjørelsen ble livet etter døden satt. Har det da blitt forberedt noe system av Gud som gjør mennesket oppmerksom på hans plikter? Hvis man ikke tror at Gud har tilrettelagt et slikt system som klargjør for menneskeheten hva dens plikter er, blir systemet av belønning og straff helt meningsløst. Gud gjør mennesket absolutt ikke noe ondt, Han har kunngjort følgende: «Og på oppstandelsens dag vil Vi sette opp rettferdighetens skålvecter, så ingen sjel vil lide noe ondskapsfullt i det hele tatt.»^{III}

Hvorfor skulle da Han kreve regnskap fra noen eller et slikt menneske, som ikke engang har mottatt noen muntlig ledelse i loven? Hvis en ansatt ikke blir fortalt sine arbeidsoppgaver og ikke blir veiledet i det hele tatt, har da arbeidsgiveren krav på et svar? Når det er han selv som ikke har oppfylt sin plikt? Vi gir våre ansatte dokumenter om deres arbeidsoppgaver og veiledning først, og når tiden er inne, blir det krevd svar fra den ansatte ut fra de dokumentene. Hvordan kan mennesker da forestille seg om Gud at Han uten å ha tildelt menneskeheten noe som helst rettledning om loven, vil kreve

^I Koranen 75:36.

^{II} Man får ikke alt man ønsker i dette livet, noen ganger blir man belønnet med medgang og andre ganger blir man testet gjennom motgang. Ved dette vil Gud se hvor ekte menneskets kjærlighet er for Ham.

^{III} Koranen 21:47.

Troens søyler

regnskap fra menneskene på dommens dag? I tillegg uten å ha tydeliggjort noe som helst for dem, skal Han dømme blant dem og belønne og straffe dem basert på deres handlinger?

Som nevnt tidligere, for at mennesket skal forstå sine plikter og rettigheter, friheter og påbud, er sendebudskapets system skapt og iverksatt.

iii. Menneskets knapphet av kunnskap og behovet for sendebudene

Det er en mening bak menneskets skapelse og for at han skal kunne oppnå kunnskap om det som er rundt det, har det også blitt tildelt kunnskapskilder. En sterk hjerne for å tenke og forstå, øyne for å se, ører for å høre, tunge for å smake, nese for å lukte, hender for å røre og nerver for å føle. Disse kunnskapskildene kaller vi hjerne og sanser. Det er en stor gave fra Herren at Han har disse midlene åpne for alle mennesker, Han har ikke begrenset dem. Meningen med å tildele mennesket disse kunnskapskildene er at han ved det skal forstå seg på universet, og at han skal tenke grundig fra forskjellige synsvinkler for å oppfylle sine behov.

For å forstå dette kan vi dele disse kunnskapskildene i tre grupper:

1. De fem fysiske sansene

Kunnskapskildenes første gruppe er de fem fysiske sansene, og de fullfører stegene sammen med alderen.

- Evnen til å føle
- Evnen til å se
- Evnen til å høre
- Evnen til å smake
- Evnen til å lukte

Dette er de fem kunnskapskildene som mennesket benytter seg av, for å beholde en forstående forbindelse med alt rundt seg. Men disse sansene er begrenset, de forstår seg kun på den fysiske verdenen. Disse sansene gir mennesket kun forståelse av det materielle. Evnen til å føle har som oppgave å røre noe og gjøre mennesket klar over formen på tingen, om den er myk og glatt eller hard og tørr. Om noen ting har form eller kropp utenom det vanlige, kan hånden prøve så mye den vil, men den vil ikke oppdage eller få noen anelse om dens form. Slik er det med evnen til å se, den ser og forstår seg kun på ting som er synlige, og deretter forstår den seg på deres form. Det vil si at hvis en ting ikke er synlig, så kan ikke evnen til å se oppfatte tingen. Slik er

Troen på sendebudskapet

evnen til å høres oppgave å høre lyder, evnen til å luktes oppgave er å lukte og ved evnen til å smake oppdager man hva som smaker godt og vondt. Med dette blir den sannheten tydelig at det er mangel og knapphet på kunnskap når man erklærer usanselige og usynlige ting som uforståelige og uakseptable, kun fordi våre sanser ikke evner å forstå seg på usynlige ting. De såkalte moderne folk benekter at dsjinner¹ og engler eksisterer, men dette er også kun mangel på kunnskap.

Det er umulig for de fem sansene å ta hverandres plass. Det som blir oppfattet via øyet, kan ikke oppfattes ved noen annen sans. Om noen skulle komme og sette seg ved siden av noen, og man lukker øynene, kan man overhodet ikke sanse personenes form ved å bruke de fire resterende sansene. Slik vil det også være for en person som er døv. Han kan ikke ved hjelp av de andre sansene høre noen lyd eller oppfatte hva den lyden betyr. Hvis tungen ikke kan smake lenger, kan ikke ørene, øynene, hendene eller nesen oppfatte noen tings smak selv om disse sansene er helt friske.

Med dette for øyet forstår vi at enhver sans har en begrenset omkrets. De tingene som blir oppfattet med de fysiske sansene, kaller vi for «sanseintrykk». Den tingen som kommer innenfor omkretsen til en av sansene, kan kun forstås ved den sansen. Hvis man prøver å forstå noe utenfor sansens omkrets, kan man prøve alt, men vil fortsatt ikke forstå den tingens sanne form. Lyden må forstås ved øret, farger må ses med øynene, duft må luktes med nesen, slik kan mennesket forstå sannheten om en ting. Men ved å prøve å bytte på sansenes oppgaver vil det bare bli klart at det er til ingen nytte. Det vi lærer her, er at hvis noe eksisterer, men vi ikke har evnen eller sansene våre ikke fungerer godt nok til å oppfatte dens eksistens eller dens væren, så betyr det ikke at den tingen ikke eksisterer. Enda viktigere er det å erkjenne sin kunnskapsmangel og at det er oss det feiler noe fordi vi ikke evner å se Ham, våre sanser er begrenset. Mens derimot Han evner alt, ser alt, hører alt og vet alt.

Maulāna Rōm har gitt et godt eksempel for å forklare oss om sansene. Han fortalte: «Det var fire blinde personer på et sted, de hadde aldri i hele sitt liv sett en elefant. En dag ble en elefant framstilt for dem, og det ble sagt til hver av dem at de skulle ta på elefanten og si hvordan elefanten er (fysisk). De tok alle sammen på elefanten med hånden, den første tok på elefantens mage, han sa: 'Elefanten er jo som en vegg!' Den andre kjente på elefantens

¹ Dsjinn (جن): Usynlige vesener skapt av ild.

bein, han tenkte at elefanten må være som en søyle. Den tredje tok på elefantens øre, han tenkte at elefanten er som en vifte. Den fjerde tok på elefantens snabel, og han sa: 'Elefanten er som et tau.'»

Alle de fire blinde personene forsøkte å oppfatte elefantens form med en av de fire resterende sansene sine. Men de mislyktes totalt selv om elefanten ikke er noen liten skapning. Grunnen til at de ikke oppfattet det de egentlig skulle, var at for å se dens form trengte de synet, men det hadde de ikke. Og de benyttet andre sanser, men det hjalp dem ikke med å oppnå deres mål. Med dette blir det klart:

- De fem fysiske sansene kan kun forstå det synlige i verden, som innebærer fysikk og energi.
- Enhver sans har en begrenset omkrets, bare det som er innenfor den omkretsen, kan forstås. Det som er utenfor den sansens omkrets, kan gjerne alle sansene slå seg sammen om, men fortsatt ikke forstå det.

Hjernens verdi i menneskets kropp

Det er en ting til som er viktig å nevne, og det er at selv om alle de fem sansene er feilfrie og friske, kan de ikke uten hjernens veiledning føre mennesket fram til noen spesiell konklusjon. Det som blir oppnådd ved dem, kan bli kalt råstoff for sanseoppfatning eller sanseinntrykk, men kan overhodet ikke bli kunngjort som kunnskap eller oppfattelse. Disse sanseoppfatningene og -inntrykkene blir formet til kunnskap når øynenes syn, ørenes hørsel, hendenes følelse og tungens smak er i samsvar med hjernen. Hjernen formidler riktige konklusjoner videre til mennesket og gjør oppfatningene klare og tydelige. Menneskets kropp arbeider som en maskin, og hjernen er som dens harddisk^I. Nåtidens forskning har bevist og bekreftet at hjernen er den som styrer et menneskets hele kropp. Den veileder alle sansene under et system og iverksetter en viss tilstand i dem.

Hele dette systemet går for seg på den måten at mennesket ikke engang oppdager alt det som foregår inni kroppen hans, men hvis mennesket tenker grundig over dette, vil Guds følgende ord gjøre et dypt inntrykk:

«Og hvis dere vil telle Guds velsignelser, (vit at) dere aldri vil klare det.»^{II}

Den delen i den menneskelige kroppen der alle handlingers

^I Hjernens som harddisk: En lagringsenhet som lagrer alt det den fanger opp svært hurtig, og målet med denne lagringen er at man skal kunne vende tilbake til det som finnes i minnet.

^{II} Koranen 16:18.

Troen på sendebudskapet

bestemmelser og konklusjoner fullføres, kalles hjernen. Dens struktur skiller seg fra andre skapningers hjerne på diverse betydelige områder. Dette medfører at mennesket har høyere egenskaper og utmerker seg gjennom fornuftsbestemt og erfaringsbegrunnet erkjennelse. Gud har i sannhet skapt hjernen som en slags fabrikk.

Akkurat som kroppen har fem forskjellige sanser, har hjernen også fem forskjellige deler eller sanser, om vi kan kalle dem det. Disse fem delene av hjernen arbeider svært disiplinert og arbeider sammen med sansene for oppfatningsevnen. Det de fem fysiske sansene føler, dets minste innflytelse blir overført til hjernen, og når det er gjort, går hjernen gjennom det ved sine fem deler og kommer fram til en riktig konklusjon. Først da får mennesket vite hva han har hørt, sett, smakt, følt og luktet. Grunnen til dette er at de fem sansenes jobb er å ta imot informasjon og formidle det videre til hjernen, for det er hjernen som skal ta den siste beslutningen. Eksempelvis kan vi si: Ørene hører lydbølger og fanger opp lyd, men uten hjernens tolkning gir det ingen mening. Øynene ser, men uten hjernens hjelp kan de ikke oppfatte det de ser, om det er rødt eller blått. Hendene kan heller ikke oppfatte om noe er hardt eller mykt, slik er det med nesen og tungen også. De kan ikke fortelle hva som lukter eller smaker vondt eller det motsatte. Den siste avgjørelsen blir tatt av hjernen, ikke av sansene, altså er det slik at kunnskapens siste form kommer fra hjernen og ikke fra de fem sansene.

De fysiske sansenes arbeidskrets var fra før av kun begrenset til den fysiske verden. Å forstå det usette gjennom de fysiske sansene er umulig. Det er også klart at hvis hjernen ikke forteller sansene hva de ser, tar på, lukter, hører og smaker på, kan ikke oppfattelsen til de fem sansene forme seg til kunnskap. Eksempelet på dette kan gis ved et uforstandig menneske (sinnssyk), som har alle fem sansene sine i bruk, men hjernen fungerer ikke, og på det grunnlaget kan han ikke oppfatte noe som helst riktig.

2. De fem åndelige sansene

Gud har skapt fem sanser for oppfattelsen av det fysiske, og slik har det også blitt skapt fem oppfatningsevner i menneskets hjerne, som blir kalt de fem spirituelle sansene:

- **Sansen av sammensetting**
Denne delen av menneskets hjerne mottar impulser fra de fysiske sansene. Sansenes første innflytelse blir fanget opp i denne delen; når vi ser på noe med våre øyne, blir det fanget opp i denne delen av hjernen.

Troens søyler

Derfor kaller vi det også for kroppens tavle.

En velkjent språkekspert fra India, Sayyid Aḥmad Dihlawi, beskriver «sansen av sammensetting» slik: «Sansen av sammensetting er navnet på den evnen som tar imot alt det som er gravert i de fem fysiske sansene. Vi bør se på sansen av sammensetting som et vannreservoar og de fem fysiske sansene som elven som gir det vann. Denne delen befinner seg i pannens hule.»¹

- **Sansen av oppfatning (persepsjon)**
Den fysiske formen av bildene og oppfatningene som blir mottatt av sansen av sammensetting, blir ivaretatt av oppfatningsevnen/-sansen. Hvis vi sier ordet «min», er dets fysiske form «m», «i» og «n». Dets fysiske forms oppfatning blir reflektert i delen sansen av sammensetting, mens den blir oppbevart i delen sansen av oppfatning.
- **Sansen av forståelse**
Slik som oppfatningens fysiske form ble mottatt av delen sansen av sammensetting og oppbevart i delen sansen av oppfatning, slik forstår sansen av forståelse betydningene og meningene av det. Det vil si dens spirituelle form, og for å oppbevare det videre fører den dets oppfatning til delen sansen av minne.
- **Sansen av minne**
Her blir oppfatningens form av betydningen og meningen oppbevart, som deres fysiske form ble oppbevart i delen sansen av oppfatning.
- **Sansen av modifikasjon (transformasjon)**
Den femte og siste spirituelle sansen kaller vi modifikasjon. Dens oppgave er å ta det graverte i sansen av sammensetting, den fysiske formen fra sansen av oppfatning, formen til oppfattelsen av betydningen og meningen av det spirituelle som befinner seg i sansen av forståelse, og oppbevarelsen fra sansen av minne og slå dem sammen. Slik evner mennesket å skille mellom forskjellige ords betydning eller forskjellige tings smak. Alle disse fem delene arbeider sammen og kommer fram til et spesielt punkt. Det blir kalt kunnskap, her forandrer forståelse seg til kunnskap. Hvis ikke sansen av sammensetting var her, ville resten av sansene vært hjelpeløse, sansen av forståelse spiller også samme rolle, hvis den ikke var der, kunne man ha sett alt, men ikke forstått noe som helst. Man ville også ha hørt, men ikke forstått dets betydning, rørt ting,

¹ Farhange Āṣḫiyah 2:161.

Troen på sendebudskapet

men ikke fattet om det var hardt eller mykt.

Med dette blir det klart at så lenge de fysiske sansenes oppfatninger ikke blir kontrollert av de fem åndelige sansene, kan man ikke komme fram til noen riktige konklusjoner. Da kan ikke alt det som er blitt oppfanget av de fysiske sansene, bli kalt kunnskap. De fysiske sansene kan føle ting, men ikke forstå dem. På samme måte er hjernen og de åndelige sansene fullt og helt avhengige av de fysiske sansene. Hvis øynene ikke kunne se, nesen ikke lukte, ørene ikke høre og tungen ikke smake, ville ikke hjernens deler vært i stand til å komme fram til noen riktige konklusjoner. Dette lærer oss at sansene er avhengige av hjernen og hjernen er avhengig av sansene.

Hvis et barn vokser opp på et sted hvor det ikke befinner seg noe som helst lyd, selv om barnet blir født frisk (kan høre), vil det barnet, selv etter 50 år, automatisk ikke snakke eller forstå noe. Årsaken til det er at det vi sier med tungen, er alt det vi hører med ørene, og det blir lagret i hjernens minne. Når denne personen aldri har hørt noe som helst og hjernen hans aldri har fått lagret noen ord, setninger, språk og lyder, da har hjernen hans vært som et blankt hvitt ark når det kommer til ord. Det vil da si at sansene evner å oppfylle det som er krevd av dem, men hjernen forblir uten forståelse, slik viser avhengigheten seg enda tydeligere. Her er det viktig å forstå at slik som denne personen som aldri hørte noe i sitt liv, ble stum på mange måter, selv om han egentlig ikke var stum i det hele tatt, han ble født helt frisk, slik blir også alle mennesker født troende. Det var først hans foresattes jobb å formidle lyd til ham, men når han ble voksen, ble det hans eget ansvar å komme seg til et sted hvor det fantes lyd. Slik er situasjonen til ethvert menneske, i barndommen er det de foresattes ansvar å føre barnet til Guds lys' kjærlighet, men i voksen alder er det menneskets eget ansvar å oppnå kunnskap om og kjærlighet til Gud. Den stumme personen trengte noen som kunne snakke selv og lære ham å snakke. Alle mennesker trenger noen som elsker Gud selv og kan lære dem å elske Gud, altså en åndelig mester.

Menneskets kunnskapskapasitet

Nå er vi klar over at menneskets hjerne kun stiger til det nivået hvor hjernens grense går. Den virkelighet som er utenfor et menneskets syn, hørsel, lukt, smak og følelse, er utenfor hjernens rekkevidde. Uten sansenes råmateriale er hjernen en passiv kroppsdel, og uten hjernen er resten av sansene ubrukelige. De evnene mennesket har blitt tildelt, er avhengige av hverandre. Selv om hjernen og de fem sansene gjør et massivt arbeid, blir det stående igjen

Troens søyler

spørsmål om livet som ikke kan besvares av vanlige mennesker: Hva er meningen med livet til et menneske? Hvem skapte mennesket og hvordan? Hvordan ble alt til? Hvordan og når vil alt ta slutt? Hvilket forhold har man til dette universet? Hvilken lov bør følges for å leve i dette universet? Hva er riktig og hva er galt? Hva er ondskap og hva er godhet? Hva skjer med menneskene når de dør, hvor ender vi opp? Er vi ferdige for godt eller er det starten på et nytt liv? Hvis døden er slutten, hva er da meningen med dette livet? Hvis det er et nytt liv etter døden, hvordan vil det være? Og til slutt: Vil det bli krevd noen svar fra oss eller ikke etter døden?

Disse er de grunnleggende spørsmålene som dukker opp i et menneskes hjerne, og hvis menneskets liv har noen mening, trenger vi tilfredsstillende svar på dem. Når alle disse spørsmålene dukker opp, henvender mennesket seg til sine øyne, men de svarer at de selv har blitt skapt kun på grunn av mennesket, hvordan kan da de kjenne til tilstanden før skapelsen av mennesket?

Mennesket spør ørene sine, men ørene svarer at de har blitt skapt for mennesket, hvordan kan de svare på noe som er utenfor deres forståelses rekkevidde? Mennesket henvender seg til luktesansen sin, men den svarer at disse virkelighetenes svar befinner seg ikke i å lukte, hvordan skal den kunne svare på det? Mennesket spør smakssansen sin, den svarer at disse sannhetene ikke kan smakes, den er også nødt til å bøye seg, den har ingen svar. Deretter spør mennesket følelsessansen sin, men den svarer at den ikke kan ta eller beføle alt dette, hva kan den da si om det? Dermed har mennesket henvendt seg til hver av de fem sansene og spurt hver av dem: «Hvem er vår Skaper? Hva er meningen med livet? Hvor skal jeg etter å ha kommet til denne verden? Hva er godt og hva er ondt?» Men med nedslåtte blikk svarer sansene: «Disse virkelighetene er ingen farge som vi kan se og svare på. De er ingen lyd som vi kan høre og fortelle hva er. De har ingen fysisk kropp eller form som vi kan beføle og komme til en beslutning om!» Slik blir menneskets sansers ydmykelse komplett, og deres hjelpeløshet blir soleklar. Når det blir tydelig at alle de virkelighetene som menneskets moralske og åndelige liv bygger seg på, er hjelpeløse, vender mennesket seg til hjernen sin og sier:

«Du som er full av kunnskap og veiledning for min kropp! Alle mine sanser har sviktet meg når det gjelder mitt livs grunnleggende sannhet. Veiled meg nå du i denne saken!» Men hjernen er også hjelpeløs og svarer: «Menneske! Jeg er jo selv avhengig av dine sanser. Hvordan kan jeg komme til en endelig

beslutning angående det sansene ikke kan forstå seg på? Hvis sansene er tause, vit at jeg også er hjelpeløs.»

Gud har også tildelt menneske et annet middel for kunnskap, og det kaller vi ekstase.

3. Ekstase og dens skarpsindighet

Menneskets ekstase har også fem deler, de kaller vi de fem skarpsindighetene:

- Skarpsindighet om hjertet
- Skarpsindighet om sjelen
- Skarpsindighet om det hemmelige
- Skarpsindighet om det tilslørte
- Skarpsindighet om det skjulte

Gjennom disse skarpsindighetene begynner hjertets øye å se, og slørene begynner å løfte seg fra sannhetene. Sjelens ører begynner å høre, og hjertet begynner å forstå enkelte ting som er utenfor sansenes og hjernens rekkevidde. Men rekkevidden av menneskets ekstase er også begrenset til den fysiske verdenen.

Imam Ghazālī sier: «Etter hjernen er det et annet middel som får det åndelige øyet til å åpne seg. Ved det ser man seende (værende) sannheter og det som ennå skal komme til syne, og de tingene som er utenfor hjernens oppfatningsevne.»¹

Men det som er utenfor det fysiske universets rekkevidde, som har med Guds Vesen og egenskaper, menneskehetens skapelse og meningen bak skapelsen, meningen med døden og livet etter døden å gjøre, kan verken sansene eller hjernen og heller ikke ekstasen gi oss noen endelig og avgjørende kunnskap om. Mennesket banker på døren til alle tre kunnskapskildene (sansene, hjernen og ekstasen), påkaller hver av dem, men alle tre får mennesket til å miste alt håp. Ingen av dem klarte å gi mennesket noen form for endelig eller avgjort kunnskap. Nå påkaller mennesket Guds Vesen og sier: «Herren over all eksistens! Jeg vil forstå min egen personlighet, universet og Ditt Vesen på en fullendt måte. Men jeg har ingen slike midler som kan tilfredsstillende mitt behov for kunnskap. Derfor skap Du for meg i dette universet en slik kilde av kunnskap som kan lede meg, lære meg og klargjøre for meg de kjennsgjerningene som jeg aldri vil klare å

¹ Al-monqiz minaq-dalāl, s. 54.

Troens søyler

oppfatte på egen hånd. Der alle sanser mislykkes og blir hjelpeløse, der burde det gå an å kalle på ham, der hjernen ikke kan hjelpe lenger, der burde det gå an å be om hjelp fra ham. Der menneskets ekstase vender fortvilet tilbake, der burde det gå an å tigge om overflod av kunnskap fra den kunnskapskilden.»

Når mennesket erkjenner sin hjelpeløshet og mangel på kunnskap, lyder en stemme fra Gud: «Du menneske! Du har nå erkjent dine evners og din kunnskaps hjelpeløshet! Dette er det Vi ville forklare deg, at du ikke skulle tro at du har oppnådd kunnskapens endelige grad med dine sanser, hjerne og ekstase. Sannheten er at din kunnskap ikke engang har nådd sannhetens omkrets.» Derfor har det blitt sagt av Gud i Koranen under diskusjonen om sjelens sannhet: «Og dere har blitt tildelt svært lite kunnskap.»¹

Videre lyder stemmen fra det usette: «Og nå den kunnskapskilden du leter etter, Vi har besørget den i dette universet i form av sendebudskapets system. Gå nå! Bank på sendebudenes dør, be om rettleiding fra dem, profetenes kunnskapsoverflod vil avdekke alle sannhetene.»

Ved sendebudskapets system har Gud tildelt menneskene den kunnskapskilden som underretter meningen med menneskets skapelse, som gir bevis på menneskenes Skapers og Herres Vesen, som lærer menneskene å kjenne Hans egenskaper og verk. Den beretter til og med sannheten om livet etter døden. All den grunnleggende kunnskapen som var skjult for verdens øyne, ble tydelig takket være sendebudenes kunnskap. Det mennesket strevde etter å få vite fra begynnelsen, der løftet sendebudenes kjennskap alle slørene og klargjorde alt detaljert. Dermed kan det fastslås at vi ikke kan oppnå kunnskapens høyeste grad før en profet har veiledet oss.

Mulighet for feiltagelse i kunnskap oppnådd gjennom menneskelige kunnskapsmidler er ikke noe man skal se bort ifra, for det er akseptert at denne kunnskapen ikke er hundre prosent feilfri og har en del i seg som kan innebære feil. Hjernen kan ta feil og ekstasen kan også innebære feil. Det er slik at mennesket søker og strever etter slik kunnskap som er endelig og avgjørende, som verken inneholder feil eller tvil. Det er fullt mulig at det en person ser, blir erklært feil av en annen person. Når et menneskets hjerne antar noe fra et argument, kan det hende at en annen person kommer fram til det stikk motsatte av det ved å ha brukt det samme argumentet. Slik er det også en form for tvil i ekstasens og sansenes beslutninger. Men den komplette kunnskapen, der det ikke finnes mulighet for tvil eller feil, der det ikke finnes plass for forvirring og oppdeling, den kan kun oppnås ved profetene, eller av

¹ Koranen 17:85.

Troen på sendebudskapet

de helgenene som har viet sitt liv til sannhetens sti: Profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم misjon.

Imam Ghazāli sier: «Om det er menneskelig hjerne eller sanser, de kan ikke sørge for endelig kunnskap til menneske, endelig kunnskap kan kun den personen oppnå som fyller sitt bryst med stråler og lysglans fra profetskapets sol, og denne graden blir nådd av helgenene.»^I

Vitenskapen

Her vender automatisk konsentrasjonen seg mot vitenskapen og dens oppdagelser. Når det gjelder vitenskapen og dens forskning, er saken den at som regel blir forskningen kalt teori. Den kan ikke kalles dette universets grunnleggende sannheter. Hvis vitenskapelig forskning bekrefter eller beviser noe i dag, skjer som regel det at en annen forskning beviser dens feil. Hvis vitenskapen tar en teori til inntekt for en sak, kommer andre vitenskapsmenn etter en stund med et nytt synspunkt. Vitenskapelig forskning begynner med en hypotese^{II} og avsluttes med et eksperiment. Deretter kommer den seg til graden teori. Selv etter dette er ifølge ekspertene omtrent 80 % av vitenskapens kunnskap ubestemt og skjønnsmessig^{III}. Dette er et faktum; om det er samfunnsvitenskap eller naturvitenskap, fysikk og kjemi eller biologi og botanikk, så er 70–80 % av alle disse fagenes forskning ennå på prøvestadiet. Vitenskapen har ennå ikke klart å gi sin forskning en endelig og avgjørende form og framføre det for verden, selv etter flere tusen års strev. Det er svært lite vitenskapelig forskning som blir til en del av loven. Før kunnskapen når graden av avgjørende og det endelige, kan den ikke sees på som komplett. Alle midlene har tvilsom og feilbarlig kunnskap. Derimot er profetenes kunnskap og oppdagelser feilfrie og utvilsomme på enhver måte, og de innebærer graden av det endelige og avgjørende fra begynnelsen til enden. Koranen sier: «Og de som antar troen og handler rettskaffent og tror på det som er åpenbart Mohammad, (vit at) dette er sannheten fra deres Herre.»^{IV}

Det et sendebud og en profet sier med sin tunge, er den evige sannheten og til å stole på. Sola kan stå opp fra vest istedenfor øst, vekslingen av dag og natt i universet kan forandres, men det en profet sier med sin tunge, det kan

^I Al-monqiz minaq-dalāl, s. 50.

^{II} Hypotese: Antakelse, gjetning.

^{III} Skjønnsmessig vil si at den er sannsynlig og ikke hundre prosent sikker.

^{IV} Koranen 47:2.

Troens søyler

ikke være feil. Sendebudskapets system tildeler menneskene den kunnskapen, som fra hvert eneste synspunkt er definitiv. Den er komplett fra første øyeblikk, den har ikke behov for å gå gjennom noen eksperimentell prosess, denne kunnskapen snakker om de grunnleggende og evige sannhetene. Når menneskets hjerne begynner å oppnå dyktighet og fullkommenhet, begynner menneskets kunnskap å stadfeste profetenes kunnskap.

Vitenskapen har i dag kommet fram til at menneskets skapelsesprosess skjer ved celler. Cellene deler seg i to, og så fra to til fire og fra fire til seksten. Biologer kom fram til dette etter flere hundre års forskning og erfaring, mens profetens صلى الله عليه وسلم kunnskap i form av Koranen, gjorde oss oppmerksom på dette for 1400 år siden: «Å, dere menneskehet! Frykt Herren deres, som (innledet) skapelsen deres fra en enkelt sjel og så fra den skapte dens make og fra de to spredde (skapelsen av) utallige menn og kvinner.»^I

Første oppdeling var ett liv som ble forvandlet til to liv, så begynte fenomenet med flere hundretusen liv fra de to livene. Følg nøye med, profetens صلى الله عليه وسلم kunnskap som er basert på åpenbaringer, underrettet oss om denne sannheten for 1400 år siden, mens vitenskapen kom fram til dette langt senere. Det har også blitt sagt i Koranen: «Og alle levende ting har vi skapt av vann.»^{II}

Denne sannheten ble også diskutert først etter mye strev og anstrengelse av vitenskapen; at livet begynte med vann. Vitenskapens lov: «Vannet var den første grunnsetningen av alle ting.» Slik erklærte menneskenes filosofi og intellekt sola som ubevegelig i en lang, lang tidsperiode. Koranen kunngjorde solen som bevegelig for 1400 år siden. Nå har selv vitenskapen, etter å ha forsket, erklært sola som bevegelig og at den vandrer under et system i en bane. Koranen belyser dette på en meget forståelig måte: «Og solen vandrer i sin bestemte bane. Dette er den bestemte skjebnen (avgjort) av den Allmektige, den Allvitende.»^{III}

Den velsignede tungen til anføreren av all skapelse صلى الله عليه وسلم kom med dette utsagnet på den tiden da hele verdens filosofer og såkalte vise mennesker fastslo at sola var ubevegelig. Men etter flere hundre år måtte menneskets hjerne følge den veien og avgjørelsen som ble meddelt av en forkynner av det skjulte, altså profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم.

^I Koranen 4:1.

^{II} Koranen 21:30.

^{III} Koranen 36:38.

Konklusjon

Konklusjonen blir følgende: Menneskelig kunnskap kan ikke bli komplett eller avgjørende før den bøyer seg for profetenes kunnskap¹. Årsaken til dette er at den hjernen, de sansene og den ekstasen som mennesket stoler på, er begrenset. De kommer til et stadium der de stopper helt opp, videre enn dette er det fullstendig mørkt for dem.

iv. Menneskets kunnskaps oppfyllelse og behovet for sendebudene

Det har blitt diskutert grundig og detaljert om menneskets midler for kunnskap, hvor uten suksess de kan være når det kommer til forståelse av menneskets virkelighet og universets hemmeligheter. Etter innrømmelsen av midlenes mangel på framgang blir mennesket skjenket profetenes overflod av kunnskap, og gjennom åpenbaringer blir mennesket veiledet.

Nå skal vi diskutere det fjerde argumentet til sendebudskapetets system, det at fullbyrdelse av menneskenes kunnskap uten profetenes veiledning ikke er mulig.

Her dannes spørsmålet: Hvorfor blir mennesket tildelt kunnskapen om åpenbaringene og profetene? Bare på grunn av at den kunnskapen skal forbli en ny teori og filosofi for alltid i den menneskelige verden? Eller for at den kun skal leses for fornøyelsens skyld og ikke noe annet? Gud har aldri ønsket det. For så lenge kunnskapen ikke forandrer seg fra å være teori til praksis, så er dens nytte i sonen av uvitenhet. Menneskene vet at vann slukker tørsten, men er det mulig at noens tørst blir slukket kun av å ha kunnskap om dette? Vår daglige observasjon og erfaring gir oss svaret på det, og det er «nei!». Hvis man ikke drikker vann fra noe sted, er det umulig å slukke tørsten. Dette er tilstanden til åpenbaringer og profetenes kunnskap. Derfor er det avgjørende for den kunnskapen som er basert på Guds åpenbaringer, at noen oppnår nytte av den, og derfor er det viktig med et fremragende eksempel på dens praksis. Denne reelle kunnskapens praksisform er ikke mulig uten veiledningen fra sendebudene. Gud sier i Koranen at for ethvert sendebud som vi sendte til denne verden, er meningen og det fremragende med hans profeti at menneskene skal se hans personlighet og kvaliteter og se glimtet av Guds lov og ordre i ham og velge sine handlinger i lyset av hans lære: «Og ethvert sendebud som Vi har sendt, har Vi sendt for at han skal følges

¹ Profetenes kunnskap blir til kilden for menneskets kunnskap.

ved Guds befaling.»^I

Ved å se hans karakter og handlinger skal andre mennesker også kunne forbedre sine handlinger. Dette får oss til å forstå at Koranen ikke er for at vi kun skal lese den og oppnå kunnskap ved den. Tvert imot, den er for at vi skal oppnå kunnskap ved den og praktisere dens innhold. Koranen oppfordrer oss til å gjøre en innsats og praktisere: «Og si til dem: 'Gjør handlinger, Gud og Hans sendebud og de troende, alle vil komme til å se deres handlinger.'»^{II}

Verset viser innlysende til at Guds, Hans sendebuds صلى الله عليه وسلم og alle de troendes blikk forventer å se deres kunnskap (teori) i form av handlinger (praksis), og dette er frelsens sti. Ved en annen anledning har dette enestående budskapet blitt kunngjort på denne måten: «(Guds løfte om frelse) er ikke i samsvar med deres ønsker, og ei heller det skriftfolket ønsker. Den som begår en ond gjerning, vil bli straffet for det, og han vil ikke finne for seg en eneste velynder, og ei heller hjelper bortsett fra Gud.»^{III}

Koranen kunngjør at hvis det ikke hadde blitt sendt sendebud i dette universet og Gud hadde brakt budskapet til menneskene ved bøker og andre kunnskapsmidler, ville ikke Guds vilje til rettledning ha blitt fullbyrdet. For Guds vilje var å sende slike personligheter til verden, som rett og slett var et tegn på Hans velbehag og rettledning, som framførte seg for verden på den måten. Derfor ble det sagt ved menneskets skapelse, når de menneskelige sjelene skulle bli veiledet: «Hvis det kommer rettledning til dere fra Meg, de som følger Min ledelse, vil det ikke være noen frykt over, og ei heller vil de være sørgmodige.»^{IV}

Helt fra begynnelsen var denne ordren klar, at det holder ikke å oppnå kunnskapen (teorien) av rettledningen. Derimot er det nødvendig å praktisere den kunnskapen i livet, slik som det gledelige budskapet som ble gitt i det sistnevnte verset, om frykt og sorg som ikke vil nærme seg den personen som følger Guds anvisning. Garantien blir gitt til den som etterlever og praktiserer kunnskapen og ikke bare besitter kunnskapen.

De ordene som er blitt brukt i dette verset (2:38), er «*famann tabi'a* (فمن تبع – de som følger)». Ordet *tabi'a* stammer fra *ittibā'* (إتباع). Ordets grunnbetydning er ifølge imam Rāghib al-Iṣfahāni å følge i noens fotspor. Det skjer noen ganger ved å adlyde (følge og være lojal), som det har blitt sagt i

^I Koranen 4:64.

^{II} Koranen 9:105.

^{III} Koranen 4:123.

^{IV} Koranen 2:38.

Troen på sendebudskapet

det ovennevnte verset, og noen ganger følge noen og nå (ta igjen) vedkommende, slik som det er nevnt i Koranen: «Så de forfulgte dem ved solens oppgang.»^I^{II}

For å forstå verset (2:38) må vi kunne forskjellen mellom ordene *iṭā'ah*^{III} og *ittibā'*^{IV}. Ordene *iṭā'ah* og *ittibā'* har blitt brukt ved flere anledninger i Koranen. La oss prøve å forstå forskjellen, Gud sier i den hellige Koranen: «Dere troende! Adlyd Gud og Hans sendebud og også dem som har autoritet blant dere.»^V

«Hvis det er så at dere er troende, så adlyd Gud og Hans sendebud.»^{VI}

Slik har ordet *iṭā'ah* blitt brukt i flere tilfeller for både Gud og sendebudet Hans صلى الله عليه وسلم. Mens ordet *ittibā'* ikke har blitt brukt for Gud, men kun for sendebudets *ittibā'*. Gud sier i Koranen: «Si: 'Hvis dere elsker Gud, så følg meg, og først da vil Gud elske dere og tilgi deres synder.'»^{VII}

På denne måten har *ittibā'* blitt spesielt tilegnet Guds sendebud Mohammads صلى الله عليه وسلم livsførsel, mens ordet *iṭā'ah* gjelder både Gud og sendebudet صلى الله عليه وسلم. Som regel blir *iṭā'ah* og *ittibā'* oversatt som det samme: å følge noen. Spørsmålet er da, hvis det er forskjell på deres betydning, hvorfor tar ikke oversettere hensyn til det?

Saken er at det er få språk som er så ordrike som arabisk, og som kan skille mellom ord som dette. Forskjellen mellom ordene er at *iṭā'ah* har den nyansen at man gjør noe både på noens befaling og gjennom handlinger. Mens ekte *ittibā'* kun er mulig når instruksjonen er framført for en, som en utgivelse av velbehaget til Han som befaler. *Ittibā'*'s rot er *taba'a* (تبع) som ordet *tābi'* (تابع) har formet seg fra, og betyr å følge etter, om det er snakk om godt eller ondt. Det gode vil si å følge anføreren av all skapelse صلى الله عليه وسلم, det onde vil si å følge Satan: «Og uten tvil, Iblīs (Satan) beviste sant sin tanke om dem, så de fulgte ham, unntatt en gruppe som var av de (sanne) troende.»^I

^I Koranen 26:60

^{II} Al-mofradāt fi gharīb-il-Qor'ān.

^{III} *Iṭā'ah* (إطاعة): Adlydelse, underkaste seg noen, lystre, overholde befalingen til den man adlyder.

^{IV} *Ittibā'* (إتباع): Vise lydighet, etterleve, tjene, følge i fotsporene til; ta noen som forbilde.

^V Koranen 4:59.

^{VI} Koranen 8:1.

^{VII} Koranen 3:31.

troende.»^I

Hvorfor har *ittibā'* kun blitt tilegnet sendebudet *صلى الله عليه وسلم*? Å adlyde Gud er uten tvil det første som er påbudt ethvert menneske, men det som er forskjellen mellom Gud og alle Hans sendebud, er at det er Gud som gir den originale befalingen. For eksempel befaler Han dette: «Forrett tidebønnen og gi det pålagte bidrag.»^{II}

Gud tar ikke selv form av en menneskelig kropp og viser menneskene hvordan bønnen skal utføres og forrettes. Gud befaler: «De kvinner som dere verdsetter (som er tillatt for dere), ta dem til ekte.»^{III}

Men Gud er hellig og har ikke behov for å ekte noen. Basert på dette kan vi si at Guds Vesen kun utsteder befalingene og er fritatt for å praktisere eller følge påbudene selv. Derfor kan Hans *itā'ah* bli gjort, men ikke *ittibā'*. Så lenge en befaling ikke blir formet i en form og framført for en, og kunnskap ikke former seg til handling og ikke blir synlig, inntil da kan ikke *ittibā'* være mulig for vedkommende. Derfor har Gud valgt å bruke den måten at Han befaler selv, men for å gi et praksiseksempel på det sendte Han Sine sendebud og klargjorde med det samme at den som gjør sendebudenes *ittibā'* (er sendebudene lydig), i virkeligheten gjør Guds *itā'ah* (adlyder Gud): «Den som adlyder sendebudet, han har i sannhet adlydt Gud, men den som vender bort, over dem har Vi ikke sendt deg som oppsynsmann.»^{IV}

Herrens ord opplyser oss: Den som ønsker Mitt velbehag, bør vise lydighet mot Min profet *صلى الله عليه وسلم*. Bli Min profets *صلى الله عليه وسلم* tjenere og dere vil oppnå Mitt velbehag. Om dette sier profeten Mohammad *صلى الله عليه وسلم*: «Ingen av dere kan være (en sann) troende før deres ønsker blir lydige overfor den læren jeg har kommet med.»

Når man ofrer sine ønsker og begjær for profetens *صلى الله عليه وسلم* lære, først da kan man si at ens tro er fullkommen. I Koranen har den befalingen blitt tydeliggjort, at å adlyde profeten *صلى الله عليه وسلم* er å adlyde Gud, og at Hans Nåde *صلى الله عليه وسلم* ikke har blitt nedsendt som oppsynsmann for folk. Gjennom disse ordene ser vi hvordan kunnskap ble gjort om til handling, og ble framført mønstergyldig for menneskeheten, slik at ingen skulle benekte det. Hvis noen skulle flykte fra eller mislike å være Hans Hellighets *صلى الله عليه وسلم* tjener, så vil

^I Koranen 34:20.

^{II} Koranen 2:43.

^{III} Koranen 4:3.

^{IV} Koranen 4:80.

Troen på sendebudskapet

ikke den personen kun møte på vansker og lidelse i denne verden, men det har også blitt fortalt at helvetes bølgende ild vil være den personens endelige hjem.

For *itā'ah* trengs det kun en befaling, mens for *ittibā'* trengs det et eksempel. Her kan det også sees ut fra en hendelse, der de troendes mor 'Ā'ishah رضى الله عنها ble spurt: «Hvordan var Guds sendebuds صلى الله عليه وسلم moral?» De troendes mor رضى الله عنها svarte: «Hva, leser dere ikke Koranen? Profetens moral var rett og slett Koranen!»

Det de troendes mor رضى الله عنها mente med dette, var at den Koranen som er i form av en bok, er kunnskapen av Koranen, mens personligheten til den sjenerøse profeten صلى الله عليه وسلم er Koranens praksis. De befalingene som er i Koranen, deres praksisdetaljer, vil befinne seg i Hans Nådes صلى الله عليه وسلم livsførsel. Derfor har *ḥadīth* og *sonnah*^I blitt erklært som Koranens beskrivelse og forklaring. Profeten صلى الله عليه وسلم sa like før sin bortgang: «Jeg etterlater to ting blant dere, Guds skrift og Hans sendebuds *sonnah*; hvis dere holder dere fast til dem, vil dere aldri bli villfarne.»^{II}

Under denne diskusjonen er det viktig å forstå ordet *ḥokm*^{III} for å bli helt kjent med *itā'ah* og *ittibā'*. Ifølge imam Rāghib al-Iṣfahāni er ordets grunnbetydning: å hindre noen for forbedringens skyld. Basert på dette sier vi «*ḥakamatad-dābbah* (حكمة الدابة – styresnor for dyr)» fordi den holder dyret under kontroll. Ordet *al-ḥokm* har blitt dannet fra dette og betyr å ta en avgjørelse om en ting, uansett om avgjørelsen blir besluttet som obligatorisk eller ikke.^{IV}

Vi forstår at *ḥokm* betyr å stoppe mennesket fra å gjøre dårlige handlinger for å kunne forbedre sin tilstand. Slik blir betydningen av ordet *ḥokm* i lys av den islamske loven tydelig: Å hindre noen i å gjøre noe med intensjon om forbedring blir ansett som *ḥokm*. Dermed blir det evident for oss at det som er forbudt i loven, er de tingene som det har blitt utstedt ordre om og det som det ikke har blitt utstedt ordre om, kan ikke ansees som ulovlig. Den enkle delen av den hellige islamske loven som vi kan si er basert på menneskets natur, viser seg for oss i Hans Høyhets صلى الله عليه وسلم ord: «Jeg er

^I *Sannah* (سنة): Vane, tradisjon, livsførsel, natur (indre vesen), måte, islamske loven; profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم praksis som loven er bygd opp på.

^{II} Ṣaḥīḥ al-Bokhāri.

^{III} *Ḥokm* (حكم): Befaling, ordre, påbud, kommando.

^{IV} Al-mofradāt fi gharīb-il-Qor'ān, s. 237.

Troens søyler

blitt sendt med en lett levemåte.»¹

Alt det Gud og sendebudet Hans صلى الله عليه وسلم har nektet oss er ulovlig, men det de ikke har nektet oss, er tillatt. Derfor er det ikke laget noen liste over alt det som er tillatt. Slik er det blitt gjort enkelt for menneskene, for en liste over alt det som er tillatt ville vært uendelig. Men en liste over ting som er ulovlige, eksisterer kun for at menneskene ikke skal få det vanskelig. Så det loven holder seg taus om, blir regnet som lovlig. Av og til hender det også at en ting ikke har blitt erklært ulovlig, men en lignende ting har blitt det. Under en slik omstendighet er det normalt å erklære den andre tingen, som ikke er erklært ulovlig, som ulovlig, ved å holde den andre tingens ulempe eller onde som et grunnlag. For eksempel, i Koranen er det befalt at alkohol er forbudt, men hasj, heroin og andre rusmidler er ikke nevnt engang. Derfor fordyper vi oss i denne situasjonen ved å se hva som har blitt sagt i profetens صلى الله عليه وسلم overleveringer, og lager rus som grunnlaget for alt dette, og dermed blir alle slags rusmidler ulovlige.

Det som er viktig å forklare nå, er det den islamske loven vil hindre oss i å gjøre. Det er ikke nødvendig at det skal bli begått av noen, for eksempel er alkohol forbudt, men det betyr ikke at noen må drikke alkohol for å bevise at det er ulovlig. Eller om det er snakk om å lyve, betyr det ikke at vedkommende skal lyve først for å få fram budskapet. Årsaken til dette er at det trengs kun en befaling om ikke å gjøre det som er ondt. Men man får behov for et praktisk eksempel først når det gjelder noe man blir befalt om å gjøre, slik som befalingen om å forrette tidebønnen. Da menneskene ble beordret om dette, hva visste de om hvilken måte bønnen skulle forrettes og utføres på? De hadde jo forestilt seg at bønnen var å danse og plystre rundt det hellige huset Ka'bah i byen Mekka. Eller så drakk folk alkohol, og da forbudet om det kom, sluttet folk å drikke det. Her må vi også huske at profetens صلى الله عليه وسلم nødvendige stadfestende og nektende befalinger begge tjener som eksempel for verden. Ettersom profeten صلى الله عليه وسلم ikke bare praktiserte det Gud befalte, unngikk Hans Nåde صلى الله عليه وسلم også de tingene som den islamske loven forbød. På denne måten overbeviste profeten صلى الله عليه وسلم de som var imot sannheten, om at det ikke er umulig å praktisere disse befalingene fra Gud. Med andre ord går det an å overleve uten å ruse seg, spille pengespill, spise svin, være uanstendig, stjele, lyve, spre hat, baktale, banne, være respektløs mot andre. Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم avholdt

¹ Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 5:266.

Troen på sendebudskapet

seg først og fremst fra det forbudte selv og ga deretter invitasjon til andre om gudsfrykt. Her blir det gjort klart meget tydelig at invitasjon til religiøsitet og gudsfrykt gir effekt først når den som inviterer, selv følger ordrene han ber andre adlyde.

La oss ta tidebønnen som et eksempel, vi ser at det står krystallklart i Koranen at tidebønnen skal forrettes. Vi setter oss ned og begynner å bla gjennom Koranen fra begynnelsen til enden, alle 6666 versene, men vi vil ikke finne ut rekkefølgen på hvordan tidebønnen skal utføres og dens søyler. Slik finner vi også at tidebønnen er påbudt ifølge angitte tider: «Sannelig, tidebønnen er pålagt de troende ifølge fastsatte tider.»^I

Men det at en av tidebønnene begynner på den og den tid eller slutter den og den tid, det finner vi ingen steder. Det mest velkjente spørsmålet av dem alle er hvor mange enheter en bønn har. I Koranen finner vi ingen steder der det står om den bestemmelsen. Da det ble åpenbart i Koranen om bønnens forrettelse, ble det spurt: «Kjære Guds sendebud! Hvordan skal vi be?» Følgesvennenes spørsmål var egentlig et veldig godt spørsmål, for på arabisk betyr ordet *ṣalāh* (صلاة – tidebønn/bønn) flere ting. Spørsmålet var egentlig hva Koranen la i betydningen av ordet. Før det ble bevist hva den egentlige betydningen var, gjennom praktisering, kunne ikke alle de betydningene som fantes, lære eller vise noen hva ordet *ṣalāh* betydde ifølge Koranen. I ingen språkbok eller ordbok på arabisk står det at ordet *ṣalāh*s ekte betydning er det profeten *صلى الله عليه وسلم* lærte sine tilhengere.

En av betydningene til ordet *ṣalāh* er også *do 'ā'*^{II}. Dette har også blitt nevnt i Koranen: «Og be for dem (at det skal gå dem godt). Visselig, dine bønner er fredbringende for dem.»^{III}

Med dette er det viktig å bevise at hvis Guds åpenbaringer kun var begrenset til kunnskap og ikke hadde blitt transformert til en menneskelig form for praksis, ville det vært umulig å adlyde noen som helst ordre fra Gud. Da Guds sendebuds *صلى الله عليه وسلم* følgesvenner spurte om *ṣalāh*, om hvordan man skulle framføre den fysiske og åndelige, svarte Hans Hellighet *صلى الله عليه وسلم*: «Sånn som dere ser meg utføre bønnen, slik skal dere utføre den.»

^I Koranen 4:103.

^{II} *Do 'ā'* (دعاء): skuddbønn; en skuddbønn som kan bes når som helst ved å kun anrope Gud, og denne bønnen innebærer ikke noen fysiske bevegelser som tidebønnen gjør, *do 'ā'* gjøres enten ved å løfte hendene eller bare ved ord.

^{III} Koranen 9:103.

Troens søyler

Profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم viste sine følgesvenner ved å praktisere bønnens alle søyler og lærte dem alt det som skal bli framsagt i bønne og alle de stillingene man skal stå og sitte i. Først da forstod følgesvennene betydningen.

Ṣalāh hadde sin merkelige form før profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم tid. Koranen beskriver det: «Og deres bønn ved huset (Ka'bah) var kun å plystre og klappe.»^I

Årsaken var at det var ingen som kunne vise dem *ṣalāh*'s teori og filosofi ved å praktisere den. Hvis det ikke er et praktiserende eksempel på en ting, hvordan skal det da være mulig å utføre den tingen på en ordentlig måte? Det blir innlysende at slik får menneskeheten behov for sendebudene. Sendebudet viser Guds vilje ved å praktisere den og tilfredsstiller menneskene både i hjertet og hjernen.

Pilegrimsferden er et annet tilfelle vi støter på. Koranen sier: «Og pilegrimsferden til huset er foreskrevet menneskene kun for Guds skyld for den som makter å foreta en reise til det.»^{II}

Guds ordre om pilegrimsferden var åpenbart, men ingen visste hva reglene for pilegrimsferden var. Guds sendebud صلى الله عليه وسلم lærte følgende til sine tilhengere: «Lær pilegrimsferdens regler av meg.» Det vil si: «Lær måten å utføre pilegrimsferden ved å etterligne meg, se på min oppførsel og tilstand. Se på meg hvordan jeg går rundt det hellige huset, hvordan jeg går mellom toppene *Ṣafā* og *Marwah*. Hvor jeg står på sletten 'Arafāh, og i hvilken tilstand jeg er i på denne hellige dagen. Hvordan og når jeg ankommer *Minā* og *Mozdalifah*, hvordan jeg steiner satansøylene og ofrer offerdyret, deretter hvordan jeg trer ut fra tilstanden *iḥrām*»^{III}.» Alt dette kunne vi ikke ha lært av noen som helst språkbok, i uvitenhetstidens historie kunne ikke disse ordrene ha kommet til noen konklusjoner. Faktisk var det for dem avgjørende at det kom en slik profet som kunne veilede dem alle, som selv Gud hadde planlagt og ønsket. For å forme kunnskap (teori) til handling (praksis) var det behov for systemet av sendebudene, som ble tilrettelagt av Herren.

La oss nå se på noen eksempler om Hans Hellighets صلى الله عليه وسلم praksis, som var basert på lydighet til Gud. Det er befalt i Koranen at man skal være rettferdig og behandle konene sine likt. Men spørsmålet er, hva er eksemplet

^I Koranen 8:35.

^{II} Koranen 3:97.

^{III} *Iḥrām* (إحرام): En forbudstilstand som en pilegrim trer inn i ved å ha en intensjon og svøpe om seg pilegrimstøyet.

Troen på sendebudskapet

på denne ordren, som kan føre den fra teori til praksis og lage et perfekt eksempel og bevis? Anføreren av all skapelse صلى الله عليه وسلم ble selv et perfekt eksempel på denne ordren og var rettferdig til de grader at de hellige hustruene sa: «Hver gang den sjenerøse profeten صلى الله عليه وسلم skulle ut og reise, pleide profeten صلى الله عليه وسلم å holde en slags loddtrekning for å ta med seg en av sine hustruer.»^I

Den som ble trukket ut, fikk bli med på reisen. Dette var ikke den eneste måten de hellige hustruene opplevde rettferdighet på. Ikke en av dem klagde på Hans Hellighets صلى الله عليه وسلم væremåte mot dem. I en beretning blir det berettet: «Guds sendebud صلى الله عليه وسلم fordelte sin tid blant de hellige hustruene med rettferdighet.»^{II}

Gud befaler at man skal være nådig mot alle skapninger. Hvordan kunne noen vite hva nådighet er eller hva dens virkelighet og overlegenhet er, før nådesbevisningen صلى الله عليه وسلم beviste for dem gjennom sine handlinger? Å bare vite hvordan, overfor hvem og i hvilken grad man skal være nådig, er ikke nok. Nåden ble virkelig bevist av profeten Mohammad den utvalgte صلى الله عليه وسلم når Hans Høyhet صلى الله عليه وسلم ble steinjaget i Taif. Hans Hellighets صلى الله عليه وسلم klær ble farget av blod, og for å hvile lente profeten صلى الله عليه وسلم seg inntil en vegg og satte seg ned. Da kom fjellenes engel til Hans Nåde صلى الله عليه وسلم og sa: «Kjære Guds sendebud! Hvis De ønsker, så kan byen Taif bli lagt i ruiner?» Men Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم smilte og sa: «Jeg er kun sendt som en nåde, ikke som en plage!»^{III}

Å være sannferdig har vært midtpunktet i alle lærer siden tidenes morgen. Gud befaler: «Dere troende! Frykt alltid Gud, og hold dere i lag med de sannferdige.»^{IV}

Hvordan kunne sannhetens besværlige sti virket skinnende for de troende hvis ikke Hans Høyhet صلى الله عليه وسلم hadde stått fram som sannheten selv? I hvilken grad anføreren av all skapelse صلى الله عليه وسلم talte sant, kan vi lære av den hendelsen da profeten صلى الله عليه وسلم spurte de vantro i Mekka på toppen Şafā: «Hvis jeg sier at bak det fjellet her befinner det seg en gruppe som vil angripe oss, ville dere ha trodd på meg da?» Alle svarte «Ja!» fordi: «Vi har aldri sett eller hørt deg lyve.»^V

^I Şahīḥ al-Bokhāri 2:594.

^{II} Sonan Abo Dāwōd 1:327.

^{III} Şahīḥ al-Moslim 2:323.

^{IV} Koranen 9:119.

^V Şahīḥ al-Bokhāri 2:743.

Å oppfylle sine pakter og eder er ærlighetens grunnprinsipp, for det å være ordholden skaper tillitt og trygghet hos andre: «Dere troende, oppfyll deres pakter (inngåelser)!»^I

‘Abdollāh bin Abi al-Ḥamsā’ رضی اللہ عنہ berettet: «Jeg handlet i uvitenhetstiden med Guds sendebud صلى الله عليه وسلم og sa til Hans Høyhet صلى الله عليه وسلم: 'Vent litt her, jeg er straks tilbake.' Ved Guds bestemmelse gikk jeg hjem og glemte det. Etter tre dager gikk jeg tilfeldig forbi det stedet, og hva er det jeg ser – jo at Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم fortsatt står der og venter på meg. Profeten صلى الله عليه وسلم fikk øye på meg og sa: 'Å, ‘Abdollāh! Du har utsatt meg for en stor belastning, jeg har ventet på deg her nå i tre dager.'»^{II}

Islam lærer oss å leve et fordringsløst liv. Til tross for at profeten صلى الله عليه وسلم hadde alt, valgte Hans Nåde صلى الله عليه وسلم likevel enkelheten framfor luksus. Dette lærer vi av å se på livet til profeten صلى الله عليه وسلم, slik som de troendes mor ‘Ā’ishah رضي الله عنها berettet: «Det pleide å være slike måneder også hvori vi ikke engang tente ild (for å lage mat), vi måtte klare oss bare på dadler og vann.»^{III}

Loven verdsetter hardt arbeid og likestiller alle mennesker, om noen skulle være stor eller liten. Det ble lært på følgende måte: Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم var med på å grave en skyttergrav med sine egne velsignede hender under skyttergravsslaget^{IV}. Hans Nåde صلى الله عليه وسلم deltok aktivt i å løfte steiner og sand. Barā’ bin ‘Āzib رضي الله عنه berettet: «På skyttergravsslagets dag bar Guds sendebud صلى الله عليه وسلم så mye sand at profetens صلى الله عليه وسلم velsignede kropp ble støvete.»^V

På den dagen klagde følgesvennene på grunn av at de var sultne, og løftet sine skjorter og viste at de hadde bundet en stein på magen. Profeten صلى الله عليه وسلم løftet sin skjorte og følgesvennene så at profeten صلى الله عليه وسلم hadde bundet to steiner på sin mage.^{VI}

Slik var det også da profetens صلى الله عليه وسلم moské i Medina ble bygd. Da var Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم like aktiv som de andre muslimene, profeten صلى الله عليه وسلم bar sand, tregreiner og steiner.

Følgesvennene gikk til slagmarken da Badr-slaget skulle kjempes, det

^I Koranen 5:1.

^{II} Sonan Abo Dāwōd 4:410.

^{III} Ṣaḥīḥ al-Bokhāri 4:47.

^{IV} Skyttergravsslagets arabiske navn er *Ghazwat-ol-khandaq* (غزوة الخندق).

^V Ṣaḥīḥ al-Bokhāri 5:145.

^{VI} Al-jāmi-’oṣ-ṣaḥīḥ (Tirmizi) 4:585.

Troen på sendebudskapet

samme gjorde Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم. Profeten صلى الله عليه وسلم gikk når det var Hans Nådes صلى الله عليه وسلم tur for å gå og satt på kamelen når det var Hans Hellighets صلى الله عليه وسلم tur. Følgesvennene sa ydmykt: «Kjære Guds sendebud! La oss gå til fots istedenfor Dem.» Profeten صلى الله عليه وسلم svarte: «Dere er ikke sterkere enn meg til å gå, og jeg er like avhengig som dere er av belønning.»¹

Nå er vel det punktet belyst at meningen med sendebudskapet system ikke bare er å veilede menneskeheten kunnskapsmessig og filosofisk, men også å virkeliggjøre og praktisere det som blir befalt. Akkurat som sansene har sine grenser innenfor forståelse, slik kan ikke menneskets kropp og dens deler gjennomføre Guds ordre på en komplett måte før det blir veiledet av en profet. Profetene ble sendt ut blant mennesker for at de gjennom sine personligheter skulle framføre et eksempel i praksis for menneskeheten om Guds ordre, om de befalingene skulle gjelde tilbedelse, livets affærer, ekteskapsliv eller handel. For uten denne veiledningen kan ikke mennesket gi befalingen noen form og heller ikke komplettere noen som helst handling. Ved sendebudskapet system ble ikke bare Guds befalinger gitt en fysisk form, men menneskehetens kunnskap ble gjennomført på den måten at den nå var blitt en mønstergyldig og eksemplarisk praksis for all tid. Ved å følge den oppnår mennesket storhet. Uten dette er det ikke mulig å oppnå den reelle seieren i livet og heller ikke i det hinsidige.

Kravene for troen på sendebudene

Etter å ha forstått det vanlige og det spesielle med filosofien om troen på sendebudene må vi lære: Hva kravene er for å tro på den sjenerøse profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم og kravene for å gjøre den troen fullkommen.

Akkurat som troen på Gud har også troen på sendebudene to former:

- Ekte tro: Dette er den grunnleggende troen som blir godkjent når man sier med tungen og stadfester med hjertet at man tror på profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم som profet.
- Fullkommen tro: Dette er den fullkomne troen som man oppnår etter å ha oppfylt visse krav på en oppriktig måte, og den er sammensatt av fire krav:
 - a) Kjærlighet til sendebudet صلى الله عليه وسلم
 - b) Respekt for sendebudet صلى الله عليه وسلم

¹ Mosnad Aḥmad bin Ḥanbal 1:411 og 1:422.

Troens søyler

- c) Å hjelpe sendebudet صلى الله عليه وسلم
- d) Å adlyde sendebudet صلى الله عليه وسلم

Når det gjelder troen på Gud og troen på sendebudene, er dens ene bekreftelse og bevis felles, og en er forskjellig. Når det kommer til gradene av ekte tro og fullkommen tro, så er begge lik hverandre. Abo 'Omāmah og Mo'āz bin Anas رضى الله عنهما berettet: «Guds sendebud صلى الله عليه وسلم sa: 'Den som har vennskap og fiendskap med andre for Gud og gir og ikke gir til andre kun for Guds sak, han har gjort sin tro fullkommen.'»¹

Selv om en ikke oppfyller disse kravene, så kan det bevises at vedkommende har ekte tro på Gud, men den troen vil være mangelfull. Når det kommer til grensene for å etablere og bevise ekte tro og fullkommen tro i troen på sendebudene, da er graden annerledes. De to første kravene (kjærlighet og respekt) er en del av den ekte troen, mens de to andre (hjelp og adlyde) er en del av den fullkomne troen. Hvis en ikke elsker den sjenerøse profeten صلى الله عليه وسلم, er troen heller ikke kjærlig, verken åndelig eller fysisk. Hvis det ikke eksisterer noe ønske for respekt i hjertet, vil disse vanene kun påvirke troen negativt. I motsetning til dette, hvis det finnes spor av kjærlighet og respekt i ens tro, men man på grunn av skjebnen ikke får adlydt eller hjulpet, vil troen bli bevist som ekte, men være mangelfull. Dens fullkommenhet, hjelpen og adlydelsen, er ikke mulig uten ønske om kjærlighet og respekt. Det er to grader av kjærlighet og respekt:

- Bare kjærlighet og respekt
- Ekstremt mye kjærlighet og respekt

Har en bare kjærlighet og respekt til profetens صلى الله عليه وسلم personlighet i den grad at ens hjerte er litt knyttet til lengsel og savn etter profeten صلى الله عليه وسلم og gjennom lovprising oppnår litt fred og glede, og at man ikke har noen form for respektløshet i hjertet, vil man bli regnet som en troende. Men om det skulle skje at denne respekten og kjærligheten til profeten صلى الله عليه وسلم begynner å bli ekstrem i ens hjerte og sjel og blir såpass ekstrem at den ikke setter noe som helst ved eller over kjærlighet til og respekt for profeten صلى الله عليه وسلم, da vil denne troen bli regnet som den fullkomne troen. La oss nå fordype oss i disse fire kravene.

¹ Sonan Abo Dāwōd 2:295.

Troen på sendebudskapet

a) Kjærlighet til sendebudet صلى الله عليه وسلم

«Si: 'Hvis deres fedre og sønner og brødre og hustruer og nærmeste slekt og rikdom som dere tjener og forretninger som dere er så bekymret for og boliger som dere liker, er dere mer kjær enn Gud og Hans sendebud, og det å anstrenge for Hans sak, så vent på den tid da Guds befaling (pine) vil komme. Sannelig, Gud rettleder ikke det oppsetsige folk.'»^I

I dette verset (9:24) blir kjærlighet til Gud og Hans sendebud Mohammad صلى الله عليه وسلم beskrevet som mer verdt og høyere rangert enn alle andre kjærligheter som eksisterer på jorden. Dette er kjennetegnet til troen og ledelsen. Profeten صلى الله عليه وسلم sa selv: «Ingen av dere kan være troende før dere elsker meg mer enn deres eget liv.»^{II}

Fordi kjærlighet til sendebudet صلى الله عليه وسلم var grunnlaget for troen på sendebudene, pleide Hans Hellighets صلى الله عليه وسلم følgesvenner å legge sin hånd i profetens صلى الله عليه وسلم velsignede hånd og inngå troskapsed^{III} om kjærlighet til sendebudet صلى الله عليه وسلم. Slik som Şafwān bin Qodāmah رضى الله عنه gjorde: «Kjære Guds sendebud! Rekk fram deres velsignede hånd til meg, jeg vil inngå en troskapsed med Dem.» Profeten صلى الله عليه وسلم gjorde det følgesvennen ba om. Şafwān رضى الله عنه beretter videre: «Under inngåelsen av troskapseden sa jeg: 'Kjære Guds sendebud, Jeg elsker dem!'" Profeten صلى الله عليه وسلم sa: «Den man elsker, vil man være sammen med (i det hinsidige).»^{IV}

Disse ordene til den utvalgte صلى الله عليه وسلم har blitt berettet av andre følgesvenner som Ibno Mas'ūd, Anas bin Mālik, Abo Mōsā Ash'ari og Abo Żarr Ghifāri رضى الله عنهم.

Hans Nåde صلى الله عليه وسلم sa følgende som første vilkår for troens herlighet: «Det å elske Gud og Hans sendebud mer enn alt det som eksisterer i dette universet.»^V

«Den som elsker meg, vil være i paradiset sammen med meg.»^{VI}

Kjærligheten er innlemmet i hjertets tilstand, derfor kan vi ikke se den. Men gjennom dens kjennetegn kan vi observere dens eksistens. Disse

^I Koranen 9:24.

^{II} Şaḥīḥ al-Bokhāri 1:7 og Şaḥīḥ al-Moslim 1:49.

^{III} Troskapsed (بيعة – bay'ah).

^{IV} Ash-Shifā' 2:20.

^V Şaḥīḥ al-Bokhāri 1:7 og Şaḥīḥ al-Moslim 1:49.

^{VI} Ash-Shifā' 2:21.

kjennetegnene finner vi i livet til følgesvennene på en komplett måte. Det som kjennetegner kjærligheten, er:

- Å prise rikelig: Kjærlighetens første kjennetegn er at den forelskede priser sin elskede rikelig og har savnet etter ham i hjertet hvert eneste øyeblikk.
- Å ønske å møte: Det andre kjennetegnet er at den forelskede hele tiden ønsker å se eller møte sin elskede.
- Å respektere: Man har stor respekt for sin elskede, man framstiller ikke at noen som helst side av den elskede som mangelfull eller dårlig, slik at respekten blir ufullstendig. Den forelskede ser sin elskede i den høyeste rangen av fullkommenhet.
- Å vise ydmykhet: Å bare høre sin elskedes navn, egenskaper eller om hans skjønnhet gir en herlig og beroligende følelse og fører dermed til en ydmyk tilstand. Man er svært tydelig når man viser sin kjærlighet til sin elskede.

b) Respekt for sendebudet صلى الله عليه وسلم

Angående dette er det en klar og tydelig befaling i Koranen: «De som antar troen på ham (profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم), respekterer og hjelper ham og følger det lyset som er sendt med ham, kun de (som gjør så) vil være framgangsrike.»^I

I dette verset har det andre kravet til troen på sendebudene blitt nevnt, og det er respekt for sendebudet صلى الله عليه وسلم. Koranen har gitt flere eksempler på respekt for sendebudet صلى الله عليه وسلم, la oss se på noen av dem:

«Dere troende! (før dere gjør noen som helst handling) forhast dere ikke med å gjøre noe før Gud og sendebudet Hans (har gjort det).»^{II}

Det er åpenbart at Gud er fritatt for denne befalingen at noen skulle gjøre noe før Ham, og verset ble åpenbart etter at noen ofret offerdyret før Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم. Først og fremst skulle denne handlingen bli utført av profeten صلى الله عليه وسلم og ikke Gud. I og med at noen ofret offerdyret før profeten صلى الله عليه وسلم, ble det ansett som respektløst overfor Gud. Dermed ble det åpenbart av Gud at respektløshet overfor profeten صلى الله عليه وسلم er respektløshet overfor Gud. Koranen sier videre: «Rop ikke på sendebudet (på vanlig måte) som dere roper på hverandre.»^{III}

^I Koranen 7:157.

^{II} Koranen 49:1.

^{III} Koranen 24:63.

Troen på sendebudskapet

Saken er at hvordan skulle Gud akseptere at mennesker ropte på Hans elskede profet صلى الله عليه وسلم på samme måte som de roper på hvem som helst, når Gud selv aldri gjør det. Hvis vi ser i Koranen, finner vi kun kjærlige navn som: Kjære profet, kjære sendebud, kjære innhyllede. Andre profeter ble kalt på ved navn: «Å, Adam! Å, Noah! Å, Abraham! Å, Moses! Å, David! Å, Jesus!» Derfor er det anbefalt å si «kjære profet», «kjære Guds sendebud», «mester» og andre respektfulle titler heller enn å rope på profeten صلى الله عليه وسلم ved det velsignede navnet Mohamamad.

Koranen sier: «(Dere troende!) Hev ikke deres stemmer over profetens stemme, og tal ikke høyt til ham (på en respektløs måte) som dere gjør dere imellom. Hvis dere gjør så, vil dere bli ruinert (alle deres gode handlinger vil bli utvisket), uten at dere vil ane det.»^I

Ser vi nøye på det sistnevnte verset, lærer vi virkelig en stor lekse om respekt for sendebudet صلى الله عليه وسلم, og samtidig blir vi advart om at den minste uhøflighet overfor Guds sendebud صلى الله عليه وسلم kan føre til at man blir ruinert. Alle de gode handlingene man har gjort i løpet av livet, kan bli utvisket, man blir til og med fratatt skatten av troen bare på grunn av respektløshet. Koranens beslutning er at gode handlinger kun blir utvisket på grunn av gudsfornektelse. Utenom dette blir de ikke utvisket på noen som helst måte. For uansett hvor stor synder en troende er, vil han i det hinsidige livet, etter å ha sonet sin straff, gå inn i paradiset. Derfor kan det sies at hvis alle hans gode handlinger hadde blitt utvisket, ville heller ikke troen hans blitt spart av Gud, for troen er ens mest rettskafne og gode handling. Da ville han aldri kunne tre inn i paradiset etter å ha fått sin straff i helvete, for når alle ens handlinger blir utvisket, må en forbli i helvete. Gud befaler i Koranen: «Deres handlinger ble utvisket og i ilden skal de være for alltid.»^{II}

Den største synden en har begått, fører til straff, men kan ikke utviske ens gode handlinger. Derfor blir en troende til slutt verdt paradiset. Å være respektløs overfor profeten صلى الله عليه وسلم er ikke en synd, men noe like ille som gudsfornektelse. For når alle gode handlinger blir utvisket, kan det ikke være effekten av en liten eller grov synd, men noe alvorlig som gudsfornektelse. Gud befaler: «Og den som fornekter troen, hans handlinger blir verdiløse.»^{III}

«Og hvis de hadde drevet med flerguderi, ville handlingene deres blitt

^I Koranen 49:2.

^{II} Koranen 9:17.

^{III} Koranen 5:5.

null verdt, som de hadde gjort.»^I

«De som forneker og skaper hindringer på Guds vei (for andre), deres handlinger har Gud gjort verdiløse.»^{II}

Nå har versene ovenfor bevist at å være respektløs mot profeten صلی اللہ علیہ وسلم, er lik gudsfornektelse og det er kun gudsfornektelse som utvisker og gjør alle handlinger og all innsats verdiløs. Det bekrefter at respekt for Hans Hellighet صلی اللہ علیہ وسلم er et krav til troen, og respektløshet for profeten صلی اللہ علیہ وسلم er like ille som gudsfornektelse. Derfor er ikke kjærligheten til og respekten for profeten صلی اللہ علیہ وسلم bare fullkommenhet av troen, men bevis for den ekte troen. Uten å ha oppfylt disse to kravene er formen av troen på sendebudene ikke noe annet enn en verdiløs gjenstand.

c) Å hjelpe sendebudet صلی اللہ علیہ وسلم

Å tjene Hans Nådes صلی اللہ علیہ وسلم profetiske misjon blir kalt å hjelpe sendebudet صلی اللہ علیہ وسلم i Koranens terminologi, og dette er troen på sendebudenes tredje krav. Meningen med sendebudskapet til anføreren av all skapelse صلی اللہ علیہ وسلم var å gjøre levemåten islam til den mest overlegne og mest utøvde i forhold til alle andre levemåter og religioner i denne verden. Med det kan det sies at profetens صلی اللہ علیہ وسلم misjon har to sider:

- Å bevare den fysiske (det synlige) storhet og politikken sider i levemåten islam
- Å bevare kunnskapen, moralen og den åndelige innflytelsen i levemåten islam

Etter at profeten صلی اللہ علیہ وسلم gikk bort, ble det muslimske samfunnet tildelt lederskap på to forskjellige måter:

- Fysisk ledelse
- Åndelig ledelse

Å bevare og utvikle islams politiske og fysiske storhet er det synlige lederskapet, mens gjenopplivning og arbeid for å bevare kunnskapen om islam og det religiøse og åndelige liv i islam er åndelig lederskap. Å bruke alt det en har av gode midler og metoder, kunnskap og gode handlinger for å tjene den utvalgte صلی اللہ علیہ وسلم misjon til enhver tid, det er ekte

^I Koranen 6:88.

^{II} Koranen 47:1.

Troen på sendebudskapet

videreformidling av islam og anstrengelse for Guds sak. Derfor har det blitt nevnt tre typer hjelpere av kjærlighet i det niende kapittelet av Koranen: «(Om alt dette) er dere mer kjær enn Gud og Hans sendebud, og det å anstrenge seg for Hans sak ...^I». Dette betyr at ikke noen profitt eller fordel i hele universet skal være mer verdifull enn kjærlighet til Gud, Hans sendebud صلى الله عليه وسلم og å streve for Hans sak. Slik beskriver Koranen det å tjene den profetiske misjonen: «De som har antatt troen og utvandret og strever for Guds sak med sitt liv og sin eiendom, de har svært høy rang i Guds øyne, det er disse som vil oppnå (den sanne seieren).»^{II}

d) Å adlyde sendebudet صلى الله عليه وسلم

Det siste kravet er å adlyde sendebudet صلى الله عليه وسلم, og det blir sagt: «Og (de som) følger det lyset som er nedsendt med ham.»^{III}

Dette beviser at troen på sendebudene sitt siste krav er å adlyde og følge profeten صلى الله عليه وسلم. Uten dette blir ikke kjærligheten og respekten fullkommen og heller ikke det å tjene og støtte misjonen. Derfor har befalingen om adlydelse og lydighet blitt besluttet på ethvert punkt sammen med troen. Gud befaler i Koranen: «Dere troende! Vær Gud og Hans sendebud lydige.»^{IV}

«Vær Gud og Hans sendebud lydige, så det kan bli vist dere nåde.»^V

«Hvis dere adlyder sendebudet, så vil dere klare å oppnå ledelsen.»^{VI}

«Den som adlyder sendebudet, sannelig har han adlydt Gud.»^{VII}

Slik har også kjærlighet til Gud blitt nevnt som lydighet overfor sendebudet صلى الله عليه وسلم: «Si: 'Hvis dere elsker Gud, så følg meg, og Gud vil elske dere og tilgi deres synder.'»^{VIII}

Hvis de fire sistnevnte kravene blir oppfylt, vil troen på sendebudene være fullkommen. Hvis ikke, vil troen forbli mangelfull.

^I Koranen 9:24

^{II} Koranen 9:20.

^{III} Koranen 7:157.

^{IV} Koranen 8:20.

^V Koranen 3:132.

^{VI} Koranen 24:54.

^{VII} Koranen 4:80.

^{VIII} Koranen 3:31.

Kapittel 3: Troen på det hinsidige

Troen på det hinsidige er den tredje av troens seks søyler. Koranen har satt lys på forskjellige sider av det hinsidige og kunngjort dets nødvendighet.

Koranen har også belyst de påvirkningene som det menneskelige livet utsettes for når det gjelder denne trosoverbevisningen. Derfor skal vi diskutere troen på det hinsidige ved å dele den opp i to deler:

a) Troen på det hinsidiges sannhet

b) Koranens argumenter (bevis) for troen på det hinsidige

a) Troen på det hinsidiges sannhet

Koranen forkynner følgende når den belyser troen på det hinsidiges sannhet: «(Dere vantro folk!) Hvordan kan dere fornekte å tro på Gud, enda dere var uten liv, så ga Han dere liv? Så lar Han dere dø, deretter vil Han igjen gi dere liv. Så vil dere bli brakt tilbake til Ham.»¹

I dette verset er følgende punkter verdt å fordype seg i:

- *Kontom amwātann* (كنتم أمواتا – Dere var uten liv): Å være uten liv definerer vi som et dødt legeme, men her blir livet før livet på denne jorden erklært som døden (uten liv).
- *Fa ahyākom* (فأحياكم – Så ga Han dere liv): Med dette vil det si at mennesket ble transformert fra den sjelelige eksistensen til den kroppslige formen. Han vil la dem smake døden etter livet, men dette vil ikke være enden på menneskets reise til det siste og ekte målet.
- *Thomma yohytkom* (ثم يحييكم – Deretter vil Han igjen gi dere liv): Selv om dette livet etter døden vil bli gitt til mennesket, vil det tilstandsmessig være annerledes enn det første livet. Er dette reisens destinasjon?

- *Thomma ileyhi torja 'ōn* (ثم إليه ترجعون – Så vil dere bli brakt tilbake til Ham): Etter det andre livet vil mennesket igjen bli framstilt hos Gud. I dette verset har det blitt nevnt to liv og to døder og deretter bli framstilt hos Gud. Totalt er det fem stadier som mennesket går gjennom. Det

¹ Koranen 2:28.

Troens søyler

punktet vi er ute etter, er det livet det skal tros på når det gjelder troen på det hinsidige, dens sannhet blir utdypet til slutt i verset (2:28):

thomma ileyhi torja 'ōn (ثم إليه ترجعون) – Så vil dere bli brakt tilbake til Ham).

Torja 'ōn (ترجعون) er passiv verbalform av presens på arabisk. Her er det viktig å forstå: Om en tror på livet etter døden eller ikke, er troende eller vantro, enhver vil bli framstilt hos Gud uansett hva. Men forskjellen er at de troende rettskafne vil gå mot Ham med glede, og de vil ikke støte på noen vanskeligheter på veien, mens de ikke-troende og synderne vil løpe vekk fra Ham. Deres ønske vil være å komme seg bort fra denne situasjonen på en eller annen måte, men de vil ikke klare å komme seg bort fra det livets konsekvenser.

Koranen nevner to døder til å begynne med. En av dem er den tilstanden et menneske er i før han begynner reisen til livet på jorden, denne tilstanden er åndelig. Den andre døden er den ekte døden som vi ser og smaker i vårt daglige liv. Slik har det også blitt nevnt at mennesket opplever to liv. Det er åpenbart at det første livet er jordelivet, det vi lever her i dag. Det er livet av lys og mørke, være og eksistere. Men med det andre livet menes det en fase som heter *barzakh* (برزخ) og ikke er det hinsidige livet.

Fasen fra døden til det hinsidige livet starter, hvor det blir stilt tre spørsmål og man enten får straff eller blir verdt Guds nåde i graven. *Barzakh* kan bety stopp, søke ly et sted eller hindring mellom to ting. Ifølge den islamske terminologien er dens korrekte betydning tidsperioden mellom døden og dommens dag, og denne tidsperioden er lik en stopp. Det beviser at det ikke betyr graven, men også alle de tilstandene en har med å gjøre i den tidsperioden som er imellom, om det skulle være graven, å brenne i den eller om et krypdyr skulle sluke en.

Navnet på dette livet er *al-ḥayāt-ol-barzakh* (الحيات البرزخ), mens det hinsidige livet vil begynne når dette synlige universet og livet vil bli totalt destruert. Da vil ethvert menneske som har kommet til denne jorden, fra profeten Adam عليه السلام til dommens dag, bli samlet på avgjørelsens slette. Det vil bli krevd regnskap av alle sammen i Guds rettssal, som vil føre til at de enten vil være verdt paradiset eller helvete.

Troen på det hinsidige

Troen på det hinsidiges deler

Å tro på den siste fasen av livets reise er å tro på det hinsidige, som er delt opp i tre deler:

- i. Oppstandelsen etter døden: Etter at en dør, blir liket begravd i en grav, og når tiden er inne, vil alle stå opp fra gravene sine med nye liv. Deres sanser, forståelse og intelligens vil være i normal tilstand. Kroppen vil være i samme tilstand som før, hel og fin. Menneskeheten vil bli tildelt det livet krever av en, og i den tilstanden vil enhver møte opp i Guds rike.
- ii. Være klar over sitt gamle jeg: På dommens dag etter oppstandelsen vil enhver være klar over den han eller hun var før de døde. Man vil også være klar over sine handlinger, om de var gode eller onde. Slik vil man være hundre prosent bevisst hvem og hva man var før, og hva og hvem man er nå.
- iii. Besvarelse og straffen for begåtte synder: Hva et menneske enn har gjort på jorden, skal han stå ansvarlig for, og ved det vil han enten bli belønnet eller straffet. Dette er den tredje delen av troen på det hinsidige.

La oss se på disse punktene i lyset av Koranen:

i. Oppstandelsen etter døden

Troen på det hinsidiges første del er oppstandelsen etter døden, å bli vekket til live etter døden. Oppstandelsen blir nevnt flere steder i Koranen, på tre punkter blir det nevnt slik: «Den dagen da Gud gjenoppvekker dem alle.»^I

«Alt det som befinner seg i himmelen og på jorden, alle vil framtre for den Barmhjertige som ydmyke tjenere (skapninger). Han har omsluttet dem alle, en og en er telt med.»^{II}

«Dere mennesker, hvis det er så at dere tviler på oppstandelsen, så sannelig, vit at Vi har skapt dere av en livløs ting som jord (før også).»^{III}

^I Koranen 58:6.

^{II} Koranen 19:93–94.

^{III} Koranen 22:5.

ii. Være klar over sitt gamle jeg

Med dette menes det at alle vil være klar over sin personlighet og kropp (sitt indre jeg). Det blir sagt i Koranen: «Alt det de har gjort, på dommens dag vil Han la dem få greie på det.»^I

Det vil si at Gud vil ikke bare gi dere liv, fordi å bare gi liv har ingen mening i seg selv. Men alle menneskene vil få vite om det de drev med på jorden. De vil bli underrettet om hva de har fortjent og oppnådd, og hva de har mistet. Slik vil enhver få vite hvilken god og dårlig handling de har begått, og alt det menneskene hadde i hjertet sitt (ønsker) i det tidligere livet, de følelsene vil også være der. For hvis de menneskene som har blitt gjenoppvekket, ikke har følelsene fra det tidligere livet, gir ikke belønning og straff noen mening. Derfor er det avgjørende at følelsene hans blir vekket også, for at det skal være noen mening med oppgjørets time. Det gjør at han blir klar over at det var den ugjerningen han begikk, som er årsaken til at han får smake pinen. Alt dette vil være mulig på grunn av at enhver vil være klar over sitt gamle jeg. Gud sier i Koranen: «Der vil enhver vite om sine handlinger selv som han har gjort tidligere.»^{II}

«Den dagen enhvers gode og onde handlinger som han har gjort, vil befinne seg framfor ham.»^{III}

Den dagen vil enhvers evne til gjenkjennelse være slik: «Den dagen vil deres egne tunger og hender og føtter selv bevitne de handlingene de utførte i jordelivet.»^{IV}

«Og når de når fram, vil deres ører og øyne og hud bære vitnemål om det de gjorde i jordelivet. Så vil de si til huden sin: 'Hvorfor vitnet dere imot oss?' Huden vil svare: 'Gud har tildelt oss evnen til å tale (i dag).»^V

«Og de vil vitne mot seg selv at de var utakknemlige mennesker.»^{VI}

iii. Belønning og straff

Når menneskets følelser om hvem han er og hva han har gjort, har blitt gjenoppvekket, og han er klar over hva han har gjort tidligere i livet, vil han

^I Koranen 58:7.

^{II} Koranen 10:30.

^{III} Koranen 3:30.

^{IV} Koranen 24:24.

^V Koranen 41:20–21.

^{VI} Koranen 7:37.

Troen på det hinsidige

bli framstilt hos Gud. Der vil han få straff for sine synder og belønning for sine gode handlinger. Denne filosofien er beskrevet slik i Koranen:

«På dommens dag skal dere få fullt og helt igjen for deres handlinger i livet.»^I

«Så vil enhver på dommens dag få igjen (bli belønnet eller straffet) for det han har gjort, og det vil ikke bli gjort noen noe ondt!»^{II}

«Og på oppstandelsens dag vil Vi sette opp rettferdighetens skålvecter, så det vil ikke bli gjort noe ondt mot en eneste sjel. Hvis noen har en handling lik et sennepskorn, vil Vi trekke det fram til gjengjeld (enten belønne eller straffe for handlingen), og Vi er mer enn nok for å ta avregningen.»^{III}

Til slutt vil det bli slik: «Og paradiset vil bli brakt nær de gudfryktige, og helvete vil bli stilt overfor de villfarne.»^{IV}

Å tro på disse tre delene er blant troens grunnleggende krav. Vi kan beregne viktigheten til troen på det hinsidige slik: Om en person tror på Gud, tror på sendebudene Hans, tror på Koranen og dens lære, men ikke tror på det hinsidige, da er en slik person vantro og ute av islams fold (ikke-muslim). Dette har blitt åpenbart i Koranen, der det blir sagt om de troende: «Og de (troende) har fullkommen forvissning om det hinsidige.»^V

Her er det nødvendig å nevne de tvilsomme tankene folk har om avgjørelsen i graven og oppstandelsen. En av dem er at ikke alle blir begravd etter å ha dødd, for eksempel reiser noen med fly og flyet eksploderer, og de menneskene som satt i flyet, blir brent i hjel, til og med deres aske svever bort i lufta. Slik blir det ikke noe igjen av kroppen deres, og dermed blir de heller ikke begravd. Eller hvis noen reiser med båt og dør om bord, blir vedkommende kastet over bord og fisker spiser kroppen til den døde, og det kommer noen og fisker fisken (som spiste kroppen), og etter en tid dør de også. Akkurat som fisken spiser opp mennesket i havet, slik blir menneskekroppen også spist opp i graven. Da er det igjen verken kropp eller kroppsdel. Spørsmålet er, hvordan kommer disse personene til fasen mellom graven og dommens dag og til det hinsidige? Hvordan vil man bli vekket til live? Hvordan vil man bli framstilt i Gud den Allmektiges rettssal for å bli avkrevd regnskap? De vantro i Mekka pleide også å fornekte dette i

^I Koranen 3:185.

^{II} Koranen 3:161.

^{III} Koranen 21:47.

^{IV} Koranen 26:90–91.

^V Koranen 2:4.

Troens søyler

sin tid, det blir nevnt i Koranen: «Og de sa: 'Når vi har råtnet og det er kun våre ben som er igjen, skal vi da bli skapt (gjenoppvekket) på nytt i en ny skapning?」^I

«Hva, når vi dør og blir til jord, vil vi gjenopplives? Denne tilbakevendingen til livet er helt uforståelig!」^{II}

«Og de sa: 'Når vi er blitt borte i jorden, skal vi bli skapt på nytt?」^{III}

Basert på denne tvilen fornektet de det hinsidige: «Og de sa: 'Vi skal kun leve jordelivet og ikke noe annet. Vi lever i det og vi dør i det. Og årsaken til vår død er tiden (dens naturlige gang).」^{IV}

Deres filosofi var at dette livet og denne verdenen er alt, og det er ingen annen sannhet som eksisterer. På et annet punkt har deres utsagn blitt framlagt slik: «Vi vil aldri bli gjenoppvekket etter den første døden!」^V

Med dette mente de at alt som har med et menneske å gjøre, tar slutt med døden, etter det er det intet liv, intet oppgjør blir krevd, og ingen belønning eller straff blir gitt.

For oppstandelse er det ikke nødvendig at menneskets kropp blir gjenoppvekket med de samme cellene som hans kropp besto av i jordelivet. Menneskets kroppsceller forandrer seg totalt etter syv år. I den perioden blir de gamle cellene ødelagt av seg selv og borte på en måte, og nye celler inntar deres plass. Dette opplever et menneske ti ganger hvis han lever i 70 år. På den måten får han ny kropp hvert syvende år. Hvis menneskets kropp forandrer seg under jordelivet gang på gang, men personligheten forblir den samme, hva er da årsaken til at menneskets personlighet ikke kan få en eksisterende form i det hinsidige? Grunnen til dette er den forståelsen av gjenkjennelse som får mennesket til å være fullt forvisset om sin kropps og personlighets identitet. Selv etter all den forandringen med kroppen ble ikke personligheten forandret. Det blir bevist at menneskets personlighet ikke er navnet på de synlige delene, tvert imot er personligheten egentlig sammensatt av forståelsen av gjenkjennelse (bevissthet), som selv etter at kroppens celler har forandret seg, holder personligheten stabil.

For å bli klar over forståelsen av gjenkjennelse kan man få veiledning ved et eksempel om søvn og de drømmene man drømmer under søvnen. For

^I Koranen 17:49.

^{II} Koranen 50:3.

^{III} Koranen 32:10.

^{IV} Koranen 45:24.

^V Koranen 44:35.

Troen på det hinsidige

eksempel kan du forestille deg at du ligger og hviler på en seng i et rom, meget fredelig. Du sovner og drømmer at du gjør noe kriminelt og politiet tar opp jakten etter deg og fanger deg til slutt. De tar deg med til en rettssal der det blir besluttet at du skal få ti piskeslag. Med det samme du får et piskeslag, kryper du sammen av smerte og svetten begynner å renne. Halsen blir tørr av kval, du vil skrike, men lyden sitter fast i strupen. Men når smerten blir helt uutholdelig, skriker du så høyt at du plutselig våkner, og du ser på deg selv at det ikke har skjedd deg noe. Ikke har du gjort noe kriminelt, ikke har politiet fanget deg, og ikke har du blitt straffet heller. Men følelsen av frykten er der, til og med skriket var virkelig.

Spørsmålet er: Under drømmen var jo kroppen i en helt bra tilstand, den var ikke utsatt for noen som helst smerte, men du krøp likevel sammen på grunn av smerten. Hvorfor følte du fysisk smerte når du lå på en seng og bare drømte? Hvor kom denne følelsen av frykt fra? Hvordan ble du så svett? Det er åpenbart at den eneste årsaken til dette er forståelsen av gjenkjennelse. For når du i drømmen opplevde den spesielle tilstanden av smerten, var du overhodet ikke klar over at den kroppen som blir straffet og lider store smerter, er en annen kropp, mens din ekte kropp ligger på sengen. Hvis man under drømmer ikke har evnen til forståelse av gjenkjennelse, men derimot en følelse av andre personligheter¹, ville man ikke følt det man går gjennom i drømmene. Den sovende personen føler de forskjellige tilstandene som glede, ekstase, smerte og sorg fordi evnen til å gjenkjenne er ivaretatt under en drøm. Altså er det ingen følelse av forskjell mellom den ekte kroppen og kroppen i drømmen.

Slik er tilstanden til den som blir begravd: Kroppen blir uten tvil spist opp av jorden, og skjelettet blir også tilintetgjort. Ingenting blir igjen av hans kroppsdelar og celler, men sjelen til den personen er fremdeles like hel. Den ble verken tilintetgjort eller spist av jorden. Jorden kan tilintetgjøre kroppen, dens celler og deler, men kan ikke tilintetgjøre sjelen og følelsen av gjenkjennelse som befinner seg i den. Menneskets livsforståelse består ikke av kroppen, men av dens sjel. Selv etter at menneskets kropp har blitt til morkne ben, er fortsatt hans forståelse om sin kropp og hans ekte personlighet på sin plass. Effekten av det man opplever av belønning og straff i fasen mellom døden og oppstandelsen, er ikke på den synlige kroppen og dens deler, men på den ekte og reelle personligheten som gjennom sjelens personlighet blir som en lignelse av kroppen. Derfor, hvis en kropp brenner

¹ Under en drøm skille mellom virkelighet og drøm.

Troens søyler

opp eller blir borte i vannet, er den ekte personligheten der fortsatt, og det holder i massevis for et oppgjør.

En persons evne til forståelse av gjenkjennelse er i god tilstand om han blir begravd i en grav eller brenner opp og det kun er aske igjen av han. Om han drukner og blir borte eller om jungelens dyr spiser ham, tar likevel ikke hans ekte personlighet slutt. Den er og blir like hel. Alt det som skjedde, skjedde kun med den fysiske synlige kroppen som består av celler. Hvis den har blitt brent opp, så er det kun kroppens deler som har blitt brent opp, og hvis det er jungelens dyr som har spist den, så er det fortsatt kun kroppen som har blitt utsatt for noe. Livet etter døden har ikke noen relasjon til den fysiske kroppen, men er relatert til den åndelige personligheten. Derfor, om en brenner opp, drukner eller blir spist, er man likevel besørget med forståelsen av gjenkjennelse av kroppen på dommens dag. Derfor bør dette også noteres ned at med grav menes det ikke den dype grøften vi graver og begraver liket i. Det man mener, er det stedet der den reelle kroppen skal bo, dens oppholdssted. Om ens oppholdssted har blitt til luft eller i et dyrs mage, i havet eller på jorden, uansett hvor man blir begravd (der kroppen ender opp), blir det til ens grav. Når øyeblikket for dommens dag blir utropt, vil enhver bli gjenoppvekket med sin reelle kropp og forståelse av gjenkjennelse fra akkurat det samme stedet, og dette vil være hans oppstandelse etter døden.

Forståelsen av gjenkjennelse er den viktige delen av dommens dag. Hvis den ikke eksisterte, ville det ikke ha vært noen mening med belønning og straff. Den er ikke bare relatert til det hinsidige livet, selv det dennesidige livet er avhengig av denne følelsen. Hvis en person får en sprøyte som får hans kroppsforståelse og følelser til å forsvinne helt, vil hans evne til å føle smerte eller behag bli fratatt ham. Slik bruker leger midler som får kroppen til å bli følelsesløs før de opererer en pasient, og deretter kan de skjære opp pasienten uten at pasienten føler noe som helst. Har du noen gang tenkt over hvorfor det er slik? At selv om man blir kuttet opp, føler man ingenting? Årsaken til det er kun at den menneskelige kroppen er like hel, men den forståelsen den hadde før som får en til å føle smerte, er ikke til stede. Det menneskelige livet består egentlig av den følelsen og forståelsen som holder alle tilstandene i en levende. Det har blitt belyst i Koranen at på dommens dag er det denne følelsen, følelsen av gjenkjennelse av den menneskelige kroppen, som vil bli vekket: «Han vil underrette dem svært godt, hva de har drevet med.»¹

¹ Koranen 24:64.

Troen på det hinsidige

Disse ordene bevitner at oppstandelsen på dommens dag ikke vil være med kroppen bare, men med sjelen og forståelsen av gjenkjennelse. Det vil gjøre det mulig for mennesket å se den passerte tiden også og føle behaget og smerten av dens straff og belønning.

På dommens dag vil alle de rettskafne få sitt regnskapsregister i sin høyre hånd. De ulydige synderne vil få dem i venstre hånd. Overfor dem vil ett og ett øyeblikk av deres tidligere liv befinne seg, de vil vite om alle sine onde handlinger med hjertet. De vil føle og vite om de syndene de pleide å gjøre i nattens time, og det vil bli avslørt fullt og helt for alle. Den dagen vil den passerte tiden og de passerte øyeblikkene selv vitne mot dem: hva slags miljø de var involvert i, og hva slags onde handlinger de begikk.

Men så lenge forståelsen av gjenkjennelse og følelsen av kroppen og sjelens enhet vil være personligheten, først da vil det være mulig å straffe og belønne en. Hvis ikke, er det ingen mening med det.

Det som ble nevnt tidligere, var faktisk bare et svar på tvilen, eller så er sannheten den at Guds Vesen evner å gjenoppvekke et menneske med den kroppen han dør med, selv etter å ha straffet og belønnet vedkommende i graven, om ingen celle av kroppen skulle eksistere. På dommens dag vil det være helt vanlig og tydelig å se Guds allmakts evne: «Hvis det er så at dere tviler på å gjenopplives etter døden, bør dere vite at Vi en gang før skapte dere av jord.»^I

Den Herren som kan skape menneskene av jord første gang, hvorfor kan ikke Han gjenskape dem med annen jord? Koranen sier: «Han sier: 'Hvem skal da gi liv til morkne ben?' Si: 'Han vil gi dem liv, Han som tildelte dem liv første gang!'»^{II}

«Si: 'Om dere blir til stein eller jern eller noe slikt som i deres tanker umulig kan komme til live!', vil de spørre: 'Hvem skal da bringe oss til live igjen?' Si: 'Han som skapte dere for aller første gang!'»^{III}

Alle disse versene er kun konsentrert om én ting: menneskets første skapelse – det var å transformere mennesket fra ikke-eksistens til sjel og deretter til kropp. Hvis det ikke var vanskelig for Gud den gang, hvorfor skulle det være vanskelig for Gud å skape mennesket igjen? Når det kun trengs å fornye det gamle, finpusse de gamle morkne benene og gi dem liv?

^I Koranen 22:5.

^{II} Koranen 36:78–79.

^{III} Koranen 17:50–51.

For før den første skapelsen eksisterte det ingenting, men denne gangen er det kun kroppen som skal gjenoppvekkes, mens de resterende delene er der fortsatt. Hvis Gud ikke evner å gjenoppvekke alt det som er, ville vi aldri ha fått det første livet som vi lever i dag. Hvis vi har blitt skapt fra intet til alt det vi er og har, bør vi være sikre på at Han den Enestående, den Allmektige skal eller vil og bør ikke ha problem med å gi oss liv på nytt.

b) Koranens argumenter (bevis) for troen på det hinsidige

De argumentene Koranen kommer med angående det hinsidige livet, deres velbehag er helt unikt og skiller seg fra alt. Hver gang noen resiterer dem, opplever man den samme åndelige herligheten. Det er flere argumenter som kan diskuteres, vi deler dem opp i tre deler:

- i. Koranens filosofi om forbedring av livet og troen på det hinsidige
- ii. Evigheten av universets system og filosofien om det hinsidige
- iii. Loven om gjengjeldelse og filosofien om det hinsidige

i. Koranens filosofi om forbedring av livet og troen på det hinsidige

Koranen nevner et svært viktig punkt når det kommer til forbedring av livet, det blir sagt: «Sannelig, det har også overgått mennesket en slik tid, da det ikke var noen nevneverdig ting.»^I

Menneskets skapelse startet fra noe ikke-eksisterende. Med tiden menes det her den tid da det ikke eksisterte noe menneske. Ikke var det noe tegn på universet, det var intet tegn på noe som helst liv, det var ingenting som eksisterte unntatt Guds Vesen. Etter det ble dette universet skapt ved en gradvis prosess hvor det gikk gjennom flere stadier: «Hans befaling er, når Han har til hensikt (å skape) noe, sier Han kun til det: 'Bli!', og med det samme blir det til.»^{II}

Tilstanden er forandret fra ikke-eksisterende til eksisterende form. Liv og død økte, og spørsmålet som dukker opp, er hvordan dette ble gjennomført. For å forstå dette er to ord i det ovennevnte verset svært viktige å fordype seg i: *arāda* (أراد – beslutte, intendere) og *shey'* (شيء – noe, ting).

Hva var det som var før ordet *kon* (كن – bli)? I det ovennevnte verset har ordet *shey'* blitt nevnt, som stammer fra *shā'a* (شاء), *yashā'o* (يشاء),

^I Koranen 76:1.

^{II} Koranen 36:82.

Troen på det hinsidige

som betyr å ønske. *Shey'* vil da bety den tingen som er ønsket, noe som man intenderer å gjøre. Denne formen som Gud valgte å skape, blir kalt for *shey'*. Det vi forstår fra dette verset, er at begge ordene *arāda* (Han bestemte seg) og *shey'* (det som ble ønsket) betyr det samme.

Spørsmålet er følgende: Da det var ingenting som eksisterte, alt var tildekket i det ikke-eksisterende, på den tiden var det ikke noen form for *shey'*, hvordan besluttet da Gud seg for *shey'*? Når det ikke var noe som eksisterte helt fra starten, hvem ble det befalt til, og hvordan ble det befalt? For det er avgjørende for en befaling å ha et objekt; noen som kan følge den. Vitenskapsmenn nekter å akseptere at det var en tid der det kun var Gud og intet annet som eksisterte. Hvis man nøye følger med, befinner svaret på begge spørsmålene seg i verset (36:82). For ordet *shey'* har kommet etter ordet *arāda*. *Shey'* betyr det en har intendert å gjøre.^I Forestill dere at det var ingenting unntatt Gud, men i Guds kunnskap befant alt seg, alt det som skulle bli skapt i dette universet. Gud visste hva Han skulle skape og i hvilken form Han skulle skape det i. Da Gud ønsket å gi noe form til det som befant seg i Hans viten, ble det til psykisk utførelse av *shey'*. Det ble befalt til den^{II}: «Bli!». Dermed ble den formet til akkurat det Gud hadde i Sin bestemmelse, og denne konsentrasjonen av Herren var og er befalingen «*Kon* (كن – Bli)!». Ordet *kon* betyr Guds konsentrasjon og tildeling, og vi må huske at synlig ordre er feil betydning av *kon*.

Da Gud skapte de forskjellige skapningene Han hadde i sin viten, tildelte Han dem to kvaliteter:

- Evighet: Den kunnskaplige formen har blitt tildelt evnen til å være for alltid etter å ha fått en synlig form fra Gud.
- Objekt: Hvis noen vil se denne tingen, vil det være mulig å se den. Den formen blir værende i den skapte verdenen og synlig for den som ønsker å se den.

Vitenskapens synspunkt

Universet har fått den synlige og innledende formen (den første fysiske eksistensen). Men spørsmålet er da, hva var den innledende formen som ble skapt? Biologien mener at dette universet begynte med en encellet form, den

^I Å intendere å gjøre noe er en psykisk utførelse, noe man beslutter i hjernen. Gud er hellig og fritatt for slike utførelser som psykiske og fysiske.

^{II} Den tanken, den tegningen (bestemmelsen) som befant seg i Guds viten.

formen var basert på kun en celle. Vi finner ikke mye klargjørenhet i vitenskapens lære om dette. Sannheten er at den formen var den første skapelsen i universet, og ved den startet skapelsen i universet. Dette var Guds første vilje når det gjaldt å skape noe, og det var profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم lys. Den sjenerøse profeten صلى الله عليه وسلم sa: «Gud skapte mitt lys før alt annet!»^I

Dette var innledningen til dette universet, etter dette fortsatte skapelsesprosessen. Konklusjonen er at Gud erklærte profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم lys som Sin første skapning. Jābir bin ‘Abdollāh رضى الله عنه beretter at han spurte Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم: «Kjære Guds sendebud! Måtte mine foreldre bli ofret for Dem. Berett til meg, hva var det Gud skapte aller først?» Guds sendebud صلى الله عليه وسلم svarte: «Sannelig, Gud skapte din profets lys aller først, fra Sitt lys. Deretter vandret det lyset dit Gud ville. På den tid var der intet; ikke *lauḥ*^{II} og ikke pennen og ikke paradiset og ikke helvete og ikke en eneste engel og ikke himmelen og ikke jorden og ikke solen og ikke månen og ikke dsjinn og heller intet menneske.»^{III}

I den samme beretningen blir det forklart enda mer: «Da mitt lys var blitt skapt, skapte Gud ved det pennen og tavlen og himmelen og alle andre ting.»

Koranen gir oss et eksempel vedrørende dette: «Si: 'Sannelig, mine bønner (de pålagte og de supplerende) og min pilegrimsferd og ofringer (sammen med all min tilbedelse) og livet mitt og døden min, alt tilhører Gud alene, alle verdners Herre. Ingen er Ham likestilt! Og dette har jeg blitt befalt, og jeg er den første muslimen (av alle skapningene til Gud)!»^{IV}

I dette verset har setningen *wa ana awwaloll-moslimīn* (و أنا أول المسلمين – og jeg er den første muslimen) blitt brukt, og det betyr at jeg er den første som har underkastet meg Gud og adlyder Ham fullstendig. Verset lærer oss at Hans Nādes صلى الله عليه وسلم personlighet var den første skapningen i dette universet. Derfor var det profeten صلى الله عليه وسلم som fikk æren av å være den første muslimen. Årsaken til dette blir berettet under andre punkter i Koranen: «Alt det som befinner seg i himmelen og på jorden, alle vil framtre for den

^I Madārij-on-nobowwah 2:3.

^{II} *Lauḥ* (لوح): Kunnskapen om det usette på den beskyttede tavlen ifølge den muslimske troen, der alle handlingene til hele menneskeheten fra evigheten til evigheten står.

^{III} Sharaḥ al-Mawāhib-ol-ladonniyyah 1:9 (al-Moṣannaf [‘Abd-or-Razzāq]).

^{IV} Koranen 6:162–163.

Troen på det hinsidige

Barmhjertige som ydmyke tjenere.»^I

«Enhver kjenner til sin måte å be på og lovsynge (Guds) hellighet på.»^{II}

Når det har blitt bestemt for all skapelse at den skal tilbe Gud, og at enhver skal bøye seg for Herren på en eller annen måte, forstår vi i lyset av dette at hvis det skulle ha vært noen som var skapt før profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم, ville antagelig vedkommende ha bøyd seg og vist sin lydighet overfor Gud før Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم gjorde det. Da er det i så fall ikke noen diskusjon om at profeten صلى الله عليه وسلم var den som bøyde seg for Gud aller først. Men i alle fall begynte skapelsesprosessen med profeten Mohammads person صلى الله عليه وسلم. Det vil si at Gud skapte den fysiske verdenen med Sin befaling *kon*, ved dette har alt som eksisterer blitt skapt, som tavlen, pennen, himmelen, tronen.

Fra tilstanden ukjent til kjent

All skapelse i universet ble skapt i tilstand av ukjent. Ifølge vitenskapens uttrykk ble den uorganiske verdenen til. Dette er den eksistensen hvor det ikke finnes mulighet for utvikling, vekst, bevegelse, opptak av damp. Denne tilstanden består av ubevegelighet. Men så ga Gud den ukjente tilstanden liv ved Sin befaling «Bli!», nå var det utvikling, vekst, bevegelse, opptak av damp og alt det andre som trengs i universet. Slik ble tilstanden til universet forandret fra ukjent til kjent.

Fenomenet «kjent» er den tilstanden av universet som kan inkludere noe og ekskludere annet fra seg, og for å fullkommengjøre sine faser kan den bevege seg. Dette kjenner vi godt til ved navnet «det botaniske livet», nå som universet hadde begynt å gå mot livets ekte retning og det virkelige livet begynte å vokse ved det på en synlig og tydelig måte. Men denne tilstanden «kjent» hadde fortsatt ikke oppnådd bevissthet, den var fortsatt i fasen av det botaniske. Derfor førte Gud universet til neste stadiet av skapelse, der det ble gitt egenskapen bevissthet. Etter å ha oppnådd denne bevisstheten gikk universet fra tilstanden «kjent» til «dyrenes verden». Forskjellige dyreliv ble til på jorden. Alt dette skjedde under noe som var planlagt fra før, det var en gjennomtenkt og forstått plan, ingen tilfeldighet. På himmelen var det engler som ble skapt, på jorden var det forskjellige dyr og dsjinner som ble skapt. Disse dyreskapningene hadde ikke mulighet for full og hel bevissthet for forståelse, men de hadde en type grunnleggende bevissthet for forståelse.

^I Koranen 19:93.

^{II} Koranen 24:41.

Troens søyler

Skaperen hadde nå skapt engler som himmelske skapninger på den ene siden, og på den andre siden hadde Han skapt dyr og en type merkverdige skapninger som dsjinner og satt sammen forskjellige elementer og fullført dette vakre universet. Nå var tiden inne for å gi dyrenes verden bevissthet og forståelse, å fullkommengjøre meningen med å skape den ved å føre den et steg videre. Dette var skapelsens siste steg og fase som skulle bli fullbyrdet ved å komponere menneskeheten. Mennesket er ikke bare bevis på Guds beste skapninger, men også leder og bestyrer av denne verdenen. Vi finner bevis og tegn på det flere steder i Koranen at Gud hadde skapt ferdig engler, dsjinner og dyr før mennesker. Alt var gjort klar til å tjene mennesker, sånn som sola, stjernene, planeter, jungler, trær, fugler og andre dyr. Først da disse tingene var skapt og gjort klar til tjeneste, ble mennesket skapt. Her er det svært viktig å få med seg at Herren skapte alt som var med en befaling: «Bli!» Men om mennesket har Gud den allmektige sagt: «Jeg har skapt det med Mine egne hender.»^I

Det menneskelige livet er forståelsesmessig annerledes enn de andre i universet. Menneskets liv gjennomgår flere stadier, det har opplevd flere faser av liv og død. Koranen sier: «Si: 'Reis rundt på jorden, observer hvordan Gud innledet fenomenet, så vil Gud igjen gi liv til alle ting. Sannelig, Gud har makt over alle ting.'»^{II}

«Og Du frambringer det levende fra det døde og det døde fra det levende.»^{III}

Noen ganger opplever man stadiet livet, andre ganger døden. Men det er verken livet eller døden som er menneskets siste fase. Til å begynne med blir mennesket videreført fra sjelenes verden til en mors liv, der blir han i en bestemt tid og går gjennom en prosess som gjør ham fra usynlig til synlig. Da er det det synlige stadiet av livet som står for tur, og dette er den fasen mennesket opplever daglig i dette livet. På slutten av denne fasen er det igjen en død som venter på mennesket, og livet etter denne døden kaller vi for *al-ḥayāt-ol-barzakh*. Der det sistnevnte livet tar slutt, er det igjen et nytt liv som begynner, og det er det evige hinsidige livet. Koranen diskuterer disse forskjellige stadiene: «Evner da ikke Han som har fått dere gjennom disse stadiene, å gi liv til de døde?»^{IV}

^I Koranen 38:75.

^{II} Koranen 29:20.

^{III} Koranen 3:27.

^{IV} Koranen 75:40.

Troen på det hinsidige

«Skulle ikke Han som har skapt himlene og jorden, evne å skape det samme om igjen? Jo, sannelig! Han er Den som skaper, den Allvitende.»^I

«Et jærtegn for dem er den døde jorden som Vi ga liv til og frambrakte korn fra. Så (vit) fra den spiser folk.»^{II}

«Se Guds nådes virkning, hvordan Han gir liv til jorden etter at den har dødd ut. Sannelig, Han er den som vil gi liv til de døde, og Han har makt over alle ting.»^{III}

«Og det er Gud som sender vindene, så tar vindene med seg skyene til slike steder som er døde (uten vann og vekst). Så blir det døde stedet vekket til live med regn, slik vil enhver livne opp på dommens dag.»^{IV}

Koranen peker mot den retningen at livet i universet er forårsaket av evolusjon. Det har aldri stått bom stille eller vært i en tilstand av konstant uvirksomhet. Liv er tegn på bevegelse, dersom en ting ikke beveger seg, hvordan kan den bli ansett som levende? Slik som universet i løpet av flere hundre tusen år har utviklet seg, vært i forskjellige former og framgangsrik på ting, slik er det menneskelige livets utviklingsfase også. Døden som vi opplever her på jorden, gjør ikke slutt på reisen vår, etter døden er det igjen et nytt liv. Men det vil heller ikke være enden på reisen, for etter denne fasen vil en ny fase begynne, og den vil være menneskets mest praktfulle fase av alle faser han har gått gjennom. Koranen spør oss refsende: «Sitter dere med slike tanker at Vi skapte dere for moro skyld og det at dere aldri vil bli brakt tilbake til Oss?»^V

Ordet *torja 'ōn* (ترجعون) viser seg å være noe som må skje og ikke et alternativ. Hvordan er det mulig at det universet, som det har blitt tilrettelagt så mange fordeler i, som har utviklet seg, møtt på flere stadier, noen ganger blir det tatt liv fra noe og det blir gjort om til dødt, mens andre ganger blir det gitt liv til noe som er dødt –, skal ta slutt etter den fysiske døden? Hvis dette skal ta slutt etter den fysiske døden i dette livet da er det vel ingen mening bak all den utviklingen – og heller ikke skal noen gjenopplives etter å ha blitt begravd eller kremert. Ingen spørsmål skal bli besvart, ingen belønning eller straff skal bli gitt til noen, da er vel alt dette kun en forestilling og intet annet? Men vi må se tilbake på det ovennevnte verset, der Gud sier: «Alt dette er

^I Koranen 36:81.

^{II} Koranen 36:33.

^{III} Koranen 30:50.

^{IV} Koranen 35:9.

^V Koranen 23:115.

ikke skapt for moro skyld!» Verset bærer definitivt bud på at det er en grunn og årsak bak det hele, dette er en plan og ingen tilfeldighet. Alt det vi opplever, er Guds plan som følger et system. Hvis det ikke var slik, ville alt det Gud har skapt, ha vært for moro skyld. Men sannheten er: «Vår Herre! Du har ikke skapt alt dette for intet!»^I

ii. Evigheten av universets system og filosofien om det hinsidige

Vi har nå diskutert utviklingen av livet med argumenter fra Koranen. Slik gir Koranen også argumenter for det evigvarende universets system og filosofien om det hinsidige, og det er følgende: Gud alene vet etter hvor mange millioner år Han ekskluderte jorden fra solens flammende banes bevegelse. Etter det kjølnet Han jorden ned, og når den var klar for å oppfostre liv, skapte Han de forskjellige skapningene etter hverandre. Først i form av evneløshet, så botanisk, etter det dyrisk og til slutt menneskelig. Koranen er taus når det kommer til universets alder, men det har blitt nevnt hvor lang tid denne skapelsen tok, Koranen sier: «Han er den som skapte himlene og jorden på seks dager.»^{II}

«Han som skapte himlene og jorden og alt det som mellom dem begge er, på seks dager.»^{III}

Men på denne tiden fantes det verken sol eller måne og heller ingen stjerner eller planeter som kunne fastslå at nå er det dag eller natt gjennom sin vandring. I det syttiende kapittelet blir det sagt at en dag (tidsperiode) på dommens dag vil vare i 50 000 år: «(Den straffen vil ta fatt på en slik dag) som måler femti tusen år.»^{IV}

Vi forstår at den dagen ikke nødvendigvis må bestå av 24 timer, men kan være en langvarig periode også. Da er det vel flere hundre tusen år det er snakk om, når vi diskuterer det Koranen har kalt seks dager.

Veivisere i form av profeter ble skapt for å gjøre mennesket kjent med liv fra høyere grad og den menneskelige tankegangen fikk støtte ved avsløringer fra det skjulte. Menneskets jordeliv ble gjort avhengig av et stort system som inneholdt dag og natt, sol og måne: «Og solen vandrer i sin bestemte bane. Dette er den bestemte skjebnen (bestemt) av den Allmektige, den Allvitende. Og Vi har fastsatt faser for månen også, i den grad at den

^I Koranen 3:191.

^{II} Koranen 57:4.

^{III} Koranen 25:59.

^{IV} Koranen 70:4.

Troen på det hinsidige

minsker og minsker, og blir lik en gammel palmegren. Ikke er det mulig for solen å nå igjen månen og heller ikke kan natten falle før dagen. Alle planeter svever i sin bane.»^I

«Gud er Den som har skapt himlene og jorden og latt regn fosse fra oven og ved det frambrakt frukter som forsyning for dere og underordnet dere skipene, for at de skal flyte på havet med Hans befaling, og Han har også satt elvene under deres styring. Og til deres fordel har Han underordnet solen og månen (til et fastsatt system); de roterer (i hver sin bane). Og Han har også underordnet natten og dagen (til et system) for dere. Og Han har gitt dere alt det dere har bedt Ham om, og hvis dere ønsker å telle Allahs velsignelser, vil dere ikke være i stand til å telle dem alle. Sannelig, mennesket er svært urettferdig og svært utakknemlig.»^{II}

Det som vi bør se nøye på, er at Gud har fått planeter til å vandre i en bestemt bane. Månen har fått bestemte faser, og dagen er delt opp i perioder ved å si dag og natt som solens oppgang og nedgang. Han har skapt sommer, vinter, vår og høst, ved å la vindene fare. Noen steder er uttørkede, mens andre er vannholdige. Vi kan også se på land og hav som et eksempel, de fungerer som gulv og himmelen som et tak, som ingen pilarer har å stå på. Han lar vokse forskjellige korn, frukter og grønnsaker fra jorden. Da kommer det store spørsmålet, hvorfor alt dette og for hvem? Svaret er: Kun for mennesket og ingen andre, hele universet har blitt stilt til tjeneste for mennesket: «Og alt som i himlene er og alt som på jorden er, alt har Han stilt i deres tjeneste, med Sin beslutning.»^{III}

Hvordan er vel det mulig at mennesket, som alt har blitt stilt til tjeneste for, lever kun til han blir 60 og forsvinner fra denne verdenen som om han aldri var her engang, mens altet er millioner år gammel? Men er det logisk at han ikke skal være ansvarlig for noe som helst, ikke skal det kreves regnskap av ham, ikke skal han bli belønnet eller straffet, selv etter å ha benyttet alt det Gud stilte i tjeneste for ham? Koranen spør oss: «Er det slik at mennesket tror at han vil få gå sånn uten videre (uten å ha svart for seg)?»^{IV}

Det blir sagt til mennesket et annet sted, at alt er for deg: «Han er Den som har skapt alt det som på jorden er, for dere (mennesker)!»^V

^I Koranen 36:38–40.

^{II} Koranen 14:32–34.

^{III} Koranen 45:13.

^{IV} Koranen 75:36.

^V Koranen 2:29.

Nå er det opp til enhvers forstand å tenke! Er det mulig at en som har brukt og kost seg med alt som er på jorden, fortsatt ikke skal bli spurt om det minste? Skal menneskets sak ta slutt sånn uten videre? Hvis det er det som er meningen, hva er det da som er meningen bak skapelsesprosessen? Koranen framhever og kaster lys over den saken: Gud som ga mennesket liv, stilte hele universet til tjeneste for ham. Han tildelte mennesket forståelse mellom rett og galt og ga livet hans en mening. Hvorfor skal han unnsnippe å svare for sine handlinger? Gud snakker om et tidspunkt som skal komme, og spør mennesket om hans tilstand på den dagen: «Hvordan vil det stå til den dagen Vi vil samle dem alle sammen, hvorom det er ingen tvil, og det en sjel har fortjent (ved gode eller onde handlinger), det vil den få for fullt og helt, og det vil ikke skje noen noe ondt.»^I

«Ved himmelens og jordens Herre! Sannelig, det er sannheten at dommens dag og det hinsidige livet er noe dere skal oppleve slik som dere kan tale.»^{II}

Slik som å snakke er et argument på menneskets evne til å tale, på samme måte er dette universets eksistens et argument for og bevis på at dets Skaper og Herre eksisterer. Det er også et argument for at livet er basert på det hinsidige livets straff og belønning.

Konklusjonen blir at alt som er i dette ekstensive universet, er skapt for mennesket og er komplett (at det fortsatt eksisterer) bare for mennesket. Men det er overhodet ikke akseptabelt at mennesket dør og hele reisen tar slutt der. Hvordan kan det stemme at han forsvinner, mens det som er for ham (universet), er der fortsatt? Med andre ord: Grunnen til skapelsen blir borte, mens skapelsen forblir i all evighet? Universets system forblir værende og er et bevis på at mennesket også vil forbli værende så lenge universet eksisterer. Fordi universets system innebærer mening, er et menneskets liv og død også meningsfullt. Et menneskets liv og død har en mening, og det er betydningsfullt.

iii. Loven om gjengjeldelse og filosofien om det hinsidige

Loven om gjengjeldelse vil si at i enhver handling og reaksjon er det bestemt et system om belønning og straff for mennesket. Det er utenkelig at en handling blir gjort uten at den har konsekvens eller resultat. Hvordan er det mulig at et menneske drikker et glass kaldt vann, og ikke føler at tørsten

^I Koranen 3:25.

^{II} Koranen 51:23.

Troen på det hinsidige

slokner ved det? Man putter hånden i ild og føler ikke varme eller smerte? Ta gift som et eksempel, det får nervesystemet til å kollapse eller forårsaker andre skader i kroppen. Kan det være mulig at noen får innsprøytet gift i seg, men likevel har det helt bra uten å ha blitt skadet av giften i det hele tatt? Slik fungerer gjengjeldelsen: Enhver handling fører til et resultat. Når man gjør en ting, vil det føre til en konsekvens, og den konsekvensen vil som regel være det den tingens effekt går ut på. For eksempel alkohol, kan noen drikke en god del av det og ikke bli beruset? Et skudd, kan noen bli skutt og ikke bli skadd? Loven om gjengjeldelse spiller en stor rolle i vår hverdag, hvis ikke handlingene våre hadde ført til noe som helst, ville universets system vært ødelagt for lengst. La oss fordype oss litt i dette: For eksempel en bonde dyrker korn og setter sitt håp til at åkeren hans skal frambringe korn. Men så kommer det en person og sier til ham at istedenfor korn vil det komme mais. Bonden vil erklære ham som sinnssyk fordi han kjenner til og tror på gjengjeldelsens system i universet. Han vet svært godt at når han dyrker korn, er det korn han vil få og ikke noe annet. Man tviler ikke på dette, og man blir heller ikke overrasket når man ser resultatet av det man gjør. For erfaringsmessig vet man at gjør jeg det, vil det skje, og gjør jeg det ikke, vil så og så skje. Men hvorfor tviler vi og hvorfor blir vi forbauset over gjengjeldelse av våre handlinger? Er det slik at Gud er urettferdig og det i den grad at alt annet i universet befinner det seg gjengjeldelse i, mens ikke i menneskenes handlinger? Umulig! Den balansen som livet og menneskers handlinger innebærer, det finnes ikke bedre eksempel enn det, fordi det nydelige og utsøkte som vi ser utenfor mennesket, i universet, det befinner seg i mennesket også. Koranen sier: «Vi skal vise dem jærtegn på Vår autoritet i universet og i dem selv, slik at det blir klart for dem at dette er det som er sannheten.»^I

Slik som enhver ting i universet har sin egen virkning og effekt på andre ting og fører til et resultat, fører enhver av menneskets handlinger til gjengjeldelse. Koranen lærer oss: «Tenker de som har begått illgjerninger at Vi vil gjøre dem lik de som antar troen og handler rettskaffent, at deres liv og deres død vil være like? Svært elendig er det de påstår!»^{II}

Det blir tydeliggjort at de som gjør gode handlinger, ikke kan ende opp som de som gjør onde handlinger. Hvis vi ser på dette og sammenligner det

^I Koranen 41:53.

^{II} Koranen 45:21.

Troens søyler

med verdenen vi lever i, er det mulig at en person slipper unna straff selv om han er ond og gjør dårlige handlinger, takket være sine penger eller kontakter. Det er også fullt mulig at en uskyldig og rettskaffen person blir siktet for noe han ikke har gjort, og til og med blir erklært skyldig, bare på grunn av mangel på vitner. Med andre ord vil da en rettskaffen bli stilt på lik linje med en kriminell. Hvis det er slik at det ikke er noe liv etter jordelivet og rettssalene i denne verden er de eneste, at både den onde og den uskyldige dør og blir til jord og de ikke skal møte noen endelig fase av livet, hvordan er det da mulig å akseptere at gjengjeldelsens system er rettferdig og riktig?

Bør en ond person og en som har blitt behandlet urettferdig, bli stilt på lik linje og ikke gjort noen forskjell på i det hele tatt? Koranen lærer oss at dette strider imot gjengjeldelsens system. Hvis det skjer slik at en ond person kommer seg unna sin straff og en god person blir behandlet urettferdig, da er det viktig å vite at døden skal nå enhver, og etter dette livet skal det bli satt opp en rettssal, der ingen skal lide, der alle som gjorde urett, skal få straff, og alle som gjorde det rette, få belønning. Koranen gjør oss oppmerksom på at døden ikke er slutten, men døren til det neste livet. Døden skiller oss kun fra en fase i livet og forbinder oss med en ny fase av livet. Her er det viktig å få med seg det som ble nevnt i det tidligere nevnte verset (45:21): Slik som rettskafne og ondsinnede mennesker ikke kan bli stilt på lik linje, kan ikke deres liv og død være det samme. Hvis døden kun er å bli borte og ta slutt, er det noe alle opplever. Hva er det som gjør forskjell på døden til en rettskaffen og en ondsinnet person? Det er fasen etter døden. Det en rettskaffen person skal oppleve etter døden, er forskjellig fra det som en ond skal oppleve. Hvis døden virkelig er slutten, hva vil forklaringen være på det Koranen sier: «De gode og de onde dør forskjellig.» Den forskjellen som Koranen vil lære oss, er at de vil oppleve sin kommende fase forskjellig. For alle dør mer eller mindre på samme måte, men det verset vil fram til, er at døden ikke er slutten på et menneske. Han blir videreført i en annen fase av livet, der han blir behandlet etter sine handlinger. Handlingene utgjorde en forskjell mellom den gode og den onde i det dennesidige, det vil de også gjøre i det hinsidige. Begge partene vil være forskjellige og ha det ulikt.

Det som kan bli kalt livet etter dødens særegenhet, er det skillet den vil gjøre på mellom en god og en ond person for alltid. På dette stadiet vil det bli gjort rettferdighet mot enhver fullt ut. Ingen ond person vil klare å komme seg unna takket være sine onde kontakter og ulovlige penger, mens ingen uskyldig vil bli dømt for noe han ikke har gjort. I denne rettssalen vil alle bli

Troen på det hinsidige

behandlet rettferdig, det vil ikke bli gjort noe forskjell på rike og fattige.

På dommens dag vil de rettskafne bli gjenkjent på grunn av at deres kropp vil skinne takket være deres gode handlinger, mens de ondsinnedes ansikt vil være formørket. Anføreren av all skapelse صلى الله عليه وسلم har også kunngjort det i sine utsagn at de rettskafne vil bli skjenket fred og behag. De ulydige og ondsinnede vil ikke oppleve denne gleden og vil være i en tilstand av frykt og sorg. Gud sier om Sin rettferdige lov: «Det en sjel har fortjent, vil den få for fullt ut, og det vil ikke skje noen noe ondt.»^I

«Denne dagen da verken eiendom eller barn vil være til nytte, (lykken) vil kun han ha som møter opp hos Gud med et bevart hjerte.»^{II}

Det hinsidige livet innebærer en garanti om å skille mellom det gode og det onde. Men det betyr ikke at Gud ikke hjelper de rettferdige og uskyldige i det hele tatt i denne verden. Sannheten er at gjengjeldelsens system gjelder i det dennesidige også. Historien bevitner dette, for til slutt får som regel den onde sin straff for det han har gjort. Men den virkelige forskjellen er at her kan man komme seg unna, i det kommende vil det ikke være mulig.

For å la mennesket ha en fri vilje og kunne handle etter sin tenkemåte ble liv og død skapt. Livet er for at mennesket skal få leve som han vil, velge det han vil. Døden er for at han skal vende hjem og svare for sine handlinger.

Koranen opplyser oss om at døden er noe som ble skapt, slik som livet ble: «Han er Den som har skapt død og liv slik at Han kan teste dere om hvem av dere som gjør gode handlinger.»^{III}

Meningen med å skape døden og livet og realitetene av universet er at enhver persons handling skal kunne sees på en grundig måte. Jordelivet var ikke tilstrekkelig for dette målet, derfor ble en ekstensiv verden skapt^{IV} for å fullbyrde planen om å belønne og straffe. Hvis det hinsidige liv ikke hadde blitt skapt, ville både døden og livet vært meningsløse. Det er nettopp gjennom tanken om det kommende livet Gud ønsker at mennesket tar et godt favntak i gudfryktigheten: «Dere troende! Frykt Gud, slik som Han skal fryktes!»^V

I neste vers læres måten å være gudfryktig på, man skal ha tanken om

^I Koranen 3:25.

^{II} Koranen 26:88–89.

^{III} Koranen 67:2.

^{IV} Den kommende verden.

^V Koranen 3:102.

det kommende i hjertet og hjernen og ha sikker tro på belønningen og straffen. Det blir framlagt for mennesket at den som ikke frykter det hinsidige, er ikke en gudfryktig person: «Hvordan kan dere være gudfryktige hvis dere forneker den dagen som vil gjøre barn til gamle og himmelen vil revne? (Vit!) Hans løfte vil bli virkeliggjort.»^I

Å tro på det hinsidige er å ha fullkommen tro på belønningen og straffen. I Koranen er det ikke bare troen på det hinsidige som blir nevnt, men fullkommen tro på det blir påbudt. I begynnelsen av det andre kapittelet der det diskuteres om de gudfryktige, blir det sagt: «Og de har fullkommen forvisning om det hinsidige.»^{II}

Forvisning er navnet på hjernens tilfredsstillelsestilstand og den som oppnår dette, har ingen form for tvil og usikkerhet i seg.

Menneskets moral

Hvorfor ga Gud menneskene denne troen eller veien å følge?

Grunnen er overhodet ikke den at Han ønsker noen form for tilfredsstillelse av Sin egoisme. Meningen er å gjøre menneskets moral perfekt. Hvis alle i hele verden hadde blitt gudfryktige og begynt å adlyde Ham fullt og helt, ville det ikke gjøre noen forskjell på Guds kongemakt, og om menneskene skulle gjøre det stikk motsatte, ville det fortsatt ikke gjøre noen forskjell på Guds kongemakt. Abo Zarr Ghifāri رضى الله عنه berettet: «Gud sa: 'Hvis alle mennesker (de første og de siste) og alle dsjinner skulle slå seg sammen og bli gudfryktige og tilbedere, som et hjerte hos en gudfryktig person, ville det tross alt dette ikke føre til noen som helst vekst i Min guddom. Om alle mennesker og dsjinner, fra de første til de siste, skulle slå seg sammen og begynne å synde lik en synders hjerte, ville det til tross for alt dette ikke føre til noen som helst redusering i Min guddom. Hvis hele verdens mennesker og dsjinner, fra de første til de siste, samlet seg på et stort landområde, og enhver ba om oppfyllelse av sitt ønske og Jeg lot alles ønsker gå i oppfyllelse og ga det hver og en ba om, ville det fortsatt ikke bli noen som helst redusering i Min sjenerøsitetets skatt, (alt dette ville ha påvirket den som) lik det lille vannet som renner fra nålhullet etter å ha blitt dyppet i havet. Mine tjenere! Husk, det er deres handlinger som Jeg holder oppbevart for dere, og basert på dem får dere dem tilbake, uten noen som helst forandring. Om noen av dere oppnår det gode, bør han lovprise Gud, og om noen støter på vreden, bør han ikke

^I Koranen 73:17–18.

^{II} Koranen 2:4.

Troen på det hinsidige

skylde på noen andre enn seg selv.»^I

«Den som gjør en god handling, gjør den for sitt eget beste og den som gjør noe ondt, vil den være over ham (som belastning). Din Herre er ikke den som gjør Sine tjenere ondt.»^{II}

Både det sistnevnte verset og ḥadīth opplyser oss om at Gud verken er avhengig eller har behov for tilbedelse og lydighet, og heller ikke frykter Han å oppfylle menneskenes bønner eller ønsker. Hva mennesket enn gjør, er det for sitt eget beste, Gud har ikke behov for handlingene hans. Den ytterste dagen er for at han skal tro fullt forvisset. Når et menneske har fullkommen tro på det hinsidige, først da kan livet hans bli regnet innenfor gudfryktighetens fold.

^I Ṣaḥīḥ al-Moslim 3:6572.

^{II} Koranen 41:46.

Kapittel 4: Troen på skriftene

Al-kitāb (الكتاب)

Det er fundamentalt for en troende å tro på Gud den Ene og Sanne, på sendebudene, på det hinsidige og på gjengjeldelsen. Å tro på de skriftene og åpenbaringene som Gud har åpenbart til profetene Sine, er den neste søylen vi skal se på. Gud sier: «(I begynnelsen) var alle folk enige om den samme levemåten, (men da uenigheten oppstod blant dem,) sendte Gud profeter som bærere av gledelige budskap og advarsler og sendte ned med dem skriften basert på sannheten, slik at den kunne avgjøre de sakene som de var uenige om.»¹

En lang stund etter profeten Adams عليه السلام tid var alle mennesker en gruppe tilhengere av det deres far profeten Adam عليه السلام hadde lært dem. Men når menneskene begynte å bli i flertall og spredde seg, ble politiske intensjoner vekket i dem. Noen begynte å arbeide med ting som andre ikke gjorde, dermed fikk noen mer enn andre, så de skilte seg ut i samfunnet ved å ta avstand fra dem som hadde mindre. Uenigheten oppstod fordi menneskene ble delt opp i samfunnsklasser. Folks tanker ble annerledes, de hadde forskjellige mål i livet. Dette førte til at enheten blant menneskene ble ødelagt for alltid. Det som gjorde menneskene til så spesielle innledningsvis, var deres kvaliteter takket være samholdet, men det var i ferd med å forsvinne av egoismens overtak. For å få slutt på all denne kranglingen og uenigheten og gjøre menneskene til ett igjen, sendte Gud profetene til jorden, som skulle lære og veilede menneskene gjennom Guds åpenbaringer og lærdom, slik at de skulle bli Gud lydige og oppnå Hans nåde. Profetene gikk fram ved å forkynne gledelige budskap til dem som gjorde gode handlinger, mens de advarte dem som var kriminelle og behandlet andre urettferdig, mot Guds vrede og straff. Profetene var ingen fremmede, de var faktisk fra deres egen stamme og slekt. Skriftene og åpenbaringene de fikk tildelt av Gud, var på deres eget språk og inneholdt alle de reglene et menneske bør forholde seg til for å leve et godt liv.

Hovedårsaken til å nedsende skriftene blir forklart: «Slik at de kunne

¹ Koranen 2:213.

avgjøre blant menneskene om ting de var uenige om.»¹

Profetene skulle avgjøre blant dem i lyset av skriftene, slik at de kunne få uenigheten bort fra verden, den uenigheten som hadde ført til ufred og ødelagt det gode liv på jorden. Verset tydeliggjør at Koranen og de andre skriftene var og er for at menneskene skal få fred, harmoni og behag på jorden ved å bli ett folk igjen, som de en gang var, og løse sine uenigheter. Det som er mest forbausende, er at profetene ble drept, steinjaget og stemplet som løgnere og trollmenn, selv om de var sendt til menneskenes beste, for å lære dem skillet mellom rett og galt. Men det som overgår alt, er at menneskene har gjort profetene til sin uenighets årsak. Og med skriftene er det ikke annerledes, Gud ga dem til menneskene, og menneskene krangler med hverandre basert på de skriftene, enda de er fra den samme kilden.

Temaet vårt i dette kapittelet er troen på skriftene, derfor må vi fordype oss litt i ordet *kitāb* (كتاب), som betyr skrift/bok på arabisk. Ordets opphav er *kataba* (كتب), som betyr å samle forskjellige ting og slå dem sammen.

Når forskjellige bokstaver blir slått sammen og blir til ord, og ord blir slått sammen og blir til setninger, forstår vi betydningen av ordets stamme. *Kitāb* er en skrift, bok eller sammensatt tekst, uavhengig av om innholdet er sammensatt i rekkefølge eller ikke. For det som er viktigst med den skriften, er at den gjør menneskets hjerne sikker på at dette er en gjennomtenkt og fornuftig tekst. Det som også er viktig å få med seg, er at hvis vi ser på historien til det arabiske språket, finner vi ingen bok. Det er et faktum at før den hellige skriften Koranen var det ingen annen bok i den arabiske verden. Derfor ble ordet *kitāb* relatert til forskjellige ting, slik som brev, dokument, skriftrull. Vi lærer av ordets grunnbetydning hva det egentlig står for, og flertallet av dette ordet er *kotob* (كتب).

Koranen vil at vi skal forstå at de skriftene (Guds tale) som ble nedsendt til profetene, var meningsfulle og godt forståelige. De var slike skrifter som argumenterte og opplyste sine betydninger på en fullstendig måte fordi profetene skulle avgjøre og fjerne uenigheten blant folk gjennom disse skriftene. Derfor har Gud framlagt Sine ord med veldig åpent sinn, for at menneskene skal forstå. All slik rettleiding som er sammensatt, kaller vi

¹ Koranen 2:213.

Troen på skriftene

kitāb, den har ett krav og det er at den taler klart og tydelig. Slik som en stats grunnleggende lov og ledelse blir kalt konstitusjon (grunnlov), om det er i skriftlig form eller ikke, behøver ikke en *kitāb* være i skriftlig form heller, den vil uansett bli ansett som *kitāb*.

Det vi har fått med oss av ordet *kitāb*s betydning, er den betydningen vi er kjent med fra vår hverdag. *Kitāb* har en annen betydning også, som Koranen opplyser om i forskjellige vers: «Og for ethvert folk er det en tid som er fastsatt.»^I

Det er en tid som er bestemt for enhver folkegruppe, om når gode tider og mørke tider når dem. Alle skal uansett komme fram til den fastsatte tiden. Det blir sagt et annet sted i Koranen: «Enhver avgjørelse har sin skrift.»^{II}

Gud har anordnet en lov for ethvert folks oppnåelse av det gode eller vreden, og basert på den blir en generasjon berget eller tilintetgjort. Denne avgjørelsen er ikke noe ondskap fra Guds side, og ingen generasjon blir utelatt for ledelsen. Derfor sies det i Koranen at for enhver avgjørelse er det en bestemt lov (skrift). Ved denne lovordningen blir det tatt avgjørelse blant folkegruppene, om de blir tildelt framgang eller om de blir tilintetgjort. Derfor er det enkelte lover som er slike at hvis man holder seg til dem, begynner man å oppnå suksess, men hvis man ikke følger dem, fører det kun til fordervelse. Koranen sier: «Med dette villeder Han mange og rettleder mange.»^{III}

Vi kan også se på hva 'Omar bin al-Khaṭṭāb رضى الله عنه sa en gang: «Noen nasjoner blir hevet takket være den (Koranen), mens andre folk blir ruinert når de forsømmer dens regler.»

Om dette blir det sagt til dagens muslimer: «De var ærerike i sin tid fordi de var muslimer (de var Gud underkastede), mens dere ble ruinert takket være at dere forsømmer Koranens ledelse!»

I de tidligere nevnte versene blir det gitt tegn på dette: Vi nedsendte en skrift med enhver av dem. Vi ga dem skrifter som skilte mellom rett og galt, slik at folk kunne fatte hva som ledet til belønning, og hva som ledet til straff. Derfor blir det sagt: «Det er ingen tvang i levemåten (islam)! Sannelig, rettledningen er tydelig blitt skilt fra villfarelsen.»^{IV}

«Og si: 'Dette er sannheten fra deres Herre, den som vil, tro! Og den

^I Koranen 7:34.

^{II} Koranen 13:38.

^{III} Koranen 2:26.

^{IV} Koranen 2:256.

Troens søyler

som vil, vær vantro! Visselig, Vi har gjort klar helvetes ild for de ondsinnede, (ildens) vegger (flammer) vil omringe dem.»^I

«Og (Gud) viste menneskeheten begge veiene, både det gode og det onde.»^{II}

Faktum er at når mennesket tar valget selv bare ved sine egne tanker og utelater Guds bestemmelser, oppnår han kun det pinefulle. Det har til og med hendt at de som tidligere viste stahet og ulydighet, ble utvisket fra jordens overflate. De ble gjort til eksempel for de kommende generasjonene: Følg ikke deres vei, det vil ikke gå dere godt hvis dere gjør så. I motsetning til dette, når mennesket har vist Gud lydighet og lojalitet, har mennesket blitt skjenket framgang og lykke, dette er nøkkelen til nestekjærlighet og fred.

Det har nå blitt klart for oss at mennesket ikke kan lindre alle sine smerter ved sine egne synsmåter. Hvis mennesket vil berge seg fra indre og ytre ufred og heller oppnå sjelero og ytre harmoni, er hans eneste utvei å ofre sine tanker og ønsker for Mohammad den utvalgte صلى الله عليه وسلم lære. Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم sa: «Ingen av dere kan være en troende før dere gjør deres ønsker lydige overfor min lov.»

Vi får bekreftet at menneskets hjerne og lyst kan ta feil avgjørelse, menneskets tankegang kan være villedet selv om det føles riktig for ham iblant, og det hender at mennesket tar en avgjørelse selv om han er klar over at dette er feil. Men Guds nedsendte rettledning og Hans sendebuds lov kan ikke være feil, og Hans avgjørelser er for menneskets beste og de veileder kun til det gode.

Tro på de tidligere skriftene

Det vi har diskutert til nå, er fordelene ved profetenes skrifter, la oss nå se på hva det vil si å tro på dem. Gud befaler oss ikke å tro på én skrift, Han befaler oss å tro på alle skriftene: «(Å, muslimer!) Si: 'Vi har antatt troen på Gud og på skriften som er oss åpenbart, og også på det som ble åpenbart for Abraham og Ismael og Isak og Jakob og deres avkom, og også på de skriftene som ble tildelt Moses og Jesus, og (dessuten) det som ble tildelt de andre profetene fra Herren deres. Vi gjør ingen forskjell på noen av dem (når det gjelder å tro på dem), og vi har underkastet oss kun Ham (den eneste Tilbedelsesverdige).'»^{III}

Ordene sier meget tydelig at enhver profet, fra Adam عليه السلام til og med

^I Koranen 18:29.

^{II} Koranen 90:10.

^{III} Koranen 2:136.

Troen på skriftene

Mohammad صلى الله عليه وسلم, som har kommet til jorden, fikk en form for lov og orden fra Gud. Enkelte i form av skrifter, andre kun i muntlig form. Noen av disse skriftene er kjente og har blitt nevnt i Koranen, mens det er mange skrifter som er ukjente og ikke er nevnt. Likevel for det er det viktig å tro på dem, og det er også viktig å ikke gjøre noen forskjell på profetene. Det vil si at om en er tilhenger av profeten Moses عليه السلام eller Jesus عليه السلام, Abraham عليه السلام eller Jakob عليه السلام, Isak عليه السلام eller Mohammad صلى الله عليه وسلم den siste av alle profeter, er det viktig å sette alle profeter på lik linje når det kommer til det som ble åpenbart til dem. Fordi det som er åpenbart til dem, er fra den samme og ene Herren.

Vi lærer enda en viktig ting fra verset (2:136), og det er at alle profeter ble tildelt en rettleiding som vi kan kalle en form av skrift. Men ikke alle fikk sin egen skrift. Flere profeter fulgte andre profeters lov og verk. Mange av dem ble sendt til samme folk og til og med samme sted. Det har vært ca. 124 000 profeter i denne verden. Gud sier: «Og der er ingen folk, hvor det ikke har vært en advarer.»^I

Det har altså vært svært mange profeter som ble sendt til jorden, men likevel var det ikke alle profeter som ble tildelt en egen skrift. Men åpenbaringens forbindelse var der, for uten det er det ikke mulig å være profet. Imam Beyhaqi berettet at han har hørt Hasan رضى الله عنه si: «Gud har nedsendt totalt 104 skrifter.»^{II}

Forskjellen på en profet og et sendebud

Det er forskjell på en profet og et sendebud. Profet er enhver som Gud har åpenbart noe til, mens sendebud er den som etter å ha blitt valgt ut som profet, får tildelt en lov som han skal videreformidle til folket sitt. Denne loven blir tildelt ham i form av en skrift. Derfor er alle sendebud en profet, men alle profeter er ikke et sendebud, det vil si at det er flere profeter enn sendebud. Med troen på sendebudene/sendebudskapet menes det å tro på alle profetene.

Vi kan se på profeten Moses' عليه السلام historie, den gang han gikk sammen med sin hustru, profeten Jetros عليه السلام datter, gjennom en skog. Moses fikk øye på et flammende tre, han sa til sin hustru: «Kanskje jeg kan hente varme fra den, eller finne rettleiding.»^{III}

^I Koranen 35:24.

^{II} Al-ittiqān 2:126.

^{III} Koranen 20:10.

Troens søyler

Dette var tegn på oppnåelse av profeti, for da han nærmet seg flammene, hørte han: «Jeg er din Herre, ta av dine sandaler! Du står i den hellige dal Towa.»^I

Dette var begynnelsen på åpenbaringene for profeten Moses عليه السلام, som gjorde Moses عليه السلام til en profet. Da dette var gjort, skulle han bli valgt ut som et sendebud. Det ble ham befalt: «Ta med budskapet av rettledning til Farao, for han har blitt oppsetsig.»^{II}

Profeten Moses عليه السلام adlød Herren og dro til Farao og sa: «Sannelig, vi (Moses og Aron) er sendt av all verdens Herre: 'Send med oss Israels barn!'»^{III}

Mange profeter hadde forskjellige former på sine skrifter, men det er fire som har fått boklig og skriftlig form. Den første er profeten Moses عليه السلام som fikk toraen: «Sannelig, Vi har åpenbart toraen for Moses, hvori det er rettledning og lys.»^{IV}

Etter hans tid blant tilhengerne hans ble profeten David عليه السلام sendt og han fikk tildelt salmene^V: «Og Vi ga David salmene.»^{VI}

Profeten Jesus عليه السلام fikk evangeliet: «Og Vi ga ham (Jesus) evangeliet, hvori det er rettledning og lys. Den stadfester toraen og de skrifterne som var før den og den er rettledning for de gudfryktige. Evangeliets folk bør gi ordre ifølge det Gud har åpenbart i den. De som ikke gir ordre ifølge det Gud åpenbarer, de er ugudelige.»^{VII}

De som ikke praktiserer det Gud påbyr, er ugudelige, mens de som ikke tror på det Gud påbyr, er vantro. Til slutt var det den siste profeten og det siste sendebudet Mohammad صلى الله عليه وسلم, som fikk tildelt Koranen. Slik som alle profeter som ble utvalgt til å være sendebud, har høyere rang enn de andre profetene, har disse fire personlighetene høyere rang blant sendebudene. Den som har høyest rang av alle profeter og sendebud, er profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم fordi Hans Nåde صلى الله عليه وسلم ble tildelt den siste skriften og ble kronet med æren av å være profetskapets kjedes tilendebringer. De fire skrifterne har høyere rang enn de andre skrifterne fordi

^I Koranen 20:12.

^{II} Koranen 20:24.

^{III} Koranen 26:16–17.

^{IV} Koranen 5:44.

^V Salmene heter *zabōr* (زبور) på arabisk.

^{VI} Koranen 4:163.

^{VII} Koranen 5:46–47.

Troen på skriftene

de fikk en boklig form. Slik har Koranen høyere rang enn de andre skriftene fordi den tilhører profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم. Koranen sier: «Hans (profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم) nevning finnes i alle skrifter (muntlig eller skriftlig form).»^I

Ordene opplyser oss om at det ikke har vært en eneste profet på denne jorden som ikke har gitt det gledelige budskapet om den siste profets صلى الله عليه وسلم komme. Det er heller ingen skrift som ikke har underrettet om Koranens nedsendelse. Koranen står høyt på rangstigen fordi all kunnskap og ledelse fra de tidligere skriftene er samlet i den. I tillegg befinner det seg nyere og modernisert visdom i den.

Her dannes det et spørsmål: På den ene siden lærer Koranen oss at vi ikke skal gjøre forskjell på profetene og heller ikke skriftene deres, mens på den andre siden lærer vi at det er en forskjell? La oss prøve å få rede på det, Gud sier: «(De sier) Vi gjør ingen forskjell mellom sendebudene Hans (når det kommer til å tro).»^{II}

Det ovennevnte verset er et vers som illustrerer hvordan troen på sendebudene skal være. Vi vet at fysisk sett så er alle profeter og deres skrifter på lik linje. Men når vi gjør forskjell, må vi se på det spirituelle, og det forteller oss at noen står høyere enn andre. Det er akkurat som mennesker, alle mennesker er like, men enkelte skiller seg fra andre på grunn av sine egenskaper. Vi kan egentlig se forskjell på profetskapet, åpenbaring og skriften gjennom Koranen: «Av alle disse sendebudene har Vi gjort noen overlegne andre: Til noen av dem talte Gud og gjorde noen av dem høyere i gradene.»^{III}

Gud ga profeten Moses عليه السلام den mirakuløse staven og den skinnende hvite hånden og talte til ham også. Dette gjør at profeten Moses عليه السلام fikk oppleve langt mer enn det de fleste profetene gjorde, dette er beviset på hans høye rang. Profeten Jesu عليه السلام fødsel var et mirakel i seg selv, mens andre ting som å vekke de døde til live, helbrede de syke ved bare å ta på dem, disse jærtegnene gir ham høy rang. Profeten Josefs عليه السلام skjønnhet gir ham høy rang, profeten Salomo عليه السلام fikk tildelt ledelse og makt over dsjinner, dyr og vinder, dette gjør hans rang høy. Profeten David عليه السلام fikk et innflytelsesrikt kongedømme, som gjør hans rang høy. Men disse velsignelsene fra Gud var begrenset for disse profetene, med andre ord hadde de hvert sitt tegn som de

^I Koranen 26:196.

^{II} Koranen 2:285.

^{III} Koranen 2:253.

Troens søyler

skulle utføre mirakler ved. Men det er én personlighet som fikk alt dette samlet og det var ikke begrenset heller. Det er profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم, som er den mest favoriserte og høyerestående av alle profetene og slik er Koranen, den siste hellige skriften, høyere rangert enn de andre skrifterne. Konklusjonen blir: Slik som det er avgjørende å tro på alle profetene og skrifterne, er det også fundamentalt å tro på at profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم er høyst rangert blant profetene, og Koranen blant skrifterne. Husk at den som begynner å huse tvil om profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم grad og rang og setter en annen profet ved Hans Hellighets صلى الله عليه وسلم side rangsmessig, har åpent fornektet fullkommenheten av Hans Nådes صلى الله عليه وسلم profetskap. Det samme gjelder Koranen og de andre skrifterne, ingen skrift kan settes ved dens side og heller ikke over den.

Det er vesentlig å lære mer om profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم profetskaps rang. Ingen annen profet fikk den graden tildelt av Gud at hvis han skulle dukke opp innenfor tidsperioden til en annen profet, så måtte alle tro på og følge hans misjon og lov. Dette ville innebære at de andre profetene måtte se bort fra sitt profetskap og heller bli tilhenger av profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم. Profeter ble sendt til jorden, flere av dem befant seg til og med på samme steder og til samme tid. Profetene trodde på hverandres profetskap, men det var ikke pålagt dem å følge hverandre. For å ikke tro på en profets profetskap er å fornekte Guds guddom, fordi det er noe som er kommet direkte fra Gud og det er åpenbart Hans tegn. Det gjør at det ikke er mulig for en profet å ikke tro på en annen profet. Når det gjaldt profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم, ble det befalt til alle profeter at hvis Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم skulle dukke opp i deres tid, måtte de yte hjelp og tro på Hans Nåde صلى الله عليه وسلم. Denne pakten ble inngått med enhver profet: «Og kom i hu den gang da Gud sluttet en høytidelig pakt med profetene: 'Når Jeg har tildelt dere skriften og visdommen, så kommer det til dere, det sendebudet, han som vil stadfeste de skrifterne som vil være hos dere, så vil dere uten tvil anta troen på ham og visselig stå ham bi.' Gud sa: 'Bekrefter dere dette, og holder dere ved denne (betingelsen) fast ved Min byrdefulle pakt?' Alle sa: 'Vi bekrefter!' Gud sa: 'Vær dere vitner, og Jeg er også med dere blant vitnene!'»¹

I det ovennevnte verset er meningen med ankomsten til anføreren av all skapelse صلى الله عليه وسلم blitt beskrevet slik: Hans Nåde صلى الله عليه وسلم vil stadfeste alle profeters profetskap og få alles tvil til å forsvinne, om de løgnene som folk relaterer til profetene og profeten صلى الله عليه وسلم vil vitne for de andre

¹ Koranen 3:81.

Troen på skriftene

profetenes rett. Hans Høyhet صلى الله عليه وسلم vil stadfeste det de tidligere profetene kom med, og at de var sanne profeter alle sammen. Vi kan lese hele Koranen, og vi vil finne at det er kun én personlighet som det har blitt befalt at alle profetene må tro på. Hans Hellighets صلى الله عليه وسلم personlighet er den personligheten som skal stadfeste andre profeters profetskap, ikke bare på jorden, men på dommens dag også: «Hvordan vil det være på den dagen når Vi vil bringe et vitne fra ethvert samfunn, og (kjære elskede صلى الله عليه وسلم) Vi vil bringe deg som vitne mot dem alle!»^I

Ens tro kan ikke bli bekreftet før en tror på profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم profetskap, om en har levd før eller etter profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم. Derfor blir det sagt i Koranen: «Og de som tror på det som er åpenbart for deg og det som er åpenbart før din tid.»^{II}

I dette verset har det først blitt nevnt at man skal tro på profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم lov og etter det tro på alle andre profetenes lov, enda det burde være omvendt hvis vi ser på det rekkefølgemessig. Årsaken er at Koranen vil lære oss at profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم ble sendt til jorden etter alle profetene, men når det gjelder troen, så er Hans Hellighets صلى الله عليه وسلم rang over alle andre profetene. Derfor kan ikke vår tro bli fullstendig før vi tror på profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم profetskap og tror på andre profeters profetskap gjennom den. Slik er Koranens anseelse også høyere enn alle de andre skriftene, selv om den kom sist. Et vers fra Koranen hjelper oss å forstå det: «Hvis Vi hadde nedsendt denne Koranen på et fjell, ville du ha sett den bøye seg og briste i stykker av Guds frykt!»^{III}

Vi vil se på profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم personlighet som fikk denne skriften nedsendt fra Gud og inn i det velsignede hjertet sitt. Profeten صلى الله عليه وسلم mottok ikke bare åpenbaringene, men videreformidlet dem også. Den måneden denne skriften ble åpenbart, er overlegen alle andre måneder i året. Den natten den ble åpenbart, er mer verdt enn 1000 måneder, og det folket den ble åpenbart for, er høyerestående i Guds øyne. Men vi kan ikke forstå denne skriften før vi fordyper oss i den og oppfatter hva den vil av dem som tror på den. Det er grunnleggende for en troende å tro på dens kunnskap og det den befaler.

^I Koranen 4:41.

^{II} Koranen 2:4.

^{III} Koranen 59:21.

Troen på skriftenes krav

Det vi har diskutert til nå, er profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم profetskap, at vi må tro på det og ved den troen tro på alle de andre profetene. Vi har lært om Koranen hva det vil si å tro på den, men la oss nå se på dette:

- a) Er Guds åpenbaringer et kjede som er godt satt sammen?
- b) Hvis svaret på spørsmålet ovenfor er positivt, hva er da troen på skriftenes krav?

Åpenbaringenes kjede startet med profeten Adam عليه السلام og sluttet med profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم. Dette var ingen tilfeldighet, sannheten er at åpenbaringene ble bevart gjennom et konstant kjede av Gud og Gud hadde kontakt med Sine profeter hele veien. Alle muslimers tro er at profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم er den siste profeten og det kan ikke komme noen profet etter Hans Nåde صلى الله عليه وسلم, selv om vedkommende påstår at han har fått et profets stempel gjennom profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم profetskap eller at Gud har talt til ham. Koranen er den siste formen for åpenbaringer fra Gud. Det gjør Koranen til den siste hellige skriften, etter den skal det ikke komme noen hellig skrift eller åpenbaring. Koranen gjør det krystallklart for oss: «Og de som tror på det som er åpenbart for deg og det som er åpenbart før din tid.»¹

Her blir det gjort innlysende at det bare er to typer åpenbaringer man skal tro på. Med det vil det si de åpenbaringene som ble åpenbart for profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم og de åpenbaringene som ble åpenbart før Hans Hellighets صلى الله عليه وسلم tid. Hvis vi ser på det Koranen nevner angående åpenbaringer i dette verset, er det to tider som blir nevnt: en før profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم og en tid som tilhører profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم. Derfor, om det skulle ha vært en profet etter profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم, ville Koranen også ha sagt: «Og de tror på det som vil bli åpenbart etter din tid.» Med dette for øye er det viktig å tro på profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم som den siste profeten og være forankret i at det ikke vil komme noen profet etter Hans Nåde صلى الله عليه وسلم og at åpenbaringenes kjede tok slutt i Hans Hellighets صلى الله عليه وسلم tid. Det siste argumentet lærer oss at åpenbaringene hadde et startsted og et endested ifølge Guds plan. Det blir bekreftet at dette ikke er noen tilfeldighet, la oss nå se på hva kravene dens er:

1) Guds åpenbaringer er et troverdig budskap

Troen på skriftenes første krav er at mennesket stoler fullt og helt på at

¹ Koranen 2:4.

Troen på skriftene

Guds åpenbaringer er mer troverdige enn hans egne konklusjoner. Denne tiltroen oppnår han gjennom sine fem sanser og sin kunnskap. Det er viktig å tro med sitt sanne hjerte at den ekte seieren ligger i Guds åpenbaringer. Vil man oppnå det i dette livet og det kommende livet, må man følge Guds bud.

2) Ikke tvile på Guds åpenbaringer

Det andre krav er å ikke tvile på Guds åpenbaringer, slik som menneskelig forskning. Det skal tros på den måten at det er den som har det siste ordet og ikke en selv, og disse åpenbaringene er til menneskets fordel og ikke ulempe. Den kunnskapen som en profet oppnår, er fritatt for all slags feil, det er ikke tillatt å huse tvil angående det. Koranens første erklæring er: «Dette er den skriften, hvori tvil har ingen plass.»^I

3) Tro på åpenbaringenes konstante kjede

Det tredje kravet er å være forvissset om at åpenbaringenes kjede ikke er en tilfeldighet og at man skal tro på alle profetene. Det er viktig for oss å forstå at både profetskapet og skriftene er etablert gjennom et konstant kjede. Sånn som profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم allerede var utvalgt som den siste før Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم ble sendt til jorden, slik var Koranen også bestemt som den siste skriften. Det var godt planlagt at her skulle det begynne og her skulle det ende. Troen på skriftene består av å tro på alle åpenbaringene fra Gud, fra den første til den siste. Det ble sagt til faraos folk: «Og tidligere kom Josef til dere med et klart budskap, om det tvilte dere kun, til han døde, da begynte dere å si: 'Gud vil ikke sende noe annet sendebud etter ham.'»^{II}

4) Foræring fra Herren

Dette kravet til troen på skriftene består av at man ikke skal tro at åpenbaringene er menneskets verk og heller ikke det at de blir åpenbart takket være et menneskets åndelige grad. Men heller tro at dette er en foræring fra Gud, den Han utvelger skjenker Han med Sin kunnskap og visdom. Det vil si at ingen kan oppnå dette unntatt den Gud utvelger. Det blir bekreftet at åpenbaringenes kjede er spesielt tilegnet profetene. Gud sier i Koranen: «(Gud) kjenner til det skjulte, Han gjør ingen kjent

^I Koranen 2:2.

^{II} Koranen 40:34.

med det skjulte, unntatt Sine foretrukne sendebud.»¹

5) Koranen er den siste skriften

Man må tro på Koranen som Guds siste nedsendte skrift. Profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم er den siste profeten av alle profeter, Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم er profetenes segl. Slik er Koranen Guds siste formaning og åpenbaring. Etter dette vil det ikke komme noen form for åpenbaringer fordi Koranen er en fullkommen og komplett lære for menneskeheten. Alle de sanne budskapene som har blitt nevnt i de tidligere skriftene, befinner seg i Koranen. Derfor tviler de som påstår at det har kommet noen form for åpenbaring etter Koranen, på Koranens fullkommenhet. Det vil si at de tviler på Koranen, og dermed kan man kalle seg selv for det man vil. Men i Guds øyne er man ikke en muslim. Det er vesentlig å huske at meningen med nedsendingen av åpenbaringene var å rettlede menneskeheten. For enhver profets profetskap og hans misjonsområde var begrenset, derfor nådde også deres budskap kun begrensede steder. Mange profeters budskap ble kun for deres eget folk, og når det budskapet forble inne i et område, førte det til at de ugudelige forandret det profetene hadde kommet med, etter deres død. Men derfor ble det som regel sendt flere profeter til ett og samme folk og det pleide å være en sønn av en profet som ble sendt som profet til det folket. Men dette kjedet skulle ikke vare for alltid, profetenes og åpenbaringenes nedsending skulle ta slutt. Tiden gikk, menneskeheten vokste, mennesker spredde seg mer og mer på jorden. Profeter ble sendt til menneskene der de befant seg, for å lære dem om rett tro og handling. Det var meningen at ting skulle bli globale fordi åpenbaringene skulle nå sin siste fase, slik at alt kunne bli samlet under én profets profetskap. Av alle profetene er profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم den personligheten hvor dette skulle ta slutt. Hvordan er det mulig å bli utvalgt som profet etter profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم, når profetskapet nådde sin høyeste grad og når skriften som er åpenbaringens mest perfekte stadium er iblant oss fortsatt? Har vi da behov for noe mer? Å tro at det er noe annet etter denne profeten صلى الله عليه وسلم og skriften Koranen, og attpåtil kalle seg muslim, det er rett og slett å fornærme og håne Guds plan, profetskapets kjede og nedsendingen av Koranen. For å forklare at dette er åpenbaringenes og

¹ Koranen 72:26–27.

Troen på skriftene

profetskapets mest suverene stadium, sier Gud: «Og de som tror på det som er åpenbart for deg og det som er åpenbart før din tid.»¹

Derfor er det femte kravet til troen på skriftene at profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم er den siste profeten og Koranen er den siste hellige skriften fra Gud. Man må være fullt forvissset om at det ikke vil komme noen som helst form for åpenbaring etter Koranen. Det er den som gjelder til og med dommens dag og det er ved den man skal oppnå Guds velbehag.

6) Å tro på alle de hellige skriftene

Tro på alle skriftenes opprinnelige form som er åpenbart fra Gud er det sjette kravet. Hvis et menneske skulle forandre på den, skal man ikke tro på det mennesket har forandret på. Det har gått en evighet siden de tidligere åpenbaringene ble åpenbart og alle former for deres originalitet er borte, men likevel er det et krav i troen på skriftene å tro på det som ble åpenbart til dem. I dag skal bare loven til profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم følges, men det betyr ikke at vi ikke skal tro på de tidligere profetene og det er viktig for oss å respektere dem.

7) Profeten صلى الله عليه وسلم og Koranen er høyerestående

Dette er et krav som er like viktig som de andre kravene. Å tro på at det som ble åpenbart for profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم, og Hans Hellighets صلى الله عليه وسلم profetskap, lære og respekt, er høyerestående i Guds øyne enn andre profeter og deres lære. For i verset 2:4 blir det først nevnt det som er åpenbart for profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم og så det som er åpenbart for de andre profetene.

Hvis troen på skriftene innebærer å tro på alle de hellige skriftene, hva er da forskjellen på å tro på Koranen og de tidligere skriftene? Skal man mene at de er det samme og skal man følge dem alle på en gang eller skal man gjøre forskjell på dem? Det er seks grunnleggende forskjeller mellom troen på de tidligere skriftene og Koranen:

¹ Koranen 2:4.

1) Forskjellen på talens fysiske og verbale form

For å forstå forskjellen mellom Koranen og de tidligere hellige skriftene er det viktig å vite at det er to former for tale: fysisk form og verbal form. Talens fysiske form er talens betydning, altså det som er meningen ved talen eller det talen beviser og får den andre til å forstå. De bokstavene og ordene som taleren benytter seg av, blir kalt verbale formen. I lys av dette blir forskjellen mellom Koranen og de tidligere hellige skriftene at alle de tidligere bestod av den fysiske formen av tale, mens Koranen består av begge deler. Faktum i toraen, salmene, evangeliet og alle de andre tidligere skriftene er at de profetene som de ble åpenbart for, fikk åpenbaringsens mening og betydning betrodd til sitt hjerte. Profetene ga disse åpenbaringene en verbal form og videreformidlet budskapet til folket. Meningen, avgjørelsen og konklusjonen var fra Gud, mens talen var profetenes. De ordlige verbale formene i toraen, salmene, evangeliet og alle skriftene var fra profetene, mens betydningen var fra Gud. Men Koranens fysiske form og verbale form er begge fra Gud. Koranen ble nedsendt til profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم hjerte i både den fysiske formen og den verbale formen. Gud sier i Koranen: «Den Betrodde Ånden (engelen Gabriel) har nedsteget med den, til ditt hjerte, for at du skulle bli en av advarene, på klart arabisk språk.»^I

Koranen lærer oss at dette er den samme Koranen som kom ned fra Gud, den kom på arabisk fra Gud og ble videreformidlet på arabisk. Et annet sted blir det sagt: «Vi har nedsendt denne Koranen på arabisk, slik at dere må forstå.»^{II}

Vi må forstå en ting og det er at når det gjelder talens fysiske form (talens betydning), har det ingenting med språk å gjøre. For eksempel hvis en person sier: «Jeg står her» – han kan si akkurat det samme på et annet språk også, for målet er å forklare hvor man befinner seg. Ord vil forandre seg, språket vil også forandre seg, men meningen og betydningen vil være den samme. Men den betydningen som blir dannet i en persons hjerne basert på ord, den betydningen har ingen språk fordi et språk blir dannet av ord og ikke betydning. Så når det blir sagt at Koranen er nedsendt på språket arabisk, vil det si: «Denne talen ble nedsendt i form av ord», og ikke bare i form av befaling og betydning.

^I Koranen 26:193–195.

^{II} Koranen 12:2.

Troen på skriftene

Av dette forstår vi at hele Koranen er åpenbart og nedsendt fra Gud, alle dens bokstaver og ethvert ord er fra Gud og ikke noe profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم har oppdiktet. Ingen av de skriftene som ble åpenbart før Koranen har et slikt vers som nevner at denne skriften er åpenbart i det eller det språket.

Som vi vet, har alle skriftene blitt nedsendt som ledelse for menneskeheten, om de fikk en boklig form eller forble i en muntlig form. Men i dag er det ingen annen skrift enn Koranen som er i sin opprinnelige form. Toraen og evangeliet kan vi lese grundig, men det er intet sted i dem hvor det blir nevnt deres ekte navn. Det samme er tilfelle med salmene eller Bibelen om man leser Det gamle testamente eller Det nye testamente, ingen steder blir det nevnt at «Dette er Bibelen». Derimot nevnes Koranens navn 70 steder i Koranen, slik som: «Sannelig, dette er den sjenerøse Koranen.»^I

«Derimot, dette er den noble Koranen.»^{II}

Koranens navn er ikke en tittel den har fått fra skapningene, men fra selve Skaperen, dette er Guds vilje og bestemmelse.

2) Vernet mot forandringer

De tidligere hellige skriftene var betydningsmessig Guds tale, men den verbale formen var fra profetene. Det er en selvfølge at de var mennesker og å forandre på et menneskets ord er mulig. Heller ikke hadde det blitt lovet fra Guds side at deres ord skulle bli passet på. Derfor ble de tidligere skriftene forandret. Men Koranens skjebne er annerledes enn de andre skriftene fordi den både betydningsmessig og ordmessig er fra Gud, derfor har Gud selv påtatt Seg ansvaret for å bevare Koranen. Det blir sagt i Koranen: «Sannelig, Vi har nedsendt formaningen og sannelig, Vi er dens verner.»^{III}

Dette ansvaret for å passe på Koranen gjaldt ikke kun ordene og bokstavene, men det gjaldt også meningen og betydningen av den. Derfor blir det sagt på et annet punkt: «Sannelig, det er pålagt oss å sammensette den og framføre den. Når Vi har fått den resitert, så følg dens resitasjon. Derpå er dens klargjørelse også pålagt Oss.»^{IV}

^I Koranen 56:77.

^{II} Koranen 85:21.

^{III} Koranen 15:9.

^{IV} Koranen 75:17–19.

Troens søyler

Før denne hellige skriften hadde Gud aldri lovet å bevare en skrift. Skriftene ble åpenbart fra Herren, å resitere dem var en god handling, men å bevare og passe på dem ble pålagt det folket skriftene ble åpenbart for. Det var en stor prøvelse for dem, hvis de ønsket så kunne de forandre dem og hvis de virkelig ville tilfredsstille sin Herre, kunne de ha holdt seg til det Han åpenbarte for dem gjennom Sin profet. Med andre ord, valget var deres. Men om Koranen har Gud ikke bare lovet å ta vare på dens resitasjon, men også dens boklige form.

Vi ser at det er mennesker som har strevd med å holde på Koranens opprinnelige form, men sannheten er at dette er en stor velsignelse fra Gud. Det at han har latt menneskene få tjene Ham, selv om de egentlig ikke er verdt det, er en stor godhet fra Gud. Hver den som jobber med Guds Koran har egentlig blitt utvalgt til en svært spesiell oppgave og det mennesket bør være Gud takknemlig.

Noen har Han tildelt forståelse og oppfatningsevne, noen har han tildelt skjønnhet. Noen har fått tildelt eiendom, andre har Han skapt som konger. Hvis alle disse godhetene fra Gud blir tatt i bruk kun for å tilfredsstille Gud ved å være Ham takknemlig, lover faktisk Gud Sine mennesker enda mer. Disse velsignelsene er faktisk et botemiddel for oss i dette livet og det kommende livet. Koranen lærer oss: «Hvis dere er takknemlige, vil Jeg gi dere mer! Og om dere er utakknemlige, vit at Min straff er svært smertefull!»^I

3) Koranen opphevet de tidligere skriftene

Da Koranen ble åpenbart, ble de tidligere skriftene opphevet. Å følge befalingene i disse skriftene i hver av deres tid var viktig før Koranens nedsendelse, men da Koranen ble åpenbart, var ikke de reglene gyldige lenger, for nå hadde det kommet et nytt kriterium: «For det skriftordet som Vi opphever eller lar bli glemt, sender Vi et bedre eller et lignende ord.»^{II}

Det verset vil lære oss, er at nå som Koranen har blitt nedsendt, er det kun den som er ledelsen. Men vi må ikke glemme å tro på at de tidligere skriftene er fra Gud, og de er Hans ord, så lenge de ikke har blitt forandret av menneskene. Når vi er inne på dette, er det viktig for

^I Koranen 14:7.

^{II} Koranen 2:106.

Troen på skriftene

oss å få med oss det Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم sa en gang til en av sine følgesvenner. Profeten صلى الله عليه وسلم så en følgesvenn av seg holde noe fra toraen i hånden, profeten صلى الله عليه وسلم sa: «Jeg sverger ved Gud! Hadde Moses levd nå (i min tid), ville hans frelse befunnet seg i min lydighet.» For å forstå dette utsagnet må vi se på den pakten profeten inngikk med Gud: Enhver av dem lovet å følge, adlyde og hjelpe den siste profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم hvis profeten صلى الله عليه وسلم skulle dukke opp i deres tid. Når man adlyder andre, så følger man den andres lov og ordre, og ikke sine egne lover.

4) Koranen – en altomfattende rettleddning

Enda en ting som skiller Koranen fra de tidligere hellige skriftene, er at den er en evigvarende og altomfattende rettleddning som kan benyttes til enhver tid. Derfor blir det sagt i Koranen:

«Og i sannhet, Vi har i denne Koranen belyst for folk alle mulige lignelser på forskjellige måter gang på gang, men folk flest aksepterte den ikke!»^I

Hvis Koranen ikke inneholder det den sier at den gjør, slik som at den er rettleddning uansett tidsperiode som belyser forskjellige lignelser for sine lesere som kan ta lærdom av den uansett tid de lever i, hva kan vel være større urett mot menneskene enn det?

Koranen har blitt skapt og åpenbart som en ledelse for alle mennesker og for all tid framover. Skriftene før hadde begrensede områder og tidsperioder, de gjaldt et folk, et område og en tidsperiode. Koranen gjelder alle mennesker og all den kommende tiden. Hvis det ikke var slik, ville nok Koranen ha nevnt om en ny skrift eller form for åpenbaring etter Koranen, men vi finner ikke dette nevnt noen steder i Koranen. Koranen argumenter videre om å være en dyptgående skrift som ikke unnlater noe som helst: «Vi har åpenbart deg en slik skrift som klargjør alle ting grundig.»^{II}

Ordet *shay'* (شيء – noe, ting) blir nevnt i dette verset, med dette ordet menes det alle ting som eksisterer i universet, både synlige og usynlige. Hele skaperverket blir pakket i ett ord, alle tings grundige forklaring befinner seg i Koranen. Det blir sagt: «(Koranen) tydeliggjør

^I Koranen 17:89.

^{II} Koranen 16:89.

alle tings detaljer.»^I

«Vi har ikke unnlatt noen tings detaljer i skriften.»^{II}

Koranen tør å si dette fordi den inneholder kunnskapen om hvordan dette fenomenet startet og dens utviklingsprosess. Koranen sitter med informasjonen om hvordan det vil ta slutt også. Koranen avslører det skjultes hemmeligheter: «Der er ingen fuktig og tørr ting (i dette universet) som ikke blir tydeliggjort i denne hellige skriften.»^{III}

Dette er Koranens perfekte veltalenhet, den har nevnt to former: tørr og fuktig og dermed vist sin mektige stilling som en altomfattende skrift. Fordi tørrhet og fuktighet befinner seg overalt i universet, alt som eksisterer, består enten av tørrhet eller fuktighet, om det er steiner, trær, skyer, dyr, mennesker, dsjinner, jord, regn, planeter. Det kan også være at en ting består av begge deler. Men det som er avgjørende å forstå, er at Koranen brukte to ord og tydeliggjorde at kunnskapen om alt som eksisterer i universet, befinner seg i den. Et annet sted blir det nevnt: «Og Vi har utdypet innlysende alle ting i detaljer.»^{IV}

Man finner enten en ting detaljert i Koranen eller dens opprinnelige form. Men for å kunne oppfatte noe fra Koranen, må man selvfølgelig studere den og fordype seg i dens lære. Som Koranen selv sier, er noen ting klare og tydelige, mens andre ting må fortolkes. Den som ikke anstrenger seg for å oppnå Koranens kunnskap, hvordan kan han vel forstå den? Den Gud velger å løfte Sine slør for og åpne brystet til for Sin kunnskap, han forstår godt det Koranen sier og de detaljene den bærer. Imam Soyōṭi sa: «Den Gud skjenker visdom, for ham blir det mulig å oppdage alt ved Koranen.»^V

Dette er Koranens spirituelle rang, man kan konkludere hva som helst gjennom den fordi den er en komplett skrift.

Vi skal nå se på noen bevis som begrunner Koranen som en altomfattende og komplett skrift:

- Det første beviset

Koranen beviser hvor gammel profeten Mohammad

صلی الله علیه وسلم ble (63 år). Relatert til denne saken legger imam

^I Koranen 12:111.

^{II} Koranen 6:38.

^{III} Koranen 6:59.

^{IV} Koranen 17:12.

^V Al-ittiqān 2:126.

Troen på skriftene

Soyōṭi fram følgende vers fra Koranen i verket sitt *al-ittiqān*:
«Og Gud gir aldri en person utsettelse når dens døds tid er inne.»^I

Dette verset har med døden til ethvert liv å gjøre. Men de skolerte innenfor islam vet at dette var tegn på bortgangen til profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم. Dette verset kommer i Koranens 63. kapittel og er kapittelets siste vers, etter det begynner kapittelet *at-taghābon* (التَّغَابُن). *Taghābon* betyr å bli til ikke-eksisterende fra å være eksisterende. Å nevne noens bortgang på slutten av 63. kapittel, var tegn på at Hans Hellighets صلى الله عليه وسلم fysiske alder skulle ta slutt i det 63. året. Kapittelet *at-taghābon* begynte rett etter dette tegnet, for å forklare detaljert til tilhengerne at dette er profetens صلى الله عليه وسلم siste tidsperiode. Det som kommer nå, er iverksettelsen av dommens dags tidsperiode, og nå vil det ikke komme noen annen profet. Profeten صلى الله عليه وسلم holdt sin langfinger og pekefinger sammen og sa: «Min tid og dommens dag er lik disse to fingrene.»^{II}

▪ Det andre beviset

En gang sa en vantro til teologen imam Ghazāli: «Månens og planetenes bevegelse i verdensrommet er på to måter. En er rett og den andre er reverserende, for eksempel først fra øst til vest, så fra vest til øst. I Koranen har den ene måten blitt nevnt, men ikke den andre, hvorfor ikke?» Imam Ghazāli spurte ham: «Hvor i Koranen blir det nevnt om den ene måten?» Han svarte: «Alle planeter svever i sin bane.»^{III}

Imam Ghazāli sa: «I dette verset befinner den andre måten (den reverserende måten) seg også. Hvis du leser dette verset baklengs, altså istedenfor å begynne å lese på den rette måten '*Kollonn fi falak* (كَلَّ فِي فَلَكَ)', leser du med å begynne på den siste bokstaven *kāf* (ك) og fortsetter bakover. Da vil du få den samme setningen: '*Kollon fi falak* (كَلَّ فِي فَلَكَ)' (på arabisk).»

Her lærer vi at hvis vi leser verset framover, får vi vite om

^I Koranen 63:11.

^{II} Al-Jāmi-'oṣ-Ṣaḥīḥ (Tirmizi) 2:44.

^{III} Koranen 36:40.

Troens søyler

den ene bevegelsen til planetene, og når vi leser det baklengs, får vi vite om den andre bevegelsen. Fordi de bokstavene som har blitt brukt når man leser det framover, finner man når man leser baklengs. Leser vi framover, er rekkefølgen på bokstavene følgende: *kāf* (ك), *lām* (ل), *fa* (ف), *ya* (ي), *fa* (ف), *lām* (ل) og *kāf* (ك) som blir til *kollon fī falak*, men det merkverdige er at hvis vi leser baklengs får vi det eksakt samme ordet.

- Det tredje beviset

For noen tiår tilbake reiste tre amerikanere til månen, det var et stort steg for mennesket. Koranen informerte mennesket om at den dagen ville komme da det skulle ta seg til andre planeter, for ca. 1400 år siden tilbake, ved å si: «Vi sverger ved månen, når den blir full. Sannelig, dere vil reise fra en seksjon til en annen seksjon. Hva er det som feiler dem at de ikke tar til seg troen?»^I

Gud har sverget på tre ting i det 84. kapittelet, den tredje tingen som blir sverget på, er månen. Etter det har det blitt sagt at mennesket vil reise fra en seksjon til en annen seksjon. De lærde har tolket dette verset på forskjellige måter, for eksempel mener noen det har med oppstigningsreisen til profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم å gjøre. Andre mener det har med menneskets åndelige grad å gjøre. Enkelte mener det har med det menneskelige livets faser å gjøre, altså er det forskjellige synspunkter når det gjelder dette verset. Alle synspunktene stemmer nok fordi vi må huske at med et vers kan det menes mange forskjellige ting og hvis noen har kommet fram til en konklusjon gjennom et vers, er ikke det den endelige konklusjonen av det. Et vers kan bety mer enn én ting, det gjelder bare å se på det i lys av islam og ikke trekke gale konklusjoner som strider mot islams lære. Når vi ser på det sistnevnte verset, kan vi relatere det til månereisen. Hvis vi ser igjen på verset: «Vi sverger ved månen, når den blir full. Sannelig, dere vil reise fra en seksjon til en annen seksjon. Hva er det som feiler dem at de ikke tar til seg troen?»^{II}

Det som skjer først i verset, er at Gud sverger ved månen, dermed har Gud allerede tatt oss med ut i verdensrommet. Det

^I Koranen 84:18–20.

^{II} Koranen 84:18–20.

Troen på skriftene

som blir sagt etter det, har antakelig med verdensrommet å gjøre det også. Vi må dele opp verset og se nøye på ordet: *la-tarkabonna* (لتر كبن – sannelig, dere vil reise) stammer fra *rakiba* (ركب), sitte på noe som rytter (ri på noe). Dermed argumenterer ordet *la-tarkabonna* for at denne reisen vil skje ved et transportmiddel. Imam Rāghib al-Iṣfahāni sa: «*Ar-rokōb* betyr egentlig når et menneske befinner seg på et dyrs rygg (benytter det som en befordring). Men det kan bli brukt når det gjelder båt også.»¹

Det er mulig for menneske å forstå nå som vitenskapen og teknologien har kommet så langt at mennesket har tatt det store steget ut i verdensrommet. Men hvis det hadde blitt sagt for 100 år siden, ville man kanskje ha blitt erklært sinnssyk fordi det ikke hadde hendt og var ubegripelig. Men nå som det har skjedd, er det verken vanskelig for oss å forstå eller akseptere det. Derfor har dette verset blitt tolket annerledes før vår tid.

Vi ser også i ordet *la-tarkabonna* at det innledes med den emfatiske *lām* (ل) og avsluttes med en *nōn* (ن) som gjør ordet mer bestemt. Dette er gjort for å gjøre meningen mer ettertrykkelig. Det vil si at den hendelsen som har blitt nevnt i dette verset skal og vil skje. En annen ting som er svært fascinerende med dette verset er at ordet *la-tarkabonna* er en flertallsform på arabisk. Vi kjenner til at når vi snakker om flertall på arabisk, gjelder det minimum tre personer eller tre ting. For arabisk har tre former: entall, total og flertall. En annen sannhet som vi blir gjort kjent med her, er at det vil være minimum tre av dere mennesker som vil reise til en annen seksjon av universet (månen) ved et transportmiddel. La oss nå se en gang til på dette verset (84:18–20): Det sverges på fullmånen, det blir sagt videre til Adams barn at minimum tre av dere vil reise ved et transportmiddel. Fra hvor til hvor? Fra en seksjon til en annen seksjon. Første seksjonen som blir nevnt må være jorden fordi de det blir talt til, befinner seg på jorden. Men den andre seksjonen blir ikke nevnt, det blir

¹ Al-mofradāt fi gharīb-il-Qorʾān, s. 202.

Troens søyler

ikke sagt at dere skal til månen. Gud valgte bare å si en annen seksjon. Vi forstår at vi ikke bare skal reise til månen, men vi vil reise til andre planeter også. Derfor sa Gud *ṭabaqinn* (طبق) og gjorde hele setningen i ubestemt form. Grammatikken lærer oss at et substantiv i ubestemt form er noe som ikke angir et avgrenset, bestemt eller kjent betydningsinnhold. Med det for øye blir betydningen at en annen seksjon kan være hvilken som helst seksjon av universet. Men den første seksjonen som menneskene vil komme til, er månen, derfor ble det sverget ved månen først og så ble resten berettet. Blant alle universets seksjoner er månen den som er jorden nærmest. Menneskeheten fikk meddelt dette for ca. 1400 år siden: Minimum tre av dere vil reise ved et transportmiddel først til månen og så til andre planeter. Dette stemmer, menneskene begynte med månen og nå har de kommet seg til andre planeter som Mars, og det vil fortsette. Disse reisene til menneskene er et bevis på oppstigningsreisen til profeten Mohammad *صلى الله عليه وسلم*. Den eneste forskjellen er at menneskene bruker lengre tid på å komme seg til sin destinasjon fordi transportmiddelet deres er lagd av dem selv, mens transportmiddelet til profeten Mohammad *صلى الله عليه وسلم* var lagd av guddommelig kraft. Gjennom dette bevises også det at det som var umulig å tro på for menneskene, beviste teknologien for dem at er mulig. Det er mulig å reise fra et sted til et annet sted på svært kort tid selv om stedene ligger langt fra hverandre. Tiden har vist seg å være et stort bevis på det menneskene alltid har sagt om at det vil ikke skje eller kan ikke skje. Det har ikke bare blitt mulig, men det har skjedd også. For menneskene har det alltid vært svært vanskelig å forstå en ting inntil deres øyne vitner om det, fordi menneskenes oppfattelse krever erfaring og opplevelse. Derfor er hjernens beslutning avvisende og ikke endelig svar på noe. Mens Koranens enhver beslutning er rettledning for all tid og for alle mennesker. Derfor er det mange mennesker som nekter å tro fordi de ikke har opplevd eller erfart sannheten. Hvis de ser, erfarer og opplever det, først da er de villige til å tro, men noen ganger er det for seint. Det er viktig for oss å vite at å benekte sannheten bare fordi vår hjerne ikke har kapasitet nok til å oppfatte den, gjør oss ikke til vise mennesker. Framgangen

Troen på skriftene

befinner seg i troen på det skjulte.

Men hvis vi fordyper oss videre i temaet vårt om reisen til månen, vet vi at det bare var to som var ute på månen. Den tredje av dem satt i den delen av romskipet som kun vandret rundt månen, slik at han kunne ta med seg tilbake den delen av romskipet som hadde landet på månen. Hvorfor ble det brukt flertallsform (minimum tre) i Koranen da? Denne forvirringen vil kun dukke opp hvis vi ikke følger med på hva som blir lært til oss. For det som blir fortalt oss, er at minimum tre av menneskene vil komme seg til seksjonen månen, ikke hvor mange som vil lande på den eller hvor mange av dem som vil gå på den. Alle er vel enige om at det var tre som kom seg til månen, om man er en troende eller ei. En var i den delen som vandret rundt månens omkrets, mens de to andre landet på månen. *Ṭabaq* (طبق) er ikke bare en planets jordoverflate, men det er også det området hvor den planetens tyngdekraft gjør sin effekt. Dette området kan ha sin rekkevidde på flere tusen kilometer rundt planeten i verdensrommet.

Koranen lærer menneskene at dere vil reise fra jorden til andre planeter og årsaken til slike framskritt er det Gud sier i Koranen: «Alt som i himlene og på jorden er, har Han stilt i deres tjeneste.»¹

Det siste i verset (84:18–20), som er en setning som viser til forbauselse, legger ikke skjul på at de tre som vil reise, ikke vil være troende. Vi har sett at det er tre ikke-muslimer som reiste til månen, som ikke bare så månen, men opplevde den også, men likevel vil ikke folk tro på Koranens sannhet.

En ikke-muslimsk franskmann bekrefter det Koranen sier om mennesket og verdensrommet. Denne franskmannen heter Maurice Bucaille, og i sin bok *The Bible, The Qoran and Science* i kapitlet *The Qoran and Modern Science* om temaet *The Conquest of Space*, skriver han følgende:

Erobringen av verdensrommet

Fra dette synspunktet er det tre vers fra Koranen som krever vår

¹ Koranen 45:13.

Troens søyler

fulle oppmerksomhet. Det ene gir følgende uttrykk for sitt synspunkt, uten noe spor av uklarhet, om hva man vil oppnå. I de to andre belyser Gud hvor overrasket de vantro ville ha vært hvis de var i stand til å løfte seg til himlene. Han omtaler en teori som ikke vil bli virkeliggjort før seinere. Man kan tvile på om at dette verset antyder muligheten et menneske en dag vil oppnå, som vi per i dag kaller for «Erobringen av verdensrommet». En må legge merke til at Koranens tekst forutsier ikke bare inntrengen ved regionene i himlene, men også jorden, for eksempel utforskningen av dens dybder.

1) Det første verset er i kapittel 55, vers 33: «Dere forsamlinger av dsjinner og menn, om dere er i stand til å trenge gjennom himlenes og jordens regioner, så gjør det! Dere trenger ikke gjennom uten autorisasjon.»

2) De to andre versene er tatt fra kapittel 15, versene 14 og 15. Gud taler om de vantro fra Mekka: «Om Vi hadde åpnet en port i himmelen for dem, så de når som helst kunne stige opp gjennom den, ville de si: 'Øynene bedrar oss! Vi er forhekset!'». Det ovennevnte uttrykker et forbløffende merkverdig syn, forskjellig fra alt det en kan tenke seg.

Når vi snakker om erobringen av verdensrommet, har vi to forløp, som blir nevnt i Koranen. Et av dem refererer til det som vil bli virkeliggjort takket være den intelligensen og genialiteten som Gud vil gi menneskeheten. Det andre beskriver en begivenhet som de vantro fra Mekka aldri vil være vitner til. Begivenheten vil bli vitnet av andre, som det ble antydnet i det første verset (55:33). Det beskriver de menneskelige reaksjonene til uventede syn, som de som reiser ut i verdensrommet vil se eller oppleve: Deres bedragende blikk, som blikket er i drukkenskap, følelsen av å være forhekset ...

Det er akkurat slik astronautene har opplevd og erfart reisen ut i verdensrommet siden første gang i 1961. Det er et helt nytt syn, derfor presenterer det seg for mennesket i verdensrommet, og fotografiene er velkjent for denne tidens folk.¹

Fra dette lærer vi at informasjonen om det som skal skje eller har

¹ The Bible, The Quran and Science.

Troen på skriftene

skjedde, befinner seg i Koranen.

- Det fjerde beviset

Koranen er også en komplett skrift når det gjelder kunnskap og viten. All fordelaktig kunnskaps kilde er Koranen. Qāḍi Abo Bakr bin ‘Arabi skrev om Koranens kunnskapsmengde at det er 77 450. Dette er antallet på Koranens bokstaver, ut fra dette får vi vite at alle bokstaver som er i Koranen, er grunnlaget for en eller annen ting som mennesket jobber med. Enhver form for kunnskap og praksis blir dannet fra Koranen.

‘Abdollāh bin Mas‘ūd رضي الله عنه beretter at Guds sendebud صلى الله عليه وسلم sa: «Enhver bokstav fra Koranen har en synlig form og en åndelig form. Alle synlige og åndelige former har en grense for begynnelse og endelse.»

Det vil si at alle bokstaver i Koranen har fire deler. Basert på denne beretningen ganger qāḍi Abo Bakr bin ‘Arabi 77 450 med fire og får 309 800, som utgjør Koranens kunnskaps antall. Dette er synspunktet til én person. Imam Rāzi sa: «Bare i *ta‘awwoz*^I og *tasmiyyah*^{II} befinner det seg flere 100 000 ting, tenk hva som skjuler seg i de resterende.» Imam Rāzis ord lærer oss at mengden av Koranens kunnskap er langt mer enn vi kan forestille oss. Koranen taler på forskjellige måter, og en ting kan innebære flere løsninger. Mengden av Koranens kunnskap kan egentlig ikke måles. Om det skulle gjelde kunnskap om noe, en praksis, en vane, arbeid, vitenskapen eller teknologien –, det er ingen slik ting som Gud har skapt som ikke er nevnt på en eller annen måte i Koranen.

Filosofi blir regnet som kilde til all kunnskap, fysikk og biologi var også til å begynne med en del av filosofien. Dette er de tre kunnskapene som argumenterer om det fysiske universets virkeligheter. Filosofien har helt fra begynnelsen til i dag diskutert tre ting: Hva er sannheten? Hva er kunnskap og hvordan er det mulig? Hva er menneskets mest enestående forbilde? Med andre ord er det filosofien diskuterer om: sannheten, kunnskapen og det mest enestående forbildet.

^I *Ta‘awwoz*: أعوذ بالله من الشيطان الرجيم – Jeg søker vern hos Gud mot Satan den forviste.

^{II} *Tasmiyyah*: بسم الله الرحمن الرحيم – I Guds, den mest Barmhjertiges, den evig Nåderikes navn.

Troens søyler

Fysikkens tema for forskning er: Hvordan og når oppstod dette fenomenet universet? Hva er årsaken til det fysiske universets bevegelse?

Biologiens tema er: Hva er alle skapningers opphav? Hva er årsaken til livet og alt det som beveger seg og svever i universet? Konklusjonen blir: Alle tre feltene er opptatt med å finne ut sitt. Til den dag i dag går biologien og fysikken fram ved å forske og prøve ut, men til nå har de ikke erklært at vi kjenner til måten livet ble til på, eller årsaken til dets bevegelse på en sikker måte. Slik har heller ikke filosofien klart å konstatere at dette er sannheten om universet. Selv etter flere tusen års menneskelig strev og anstrengelse har ikke denne kunnskapen klart å oppnå sitt endelige stadium, mens Koranen løser hele problemstillingen til filosofien ved å si: «Les i din Herres navn, Han som skapte (alt som er). Skapte mennesket av en hengende masse. Les, din Herre er den mest Sjenerøse, Han som lærte å skrive med pennen, Han som lærte mennesket alt det det intet visste.»¹

Hvis vi ser nøye på disse versene, forstår vi at filosofiens alle svar har blitt kunngjort her. Man kan sammenligne filosofiens arbeid med disse versene og forstå at ingen av filosofiens påstander innebærer et endelig svar. Mens Koranen ikke bare har gitt dem svar på deres spørsmål, men også våget å si at dette er det endelige svaret. Nå er det opp til forskerne å forske på det Koranen sier og få fatt i det endelige svaret.

De sakene som biologien og fysikken forsker på, er følgende:

1. Universets skapelse og dets strukturelle system
2. Skapelsens perioder og evolusjonens æraer
3. Fysisk og kjemisk grunnleggende formasjon av universet
4. Jordens og livets tilsynekomst
5. Fysisk og kjemisk prosess av livets evolusjon
6. Natur og fenomenet av himmelske kropper
7. Det menneskelige livets opprinnelse og dets utvikling
8. Plantelivet og dyreriket
9. Det menneskelig produksjonssystem

¹ Koranen 96:1–5.

Troen på skriftene

Alle disse vitenskapelige temaene har Koranen talt om på forskjellige steder. Vi kan se på tre av de punktene:

«Og har ikke de vantro tenkt grundig over at universets øvre deler og nedre del begge var fortettet i en form av enhet, Vi skilte dem deretter fra hverandre? Og Vi lot alle levende vesener oppstå av vann. Vil de da ikke anta troen? Og Vi skapte faste fjell på jorden for at den ikke skulle begynne å skjelve med dem (mens den roterte i sin bane) og Vi skapte på den vidstrakte veier, slik at folk skulle nå sine destinasjoner. Og Vi gjorde himmelen til et vel bevart tak, men de vender seg bort fra Hans jærtegn. Og Han er Den som skapte natten og dagen, og solen og månen som beveger seg i sine bestemte baner. Og Vi har ikke skapt før deg noe menneske som har fått evig (jordisk) liv, så hvis du dør, vil da de leve i all evighet?»^I

«Enda Han skapte dere fase for fase, ser dere ikke hvordan Gud har skapt de syv himlene lagvis, gjort månen til skinn der og solen som lysets kilde? Og Gud har latt dere vokse som vegetasjon fra jorden. Så vil Han bringe dere tilbake inn i den og vil igjen bringe dere fram. Og Gud har gjort jorden til en utstrakt grunnflate for dere, sånn at dere kan vandre omkring på dens vidstrakte veier.»^{II}

«Gud er den som skapte himmel og jord og alt det som imellom dem begge er, på seks dager (seks tidsperioder). Så inntok Han plass på tronen, dere har ikke noen velynder unntatt Ham og ei heller fortaler. Vil dere da ikke ta til dere formaningen? Han tilrettelegger alle affærer fra himmelen til jorden. Så stiger de beslutningene opp til Ham på en dag, som måler ett tusen år ifølge deres regning. Han er Allviteren av det usette og synlige, den Allmektige, den evig Nåderike. Han formet vel alt det Han har skapt. Han innledet menneskets skaping av leire (en navnløs gjenstand), så videreførte Han dets avkom av svak maktløs væske. Deretter ga Han kroppen en ekte form og etter det blåste Han i den kroppen en sjel fra Seg. Derpå ga Han dere hørsel, syn, tenkeevne, men der er svært få som viser

^I Koranen 21:30–34.

^{II} Koranen 71:14–20.

takknemlighet for alt dette.»^I

Hvis vi ser nøye på de tre punktene som ble nevnt, finner vi at det biologien og fysikken forsker på som den grunnleggende ledelse, befinner seg i Koranen. Denne ekstensie kunnskapen er Koranens fullkommenhet.

1) Ikke plass for tvil i Koranen

En særegenhet som Koranen besitter er at det den sier, er fritatt for tvil, Gud sier: «Dette er den skriften, hvori det ikke er noen plass for tvil!»^{II}

Setningen «hvori det ikke er noen plass for tvil», er generell og den er refererende. Absolutt alle blir informert her og ingen blir utelatt, disse ordene har to grunnleggende betydninger:

- Det er ikke noen tvil om at denne skriften er fra Gud.
- Det er ikke noen tvil om at denne skriften er stadfestet og troverdig.

Her har det ikke blitt sagt at ingen kan tvile på denne skriften, for det eksisterte folk som tvilte den gang, og det finnes også folk som tviler den dag i dag. De som tviler, kan tvile selv og prøve å få andre til å tvile så mye de vil på grunn av mangel på kunnskap, men Koranen har erklært at den er en skrift som tvil ikke har plass i. Det Koranen sier, har gang på gang vist seg til å være sant, de som tviler, blir på en måte utfordret her: Studer Koranen og finn noe som er usant.

Enhver bok og skrift kan tviles på, men det må være en årsak til det. Vi skal se på noen former som gjør at det ikke er mulig å tvile på en skrift:

- Skriften må være i sin ekte stand.
Da blir skriften eller boken kalt genuin. Det vil si at den skriften som et folk har, er den fortsatt i sin ekte stand eller er den blitt forandret? Inneholder den de ordene som ble åpenbart til profeten? Har den blitt skrevet (innført) i den profetens tid? Hvis man får svaret «Ja» på disse spørsmålene, blir skriften kalt genuin (ekte).
- Skriften må være troverdig.
Dette blir kalt skriftens «autentisitet», som vil si en vurdering av om skriftens ord har blitt forandret etter profetens død. Hvis

^I Koranen 32:4–9.

^{II} Koranen 2:2.

Troen på skriftene

svaret er «Nei» i dette tilfellet, vil skriften bli kalt autentisk (sann).

- Skriften er bevart for innblandinger.
Dette blir kalt skriftens «integritet». Det betyr at menneskene ikke har blandet seg i den, og at de har latt Guds ord få være Guds ord. De har ikke vært respektløse og forandret Hans ord. Men en skrift som ingen vil klare å forandre, en skrift som vil vare for alltid i sin opprinnelige form, slik skrift kan bare bli kalt perfekt og intet annet.
- Skriften må være en verdig skrift.
En skrift som er verdt å følge og praktisere til enhver tidsperiode. Dette er skriftens gjennomførlighet, med det vil det si om skriften er verdt å følge selv om tidene forandrer seg. Hvis svaret er «Ja», vil skriften bli kalt gjennomførlig.

Faktum er at man kan begynne å tvile på enhver skrift, men hvis skriften består testen på de fire punktene som er nevnt, er det kun den skriften man med rette kan si: «Dette er den skriften, hvori det ikke er noen plass for tvil!»

Ingen annen religiøst skrift utenom Koranen oppfyller de fire tidligere nevnte kravene. Mange av de tidligere skriftene var slike at det sendebudet som kom med dem, ikke startet nedskrivningsprosessen av skriften selv. Det var som regel følgesvennene hans som husket læren utenat og formidlet det videre. Først da ble det skrevet ned og slik ble skriften til. Evangeliet er et eksempel blant andre. Men om et sendebud skulle ha gitt noen av sine følgesvenner en skrift og den ikke er i sin opprinnelige form i dag, kan den ikke stoles på. La oss se på toraen (Moseloven) kapittel 34, vers 5–8; der blir det berettet at profeten Moses عليه السلام døde i en alder av 120 år i det forjettede landet og ble begravd der, ifølge sin Herres befaling. Men til denne dag har ingen funnet hans grav. Israels barn gråt og sørget i 30 dager ved det stedet han døde. Vi ser at denne skriften har blitt skrevet ned etter profeten Moses' عليه السلام død og ikke kan være den samme som ble åpenbart for ham. Det er klart og tydelig at disse ordene ikke ble overlevert av profeten Moses عليه السلام, dette er noe de kristne og jødene bør tenke og se på grundig. Når en skrift ikke er det den utgir seg for å være og alt i den har blitt forandret etter som menneskene har følt for å gjøre det, kan man si at den ikke er troverdig, perfekt og heller ikke gjennomførlig

Troens søyler

– fordi den inneholder menneskelig innflytelse. Men Koranen er en slik skrift som Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم fikk skrevet ned deler av sine følgesvenner i sin tid, samtidig som mange av dem hadde memorert den. Koranen er fortsatt den eksakt samme skriften som ble åpenbart for profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم. Folk har undersøkt og strevd med å finne en annen versjon av Koranen, men de har aldri klart å finne det, mens de kristne har fire versjoner som de må akseptere. Hva kan vel være større bevis på Koranens fullkommenhet? Koranen er i seg selv et bevis på sin troverdighet og gjennomførlighet til enhver tidsperiode fordi den fortsatt er i sin opprinnelige form selv etter omtrent 1400 år. På jorden er det flere millioner muslimer som resiterer Koranen daglig og det er flere steder hvor den blir skrevet og publisert. I alle disse områdene snakkes det forskjellige språk og det finnes flere hundre år gamle koraner og det finnes nye koraner, men det er ingen forskjell på dem, de inneholder det samme. Hva er da et større bevis på dens integritet? Det er heller ingen tvil om Koranens fullkommenhet, i flere land finnes de tidligste utgavene av den. Vi kan sammenligne dem med dagens, vi vil ikke finne noen som helst forskjell. Når det kommer til praktiseringen av Koranens lære, er dens kunnskap og rettledning et levende lys. Den har alltid vært verd å følge og den vil alltid være det. Hvor mye man utnytter dens rettledning, er opp til ethvert folk. Om det ikke går noen godt fordi de ikke følger den, beviser det ikke at Koranens lære er dårlig, men derimot er tilhengernes praktisering dårlig og mangelfull. Det er flere ting som mennesker opplever og oppdager per i dag, som Koranen klargjorde for ca. 1400 år siden. Det er flere lover som dagens samfunn og politikk innfører i sine reglement, mens de har vært i Koranen fra begynnelsen. Det som er essensielt for oss å forstå, er at Koranens lære er moderne nok for å kunne gjelde for hvilken som helst tidsperiode. Ingen tidsperiode er utenfor Koranens rettlednings rekkevidde, om noen ikke tenker slik, bør han studere Koranen først og så dømme.

Koranen starter med et slikt mektig vers, der det sies at det ikke er tillatt å tvile på dens ord. I motsetning til Koranen er det ingen annen skrift som tør å si det samme. Det er viktig å tro at de andre skriftene en gang var Guds ord, men Koranen er fortsatt Guds ord og vil alltid være det. For den har fått garantien som ingen annen skrift har fått. En av årsakene til det er at Gud bevarer en skrift til den dag det er behov for

Troen på skriftene

den. Når det ikke er behov for den lenger, blir det sendt en ny skrift og den gamle blir opphevet. Dette var skjebnen til alle de tidligere skriftene, men behov for Koranen er ikke slutt og heller ikke vil det bli ferdig, derfor er den velbevart. Vi kan forstå det på den måten at Koranen vil være der så lenge menneskeheten er, og å fornekte behovet for den er å fornekte en åpenbar sannhet.

2) Mirakuløse Koranen

Koranen er både ordmessig og betydningsmessig et mirakel. Koranen gir forskjellige argumenter for det. Mange av de islamske lærde har skrevet om Koranens egenskaper og mirakler. For å forstå dette kan vi tenke oss at hvis en vakker ting blir vist for en forsamling, vil alle like den. Men det vil være enkelte deler av den som vil bli likt mer av hver enkelt i samlingen ifølge deres smak og behag. Alle vil tolke den tingen på sin egen måte. Koranen er en vakker skrift, som sier mye direkte og mye indirekte, det indirekte må som regel tolkes. Slik er det med Koranens mirakler og egenskaper, de må tolkes og det finnes forskjellige tolkninger. Her er noen få av dem:

- Makeløs.

Koranen argumenterer for sin innflytelse og sannhet gjennom makeløshet. Den kunngjør og utfordrer menneskeheten til å bringe dens make om den klarer, ved å si: «Si: 'Hvis alle mennesker og dsjinner skulle slå seg sammen om at de skulle bringe en (skrift) lik denne Koranen, selv da kunne de ikke bringe dens make, om de til og med skulle bli hverandres hjelpere.'»^I

Hele Koranen ble kanskje for tøff, så det ble gitt sjanse til menneskene å komme med ti kapitler som er tilsvarende. Gud sier: «Sier de han har diktet det hele opp? Si: 'Så kom med slike ti oppdiktede kapitler, da vel!'»^{II}

Men dette var for vanskelig for de ugudelige, så Gud utfordret dem igjen: «Hvis dere tviler om det Vi har nedsendt til Vår spesielle tjener, så bring et kapittel like godt og kall på alle deres hjelpere utenom Gud (fordi Gud ikke er en av dem), om dere er sanne.»^{III}

^I Koranen 17:88.

^{II} Koranen 11:13.

^{III} Koranen 2:23.

Troens søyler

Etter dette ble de ugudeliges nederlag klart, de ville aldri klare dette, og historiens 1431 år er vitner på dette. Herren over all ære sier: «Men hvis dere ikke makter å gjøre det, og aldri vil dere makte å gjøre det, så vakt dere for ilden, hvis drivstoff er mennesker og steiner, som er forberedt for de vantro.»^I

Dette er et sant argument for at Koranen er en guddommelig skrift og historien er vitne til dette. Mange har prøvd å motbevise dette, men ingen har klart det og aldri har noen klart å komme med et kapittel like godt. Om noen skulle ha klart dette, ville det helt sikkert ha kommet ut flere utgaver av Koranen også. Slik som det var 133 forskjellige utgaver av evangeliet til å begynne med, men så ble 129 erklært uriktige og fire ble erklært troverdige. Vi kjenner til disse fire utgavene som Johannesevangeliet, Markusevangeliet, Lukasevangeliet og Matteusevangeliet. Men det merkelige er at ingen av de kristne er enige om å følge ett av dem. Islam er spredd over hele verden lik kristendommen, folk har forskjellige kulturer, språk, hudfarger eller bakgrunner, men de har én skrift de følger, og det er Koranen.

- **Komplett og feilfri.**

Gud har selv påtatt seg ansvaret for å passe på Koranen ved å si: «Sannelig, det er Vi som har åpenbart formaningen, og i sannhet, det er Vi som skal vokte den.»^{II}

Dette er årsaken til at ingen vil klare å gjøre noe med denne skriften, slik som å forandre den eller bytte om på dens vers og komme seg unna med det. Det vil bli oppdaget, og det vil bli oppklart med det samme at dette er falskt. Gud holder Sine ord, og Han har lovet å passe på denne skriften, derfor er denne skriften både komplett og feilfri. Profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم pleide å be sine følgesvenner om å skrive ned Koranen når det ble åpenbart noe for Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم. Profeten صلى الله عليه وسلم og flere av følgesvennene kunne Koranen utenat. Samtidig ble også muntlige overleveringer basert på profetens صلى الله عليه وسلم tradisjoner og livsførsel memorert. Men følgesvennene samlet begge disse hver for seg og lot dem ikke bli blandet.

^I Koranen 2:24.

^{II} Koranen 15:9.

Troen på skriftene

Under Abo Bakrs رضى الله عنه tid som muslimenes kalif ble den første skriftlige formen av Koranen laget, men den beholdt sin opprinnelige form. Intet ord var annerledes enn det Hans Nåde صلى الله عليه وسلم hadde fått sine følgesvenner til å notere. Vi må huske at Koranen ble åpenbart bit for bit, for eksempel så kunne et vers fra kapittel ti bli åpenbart før et vers fra kapittel ni. Men Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم forklarte hvor verset skulle plasseres, og hvilket kapittel det tilhørte. Men Koranen ble først publisert i den tredje kalifens tidsperiode, det ble laget syv kopier av den originale Koranen fra Abo Bakrs رضى الله عنه tid, og disse syv kopiene ble videresendt til muslimenes syv største byer. Alle muslimske lærde og ledere aksepterte og godtok dette som Koranen fordi alle hadde noe skrevet ned fra Koranen og det fantes folk som kunne den utenat, de dobbeltsjekkete og kom til enighet. Kalifen 'Osmān bin 'Affān رضى الله عنه gjorde sin del av jobben som ansvarlig for denne prosedyren, men egentlig skjedde alt dette ved Gud: «Sannelig, det påligger Oss å sammensette den og dens resitasjon.»^I

Det er viktig å få med oss en historisk troskapsed mens vi er inne på dette temaet. Gud lot 'Osmān رضى الله عنه få æren av å samle Koranen, men Han kunne ha valgt noen andre følgesvenner også. For å forstå dette må vi se på det som skjedde da fredsslutningen ved Ḥodaybiyah ble inngått. Profeten صلى الله عليه وسلم sammen med sine følgesvenner slo leir ved Ḥodaybiyah og 'Osmān رضى الله عنه ble sendt som megler til de vantro. Men de vantro fanget ham og et rykte ble spredd om at 'Osmān رضى الله عنه var blitt drept. Da profeten صلى الله عليه وسلم fikk vite om dette, krevde Hans Nåde صلى الله عليه وسلم en troskapsed fra sine følgesvenner, som er kjent som *Bay'at-or-Riḍwān*^{II}. Koranen omtaler denne troskapseden ved å si: «Sannelig, de som inngår troskapsed med deg (ved din hånd), inngår uten tvil en troskapsed med Gud. Guds hånd er over deres hånd.»^{III}

Gud erklærte profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم hånd som Sin hånd. Gud erklærte med disse ordene at den troskapseden som

^I Koranen 75:17.

^{II} Bay'at-or-Riḍwān: بيعة الرضوان – Tilfredsstillelsens troskapsed.

^{III} Koranen 48:10.

Troens søyler

ble inngått med Hans Nåde صلى الله عليه وسلم, ble inngått direkte med Ham. Når alle følgesvennene hadde inngått en troskapsed, sa Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم: «Vår Herre! ‘Osmān har gått for Din og Ditt sendebuds sak, profeten صلى الله عليه وسلم la den ene hånden sin på den andre hånden og sa at dette er ‘Osmāns troskapsed, denne troskapseden var bedre enn de andres.»¹

Det er to ting som blir oppklart ved denne hendelsen:

a) De vantros propaganda om at ‘Osmān رضى الله عنه var blitt drept, lurte ikke Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم. Hvis Hans Nåde صلى الله عليه وسلم hadde trodd det, ville profeten صلى الله عليه وسلم aldri ha inngått en troskapsed på vegne av ‘Osmān رضى الله عنه på sin hånd fordi ed inngås med en levende person og ikke en død person.

b) Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم erklærte ‘Osmāns رضى الله عنه hånd som sin hånd, mens ifølge verset ble profetens صلى الله عليه وسلم hånd erklært som Guds hånd. Dermed kan det sies at Gud erklærte ‘Osmāns رضى الله عنه hånd som sin hånd fordi profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم sa om sin hånd at dette er ‘Osmāns رضى الله عنه hånd og det var ved ‘Osmāns رضى الله عنه hånd Gud skulle samle Koranen.

- Fri for uoverensstemmelse.
Koranen gir også bevis på at den er fri for uoverensstemmelse. Hvis vi ser på andre skrifter, vil vi finne mange uenigheter blant dem, som forskjell på emnene, forskjell på navnene til profetene og uenigheter om hvilken familie de tilhører, uenighet om hendelser, antallet på en hær, utsagn. Men Koranens alle vers er i overensstemmelse med hverandre og alle stadfester hverandre og det er heller ikke noen form for uenigheter. I Koranen har flere hendelser blitt berettet flere ganger, det er forskjellige måter de har blitt berettet på. Noen steder blir hendelsen gjengitt mer detaljert enn andre, men helhetsmessig er det den samme hendelsen og den har lik konklusjon.
- Usedvanlig talemåte.
Før Koranen ble åpenbart, var det kun fire talemåter (kommunikasjonsmåter) som fantes hos araberne: ode/hymne, brev, tale og dialog. De kjente ikke til noen annen måte å meddele noe på. Koranens nye og usedvanlige talemåte var et mirakel i seg

¹ Tafsīr Ibno Kathīr 4:186–187.

Troen på skriftene

selv og det var en bestemt og vitende måte. Den usedvanlige talemåten til Koranen er unik, ingen bok eller skrift har denne talemåten. For å forstå den usedvanlige talemåten er det viktig for oss å få med oss to ting:

a) Forskjellige formål

Det vil si at Koranen omtaler ikke bare et emne i et kapittel, det kan hende at Koranen begynner med å sverge på en ting til å begynne med, så fortsetter den med å snakke om noe helt annet. Å omtale en kunnskap med en annen kunnskap i en vanlig bok blir nok ansett som latterlig, men Koranen – selv om den bytter på et emne innenfor ett og samme kapittel – beholder prakten i sin meddelelse og visdom. Slik som i det 93. kapittelet, der innledes det med å sverge ved formiddagens glød og natten når den mørkner, etter det blir det meddelt at Gud ikke er misnøyd med Sitt elskede sendebud صلى الله عليه وسلم, deretter blir det åpenbart et gledelig budskap for Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم. Så er det snakk om profetens صلى الله عليه وسلم barndom og Guds kjærlichkeit til profeten صلى الله عليه وسلم, etter det blir det befalt at man skal være god mot de foreldreløse og til slutt er det snakk om å bekjentgjøre Herrens godhet for hjerter som har fortapt seg i utakknemlighets mørke. I dette lille kapittelet er det snakk om flere forskjellige ting, ikke bare én ting og slik er det med de andre kapitlene av Koranen også.

b) Gjentakelse

Hvorfor gjentar Koranen seg så ofte? Av og til er meningen at man bare skal gjøre noen oppmerksom på en ting og da holder det med at en sier den tingen én gang. Men når det er snakk om at man skal få noe til å sitte, må det bli repetert. Hvis ikke det skjer, forsvinner den kunnskapen som har blitt meddelt. For at den som hører på eller lærer virkelig skal forstå, blir det repetert, men på forskjellige måter. Dette er grunnen til at Koranen gjentar seg flere ganger, for at det skal sitte i hjernen og hjertet.

- Profeten صلى الله عليه وسلم og det skjulte. Profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم kunnskap om og forhold til det skjulte er en virkelighet som de vantro fra Mekka fornektet. De

Troens søyler

spredde rykter om Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم og gjorde alt for å hindre at islam skulle spre seg. Det fantes ingen grense for hva de kunne si for å gjennomføre sine listige renker. De kalte profeten صلى الله عليه وسلم for trollmann, sinnssyk og løgner. Men til tross for at de sa alt dette, var det ingen som noen gang sa at Hans Høyhet صلى الله عليه وسلم ikke hadde kunnskap om det skjulte. Mange påstander ble framlagt om at Koranen var profetens صلى الله عليه وسلم egne ord, men det er ingen som har klart å bevise det, eller at Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم skal ha utdannet seg hos et menneske, før eller etter offentliggjørelsen av profetskapet. Profeten صلى الله عليه وسلم var kjent som: Den sanne og den pålitelige i Mekka. Men kunnskapen om det usette og alt kom fra Gud, og det var Hans vilje. Gud sier: «Og før denne Koranen verken leste du eller skrev du noe med din høyre hånd! Hvis det hadde vært så, ville falskhetens tilhengere ha tvilt.»^I

«Er da ikke dette et bevis nok for dem at Vi har åpenbart et slikt skrift for deg, som blir framlest for dem?»^{II}

Disse ordene beviser at denne skriften er åpenbaringer fra Gud og intet annet. Det er ikke mulig at en person plutselig begynner å lese og skrive av seg selv. Ikke nok med det, her beretter vedkommende om den kommende og den passerte tiden, lærer folk hvordan de skal tilbringe livet, skillete mellom rett og galt, står fram som en enestående politisk, åndelig og religiøs leder, lærer folk god moral, og mest av alt blir selv til verdens største visdoms- og kunnskaps- kilde. Revolusjonen han utfører, er en mektig og innflytelsesrik revolusjon som fører til fred i samfunnet, folk uten rettigheter får rettigheter, de som ble sett som mindre verdt, blir likestilte med andre, hudfarger spiller ingen rolle lenger og alt vedkommende gjør, er et perfekt eksempel for menneskeheten for resten av den kommende tiden. Hvordan kan det da påstås at det vedkommende sier, ikke er sannheten?

- Koranens beretninger om det skjulte.
Et av bevisene på at Koranen er sann, er dens beretninger om det skjulte: «Dette er beretninger fra det skjulte som Vi åpenbarer for

^I Koranen 29:48.

^{II} Koranen 29:51.

Troen på skriftene

deg.»^I

Dette var et av miraklene profeten صلى الله عليه وسلم fikk tildelt, når noen spurte Hans Nåde صلى الله عليه وسلم om noe, fikk vedkommende et tilfredsstillende svar, om det gjaldt fortid eller framtid. Koranen bekrefter dette selv ved å si: «Og han er ikke smålig med å berette fra det skjulte.»^{II}

Shaykh Shabīr Aḥmad ‘Osmāni skriver følgende om verset: «Denne profeten صلى الله عليه وسلم gir alle slags meldinger fra det skjulte, om det har med fortid å gjøre eller framtid. Om det har med Guds guddommelighet å gjøre eller Hans egenskaper, andre ting som helvete, paradiset, livet etter døden, om sannheten eller løgnen. Profeten صلى الله عليه وسلم er ikke smålig i det hele tatt når det kommer til å berette om dette.»

Videre skriver han: «Hva kan da spåmenn ha med profeten صلى الله عليه وسلم å gjøre, de forteller jo ukomplette ting fra det skjulte og så tilføyer de litt løgn og forteller deretter noe. Selv for å fortelle dette er de smålige.»

Det skjulte har blitt diskutert flere steder i Koranen, men vi skal kun se på to punkter:

- a) De tidligere generasjonenes hendelser
- b) Underretninger om det kommende (framtid)

a) De tidligere generasjonenes hendelser

Koranen har berettet mange hendelser om de tidligere generasjonene og profetene. Noen av dem fantes i de tidligere skriftene, mens andre ikke fantes. Men de hendelsene som var i de tidligere skriftene, var enten blitt forandret på eller så var de ikke detaljerte nok. Koranen stadfestet alle disse hendelsene og berettet mer detaljert. Derfor blir Koranen kalt: Den som stadfester det som var før den. Koranen beretter om flere store personligheter som vi finner i andre skrifter også, slik som profetene: Adam, Enok, Noah, Abraham, Isak, Ismael, Jakob, Josef, Moses, Esra, David, Salomo, Jonas, Jetro, Sakarias, Johannes, Jesus, Lot

^I Koranen 3:44.

^{II} Koranen 81:24.

Troens søyler

عليهم السلام og også andre personer utenom dette. Dermed blir dette et bevis på det skjulte i seg selv fordi den personen som lærte og framsa Koranen, var Guds sendebud صلى الله عليه وسلم og vi vet godt at profeten صلى الله عليه وسلم ikke studerte historie hos noen som helst for å bekrefte alle disse hendelsene og legge dem fram mer detaljert enn det de tidligere var. Kan dette være noe annet enn guddommelig kontakt og kunnskap om det skjulte?

b) Underretninger om det kommende (framtid)

Dette er et svært følsomt punkt, om en er troende eller ikke. For før et menneske har opplevd en ting, er det umulig for det å tro på noe. Slik som vi diskuterte månereisen tidligere: Før mennesket hadde reist til månen, ble det regnet som galskap i menneskenes øyne hvis noen skulle påstå at mennesket skulle reise til månen noen gang. Men nå som det har skjedd, er det helt akseptabelt. Slik har det blitt berettet svært mye om den kommende tiden, selv enden og starten på det nye livet har blitt berettet. De som kjenner til ḥadīth, vet også at Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم har berettet mye om framtiden. Historien er vitne til at det som er blitt sagt i Koranen eller ḥadīth, har vist seg å være sant.

Vi kan se på noen få eksempler fra Koranen:

1. Romernes seier

«Romerne har lidt nederlag i et land like ved. Og de vil snart seire igjen etter sitt nederlag, om noen få år. Avgjørelsen er Guds om det gjelder fortid eller framtid!»¹

Dette verset ble åpenbart i det femte året av profetskapet, ca. 614 år e.Kr. Det var da romernes kamp mot perserne hadde begynt, og kampen tok slutt ca. 616 år e.Kr. Det var romerne som led et bittert nederlag. Ifølge historikerne var det ca. 90 000 soldater fra romernes side som døde. Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم sa til sine følgesvenner at romerne igjen vil ta over det området og deres flagg vil vaie på nytt der. Dette var ikke mulig, i hvert fall ikke etter det som hadde skjedd, men Koranen ga til og med denne hendelsen en tidsgrense. Innen få år ville det

¹ Koranen 30:2–4.

Troen på skriftene

skje. Det blir sagt i verset: «*Bid' i sinān* (بضع سنين – noen få år)», Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم sa: «Det betyr tre til ni!», dette er gjengitt av både imam Ḥākim og imam Tirmizi. Vi får bekreftet at det ble fastsatt en grense for denne hendelsen, nemlig ni år. Det blir berettet at Abo Bakr رضى الله عنه pleide å rope dette varselet høyt i byen Mekkas gater.

Etter at romerne tapte på slagmarken for perserne, ville de ta tilbake det de hadde mistet. Omtrent åtte år etter nederlaget gjorde de seg klare til å angripe perserne. Romerne seiret og vant tilbake det de hadde tapt, dette hendte ni år etter varselet, det vil si ca. 623 år e.Kr. Dette varselet gjorde at flere vantro konverterte til islam og ble troende.

2. Erobringen av Mekka

I det sjette året av hijrah^I da muslimene vendte hjem fra Ḥodaybiyah, etter å ha inngått fredsslutningen med de vantro fra Mekka. Denne fredsslutningen gjorde at følgesvennene ble pessimistiske og følte at det var et slags tap. Men da kom trøsten fra Gud, og Guds sendebud صلى الله عليه وسلم ga følgende budskap til dem: «Sannelig, Vi har gitt deg en soleklar seier!»^{II}

Åpenbaringen kom for å gi de troende fred og ro i hjertet, slik at de måtte forstå at det sendebudet صلى الله عليه وسلم gjorde, var til muslimenes beste, videre blir det sagt i kapittelet: «Sannelig, dere vil gå inn i moskeen al-Ḥarām, om Gud vil, i trygghet med barbert hode eller stusset (klippet noe av håret) og uten frykt.»^{III}

Koranens ord viste seg å være sanne, muslimene erobret byen Mekka og fikk gjøre det de ville aller mest, besøke det hellige huset Ka'bah.

3. Islams seier

^I *Hijrah* (هجرة): *Hijrah* betegner profetens صلى الله عليه وسلم utvandring fra Mekka til Medina, muslimenes kalender er oppkalt etter ordet *hijrah*, som betyr utvandring.

^{II} Koranen 48:1.

^{III} Koranen 48:27.

Troens søyler

Det aller største varselet er det at de troende fikk vite at islam ville være den levemåten som ville gjelde og nå fram over hele verden en dag. Ennå fantes det stormakter som romerne og perserne på jorden. Araberne kunne ikke drømme engang at de noensinne ville bli en stormakt, men det skjedde, og Koranen sier: «Gud har lovet dem av dere som antar troen og handler rettskaffent, vil Han la regjere på jorden, slik som Han lot dem før dere. Uten tvil! Han vil gi den levemåten grunnfeste som Han har utvalgt for dem og vil forandre deres tidligere frykt til trygghet!»¹

Noe av det som blir nevnt ovenfor, har allerede skjedd, og noe av dette skal skje. Selv i Hans Høyhets صلى الله عليه وسلم tid hadde islam begynt å vokse enormt. Islam hadde ikke engang blitt 100 år gammel og dens herredømme strakte seg fra Kina til Spania og var spredd mellom disse landene. Etter hvert befant islam seg nærmest overalt: Afrika, Asia, Europa og Sør-Amerika. Islams flagg vaiet høyt en god lang stund, i ca. 600 år, men så begynte det å gå nedover for muslimene. Muslimene reiste seg på nytt etter Bagdads fall. Den storheten er kjent som de osmanske tyrkernes storhet, muslimene var igjen et ledende folk i verden. Men etter noen hundre år (ca. 600) gikk det igjen galt, og alt det muslimene hadde, tapte de. Disse versene beviser at Koranen er en skrift som Gud har sendt ned til Sine mennesker som rettleiding og det er ingen menneskelig innflytelse i den.

3) Framgangens garanti

Kun å adlyde Koranen er ingen garanti for nøkkelen til framgang, men å tro på den fullt forvisset er også en del av det. For å forstå dette må vi vite hva å tro fullt forvisset betyr, og hva garanti for framgang vil si. Profeten Abraham عليه السلام fikk se all verdens kongerike, slik at han kunne oppnå graden av den sikre troen. Koranen sier: «Og slik viste Vi Abraham alle rikene av himlene og jorden (underverkene av skaperverket), og det var for at han skulle bli av dem med

¹ Koranen 24:55.

Troen på skriftene

forvissningens øye.»^I

Profeten Abraham عليه السلام trodde fra før av, og han var klar over at hans Herre var den som var Kongen over alt som er. Hva er det verset snakker om? Vi lærer at etter troen kommer den sikre troen som blir oppnådd gjennom observering og kunnskap. Vi vet også at den som tror, tror at Gud evner alt, men likevel sier profeten Abraham عليه السلام til Herren: «Min Herre! La meg få se hvordan Du gjør de døde til levende.»^{II}

Gud spurte: «Tror du da ikke?!»^{III}

Gud var klar over at profeten Abraham عليه السلام trodde og hvorfor han spurte. Meningen med hele denne hendelsen var å vise menneskeheten at den som står Herren nær, løfter Han slørene for og avslører alt. Profeten Abraham عليه السلام hadde et spørsmål som han stilte, slik at han skulle få fred i hjertet og komme til graden av en fullt forvisset troende. Koranen sier: «Han svarte: 'Jo! Men jeg vil se det for å få ro i hjertet.'»^{IV}

Da fikk han ordre om å ta fire fugler, slakte dem og legge dem på forskjellige bakketopper, og deretter kalle på dem. Profeten Abraham عليه السلام gjorde det Herren hans befalte ham. Etter å ha slaktet dem, kalte han på dem, og de kom flyende til ham. Nå hadde profeten Abraham عليه السلام fått fred i hjertet og han hadde også observert Herrens evne og allmakt. Da fikk han en ordre til og det var: «Og vit nå (fra og med denne dag og i all evighet)! At Gud er den Allmektige, den Allvise.»^V

Slik ville også profeten Esra عليه السلام se de døde bli vekket til live, men han fikk selv smake døden og lå død i 100 år. Etter det fikk han se at Gud vekket hans esel til live, og at matnisten og drikken var like hele selv etter en så lang tid som 100 år. Koranen nevner det profeten Esra عليه السلام opplevde og sa etter å ha erfart Herrens allmakt: «Eller (har du ikke sett ham), han som gikk forbi en by som lå i ruiner med takene sine innsunket? Han sa: 'Hvordan skal Gud kalle den til live etter dens død?' Så holdt Han ham død i hundre år, deretter ga Han ham liv, og så spurte Han: 'Hvor lenge har du vært her (etter å ha dødd)?' Han sa: 'Jeg har vel

^I Koranen 6:75.

^{II} Koranen 2:260.

^{III} Koranen 2:260.

^{IV} Koranen 2:260.

^V Koranen 2:260.

Troens søyler

vært her en dag eller bare en del av en dag.' Gud sa: '(Nei!) Du har ligget her i hundre år. Se nå på din mat og dine drikkevarer, de har ikke engang forandret seg (blitt bedervet). Og se nå på eselet ditt, og dette er for at Vi skal gjøre deg til et tegn for folk. Og se nå på disse knoklene, hvordan Vi rister dem og bekler dem med kjøtt.' Da dette (fenomenet) var blitt soleklart for ham, erklærte han: 'Jeg har nå fått viten (ved visshetens øye) om at Gud har fullstendig makt over alle ting!''^I

Denne observasjonen er ikke fordi man ikke tror, for når man antar troen, antar man også automatisk troen på det skjulte. Men denne observasjonen er for å oppnå den sikre troen, slik at man blir en evig og blivende troende med full forvissning. De versene som vi har sett under dette punktet, er for å bli bevisst over at den sikre troen oppnås gjennom handling og observasjon, og det er først da man oppnår framgangens nøkkel. Koranen sier: «Tjen Herren din til du når den fulle forvissningen!»^{II}^{III}

Denne observasjonen er navnet på den sikre troen, det er derfor det blir befalt til menneskeheten at de skal tjene sin Herre!

Konklusjonen blir at det Vesenet som Koranen er ordene til, har kunnskap om både det skjulte og det synlige. Derfor blir nøkkelen til suksess oppnådd ved kunnskapen og å adlyde Hanm, og de skiller seg fra alle andre former av kunnskap og adlydelse.

La oss nå se på hva framgangens garanti betyr ifølge Koranen. Vi må huske at meningen med nedsendelse av Guds kunnskap er at mennesket skal ta den til seg og følge den fordi Guds kunnskap er en slik kunnskap som danner metaforiske bilder i menneskenes hode. Koranen illustrerer for oss hvordan belønningen og straffen vil være, eller den gjør det tydelig hva som hendte med de henfarne. Koranen legger ikke skjul på hvilken vei som må følges, og hvem som har rett på å bli fulgt. Det vil si at garantien ligger i handlingene og troen til en person. Meningen med Guds rettledning er at menneskene skal slippe å føle frykt og sorg både i denne verden og i den kommende verden. Koranen sier: «Så hvis det kommer rettledning til dere fra Meg, så (følg den!) de som følger Min ledelse, vil det ikke være noen frykt over og de

^I Koranen 2:259.

^{II} I det du gjør, slik at du ser den framgangen du opplever gjennom handlingene dine.

^{III} Koranen 15:99.

Troen på skriftene

vil heller ikke være sørgmodige.»^I

Hvis de troende konsentrerer seg litt om hva som står her, ser vi at det er det å følge rettledningen som er hele målet. Man kan følge rettledningen først når man ikke tviler på den, troen og adlydelsen er avhengige av hverandre. Hvis de troende kombinerer disse to tingene, lover Gud følgende til dem: «Og mist ikke motet, og ei heller vær sørgmodig. Og det er dere som vil være de seirende hvis dere er troende.»^{II}

«Og de som danner vennskap med Gud og sendebudet Hans og de troende, er Guds parti, som i sannhet vil seire.»^{III}

Her har de troende fått garanti, men forutsatt at de utfører handlinger som fører til framgang. Man kan ikke forvente å få alt gratis, man må ofre noe for å få noe. De troende må forstå at de må kjempe for Guds sak ved sine intellektuelle ferdigheter og få fram sannheten, ikke være late og heller ikke motløse, spesielt ikke bli sørgmodige når de møter litt motstand! Gud krever lydighet og gir i belønning det som menneskene ikke kan forestille seg. Belønningen kan man også smake i denne verden, men den sanne belønningen som venter oss i det hinsidige, er den største seieren. Framgangens garanti er ikke bare garanti i dette livet, men også i det hinsidige. Dette er en garanti for dem som kjemper for Guds sak, ved å få folk til å forstå at det er Han som er menneskenes Skaper, Ernærer, Velynder og Velgjører. De som strever for Herren, kjemper for Hans sak, de dør aldri, de har intet å frykte, de har kun godt i vente. Gud lover Sine troende mennesker alt det beste, og Gud er den som aldri svikter Sitt løfte. Menneskene evner å forstå det livet de lever per i dag, men det kommende livet er vanskelig å forstå for dem. Menneskene begriper ikke at framgang i dette livet er viktig, men framgangen i det kommende livet er langt viktigere. Derfor bør vi ikke kun tenke på å anstrenge oss for oss selv, men også anstrenge oss for andre, fordi å streve for andres sak er å gjøre en innsats for Gud. Den som begynner å tro at framgang i dette livet ikke er nødvendig, tar grundig feil! For Koranen lærer oss å handle rett i denne verden og så oppnå Guds velbehag både i det dennesidige og det

^I Koranen 2:38.

^{II} Koranen 3:139.

^{III} Koranen 5:56.

Troens søyler

hinsidige. Med andre ord, observerer du Guds kongerike i denne verden og oppnår Hans nærvær ved å tjene Ham og ved det blir sikker i troen, vil du oppleve framgang i begge verdener. Alt Koranen sier, er sannheten og framgangens nøkkel. Den er ingen påfunn eller trøstende diktning, Koranen sier: «Vi har ikke lært ham diktekunsten, det passer seg ikke for ham. Derimot er dette en klar formaning og Koran!»¹

Vi lærer av verset at Koranen ikke er et diktverk og heller ikke noen tomme ord. Det er ord som fører til framgang, og deres sannhet blir stadfestet av tiden.

Det er viktig å forstå at Koranen er til fordel for menneskene og er til nytte for enhver, uansett om en er troende eller ikke. Grunnen til det er versenes åndelige kraft og virkning. Koranens rettledning gjør ikke forskjell på menneskene, den er for alle mennesker og ikke en spesiell rase eller nasjon. Hvem det enn skulle være som velger å følge rettferdigheten, sannheten, godheten og alt det andre Koranen lærer, vil oppnå suksess i dette livet basert på gode handlinger. Ut fra dette vil vi forstå hvorfor det går dårlig med folk, selv om de tror – og det er alt de gjør. De følger ikke det Koranen sier, og det er den store grunnen til at de lider på jorden. Andre tror ikke, men følger rettferdigheten, sannheten og godheten og har et system i sine land. Det er ingen hemmelighet at det går dem godt fordi Gud garanterer menneskene Sine framgang så lenge de følger systemet Koranen lærer bort. De troende blir lovet framgang både i det dennesidige og i det hinsidige, men betyr det at de skal glemme alt annet enn troen og bare lene seg godt tilbake, eller bare sette sitt håp til: Vi vil bli berget fordi vi tror? Det er her de troende feiler, for hvis folk som ikke tror, kan oppnå framgang gjennom dens lære, som er basert på godhet, rettferd og sannhet, tenk da hva de troende kan oppnå gjennom Guds ord ved å være lydige og følge Hans budskap på en oppriktig måte.

¹ Koranen 36:69.

Kapittel 5: Troen på englene

Hvem og hva er englene?

Malā'ikah (ملائكة) betyr engler og er flertallet av ordet *malak* (ملك). *Malak* stammer fra *alaka* (ألك), som betyr: å sende. Vi finner også ordet *olōkah* (الوكة) fra samme stamme, som betyr: å formidle budskap eller å få fram budskapet. Englene er Guds budbringere, de underretter om Hans ord til Guds spesielle og utvalgte tjenere. Derfor blir de kalt *malā'ikah* (engler: budbringere). De lærde sier at englene er de som er forbindelsen mellom menneskene og Gud. Englene er de unike og utmerkete skapningene til Gud og består av lys og evner å forandre sine skikkelser. Vanlige mennesker kan ikke se dem i deres ekte skikkelse fordi menneskenes øyne bare evner å se det synlige og fysiske og ikke det skjulte og åndelige. Vi har diskutert litt om profeter, og vi vet at de er Guds spesielle og utvalgte mennesker som har høyere rang enn alle andre skapninger. Vi vet at de evner å se englene og snakke med dem, men det finnes også andre mennesker som evner dette. De er ikke på lik linje med profetene, men de har jobbet med seg selv og sin sjel, slik at Gud avslører noe av det skjulte for dem – de evner å se engler, prate med dem, de er kjent ved tittelen «helgener»¹.

Englene er en del av det skjulte og ikke det synlige, det vil si at de ikke er forståelig sanselige. Derfor er det mange som forneker englenes eksistens. Koranen omtaler englene og beskriver dem for det de virkelig er, altså Guds skapninger. De er overhodet ikke Hans døtre, ikke er de profeter, djevler og heller ikke alt det andre som menneskene har påstått gjennom tiden.

Englene i lyset av Koranen

Englene er verken mennesker eller dsjinner. Dsjinner er usynlige vesener lagd av ild, det finnes to typer av dem akkurat som mennesker, gode og onde. Men englene er kun gode, de adlyder Gud til enhver tid, og deres hjem er himmelen. Gud har gitt dem spesielle oppgaver, som å føre opp menneskers handlinger, passe på menneskene, og de har blant annet ansvaret for naturen. De er skapninger som verken evner ulydighet eller synd. Deres natur er fritatt

¹ Helgener er *aulyā'* (أولياء) på arabisk og betyr Guds hjertevenner.

for synd fordi de er skapt på den måten at de ikke kan synde, de er skapt av *nūr* (نور – lys). De er ikke ufredskapere og sprer heller ikke hat som mennesker og dsjinner. Derfor vil det ikke bli krevd regnskap av dem på dommens dag. Folk har gjennom tidene virkelig misforstått englene, noen har kalt dem Guds døtre, og andre har kalt dem Gud og gått så langt som til å tilbe dem. Koranen opplyser oss om dem, om hva de virkelig er, og hvordan de tilbringer sitt uendelige liv, vi kan se på noen eksempler: «Og de har lagd englene til Hans døtre, som egentlig er den mest Barmhjertiges tjenere!»^I

«Nei, tvert imot! De (englene) er (Guds) ærede tjenere!»^{II}

«De forherliger helligheten Hans om natten og om dagen, de tar ikke den minste pause.»^{III}

«Og du vil se englene sveve rundt tronen, idet de forherliger sin Herres hellighet ved å lovsynge Hans lovpris.»^{IV}

«De går ikke foran Ham i (å si) noe ord, og de handler kun ifølge Hans befaling.»^V

Etter å ha lest disse få eksemplene fra Koranen forstår vi at englene er Guds skapninger. De er en del av Guds skaperverk og ikke årsaken til fenomenet, slik som flere vitenskapsmenn påstår og gjerne vil at de skal komme innenfor deres forskningsprosess. De sier derfor at englene er en del av forskningens rekkevidde – «Scope of research». Vitenskapen diskuterer bare universets synlige og fysiske sannhet. Den forneker det åndelige, altså det skjulte. Derfor bør ikke vitenskapen prøve å lage dette til en del av vitenskapen, fordi den forneker egentlig denne teorien helt, men når den prøver å lage dette til en del av seg, blir hele saken av seg selv til en ikke-vitenskapelig diskusjon.

Om vår forståelses rekkevidde ikke skulle klare å forstå seg på englene, betyr det ikke at vi kan fornekte deres eksistens og samtidig si at dette er mot hjernens forståelse. Vi bør heller si at dette er utenfor hjernens rekkevidde enn å fornekte det. At noe er mot hjernens forståelse er, én sak, men at noe er utenfor hjernens rekkevidde, blir en hel annen sak. Hjernens forståelse er fullstendig avhengig av kroppens fem sanser. Det de fem sansene kan føle, se,

^I Koranen 43:19.

^{II} Koranen 21:26.

^{III} Koranen 21:20.

^{IV} Koranen 39:75.

^V Koranen 21:27.

Troen på englene

høre, lukte eller smake, er kun det hjernen kan forstå seg på. Når en ting ikke kan luktes, smakes, høres, ses eller føles, hvordan kan hjernen akseptere dens eksistens? Hvordan kan hjernen komme fram til hva det er, og hva det ikke er? Det er lett å forstå at hjernen vil forbli stille når det gjelder denne saken. Grunnen til at den er taus, er dens begrensninger og dens rekkevidde. Når man ikke har forstått noe, kan det ikke være rettferdig å erklære det som fantasi eller uekte. Spørsmålet blir da, eksisterer det ingenting annet enn det hjernen forstår, og det vitenskapen forteller? Tenker man kun på den måten at det sanne bare er det vitenskapen sier og intet annet, vil man komme ut på det stupet der man faller og mister sin tro på det skjulte. Hvis en skal kalle seg troende, må en vite såpass at troen på det skjulte er det hans tro er basert på. For å forstå seg på det skjulte må man ha formler og skrifter fra det skjulte, akkurat som når et menneske har en fysisk sykdom, så er det en lege som har kunnskap om det fysiske som kan helbrede ham. Om noen skulle ha psykiske problemer, er en psykolog den beste løsningen. Ingen av de to typene nevnt ovenfor kan henvende seg til en annen type ekspert, det hadde ikke hjulpet dem om de hadde henvendt seg til en bilmekaniker eller en dyrlege for å få hjelp. Når sjelen trenger hjelp og en person trenger mer kunnskap om det skjulte, må man henvende seg til Gud og Hans sendebud Mohammad صلى الله عليه وسلم. Det er gjennom dem vi kan lære om det skjulte, og ikke gjennom dem som fornekte det.

Kapittel 6: Troen på skjebnen

Al-qadr (القدر)

Ordet *qadr* (قدر) stammer fra *qadara* (قدر) *qadira* (قدر), *qadrā* (قدرًا), *qodrah* (قدرة), dets grunnbetydning er å beregne, vurdere, skape eller skrive noe og å være mektig nok til å evne noe. Men ifølge islamske terminologi betyr det den avgjørelsen som Gud tar, som skjer når det er bestemt at det skal skje. Gud har mangfold av alt, men han nedsender Sine gaver gjennom Sin plan og når Han vil. Gud sier i Koranen: «Og det finnes ingenting (i universet) som ikke har sitt forråds-kammer hos Oss, men Vi nedsender den kun i en bestemt mengde.»^I

Denne planen er det vi kaller skjebnen, den er den siste søylen i troen. Det utgjør seks søyler, skjønt mange velger å dele opp troen i syv søyler:

- Troen på Gud
- Troen på sendebudskapet
- Troen på det hinsidige
- Troen på skriftene
- Troen på englene
- Troen på oppstandelsen
- Troen på skjebnen

Vi har diskutert troen gjennom seks kapitler/søyler ved å slå sammen «troen på det hinsidige» og «troen på oppstandelsen».

Det underligste ved dette kapittelets tema er at folk diskuterer mye om det, enda Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم har advart oss om å ikke drøfte det på den måten som folk flest gjør. Hans Høyhet صلى الله عليه وسلم sa: «Satan kommer til en av dere og spør: 'Hvem skapte deg? Hvem skapte Han som skapte deg?'^{II} Stopp her, tenk ikke lenger, be om Guds vern mot Satan den forviste!»

Profeten صلى الله عليه وسلم advarte oss mot dette for at folk ikke skal henge seg opp i denne saken fordi saken er utenfor vår forståelses rekkevidde, derfor er det kun villfarelse som kan bli resultatet av å rote seg bort i et slikt uforståelig spørsmål. Spørsmålet har alltid vært en omdiskutert sak, mange av de lærde

^I Koranen 15:21.

^{II} Satan ønsker å villedde mennesket til å tenke: «Hvem skapte Gud?»

har diskutert dette ifølge sin forståelse. Mange ikke-troende skolerte folk har også drøftet det, alle filosofers største tema har vært: Hvor kommer alt dette fra?

Vi kan prøve å se på hva Koranen sier om hvor alt det eksisterende kommer fra. Derfor er det viktigst for oss å lære oss forskjellen mellom skapelsen av en handling og utføringen av en handling først. Koranen lærer oss at det er Gud som har skapt mennesket og dets handlinger: «Enda det er Gud som har skapt dere og deres handlinger.»^I

I dette verset blir både menneskene og deres handlinger rettet til Gud, det er Gud som blir kalt begges Skaper. Men vi må huske at å skape noe er noe annet enn å utføre det, med andre ord er det mennesket som utfører sine handlinger, men det er Gud som har gitt ham evnen, og det er Gud som har skapt menneskets kropp som det gjør arbeidet sitt eller utfører handlingen sin med. Det er Gud som er Skaperen, og mennesket som er utføreren. Det er menneskene som bestemmer over sine handlinger, om de skal gjøre noe nyttig eller ikke, det er de selv som er ansvarlige for sine handlinger, og ikke Gud. Koranen redegjør for at mennesket ikke er skaper av sine handlinger, men den ansvarlige utføreren og den som vinner eller taper noe av handlingen. Koranen sier: «Uten tvil! De som begår synder og blir omringet av syndene sine, er slike som vil gå inn i ilden, og der skal de være for alltid!»^{II}

«Gud belaster ingen sjel mer enn det den makter; det den har fortjent av godt, for det er det en belønning, og det den har fortjent av synd, for det er det pine.»^{III}

Det vil si at utføreren har noe å vinne eller tape gjennom sine handlinger, men ikke Skaperen. Vi forstår også at alt er Guds skapelse, og alle skapningene er avhengige av Ham. Alt det mennesket gjør: går, står, leser, skriver, sitter, prater, løper, tenker, snakker eller hører, er en form for handling og i og med at handlingen får en form, er den også en skapning av Gud. Men fordi det er mennesket som har noe å vinne eller tape på den handlingen og ikke Gud, vil det bli kalt for menneskets handling og Guds skapning.

For å forstå dette kan vi se på hvordan et barn blir født, vi kjenner alle til at det er en seksuell handling som gjør at barnet blir til, men fortsatt så hender det slik at det er mange som ikke får barn, selv om de prøver. Barn er

^I Koranen 37:96.

^{II} Koranen 2:81.

^{III} Koranen 2:286.

Troen på skjebnen

en del av skjebnen, deres fødsel skjer ved Guds plan. Det er Han som bestemmer hvem som skal komme til denne verden. Her ser vi at hvis ikke Gud bestemmer at barnet skal bli til, blir det ikke til. Det er Han som gir alt og det er gjennom Hans plan ting skjer. Herren sier: «Men da Han ga dem et friskt barn, begynte begge å holde andre likestilt med Ham for det barnet Han hadde gitt dem, men Gud er langt mer høytstående enn det de likestiller med Ham.»^I

Mennesket fortjener ved sine handlinger, men er fortsatt hundre prosent avhengig av Gud, for alt det gode menneske får, er takket være Gud.

Vår fordypning i forståelsen mellom skapelsen av en handling og utføringen av en handling, fører oss til et nytt spørsmål: Er det nødvendig å være synlig hvis man eksisterer eller er en del av skapelsen?

Mange mener at menneskenes handlinger er deres skapelser, hvordan kan man si at det er noen andre som står bak dem da? Derfor dukker spørsmålet opp om det er nødvendig at man må være synlig hvis man er en del av skapelsen eller ikke? Faktum er at alt er ikke synlig selv om det er en del av skapelsen: «Jeg sverger på det dere ser, og det dere ikke ser!»^{II}

Selv vitenskapen innrømmer at det er mye som eksisterer mellom himmel og jord som vi ikke evner å se. For eksempel er det tonnevis av luft i et rom, men vi evner ikke å se den, selv om vi alle innrømmer at den eksisterer. En lyd eller stemme eksisterer, men vi ser den ikke, og vi forneker ikke dens eksistens. Hvis vi holder oss for ørene, så forsvinner lyden totalt, men til tross for at vi ikke hørte den, eksisterer den. Dermed blir det bekreftet at det er ting som eksisterer, men uten at vi forstår oss på dem, eller at vi velger å ikke forstå oss på dem. Alt trenger ikke å være synlig for å eksistere, sansene våre føler og opplever millioner av ting daglig uten å se deres fysiske stand. Vi forstår alle disse tingene gjennom sorg og glede og behag og smerte, men ser dem ikke, slik kan man forstå seg på det skjulte hvis man virkelig setter sin lit til Gud.

Selv er mennesker noe synlig, derfor forlanger de også at alt skal være synlig. Men menneskenes handlinger er ikke alltid synlige, de kan være det og de kan ikke være det også. Vi ser de kroppsdelene handlingene blir gjort med, men noen ganger ser vi ikke hva som blir gjort, man kan ta tankene til en person som et eksempel. Vi vet at vedkommende bruker hjernen sin for å

^I Koranen 7:190.

^{II} Koranen 69:38–39.

Troens søyler

tenke, og vi er alle enige om at tanker eksisterer, men ser vi tankene til en person? Vi vet også at følelser er navn på en ting, men før noen skriver dem ned eller handler ved dem, er det ingen som vet hvordan følelsene var eller er. Slik er det også med sinne, kjærlighet, nåde, sjalusi, hat og hovmod, alle disse tingene eksisterer, men de har ingen synlig form og figur. For oss er det ikke nødvendig å se dem, men å forstå dem er viktigere og det er slik vi tar oss av disse affærene. Vi går ikke rundt og ser etter om vi kan se formen deres, men heller forstå oss på dem ved den personen som har noe av dette inni seg, ved å begripe den persons ord og handlinger. Hvorfor skulle det være vanskelig å forstå seg på det skjulte da når vi har Guds ord i form av Koranen, når vi har Guds velbehag i form av vår mester Mohammads صلى الله عليه وسلم praksis.

Når vi ønsker å vite om en person har sinne i seg for oss eller kjærlighet, graver og spør vi vedkommende om ting og lærer oss om følelsene hans. Vi ser ikke følelsene til å begynne med og vi ser dem fortsatt ikke etter å ha forhørt oss med den personen, men vi forstår dem. Det samme gjelder det skjulte, vi må grave i det og målet er å forstå det, ikke se det! Fordi de som tror uten å ha sett, vil se sin Herre på dommens dag som man ser en skinnende måne på en skyfri natt. Derfor er det viktig for oss å forstå at det eksisterer ting som vi ikke ser, og at det fins mange skapninger av Herren som ikke vi evner å se. Handlingene er også Guds skapninger, de tilhører Ham basert på deres eksistens, og menneskene tilhører de basert på deres utførelse.

Belønning og straff har også med å utføre handlingen å gjøre og ikke skape den. Koranen gjør det innlysende for oss at det er utføreren, mennesket, som er ansvarlig for sine handlinger og ikke Skaperen, Gud, fordi det er mennesket som har noe å vinne ved den og ikke Gud. Mennesket handler etter sin frie vilje, slik blir utføreren ansvarlig og ikke Skaperen. Koranen underretter om hvorfor mennesket ble skapt, og hva meningen med dets liv er:

«Han som har skapt døden og livet, for å teste dere om hvem av dere som er best med hensyn til handlinger.»¹

Liv og død er også i sin form en del av Guds skapninger, men deres synlighet er avhengig av mennesket. Livet er middelet man fortjener noe på, og døden er gjengjeldelsen av det. Meningen med liv og død er at Gud skal se hvem som gjør det som rett er, og hvem som gjør galt. Koranen sier: «Og den

¹ Koranen 67:2.

Troen på skjebnen

vansken som dere blir rammet av, er det deres hender har begått!»^I
«Det gode som når deg, er fra Gud! Og det onde som når deg, er fra deg selv!»^{II}

Verset beviser at når noe godt kommer til mennesket, er det takket være Gud. Men når menneske blir rammet av vansker, er det menneskets egne verk som slår tilbake. Alt kommer fra Gud, men det forklares til mennesket at er du god, vil det gå deg godt, men er du ond, vil vanskelighetene ta deg fatt. Alt som skjer, er resultatet av menneskenes handlinger. Det gjelder hvert enkelt individ, men det samme gjelder fellesskapet, det som overgår dem, er også takket være deres handlinger. Vi lærer fra Koranen: «Ufred har spredd seg på det tørre land og havet på grunn av det menneskenes hender har begått, sånn at Gud kan la dem smake på noen av de (onde) handlingene som de har begått, slik at de må gi seg.»^{III}

Vi lærer at menneskers handlinger er kun til nytte for dem selv og de er ansvarlige for sine handlinger. Alt kommer fra Gud, men det er mennesket som bestemmer sin skjebne, om han vil ha det godt eller forferdelig. Det samme gjelder fellesskapet i et samfunn, godhet kreves av hele samfunnet og ikke bare av en person. Skaperens del av jobben var å lære skillet mellom rett og galt og gi Sine skapninger friheten til å ta valget selv. Mennesket har fått det det trengte, så nå er det opp til det selv å handle rett, fordi det er mennesket som skal være ansvarlig for sine handlinger. Hvis vi ser på alt dette, hvorfor bør da ikke menneskene være ansvarlig for et svar eller regnskap?

Av det vi har diskutert til nå, blir vi klar over at mennesket er ansvarlig for sine handlinger, som han gjør av sin egen vilje og glede. Det er ved dem han gjør seg fortjent til belønning eller straff. Derfor det ukløkt å si: Hvorfor skal mennesket svare for seg, hvorfor skal det bli straffet, når alt kommer fra Gud? Da er svaret: Mennesket blir ikke belønnet eller straffet sånn uten videre, det må være et grunnlag for det. De vantro fra Mekka pleide å tenke på samme måte, de pleide å si: «Hvis Gud hadde villet, ville vi ikke ha likestilt noe med Ham og ei heller fedrene våre, og ikke ville vi ha erklært noe forbudt (uten autoritet).»^{IV}

^I Koranen 42:30.

^{II} Koranen 4:79.

^{III} Koranen 30:41.

^{IV} Koranen 6:148.

Troens søyler

Men de ble opplyst om at ondskap og godhet eksisterer fra dag én. Grunnen til det er at man skal kunne skille mellom dem ved deres resultater. Sannheten om Guds handling: Skapelse, er at Han skapte mennesket, dets handlinger og alt annet som eksisterer. Men det vi må huske, er at mennesket fikk retten til å bestemme over sine handlinger, slik at det mennesket måtte ønske, kan det fritt gjøre. Derfor vil mennesket få igjen fra Gud på den måten det har valgt å leve. Valgte mennesket å leve etter Guds regler, vil mennesket få tilbake på samme måte av Gud. Men var mennesket en ufredskaper og en ond person som valgte å leve etter sine egne regler, vil vedkommende få tilbake av Gud på samme måte. Hvis vi fordyper oss i dette, vil vi legge merke til at alt som skjer i universet, er basert på nytten og fortjenesten av en handling og ikke skapingen. Gud har skapt det motsatte av alt, for eksempel dag og natt, sannhet og løgn, regn og tørke, sorg og glede, godhet og ondskap, paradiset og helvete. Hvis Gud har skapt skygge og varme, betyr det ikke at en person skal gå og sette seg i varmen og bli brent og etter å ha blitt brent, skylde på Gud at det er Han som er ansvarlig for at jeg ble brent. Eller om det skulle være snø og kulde ute og en ikke kler på seg i det hele tatt og går ut, vil antakelig det skje at han fryser i hjel. Skaperen gjorde sin del, Han ga skygge som beskyttelse for varmen og klær som beskyttelse for kulden. Nå er resten opp til mennesket om det vil fortjene noe ved det eller ikke.

Når det gjelder skjebnen, tenker man ofte: Er man hjelpeløs eller har man valget, skal alt absolutt skje akkurat på denne måten? Eller kan man gjøre noe med det?

Folk tolker dette på to forskjellige måter, noen mener at mennesket er fullstendig hjelpeløst og kan ikke gjøre noe annet enn det som står i skjebnen. Andre mener mennesket er fullstendig uavhengig og har valget til å gjøre absolutt det det måtte føle for. Men de lærde deler ikke dette synspunktet, de mener at mennesket er noe midt imellom. Ikke har det fullstendig valget og heller ikke er det fullstendig hjelpeløst, for mennesket er ansvarlig for sine handlinger. Mennesket er fullstendig fri, men i denne friheten er det verken for mye frihet eller mangel på frihet, dette er en svært unik tilstand.

Det blir berettet at en mann spurte følgesvennen 'Ali bin Abo Ṭālib رضی اللہ عنہ om menneskets frihet med hensyn til skjebnen, han svarte: «Løft det ene benet ditt!» Han som stilte spørsmålet, løftet på benet sitt, så ble det sagt til ham: «Nå løft det andre også!» Mannen svarte: «Men det er jo umulig!» Følgesvennen 'Ali رضی اللہ عنہ svarte ham: «Det første du gjorde, er det mennesket evner (din frihet til å gjøre hva du vil), det andre er det mennesket

Troen på skjebnen

ikke evner (menneskets hjelpeløshet).»

Det vil si at menneskets frihet er begrenset, et enkelt eksempel er: Liv og død, kan et menneske bestemme hvor lenge det skal leve? Om noen skulle ønske å leve i 100 år, men så er det bestemt at vedkommende skal dø etter 60 år, vil den personen dø etter 60 år og aldri få oppleve sin 100-årsdag. Mennesket bestemmer ikke alt, men det er noe han bestemmer, og det er hva han skal gjøre.

Hva vil det da si med menneskets frihet, hvis han samtidig er hjelpeløs? For å forstå det må vi først gjennomgå følgende:

- a) Striden mellom det obligatoriske og begjæret
- b) Grundig ettertanke
- c) Intensjonen
- d) Viljen
- e) Utførelsen
- f) Resultatet

a) Striden mellom det obligatoriske og begjæret

Dette er den striden som kjempes i menneskets indre mellom det obligatoriske og ens eget begjær. Det obligatoriske er det Gud påbyr og forbyr, og begjæret er menneskets ønske og lyst. Det første som skjer med et menneske, er at det er en strid som kjempes inni mennesket, den striden dreier seg om: Skal jeg gjøre en handling eller ikke? Det vil si at menneskets ønske og plikt støter mot hverandre, mennesket begynner å tenke på om han skal gjøre noe eller ikke.

Det som er viktig å huske, er at denne tenkningen og følelsen gjelder kun når vi snakker om bevisste handlinger og handlinger av egen fri vilje. De handlingene som blir gjort uten egen vilje og de handlingene som er ubevisste som vi kaller «tvungne handlinger», slike handlinger har ikke noe med disse fasene å gjøre og heller ikke er man ansvarlig for dem. Det vil si at Gud vil ikke straffe en slik person. Derimot er den personen som tvinger noen til å gjøre misgjerningen, ansvarlig og vil få straff for den synden. En handling som bare skjer eller inntreffer, det vil si en handling som hender uten noen intensjon med i bildet, bærer ikke med seg noen form for straff eller skyld i Herrens øyne. For eksempel er man ute og går og får øye på noe man ikke har rett til å se på og man vet at det er forbudt å se på det. Men i det øyeblikket man får øye på det, ser man i en annen retning, og da er man ikke skyldig i

Troens søyler

Guds øyne. Om man setter blikket fast og begynner å stirre på det, er man skyldig, med andre ord er det intensjonen bak handlingen som teller.

Bevisste handlinger: Det som skjer er at man begynner å tenke seg om når man havner i en situasjon, for eksempel hvis en person jobber i en bank og får muligheten til å stjele pengene der. Den personen vil begynne å tenke på å stjele pengene, men samtidig vil han også tenke på det Gud sier om å stjele. Det starter en indre strid i den personen, derfor kaller vi denne første fasen: Striden mellom det obligatoriske og begjæret.

b) Grundig ettertanke

Etter den første fasen starter en ny fase: Grundig ettertanke, der mennesket tenker godt etter hva som vil skje hvis man gjør noe eller ikke. Hjernen begynner å vurdere begge sidene grundig, den tenker: «Hvis jeg gjør det, vil det og det skje med meg! Hvis jeg ikke gjør det, vil det og det skje med meg!» Man tenker godt over om man vil vinne på å gjøre det eller om man vil tape. I begge de to første fasene er ikke mennesket hjelpeløst på noen som helst måte, det har valget hundre prosent. Begge disse handlingene er valgfrie, i hjernen og bevisstheten.

c) Intensjonen

Neste fase er avgjørelsesfasen til hjernen. Her velger mennesket en av veiene og dette er valget av en intensjon og handling. Etter å ha tenkt grundig igjennom, bestemmer den personen om han skal velge den gale veien eller den rette. Om han skal adlyde det Gud sier, følge det obligatoriske, eller følge sitt eget begjær, denne mentale avgjørelsen kaller vi: Intensjonen. Alle de tre fasene vi har gått gjennom til nå, er valgfrie, ingen har tvunget eller presset mennesket til noe som helst. Alt dette gjør mennesket av sin egen vilje gjennom sin hjerne og sitt hjerte.

d) Viljen

Her blir det besluttet at intensjon skal bli til en handling og mennesket gjør seg klar til å utføre handlingen. Det vi må vite her, er at intensjon er navnet på et valg av noe som hjernen beslutter, og vilje er navnet på å fullføre den intensjonen. Det vil si at viljen blir dannet ved intensjonens valg. Ut fra det kan vi si at viljen alltid er basert på intensjonens valg.

e) Utførelsen

Etter det kommer utføringen, her tar menneske steget – etter å ha hatt en liten

Troen på skjebnen

strid inni seg, så tenkt grundig etter, derpå tatt valget, deretter bestemt seg for å gjøre noe og til slutt skal endelig viljen bli utført. Denne utførelsen er alltid basert på viljen.

f) Resultatet

Når utførelsen er gjort, kommer resultatet av handlingen. For eksempel om man slår noen, vil vedkommende bli skadet av slaget eller til og med drept. Det som skjer er resultatet, men før det gikk hjernen og kroppen vår gjennom en prosess, og alle de fasene er avhengige av hverandre og basert på hverandre. Med andre ord følger de hverandres beslutninger.

Dette er de seks fasene som en handling går gjennom før den blir til en handling og resultat. Men nå kan vi stille oss et spørsmål: Under hvilken fase var mennesket hjelpeløst eller tvunget til å gjøre noe?

Helt fra begynnelsen av prosessen valgte mennesket å gjøre alt og til slutt utførte mennesket handlingen. Det endte med et resultat, dette resultatet blir da til nytte eller tap for mennesket. Men mennesket var ikke helt fritt til å velge hva det ville gjøre, hvis vi deler disse seks fasene i to. I fase 1–3 hadde mennesket valget, men etter fase 3 ble mennesket av seg selv hjelpeløst og måtte følge sin intensjon som det valgte selv. Han måtte utføre fordi han hadde tatt valget. Denne tvangen eller absoluttheten av å utføre intensjonen er mennesket selv skyldig i fordi det ikke klarer å kontrollere sin vilje og adlyder sin tankegang og intensjon. Det var derfor Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم sa: «Handlingene avhenger av intensjonene!»^I

«Uten tvil! Gud ser ikke på deres ansikter og eiendom. Derimot ser Han på deres handlinger og hjerte (hvilke intensjoner som skjuler seg bak og i dem)!»^{II}

Det vi lærer, er at Gud dømmer etter intensjonen og viljen, og ikke etter handlingen. Slik intensjon som en har i seg ifølge den, vil den personen bli belønnet for med godhet eller straff. Koranen sier følgende: «Og den som forlater huset sitt for Guds sak, vil finne mange steder på jorden (å utvandre til) og rikelig forsyning. Og den som forlater huset sitt ved å utvandre til Gud og sendebudet Hans, men blir innhentet av døden (på veien), hans belønning blir Guds ansvar, og Gud er mest tilgivende, evig nåderik.»^{III}

^I Ṣaḥīḥ al-Bokhāri 1:2.

^{II} Ṣaḥīḥ al-Moslim 2:323.

^{III} Koranen 4:100.

Verset tydeliggjør for oss at Gud ikke ser på om noen klarer å utføre en handling eller ikke, men Gud ser på hva intensjonen var bak det hele. Derfor legger islam mye vekt på oppriktighet og ærlighet i intensjonen. Det er gjennom intensjonen en blir gjenkjent som en troende eller som hykler, enda begge kan påstå at de er sanne troende, men hjertet deres avgjør det hele.

Det heles konklusjon blir da at når en person skal til å gjøre noe, idet han tar valget og bestemmer seg for å gjøre noe godt eller ondt, har den personen valget og er fri til å velge hva han vil gjøre eller ikke. Han kan velge mellom den gale veien og den rette veien. For under denne fasen er det hans hjerne som avgjør, og på grunn av denne friheten til å velge vil den personen bli ansett som en: Fri person, og takket være denne friheten må han svare for seg. De resterende fasene som en handling er basert på, avhenger av menneskets tankegang og intensjon. Når det gjelder problemer og vansker i livet som tvinger en til å gjøre noe man ikke egentlig ville ha gjort, har ikke de problemene noen effekt på intensjonen, men på viljen. For som regel er viljen basert på intensjonen, men når en person er tvunget av omstendighetene, kan viljen bli imot intensjonen. Man vil gjøre noe, men man må gjøre det stikk motsatte på grunn av problemer. Hjernen blir nødt til å ville noe, selv om den egentlig ikke vil. Denne omstendigheten kaller vi: Ekstrem nød, om noen kommer til denne fasen av livet blir vedkommendes regnskap krevd på en annen måte. Det vil si at Gud straffer ingen som virkelig er tvunget til å gjøre noe. Dette blir da et unntak, men fortsatt er alle andre ansvarlige for sine handlinger basert på sin frihet.

Shaykh Taftazāni skrev i sin bok: «Menneskene har rett til å velge sine handlinger, hvis disse handlingene er basert på Guds lydighet, får mennesket belønning, men er det forsømmelse og fornektelse, får mennesket straff. Det er grundig feil det folk sier at menneskene ikke har noe valg og bare gjør alt det som står i skjebnen. For hvis det stemmer, hva er da meningen med å kreve regnskap fra menneskene? Hvordan kan det være riktig at Gud er ansvarlig for alt (særskilt menneskets handlinger), når mennesket tenker før det gjør noe? Derfor blir det sagt at han ba, han fastet, han skrev, men de tingene som mennesket ikke er ansvarlig for, blir lagt fram på en annen måte. Gud er Skaperen av handlingen, og mennesket er den som tjener på handlingen, fordi mennesket strever for at handlingen skal bli utført, og Gud skaper resultatet av menneskets handling. Vi ser at det er én handling, men den kommer i sin fysiske form ved begge to, men handlingen er Guds når det

Troen på skjebnen

gjelder skapelsen av den, og fortjenesten dens tilhører mennesket, slik som jorden er Guds, da det er Han som har skapt den. Men som beviset av dens besittelse er det mennesker som eier den.»^I

Frihet og rettferdighet

Etter å ha diskutert om menneskets frihet til å ta avgjørelser støter vi på et nytt spørsmål: «Hvorfor har mennesket fått valget?» Koranen lærer oss om dette ved å si: «Gjør dere hva dere enn vil! Sannelig, Han ser alt dere gjør.»^{II}

Vi trenger kun å fordype oss i dette verset for å forstå oss på skjebnen, og all tvil vil forsvinne. Vi deler det opp på følgende måte:

- a) *I'malo* (إعملوا) – Gjør dere).
- b) *Mā shi'tom* (ما شئتم) – hva dere enn vil).
- c) *Inna-ho bimā ta'malōna baṣīr* (إنه بما تعملون بصير) – Sannelig, Han ser alt dere gjør).

- a) *I'malo* (إعملوا) – Gjør dere)

I dette ordet er handlingen rettet mot mennesket, og klargjør for oss at mennesket spiller en stor og viktig rolle for å fullføre sine handlinger. Mennesket har valget og velger den retning det ønsker, om det skal være rett eller galt, for det avgjør selv å avholde seg fra noe eller å gjennomføre det. Det er ingen guddommelig tvang med i bildet.

- b) *Mā shi'tom* (ما شئتم) – hva dere enn vil)

I'malo er friheten på den fysiske delen av handlingen og det valget en tar, og *mā shi'tom* er friheten på den psykiske delen av handlingen og det ens hjerte sier. Det vil si at en person kan velge å gjøre det han måtte føle for. En person er hundre prosent fri og er ikke tvunget av Gud til å tenke eller gjøre noe.

- c) *Inna-ho bimā ta'malōna baṣīr* (إنه بما تعملون بصير) – Sannelig, Han ser alt dere gjør)

^I Sharḥ 'aqā'id-on-nasafiyyah, s. 64–66.

^{II} Koranen 41:40.

Troens søyler

Dette beviser at Gud ser på menneskers alle handlinger, slik at mennesket kan bli belønnet eller straffet. Hvis mennesket har blitt gitt frihet til å gjøre hva det enn vil, betyr det ikke at man skal gjøre alt hva man føler for. Det kan resultere i at man skader andre bare fordi man selv nyter det eller har nytte av det. Årsaken er heller det at mennesket skal vite hva det gjør, og være ansvarlig for sine handlinger og svare for seg på oppgjørets dag. Koranen nevner noen grunner for hvorfor menneske har fått friheten, vi kan se litt på dem:

- Guds rettferd

Gud er ikke ond på noen som helst måte mot Sine skapninger, alle Hans handlinger er basert på rettferdighet. Han er ikke bare rettferdig selv, men befaler Sine skapninger om å være rettferdige også, at de ikke skal være onde mot noen. Gud sier i Koranen: «La ikke den sterke fiendtligheten mot et folk hisse dere til å avstå fra rettferdighet (mot dem). Vær alltid rettferdige, for den er gudsfrykten nærmest.»^I

De lærde beskriver rettferdighet slik: «Å sette en ting tilbake på det stedet den hører hjemme.»^{II}

Med andre ord å gi noen noe man har rett til, er rettferd, å ikke gi noen det man har rett til, er ondskap. Koranen lærer oss å være rettferdige uansett hva, om det så skulle være til ulempe for oss selv: «Dere troende! Hold dere fast ved rettferden og bevitne sannferdig for Gud, om det så skulle være til ulempe for dere, deres foreldre eller deres nære (slektninger og venner). Om noen er rik eller fattig, ønsker Gud dem begge mer vel. Følg ikke deres eget begjærs lyster, slik at dere gir slipp på rettferdigheten!»^{III}

«Sannelig, Gud befaler dere rettferdighet og velvilje (mot alle) og å gi til de nærstående slektningene.»^{IV}

- Velvilje

I det sistnevnte verset har det blitt påbudt velvilje sammen med rettferdighet. Vi har diskutert hva rettferdighet er, men la oss nå

^I Koranen 5:8.

^{II} Al-mofradāt fi gharīb-il-Qor'ān.

^{III} Koranen 4:135.

^{IV} Koranen 16:90.

Troen på skjebnen

se på hva velvilje^I er. Det første vi må vite, er at velvilje har høyere rang enn rettferdighet. Vi vet at å gi en det en har rett på, er rettferdighet, mens velvilje er å gi noen mer enn de fortjener eller har rett til. Hvis noen er velvillig mot noen, kan det også bety å ta mindre av fortjenesten selv og gi mer til andre. Velvilje er navnet på barmhjertighet og godhjertethet. Det blir nevnt to grader av et fromt liv:

- 1) Å tilbringe et rettferdig liv, ikke ta andres rett eller krav, men heller ikke la noen gjøre det mot seg selv. Dette er en svært følsom grad, den er svært vanskelig å leve etter, for hvis man tar et aldri så lite galt steg, kan det hende at man blir blant dem som gjør ondt, enten mot seg selv eller andre.
- 2) Den andre graden er høyere, det er den graden som gjør at mennesket blir sin Herre kjær, Gud sier: «Sannelig, Gud elsker de velvillige (de som gjør andre godt og er til nytte for andre)!»^{II}

Dette er *ihsān*'s rang, Gud liker mennesker som viser andre godhet og er til nytte for andre mennesker. Legg merke til ordet mennesker fordi islam lærer oss å være god mot andre uansett religion og levemåte, uansett farge og bakgrunn. Hvis noen er i tvil, bør de studere vår mester Mohammads *صلى الله عليه وسلم* liv.

Gud befaler oss å være rettferdige uansett hva det måtte gjelde. Er det da rettferdig av oss å tro at Han er urettferdig når Han dømmer? Gud svarer oss med å si: «Og på oppstandelsens dag vil Vi sette opp rettferdighetens skålvecter, der vil ikke bli gjort noe ondt mot noen sjel. Hvis noen har en handling lik et sennepskorns vekt, vil Vi trekke det fram for gjengjeld og Vi er mer enn nok til å ta avregningen.»^{III}

«Enhver vil få full betaling for det han har gjort, og

^I Ordet er *ihsān* (إحسان) i verset (16:90), vanligvis blir det oversatt med åndelig fullkommenhet eller moralsk fortreffelighet mot andre, her har det kommet i form som velvilje mot andre.

^{II} Koranen 2:195.

^{III} Koranen 21:47.

det vil ikke bli gjort dem noe ondskapsfullt.»^I

▪ Gud elsker velvilje

Det blir nevnt i Koranen at Gud vil vise mer godhet enn strenghet: «Den som bringer med en from gjerning, han vil få igjen tidobbelt lik den, mens den som bringer med en illgjerning, ikke vil bli straffet for noe annet enn dens (illgjerningens) like. Og det vil ikke bli gjort noe ondt mot dem.»^{II}

Hvis Gud behandler menneskene Sine på en så god måte, hvordan kan det sies at Gud har skrevet Sine menneskers skjebne og gjort dem totalt hjelpeløse? Eller at det har blitt skrevet en ond handling i menneskets skjebne og mennesket kan ikke motsi eller unngå den?

▪ Gud og tvang

Koranen klargjør svært tydelig at hvis Gud vil, kan Han tvinge oss mennesker, og ingen makter å hindre Ham i det heller. Hvis Han hadde tvunget Sine mennesker, ville dette universet vært ekstremt forskjellig fra hvordan det er nå. Koranen sier: «Om Gud ville, kunne Han ha gjort dere alle til ett samfunn (dere ville ha tilbrakt livet på en og samme måte alle sammen).»^{III}

«Hvis Han hadde villet (tvinge dere), kunne Han ha gjort dere alle til (faste) følgere av rettledningen.»^{IV}

Men det ville ha gjort test, belønning, straff og avgjørelse helt unødvendig. Mennesket hadde mistet friheten til å velge. Men Gud ville ikke at mennesket skulle være helt fri og sa følgende: «Gjør dere, hva dere enn vil!»^V

Her får vi et stort bevis på at menneskene selv er ansvarlig for og utfører sine handlinger og det er ikke skjebnen som styrer alt.

▪ Belønning og straff

Det er nå klart og tydelig for oss at Gud ikke liker å være urettferdig mot Sine skapninger og heller ikke liker Han at andre er urettferdige mot dem. Rettferd er å mislike urettferd. Koranen

^I Koranen 3:25.

^{II} Koranen 6:160.

^{III} Koranen 16:93.

^{IV} Koranen 6:149.

^V Koranen 41:40.

Troen på skjebnen

lærer oss: «Dere vil bli belønnet for det dere gjorde!»^I

«Og mennesket oppnår kun det han strever for.»^{II}

«Det den har fortjent av godt, for det er det en belønning for den, og det den har fortjent av synd, for det er det en pine for den.»^{III}

▪ Rettleddningen

Gud sviker aldri det Han sier, den første regelen er at Han straffer aldri noen før Han har nedsendt rettleddning i det området. Gud sier: «Og pinen inntreffer ikke før Vi har sendt et sendebud.»^{IV}

Den andre regelen er: «Og ingen byrdebærer vil bære noen andres byrde!»^V

Vi lærer at ingen vil kunne gå i noen andres sted, men ingen vil ønske det heller: «På denne dagen vil en mann løpe langt bort fra sin bror og mor og far og hustru og sine barn. Enhver person blant dem vil bli grepet av en slik bekymring den dagen, som vil gjøre at han ikke vil bry seg (om noen andre enn seg selv).»^{VI}

Man vil ikke bare bli slik at man ikke bryr seg om hvordan det står til med noen andre, en vil til og med bli slik at om alle ens nære og kjære blir tatt i ens sted og man selv blir frelst på bekostning av dem, vil vedkommende akseptere det. Koranen sier: «Synderen vil til og med ønske at han kan befri seg selv fra denne dagens pine med å gi sine barn og sin hustru og bror og slekt som ga ham beskyttelse og alle som på jorden er, for å berge seg selv!»^{VII}

Men de gudfryktige vil ikke være blant denne gruppen, de vil ikke tenke som synderne og heller ikke oppføre seg som dem: «Venner vil bli fiender på denne dagen, unntatt de gudfryktige!»^{VIII}

Vi forstår ut fra disse versene at alle vil på denne dagen vil alle være selvopptatte. Men de gudfryktige vil ikke forandre seg,

^I Koranen 66:7.

^{II} Koranen 53:39.

^{III} Koranen 2:286.

^{IV} Koranen 17:15.

^V Koranen 35:18.

^{VI} Koranen 80:34–37.

^{VII} Koranen 70:11–14.

^{VIII} Koranen 43:67.

Troens søyler

de vil være like velvillige som de var før. De vil bry seg om andre mer enn seg selv og ifølge sin rang vil de klare å berge en god del syndere. Men deres forbønn vil ikke være like stor som profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم forbønn.

Vi lærer av begge reglene at Guds lov krever at det blir brakt rettledning til et folk før de blir belønnet eller gjør seg fortjent til pinen. Vi ser på et vers som forklarer oss meningen med rettledningen: «Når Vi enn vil tilintetgjøre en by, sender Vi (først) en bestemt befaling til dens velhavende folk (ledere). Men viser de ulydighet da blir ordet skjebnen for den byen, og så destruerer Vi den til fullstendig!»^I

Verset betyr at Gud legger ingen steder i ruiner før det stedet har blitt gitt rettledning. Den rettledningen kan være både religiøs eller politisk, men dens mål er ett, og det er å bli kvitt synd, urettferdighet, uro og ondskap. Men om folkets ledere eller stedets folk selv etter å ha mottatt ledelsen velger at de skal fortsette med sitt, da blir Guds vrede og pine en realitet for dem og den tar dem fatt. Her får både folket og lederne et valg om å forandre sin skjebne, men de velger begge å fortsette med å synke lavere. Lederne velger å forbli onde mens folket velger å fortsette å være bøyd eller enn å stå opp og revolusjonere og frigjøre seg fra de onde lederne. Gud ønsker ikke å forandre noens skjebne, så lenge de selv ikke ønsker det! Det blir sagt i Koranen: «Sannelig, Gud forandrer intet folks tilstand før de selv foretar en forandring i sitt indre.»^{II}

Meningen med å sende rettledningen er at Gud viser Sine mennesker klart og tydelig at de som følger den, dem går det godt, og de som velger ulydighetens sti, de har alt å tape og intet annet. Men til tross for dette er det mange som velger å ikke følge rettledningen, og Guds pine venter på slike: «Etter sendebudenes (ankomst), kan ikke folk ha unnskyldninger overfor Gud!»^{III}

Gud vil ikke straffe Sine mennesker, derfor blir det forsøkt å få mennesket til å forandre sitt indre på en eller annen måte. Dette

^I Koranen 17:16.

^{II} Koranen 13:11.

^{III} Koranen 4:165.

Troen på skjebnen

blir gjort på forskjellige måter, noen ganger ved gledelige budskap, andre ganger ved advarsler og enkelte ganger til og med gjennom småstraff i jordelivet. Gud sier: «Og Vi vil la dem få smake på den jordiske pinen, før Vi lar dem smake på den største pinen (det hinsidiges straff), slik at de må vende om!»^I

Versene viser at rettledningen blir sendt og mennesket får valget å ta den til seg eller ikke. Dette valget er et stort bevis på menneskets frihet og på ingen måte er han fanget i skjebnens bestemmelse. Han kan forandre på det hele, men må anstrenge seg og streve.

- Å streve

«Han er Den som har skapt død og liv, slik at Han kan teste dere om hvem av dere er best med hensyn til handlinger.»^{II}

I lys av verset bør vi forstå at Gud oppfordrer oss til å handle rett og anstrenge oss for det gode. For at det skal være mulig, må mennesket kunne ta valget selv og være hundre prosent fritt. Hvis mennesket ikke hadde vært fritt og heller ikke kunne ha tatt valget selv, hvorfor skulle da Gud kreve regnskap fra dem, og hvordan skulle mennesket synde hvis det var Gud som gjorde alt og menneske var totalt hjelpeløst? Den handlingen som en person begår av tvang, er ikke vedkommendes egen handling. For eksempel om noen setter en pistol mot tinningen til en person og sier: «Gjør det jeg sier, ellers så skyter jeg deg!», hvilke valg har den personen? Han må gå med på den andres ordre for å berge livet. Denne handlingen blir ikke telt som den personens egen handling, den blir telt som handlingen til den som har pistolen i hånden.

Gud har gitt mennesket valget og det er selv ansvarlig for sine handlinger og for hva skjebnen skal bli. Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم underrettet: «Gud sier: 'Sannelig! Min nåde vil være overlegen i forhold til Min straff!'^{III}

Det vil si at Gud ikke er interessert i å misbruke sine mennesker og heller ikke i å straffe dem. Misbruke ville vært om Han skaper dem og bruker dem til å gjøre hva Han vil og etterpå

^I Koranen 32:21.

^{II} Koranen 67:2.

^{III} Mishkāt-ol-maṣābiḥ: 199.

Troens søyler

skylder på dem og sier at det dere gjorde, var fra dere selv. Det er også årsaken til at menneskene har fått en hjerne som de skal tenke og ta avgjørelser med. Gud er heller ikke interessert i å straffe Sine mennesker, det er menneskene selv som tar valget og som selv gjør ting som fører til at de havner i vansker.

- Nød og den islamske loven
Hvis det skjer slik at et menneske holder på å sulte i hjel eller er fanget i en annen nødssituasjon, tillater den islamske loven vedkommende å spise det han finner eller berge seg på den måten han kan, om det så skulle være svinekjøtt. Det blir sagt i Koranen: «Han har kun gjort ulovlig for dere det selvdøde dyret og blod og svinekjøtt og det dyret som man under slaktingen påkaller et annet navn enn Guds over. Men den som er tvunget av nød og verken er ulydig eller grenseovertreder, for ham vil det ikke være noen synd (om han spiser til den grad at han berger livet sitt). Sannelig, Gud er mest tilgivende, evig nåderik.»^I

Under 'Omars رضى الله عنه kalifperiode kom en sterk tørkeperiode i området Hijaz^{II}. I denne vanskelige perioden sa kalifen 'Omar رضى الله عنه: «En tyvs hånd skal ikke bli kappet av, det er pålagt regjeringen å skaffe mat til folket så de overlever!»^{III}

Det er ikke vanskelig å forstå hvorfor kalifen 'Omar رضى الله عنه sa dette, for det er tydelig at islams lære forklarer oss at regjeringen er ansvarlig for folkets velvære. Oppfyller regjeringen sin plikt, vil vi oppdage at kriminaliteten vil minske. Folk vil ikke ha behov for å stjele eller rane, og det vil ikke være noen som lider mens andre nyter sine beste dager. Det er derfor vi har et velferdssystem i islam som pålegger alle muslimer å avse til regjeringen, slik at den kan gi videre til dem som har behov.

Vi finner en rettssak i 'Omars رضى الله عنه kalifperiode som er svært lærerik: Det var noen tjenere som ble tatt for å ha stjålet sine mesteres kameler. De ble dømt skyldige for å ha stjålet kamelene, for bevisene mot dem var tydelige. Men dette fikk

^I Koranen 2:173.

^{II} Hijaz: En fjellkjede langs det vestlige Saudi-Arabia, som blant annet omfatter byene Mekka, Medina og Jiddah.

^{III} Kitāb-ol-Kharāj, s. 14.

Troen på skjebnen

‘Omar رضى الله عنه til å tenke, han sendte bud etter mesterne deres, og da de kom, spurte ‘Omar رضى الله عنه dem: «Hvor lenge siden er det dere ga lønn til tjenerne deres?» Han fikk vite at det var veldig lenge siden de hadde fått lønn, ‘Omar رضى الله عنه besluttet at mesterne skulle betale tjenerne dobbelt så mye som kamelene var verdt.^I

Det beviser at islam gjør skille på frihet og nødssituasjoner. Gud klargjør for menneskeheten at under nødssituasjoner blir det forbudte tillatt og det er ingen tvang i islam. Mennesket står fritt til å ta sine valg, så lenge det gjelder ham selv, men hvis han påfører noen andre skade, er det en selvfølge at vedkommende må svare for seg. Gud sier: «Det er ingen tvang i levemåten (islam)! Sannelig, rettledningen er tydelig blitt skilt fra villfarelsen.»^{II}

Gud har gitt oss en måte å tilbringe livet på der ingenting blir sett på en urettferdig måte, alt har blitt skilt fra hverandre. Det gode fra det onde og det frie valget fra et valg som blir tatt basert på tvang.

Skjebnens rolle i menneskenes liv

Vi har diskutert det at mennesket er fritt og tar sine egne valg, og at det er ansvarlig for sine handlinger, men hva er da skjebne egentlig?

Vi ser litt nærmere på ordet *qadr* og dets etymologiske betydning: Å beregne, vurdere, veie, inngå, fastsette og beslutte noe. Det kan også bety å skape eller forme noe, skrive noe inn i ens skjebne og å være mektig nok til å make noe. Gud sier i Koranen: «Og Vi har skrevet alle ting i en klar bok.»^{III}

«Derimot er det den ærerike Koranen som er skrevet på den beskyttede tavlen.»^{IV}

«Gud utvisker det (nedskrevne) Han vil, og fastholder (det Han vil), og Hos Ham er den ekte boken (den beskyttede tavlen).»^V

Versene lærer oss at all verdens historie er hos Gud fra første dag. Den historien eller skjebnen som vi kaller det, er skrevet og oppbevart i den

^I Al-mo’attā 2:748.

^{II} Koranen 2:256.

^{III} Koranen 36:12.

^{IV} Koranen 85:21–22.

^V Koranen 13:39.

beskyttede tavlen kjent som *al-lauh-ol-mahfōz* (ألواح المحفوظ) på arabisk.

Gud nevner ordene «alle ting» i verset 36:12, med det menes at alt som noen gang har eksistert, eksisterer eller vil eksistere, befinner seg nedskrevet i Hans kunnskap. Med andre ord, dets skjebne befinner seg nedskrevet i Hans bok.

Det som hender når det gjelder skjebnen, er at folk som regel misforstår det og trekker slike konklusjoner som ikke stemmer, og heller ikke har det noe med islams lære å gjøre. Vi har diskutert dette tidligere og gjentar det igjen, det er lett å misforstå når man leser at alt er nedskrevet fra før. Men vi må huske at mennesket evner å forandre sin skjebne, men det krever mot og strev. Mennesket tar sine egne valg og er ansvarlig for sine handlinger.

Qaḍā' (قضاء) og *qadr* er to termer som er viktige å forstå med hensyn til troen på skjebnen. Disse to begrepene for skjebnen har to betydninger, den ene betydningen gjelder menneskenes liv universelt, og den andre gjelder livet individuelt.

- Universelt

Her betyr *qaḍā'* å skape, og *qadr* betyr å ha valget. Gud skapte himlene, jorden og alt det som mellom dem er. Etter det ble andre skapninger skapt. Det blir sagt i Koranen: «Og Han skapte dem til syv himler på to dager og ga ordre til hver himmel om dens oppgave.»^I

Her er ordet *qaḍā'* blitt brukt (på arabisk) og er brukt som å skape, mens andre ord som stammer fra *qadara* (قدر), som ofte forekommer i Koranen, blir brukt som frihet eller valget; en som tar og har valget selv. Slik befinner det seg en stor hemmelighet i disse to ordene, og den hemmeligheten avsløres når vi studerer dem grundig. Vi kommer fram til at alle har blitt gitt frihet og et valg til å ta sine avgjørelser.

- Individuelt

Når det gjelder menneskets liv individuelt, betyr *qadr* å beregne, og *qaḍā'* betyr å handle eller å utføre noe. Mennesket har fått valget av Gud, og det er helt opp til mennesket hvilken vei han velger å ta, om den veien er gudfryktighetens eller om det er syndens og ondskapens. Gud sier: «Har da ikke Vi gitt ham to øyne og en tunge og to lepper. Og vist ham (skillet mellom) begge veier (godhet og ondskap).»^{II}

^I Koranen 41:12.

^{II} Koranen 90:8–10.

Troen på skjebnen

Meningen med å vise mennesket skillet mellom begge veier, er at han skal forstå det som er rett å gjøre. Det blir forklart til ham at gjør du det som er galt, oppnår du ingenting, og gjør du det som er godt, blir du belønnet med det beste. Men selvsagt er det opp til mennesket å ta sine avgjørelser, på grunn av: «Og si: 'Dette er sannheten fra deres Herre, den som vil, tro! Og den som vil, vær vantro!'»^I

Profeten صلى الله عليه وسلم var kun forpliktet til å få fram budskapet, etter det var det opp til folket. Koranen stadfester det: «Sendebudet er det pålagt kun å viderefremme (budskapet)!»^{II} Med dette vil det si at en profets jobb var å formidle budskapet, etter det var det opp til menneskene om de ville følge rettledningen eller la sitt hjerte bli som en hard stein. Derfor ble det sagt i Koranen: «For dere er det deres levemåte, for meg er det min levemåte!»^{III}

Qadā's betydning er de prinsippene som dette fenomenet har fulgt, blitt skapt og gjennomgått forskjellige faser ved. Det har blitt fastsatt et system basert på de prinsippene og det er at hvis noen gjør noe godt, vil han bli lønnet med godt, og hvis noen gjør noe ondt, vil han bli lønnet på samme måte. Menneskene vil rett og slett få for det de gjør. Det mennesket strever for, det vil han oppnå, navnet på dette systemet er «Guds vilje». Dette har blitt nevnt i Koranen: «De som har overgitt seg til vantroen, for dem spiller det ingen rolle om du advarer dem eller ikke, de vil aldri tro!»^{IV}

Den personen som opplever veiledningens sannhet og ser dens lys lyse, vet innerst inne at det som blir sagt til ham er sant, men likevel velger han å holde seg til det onde. For en slik person blir hans hjerte forseglet og rettledningen kan ikke trenge gjennom hans forseglede og forherdede hjerte lenger. Det er ham det er noe feil med og ikke rettledningen hvis ikke den har noen effekt på ham, og dette kan han takke seg selv og sine handlinger for. Om slike menneskers hjerte blir det sagt i Koranen: «I sannhet! Det de gjør, har satt rust på deres hjerte!»^V

Til tross for at deres hjerte er rustet opp og fullt av ondskap og

^I Koranen 18:29.

^{II} Koranen 5:99.

^{III} Koranen 109:6.

^{IV} Koranen 2:6.

^V Koranen 83:14.

Troens søyler

godt forseglet og øynene er blitt blinde av tunge slør og ørene er lukket for sannheten, likevel fortsetter Gud å sende sannheten til dem og det blir gjort forsøk på at de skal ombestemme seg, men selvsagt er det opp til dem å forandre seg. Dørene for anger og tilgivelse holdes også åpne for dem, disse fasilitetene har alltid vært der for menneskene og de vil alltid være der. Det er derfor formidlingen av budskapet fortsatte selv om Gud fortalte om enkelte menneskers tilstand, at de ikke vil tro og det spiller ingen rolle om de blir advart eller ikke. Formidlingen fortsetter, for alle har krav på sannheten.

Det er mennesket det er noe galt med og ikke Guds formaning. For eksempel: Det regner på et landområde og det vokser grønt overalt på det området, men det blir igjen et lite jordstykke som forblir i sin gamle stand. Rundt det er alt grønt, men kan man si at det er regnet det er noe galt med? Nei! For regnet gjorde jobben sin når det gjaldt resten av landområdet, hvorfor vokste det da ikke noe på det lille jordstykket? Fordi det var noe galt med det lille jordstykket og ikke regnet, derfor vokste det ikke noe på det. Resten av landområdet åpnet seg og lot regnet trenge gjennom til dets bunn og tjente noe på det. Men det lille jordstykket valgte å være hardt, det åpnet seg ikke og lot heller ikke regnet komme til, det var dets eget valg. Derfor vokste det ikke noe grønt på det. Slik er det med mennesket også, hvorfor er det mange som tror og oppnår veiledningen? Fordi de åpner sitt bryst for Herrens rettledning, de velger å la den nå dem. Mens synderne kun er interessert i å tilfredsstille seg selv og ingen andre. De velger å holde seg på den gale stien og det fører til at deres hjerte blir herdet og deres bryst blir lukket. Og sannheten får ikke tillatelse til å nå deres hjerte av egoismen og hovmodet deres. Vi har slike mennesker som spør hvorfor ikke rettledningen klarer å nå fram til dem. Men hvordan skal den gjøre det når de velger å holde den ute ved å ikke åpne sitt hjerte og bryst for sannheten? Når de ikke åpner seg for rettledningen, har de ingen rett til å si: «Det stod i min skjebne!» For ledelsen kom, de hadde valget å slippe den inn eller utelukke den, og de tok valget. En slik person bør først gjøre noe med sjelen sin og hjertet sitt, etter det begynne å konsentrere seg om å åpne seg og la veiledningen få komme inn.

Qadr er menneskets frihet til å ta et valg for å gjøre en handling eller ikke og

Troen på skjebnen

qaḍā' er det som blir iverksatt ved Guds befaling. Rekkefølgen deres er alltid: *Qadr* kommer først, så kommer *qaḍā'*. Vi vet at *qadr* betyr å vurdere noe, det som blir til av den vurderingen blir også kalt *qadr* på arabisk. Gud sier i Koranen: «Sannelig, Vi har skapt all ting med en vurdering!»^I

All den friheten som mennesket skulle få, var bestemt lenge før han ble skapt, er *qadr*, men det som skulle vise seg å bli resultatene av menneskenes handlinger, er *qaḍā'*.

Hvis en lærer sier om en elev at på slutten av året vil han stryke og det skjer, betyr det at læreren er ansvarlig for det? Var det lærerens ord som gjorde at eleven strøk, eller var det elevens egen innsats som gjorde det? Selvfølgelig var det elevens innsats som førte til det. Han kunne heller ha jobbet seg oppover enn å forsømme studiene sine, men det læreren gjorde var bare å uttale seg ut fra sin beregning og vurdering. Det at læreren kan ta en slik vurdering er faktisk en verdifull egenskap han har. Slik er det med mennesket og Gud, det er opp til mennesket å bestå eller stryke. Er mennesket interessert i å bestå, slutter han å late seg og begynner å satse og forandre det som står i hans skjebne, han har fått full rett til det av Gud. Med andre ord, den vurderingen som Gud har lagt fram, går det an å forandre på, og det er akkurat det Gud vil også, at Hans mennesker skal streve hardt for å oppnå det gode.

Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم sa: «Det finnes to typer sjel, en god sjel og en ond sjel. For den gode sjelen er det svært vanskelig å gjøre onde handlinger, og den har veldig lett for å gjøre gode handlinger,^{II} mens den onde sjelen har vansker med å gjøre gode handlinger, men onde handlinger er lett for den å gjøre.^{III}»

Det står i skjebnen til den gode sjelen at den skal gjøre gode handlinger og det står i skjebnen til den onde at den skal gjøre onde handlinger. Men hvis den onde forandrer seg og begynner å gjøre gode handlinger – og la oss ikke glemme at det er dobbelt så vanskelig for den å gjøre en god handling enn den gode sjelen – da betyr det at den vil få en større belønning hvis den forandrer seg. For den forlot noe mer enn det den gode gjorde, den gode hadde aldri smakt på noe annet enn godhet, mens den onde hadde smakt på ondskap, men foretrakk Guds velbehag isteden.

En gang var to gudfryktige personer på et øde sted, de hadde forlatt sine

^I Koranen 54:49.

^{II} Slike sjel er det svært få av.

^{III} Disse er det svært mange av.

Troens søyler

hjem for å tjene Herren. Deres mat og drikke hadde tatt slutt og begge var sultne, den ene sa: «La oss be til Herren, Han vil nok ikke skuffe oss!» De ba til Herren begge om å få mat og drikke av Ham. Gud skuffet dem ikke, det var to fat som ble nedsendt fra himmelen, det ene var stort og det andre var lite. Han som sa de skulle be til Herren, fikk det lille fatet, mens den andre fikk det store fatet. Det lille fatet var en tallerken med spinat og litt brød ved siden av, og på den andres fat befant det seg forskjellige eksotiske retter. Han som fikk det lille fatet så opp mot himmelen og spurte: «Herre! Hvorfor så stor forskjellsbehandling?» En røst fra det skjulte lød: «Du forlot dette for Meg,^I og den andre forlot det for Meg!^{II}»

Det betyr at den som gir opp mer, får mer fra sin Herre. Dette er hva askese handler om: Å holde seg borte fra noe når man har tilgang til det. Men hvis man ikke har tilgang til noe, hvordan kan man være avholden fra det da?

Varsler

Det blir varslet vær daglig på tv, det blir fortalt til oss at i morgen skal det regne, snø eller solen vil skinne. Om det snør, regner eller er varmt dagen etter, vet vi alle at de som varsler været ikke hadde noen innflytelse på været. De bestemte ikke at det skulle snø, regne eller at det skulle være varmt. Dette visste de kun fordi de hadde forsket og kommet fram til det. Om det regner eller ikke, er en del av naturens gang som blir bestemt av Gud. Det hender også at værvarslerne tar feil og grunnen til det er at de ikke bestemmer over været.

Her dukker det som regel opp et par spørsmål: Hvorfor får folk vite om ting som skal skje i framtiden? Hvordan får de vite hva som skal skje?

Årsaken er at Gud har lagt fram mange midler som man kan benytte seg av og få vite om den kommende tiden. Det er slik Guds system fungerer, hvis det er noe i dette universet, må det være et middel som forteller og forklarer oss om det. Men vi må selvfølgelig streve for å finne ut av det. De som anstrenger seg, for dem blir det ikke umulig lenger å vite hva som skal skje når. Slik er det også med værvarslerne, de forsker og klarer å få vite sånn cirka hvilket vær vi vil få når og hvor. Men det betyr fortsatt ikke at de bestemmer over det selv om de vet det. De beskriver det faktisk bare på grunn av at de ser tegn på regn eller snø og da vet de at det skal snø eller regne. Men

^I Han var en fattig mann som hadde forlatt sitt hjem for Herrens sak og dette var det han spiste vanligvis.

^{II} Den andre var en rik mann som hadde forlatt det luksuriøse livet for sin Herre.

Troen på skjebnen

fortsatt er det aldri sikkert fordi det er Gud som bestemmer hva som skal skje. Men ved Hans tegn får mennesker ting oppklart og det mennesker får oppklart, er en sannhet som er bestemt på forhånd.

Tiden har tre faser: fortid, nåtid og framtid. Fortiden er alle vitner til fordi det er en tid som alle har opplevd. Nåtid er en del av vår kunnskap og forståelse. Men framtiden er derimot fullstendig utenfor vår forståelses rekkevidde, den er skjult og ingen har opplevd den. Derfor blir det sagt i Koranen: «Og intet liv kjenner til hva det vil gjøre neste dag!»^I

Vi må også huske at morgendagen (framtiden) ikke er skjult for alle. Noen øyne er slike at også morgendagen trer klar og tydelig fram for dem. Disse øynene tilhører Gud den Allmektige. Han ser alt, Han vet alt og all tid ligger foran Ham som en åpen bok. Takket være Sin grenseløse kunnskap og forståelse kjenner Han til alt som skal skje og alt som ikke skal skje og når det skal finne sted. Hans kunnskap er lik Hans makt og evne. Men denne kunnskapen er ikke tvang for noen, Han vet, men tvinger ingen. Gud sier følgende om Sitt Vesen: «Og hos Ham finnes det skjultes nøkler, ingen unntatt Ham kjenner til dem!»^{II}

Ordet *mafātīḥ-ol-ghayb* (مفاتيح الغيب) ble nevnt i verset, som betyr: skjulte sannheter; ting som skal skje. Dette verset betyr at Gud har kunnskap om det skjulte, og det er Han alene som sitter med den, Han eksisterte før alt dette ble til. Han skapte menneskene og alt det andre som eksisterer og etter det ga Han menneskene full rett til å ta sine valg og gjøre det de vil. Menneskene valgte av sin egen frie vilje, noen valgte å være gode, tro på Gud, avse til de fattige, formidle kunnskap, hjelpe og respektere andre, ta hensyn til andres følelser og vise nestekjærlighet. Andre valgte å være onde, de fornektet Guds eksistens, de drepte, stjal, ranet, sloss, spredde hat og anstiftet uro på jorden. Samtidig ble det dannet samfunn, noen var til nytte for samfunnet, mens andre var til skade. Gud var klar over hva folk ville gjøre og ikke gjøre, men Han tvang ingen og lot alle gjøre det de ville av sin vilje og Han lar oss fortsatt gjøre som vi ønsker.

Å beregne noe og få vite ved det hva som skal skje i kommende tid eller å vite om den kommende tiden, er qadr og det er en del av skapelsen. Men beregningens fysiske form, det som skjer, det man visste skulle skje, er *qadā'*. *Qadr* er det største beviset på menneskenes frihet fordi den er det som blir til

^I Koranen 31:34.

^{II} Koranen 6:59.

qaḍā'; følgene og resultatene av menneskenes handlinger.

Qaḍā' er noe som er foreløpig bestemt. Det første vi må huske er at mennesket har fått friheten til å velge og det er mennesket som bestemmer helt til handlingen er utført, hva som skal skje. Hvis han vil, kan han forandre sin intensjon og stoppe sine hender og føtter. Gud lover slike mennesker som forandrer sin vilje og vei at deres skjebne (følgene av deres resultater) også blir forandret sammen med viljen. Det blir sagt i Koranen: «Gud utvisker det (nedskrevne) Han vil, og fastholder (det Han vil), og Hos Ham finnes skriftens mor (den beskyttede tavlen)!»^{II}

Den beskyttede tavlen er den tingen som alt som skal skje og har skjedd står på, men som det blir nevnt i verset, utvisker Gud det Han vil og fastholder det Han vil. Verset gjør det klart og tydelig for oss at Gud forandrer skjebnen til Sine mennesker når de forandrer seg selv. Det skjer som regel med den skjebnen som er foreløpig bestemt. Hvis et menneske ønsker å forandre seg, lar Gud det skje og Gud forandrer også det som var skrevet om den personen fra før. Det beviser at skjebnen ikke er en slik ting som ikke kan forandres, den kan forandres, men det krever innsats.

I 'Omar bin al-Khaṭṭābs رضي الله عنه kalifperiode spredde en sykdom seg i riket Levanten, sykdommen var en byllepest. På den tiden var også 'Omar رضي الله عنه i Levanten og han hastet med å komme seg ut derfra. Da spurte Abo 'Obaydah رضي الله عنه ham: «Løper du vekk fra Guds *qaḍā'* (skjebnen som Gud har bestemt)?» 'Omar رضي الله عنه svarte ham: «Nei! Jeg løper fra Guds *qaḍā'* til Hans *qadr!*»^{III}

Det vil si at da følgesvennen 'Omar رضي الله عنه kom seg unna det området hvor det var bestemt at byllepesten skulle spre seg, ble skjebnen hans forandret. Han var i det området som Guds vrede skulle ta fatt, men han tok steget og gikk derfra, og slik ble hans skjebne forandret fordi han ønsket å gjøre noe med den. Vi lærer at *qaḍā'* er Guds ordre og bestemmelse, mens *qadr* er menneskenes frihet.

En gang ble det spurt av Hans Nåde صلى الله عليه وسلم: «Bør vi ikke stole på vår skjebne?» Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم svarte: «Det dere skal få, det har pennen skrevet!»^{IV}

^I All skjebnes opprinnelse som er skrevet på den beskyttede tavlen, og Han evner å forandre den om Han så skulle ønske.

^{II} Koranen 13:39.

^{III} Fra Guds bestemmelse til Hans evne til å forandre skjebnen.

^{IV} Ṣaḥīḥ al-Bokhāri 2:720.

Troen på skjebnen

Dette utsagnet betyr at Gud ikke har tvunget eller satt Sine mennesker i et hjørne, slik at de ikke kan bestemme over seg selv. Faktisk har Han gitt menneskene frihet til å velge og anstrenge seg for det de vil, og mest av alt lært dem skillet mellom rett og galt. Vi må huske at Gud befalte en gang til pennen at den skulle skrive alt som har skjedd og alt som skal skje. Se nøye på dette, her blir det gitt ordre om fortid og framtid, men nåtid blir ikke nevnt. Det betyr at det er der sjansen og muligheten til en person ligger: Hvis noen ønsker å forandre noe, så er det nå det gjelder!

Abo Hożayfah رضى الله عنه berettet: «Guds sendebud صلى الله عليه وسلم stod blant oss og preket til oss og berettet alt til oss fra sin tid til når timen vil stå! Den som husket alt dette, han husket det. Og den som glemte det, han glemte det.»¹

Vi finner mange slike overleveringer der Hans Høyhet صلى الله عليه وسلم beretter om den kommende tiden og hva som skal skje, og om tiden som har passert. Vi finner til og med slike overleveringer der det blir berettet om folket som skal tre inn i paradiset, og mange av følgesvennene var heldige nok til å få vite hvem av dem som skulle være blant paradisetts beboere. Vi blir fortalt om skjebnen, men det betyr ikke at vi skal slutte å handle på riktig måte og bare si at det som skal skje, vil skje.

Gud sier til menneske: «Du var Min beste skapning, Jeg stilte alt til din tjeneste, og hadde du vært Meg lydige, ville alt vært ditt. Du ble sendt ned hit for å tjene Meg, for å tilbe Meg, for å være Mitt menneske, men hva er det som fikk deg til å tro at du er fanget i skjebnens lenker, hvorfor anstrengete du deg ikke for å frigjøre deg fra din kropps begjær? Du fikk rettledningen nedsendt i form av Koranen og ḥadīth, du fikk det klargjort at du har valget: Velg det du syns er best! Denne avgjørelsen er din, og det er ved den du vil få belønning av Oss, men verden satte bind for dine øyne, og istedenfor å tjene og tilbe Meg, begynte du å tjene og tilbe deg selv. Derpå sier du at det er din skjebne som er dårlig! Nei, utakknemlig er du som har fått valget, men likevel nekter å forandre deg!»

Vi har fått valget, og det er opp til oss å forandre vår tilstand. Det er nå det gjelder å satse, for ingen vet hva morgendagen vil bringe. La oss helt til slutt se på 'Allāmah Iqbal al-Lahōris visdomsord og be til Gud om å forstå og praktisere dem: «Gjør deg selv så høytstående at før enhver bestemmelse spør Gud deg: 'Hva ønsker du?''»

¹ Sonan Abo Dāwōd 2:231.

Ordliste

Al-īqān: Å ha sikker tro på noe, være fullstendig overbevist.

Al-yaqīn: Sikker tro, full forvissning.

Engelen Gabriel: Erkeengelen, han er kjent som *Jibrīl* (جبريل) på arabisk.

Ḥadīth: En overlevering om profetens صلى الله عليه وسلم handlinger eller utsagn.

'Ibādah: Tilbedelse, tjene.

Ka'bah: Det hellige huset i moskeen al-Ḥarām i Mekka.

Profeten Abraham: *Ibrāhīm* (إبراهيم).

Profeten David: *Dāwōd* (داود).

Profeten Esra: *'Ozeyr* (عزير).

Profeten Isak: *Ishāq* (إسحاق).

Profeten Ismael: *Ismā'īl* (إسماعيل).

Profeten Jakob: *Ya'qōb* (يعقوب).

Profeten Jesus: *'Īsā* (عيسى).

Profeten Jetro: *Sho'eyb* (شعيب).

Profeten Job: *Ayyōb* (أيوب).

Profeten Josef: *Yōsof* (يوسف).

Profeten Moses: *Mōsā* (موسى).

Profeten Noah: *Nōḥ* (نوح).

Profeten Salomo: *Soleymān* (سليمان).

Rasōl: Sendebud, budbringer.

Şafā og *Marwah*: To små høyder som er en del av pilgrimsritualene.

Shariy'ah: Den islamske loven.

Sinafjellet: Det fjellet der profeten Moses عليه السلام mottok steintavlene med de ti bud fra Gud.

Tauḥīd: Troen på Guds Enhet.

Tawakkol: Stole på eller sette sin lit til noen.

Troens søyler

Tidebønnen: De fem daglige pålagte tidebønnene for muslimene ifølge angitte tider.

Wakīl: Sakfører, fortaler.

Wali: Venn, velynder, beskytter, mester.

رضى الله عنه: Måtte Gud være tilfreds med ham.

رضى الله عنها: Måtte Gud være tilfreds med henne.

رضى الله عنهم: Måtte Gud være tilfreds med dem.

صلى الله عليه وسلم: Guds velsignelser og fred være med ham.

عليه السلام: Fred være med ham.

عليهم السلام: Fred være med dem.

Litteraturliste

Gud den Allmektige, den aller mest Høytstående.

1. Den hellige Koranen.

Abo Dāwōd, Soleymān bin Ahs'ath (202–275 e.h.¹/817–889 e.Kr.).

2. As-sonan.

Beirut, Libanon: Dār-ol-Fikr, 1994.

Abo Yōsof, Ya'qōb bin Ibrāhīm.

3. Kitāb-ol-Kharāj.

Beirut, Libanon: Dār-ol-ma'rifah.

Aḥmad bin Ḥanbal (164–241 e.h./780–855 e.Kr.).

4. Al-mosnad.

Beirut, Libanon: Al-maktab-ol-islami, 1978.

'Arshi, Mohammad Nazīr.

5. Miftāḥ-ol-'olōm sharaḥ mathnāwi.

Lahore, Pakistan: Al-fayṣal nashrān & tajrān kotob, 2005.

Balīq, 'Izz-od-dīn.

6. Minhāj-oṣ-Ṣāliḥīn.

Beirut, Libanon: Dār-ol-faḥ.

Bokhāri, Mohammad bin Ismā'īl (194–256 e.h./810–870 e.Kr.).

7. Aṣ-ṣaḥīḥ.

Beirut, Libanon: Dār-ol-qalam, 1981.

Dihlawi, Sayyid Aḥmad.

8. Farhange Āṣfiyah.

Lahore, Pakistan: Sang-e-meel Publications.

¹ Etter hijrah er forkortet med e.h.

Dihlawi, ʿAbd-ol-ḥaq moḥaddith (958–1052 e.h./1551–1642 e.Kr.).

9. Madārij-on-nobowwah.

Kanpur, India: Matbaʿ monshi Nawal Kishore.

Ghazālī, Mohammad bin Aḥmad (450–505 e.h./1058–1111 e.Kr.).

10. Al-monqiz minaḍ-ḍalāl.

Lahore, Pakistan.

Gīlāni, ʿAbd-ol-Qādir (470–560 e.h./1078–1166 e.Kr.).

11. Fotōḥ-ol-ghayb.

Lahore, Pakistan: Tasawwof Foundation.

Ibno Anas, Mālik (93–179 e.h./712–795 e.Kr.).

12. Al-moʿaṭṭā.

Beirut, Libanon: Dār iḥyā-ʿit-torāth-il-ʿarabi, 1985.

Ibno Kathīr, Ismāʿīl bin ʿOmar (701–774 e.h./1301–1373 e.Kr.).

13. Tafsīr-ol-qorʿan-il-ʿazīm.

Beirut, Libanon: Dār-ol-maʿrifah, 1980.

Ibno Manzōr, Mohammad bin Mokarram (630–711 e.h./1232–1311 e.Kr.).

14. Lisān-ol-ʿarab.

Beirut, Libanon: Dār ṣādir.

Ibno Mōsa, ʿIyād (476–544 e.h./1083–1149 e.Kr.).

15. Ash-shifāʿ.

Beirut, Libanon: Dār-ol-kitāb-il-ʿarabi, 1977.

Khaṭīb Tabrīzi, Mohammad bin ʿAbdollāh.

16. Mishkāt-ol-maṣābih.

Karachi, Pakistan: H.M. Saʿīd company.

Makki, Abo Ṭālib.

17. Qowwat-ol-Qolōb fī moʿāmlat-il-Maḥbōb.

Kairo, Egypt: Maṭbaʿah Moṣṭafā al-bābi al-ḥalabi.

Litteraturliste

Moslim, Ibn-ol-Ḥajjāj al-Qosheyri (206–261 e.h./821–875 e.Kr.).

18. Aṣ-ṣaḥīḥ.

Karachi, Pakistan: Qadīmi kotob khāna.

Rāghib al-Iṣfahāni, Ḥoseyn bin Mohammad.

19. Al-mofradāt fī gharīb-il-qorʾān.

Damaskus, Syria: Dār-ol-qalam, 1992.

Shaʿrani, ʿAbd-ol-Wahhāb bin Aḥmad.

20. Al-yawāqīt wal-jawāhir.

Beirut, Libanon: Dār-ol-kotob-il-ʿilmiyyah, 1998.

Soyōṭi, ʿAbd-or-Raḥmān bin Abi Bakr (849–911 e.h./1445–1505 e.Kr.).

21. Al-ittiqān.

Kairo, Egypt: Maṭbaʿah Moṣṭafā al-bābi al-ḥalabi.

Tirmizi, Mohammad bin ʿĪsa (210–279 e.h./825–892 e.Kr.).

22. Al-Jāmi-ʿoṣ-ṣaḥīḥ.

Beirut, Libanon: Dār iḥyā-ʿit-torāth-il-ʿarabi.

Taftazāni, Saʿad-od-dīn.

23. Sharḥ ʿaqāʾid-on-nasafiyyah.

Karachi, Pakistan: Maktabah khayr kathīr.

Tānwi, Ashraf ʿAli (1280–1362 e.h./1863–1943 e.Kr.).

24. Jamāl-ol-aulyāʾ.

Lahore, Pakistan: Maktabat-ol-islamiyyah.

Zorqāni, Mohammad bin ʿAbd-ol-bāqi (1055–1122 e.h./1645–1710 e.Kr.).

25. Sharḥ al-mawāhib-ol-ladonniyyah.

Beirut, Libanon: Dār-ol-kotob-il-ʿilmiyyah, 1966.

Koran register

Koran register

Koranen 1:1 48
Koranen 2:2 117,
134
Koranen 2:3–4 28
Koranen 2:4 87, 104,
115, 116, 119
Koranen 2:43 68
Koranen 2:6 175
Koranen 2:23 137
Koranen 2:24 138
Koranen 2:26 109
Koranen 2:28 83
Koranen 2:29 99
Koranen 2:34 30
Koranen 2:36 52
Koranen 2:38 66,
148
Koranen 2:81 156
Koranen 2:106 122
Koranen 2:125 49
Koranen 2:136 110
Koranen 2:152 20
Koranen 2:165 14
Koranen 2:173 172
Koranen 2:177 31
Koranen 2:195 167
Koranen 2:213 107,
108
Koranen 2:216 44
Koranen 2:253 113
Koranen 2:256 109,
173
Koranen 2:259 148
Koranen 2:260 147

Koranen 2:285 46,
113
Koranen 2:286 156,
169
Koranen 3:25 100,
103, 167
Koranen 3:27 96
Koranen 3:30 86
Koranen 3:31 21, 23,
67, 81
Koranen 3:37 37
Koranen 3:44 142
Koranen 3:81 114
Koranen 3:97 72
Koranen 3:102 103
Koranen 3:132 81
Koranen 3:139 149
Koranen 3:161 87
Koranen 3:185 87
Koranen 3:191 16,
49, 98
Koranen 4:1 42, 64
Koranen 4:3 25, 68
Koranen 4:29 25
Koranen 4:41 48,
115
Koranen 4:58 29
Koranen 4:59 67
Koranen 4:64 65
Koranen 4:79 159
Koranen 4:80 68, 81
Koranen 4:100 163
Koranen 4:103 71
Koranen 4:123 66
Koranen 4:135 166
Koranen 4:163 112

Koranen 4:165 46,
170
Koranen 5:1 25, 74
Koranen 5:5 79
Koranen 5:8 166
Koranen 5:42 29
Koranen 5:44 112
Koranen 5:46–47
112
Koranen 5:54 20
Koranen 5:56 149
Koranen 5:99 175
Koranen 6:38 124
Koranen 6:59 124,
179
Koranen 6:75 146
Koranen 6:88 79
Koranen 6:91 51
Koranen 6:148 159
Koranen 6:149 168
Koranen 6:155 24
Koranen 6:160 168
Koranen 6:162 16,
94
Koranen 7:10 52
Koranen 7:34 109
Koranen 7:37 86
Koranen 7:143 22
Koranen 7:157 78,
81
Koranen 7:172 35
Koranen 7:185 49
Koranen 7:190 157
Koranen 8:1 67
Koranen 8:20 81
Koranen 8:35 72
Koranen 9:17 79

Troens søyler

Koranen 9:20 81	Koranen 17:16 170	Koranen 24:55 146
Koranen 9:24 77, 81	Koranen 17:49 88	Koranen 24:63 78
Koranen 9:103 71	Koranen 17:50–51	Koranen 24:64 90
Koranen 9:105 66	91	Koranen 25:1 47
Koranen 9:119 73	Koranen 17:80 42	Koranen 25:59 98
Koranen 10:30 86	Koranen 17:85 62	Koranen 25:64 16
Koranen 10:84 33	Koranen 17:88 137	Koranen 26:16–17
Koranen 10:107 44	Koranen 17:89 123	112
Koranen 11:13 137	Koranen 18:29 110,	Koranen 26:60 67
Koranen 12:2 120	174	Koranen 26:88–89
Koranen 12:31 18	Koranen 18:56 47	103
Koranen 12:55 42	Koranen 19:19 43	Koranen 26:90–91
Koranen 12:93 42	Koranen 19:93 85,	87
Koranen 12:111 123	94	Koranen 26:193–195
Koranen 13:11 170	Koranen 19:93–94	120
Koranen 13:38 109	85	Koranen 26:196 113
Koranen 13:39 173,	Koranen 20:10 111	Koranen 27:19 21
180	Koranen 20:12 112	Koranen 29:20 96
Koranen 14:4 46	Koranen 20:24 112	Koranen 29:48 142
Koranen 14:7 122	Koranen 20:25 21	Koranen 29:51 142
Koranen 14:11 34	Koranen 21:20 152	Koranen 29:69 44
Koranen 14:12 33	Koranen 21:26 152	Koranen 30:2–4 144
Koranen 14:32–34	Koranen 21:27 152	Koranen 30:41 159
99	Koranen 21:30 64	Koranen 30:47 37
Koranen 15:9 121,	Koranen 21:30–34	Koranen 30:50 97
138	133	Koranen 31:34 179
Koranen 15:21 155	Koranen 21:47 53,	Koranen 32:4–9 133
Koranen 15:99 27,	87, 167	Koranen 32:10 88
148	Koranen 21:83 19	Koranen 32:16 16
Koranen 16:18 56	Koranen 21:107 47	Koranen 32:21 170
Koranen 16:78 52	Koranen 22:5 85, 91	Koranen 34:20 67
Koranen 16:89 123	Koranen 23:115 49,	Koranen 34:28 47
Koranen 16:90 166	97	Koranen 35:9 97
Koranen 16:93 168	Koranen 24:24 86	Koranen 35:18 169
Koranen 17:12 124	Koranen 24:37 26	Koranen 35:24 46,
Koranen 17:15 47,	Koranen 24:41 95	111
169	Koranen 24:54 81	Koranen 36:12 173

Koran register

Koraneen 36:33 97	Koraneen 51:22 40	Koraneen 75:17 121,
Koraneen 36:38 64,	Koraneen 51:23 100	139
99	Koraneen 51:56 28,	Koraneen 75:17–19
Koraneen 36:40 125	50	121
Koraneen 36:69 150	Koraneen 53:8–9 22	Koraneen 75:36 53,
Koraneen 36:78–79	Koraneen 53:17 22	99
91	Koraneen 53:39 39,	Koraneen 75:40 96
Koraneen 36:81 97	52, 168	Koraneen 76:1 35, 92
Koraneen 36:82 36,	Koraneen 54:49 176	Koraneen 78:14–16
92	Koraneen 54:50 36	52
Koraneen 37:96 156	Koraneen 55:60 20	Koraneen 80:34–37
Koraneen 38:75 96	Koraneen 56:77 121	169
Koraneen 39:75 152	Koraneen 57:4 98	Koraneen 81:24 143
Koraneen 40:34 117	Koraneen 58:6 85	Koraneen 82:6–8 35,
Koraneen 41:12 174	Koraneen 58:7 86	50
Koraneen 41:20–21	Koraneen 59:21 115	Koraneen 83:14 175
86	Koraneen 62:10 26	Koraneen 84:18–20
Koraneen 41:40 165,	Koraneen 63:8 43	126
168	Koraneen 63:11 125	Koraneen 85:21 121
Koraneen 41:46 105	Koraneen 65:3 37	Koraneen 85:21–22
Koraneen 41:53 101	Koraneen 66:7 168	173
Koraneen 42:30 158	Koraneen 67:2 103,	Koraneen 90:8–10
Koraneen 43:19 152	158, 171	174
Koraneen 43:67 169	Koraneen 69:38–39	Koraneen 90:8–9 52
Koraneen 44:35 88	157	Koraneen 90:10 52,
Koraneen 45:13 31,	Koraneen 70:4 98	110
99, 129	Koraneen 70:11–14	Koraneen 91:8 52
Koraneen 45:21 101	169	Koraneen 93:5 22
Koraneen 45:24 88	Koraneen 71:14–20	Koraneen 94:1 21
Koraneen 47:1 80	133	Koraneen 95:4 50
Koraneen 47:2 63	Koraneen 72:26–27	Koraneen 96:1–5 132
Koraneen 48:1 145	117	Koraneen 109:6 175
Koraneen 48:10 139	Koraneen 73:8 15, 20	
Koraneen 48:27 145	Koraneen 73:9 35	
Koraneen 49:1 78	Koraneen 73:17–18	
Koraneen 49:2 79	104	
Koraneen 50:3 88		

Generelt register

Generelt register

<i>ḥ</i>	Abo Bakr bin ‘Arabi	dsjinner	55, 95, 96, 104, 113, 124, 130, 137, 151
<i>ḥadīth-al-qodsi</i>	131		
ṣ	Abo Mōsā Ash‘ari	E	
<i>ṣōfiyā’</i>	77, 104	Egypt	31
‘	Abraham	Esra	143, 147
‘Ā’ishah	79, 110, 111, 143, 146, 147	evangeliet	112, 120, 121, 138
‘Abdollah bin Abi al- Ḥamsā’	Adam	F	
‘Abdollah bin Mas‘ōd	21, 30, 32, 46, 79, 84, 107, 110, 116, 143	flerguderi	79
‘Abd-ol-Qādir Gīlāni	Anas bin Mālik	forbønn	170
32	77		
‘Ali bin Abo Ṭālib	<i>arāda</i>	G	
160	92, 93	Gabriel	13, 43, 120
<i>‘ibādah</i>	B	Ghazāli	61, 63, 125
‘Omar bin al-Khaṭṭāb	Badr-slaget	H	
109	74	helvete	79, 84, 87, 94, 143, 160
‘Osmān bin ‘Affān	Baghawi	Hijaz	172
139	14	hijrah	145
«	Barā’ bin ‘Āzib	I	
«Scope of research»	74	<i>iḥrām</i>	72
152	<i>barzakh</i>	<i>iḥsān</i>	13
H	84, 96	<i>iṭā’ah</i>	67, 68, 69
Ḥākim	<i>Bay’at-or-Riḍwān</i>	Iblīs	67
Ḥodaybiyah	139	Ibno ‘Abbās	37
A	Beyḍawi	<i>īmān</i>	13, 27
Abo ‘Obaydah	14	islam	13, 23, 39, 43, 45, 46, 50, 80, 109, 125, 126, 141, 145, 146, 164, 167, 172, 173
Abo ‘Omāmah	Beyhaqi	Ismael	110, 143
Abo Ṭālib al-Makki	111		
19, 39	Bokhāri		
Abo Ḥozayfah	13		
181	D		
	Darwins teori		
	50		
	David		
	79, 112, 113, 143		
	de fem fysiske sansene		
	54, 57, 58		
	de fem åndelige sansene		
	59		
	<i>do ‘ā’</i>		
	71		
	dommens dag		
	13, 29, 48, 53, 54, 84, 85, 86, 87, 90, 91, 97, 98, 100, 103, 115, 119, 125, 152, 158		

Troens søyler

ittibā' 66, 67, 68, 69

J

Jābir bin 'Abdollāh 94

Jakob 42, 110, 111,
143

Jesus 79, 110, 111,
112, 143

Job 18

Jonas 143

jordelivet 27, 53, 84,
86, 88, 102, 171

Josef 18, 19, 42, 117,
143

K

Ka'bah 70, 72, 145

kitāb 107, 108, 109

kon 35, 92, 93, 95

L

lauḥ 94, 174

Levanten 180

M

mafātīḥ-ol-ghayb 179

Maria 37, 43

Maulāna Rōm 40, 41,
55

Maurice Bucailie 129

Medina 74

Mekka 42, 70, 73, 87,
130, 141, 142, 145,
159

Minā 72

Mo'āz bin Anas 76

Moses 19, 21, 22, 33,
38, 79, 110, 111,
112, 113, 123, 135,
143

Moslim 13

Mozdalifah 72

muslimer 38, 109,
110, 129, 136, 172

N

Nabhāni 32

Noah 79, 143

nōr 152

P

paradiset 38, 77, 79,
84, 87, 94, 143,
160, 181

Pilegrimsferden 72

puritanisme 28, 31

Q

Qaḍā' 174, 180

qadr 155, 173, 174,
177, 179, 180

R

rabb 35

Rāghib al-Iṣfahāni 33,
45, 66, 69, 127

rasōl 45

Rāzi 131

regnskap 53, 84, 87,
99, 152, 159, 164,
171

Romerne 144, 145

S

salmene 112, 120, 121

Salomo 21, 113, 143

Satan 30, 67, 155

Sha'rāni 32

Shabīr Aḥmad
'Osmāni 143

Sharbani 31

shariy'ah 27

shey' 92, 93, 123

Sinaifjellet 19

sonnah 69

Soyōṭi 124, 125

Ş

Şalāh 72

T

Taftazāni 164

taghābon 125

tauḥīd 34

tawakkol 33, 38, 40,
42

Thanā-'ollah
Pānīpatti 14

tidebønnen 25, 27, 31,
68, 70, 71

tilendebringeren 48

Tirmizi 145

toraen 112, 120, 123,
135

troskapsed 77, 139,
140

W

wakīl 34, 36

